

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ**

**ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ
2017-18**

**ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ**

Πρόεδρος:
Κατερίνα Κωστίου, Καθηγήτρια

Γραμματέας:
Φώτης Κασπίρης

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ: ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ.....

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΟΔΗΓΟΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ .....

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ: ΟΔΗΓΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ.....

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ: ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ.....

A. Ειδίκευση Κλασικών Σπουδών

Καθηγητές

Χριστόπουλος Μενέλαος

Αναπληρωτές Καθηγητές

Γεωργιάδου Αριστούλα

Λίπκα Μιχαήλ

Ράγκος Σπύρος

Επίκουροι Καθηγητές

Καζαντζίδης Γιώργος

Καρακάντζα Ευφημία

Παπαχρυσόστομου Αθηνά

Σύρκου Αγγελική

Χαραλαμπόπουλος Νικόλας

Λέκτορες

Οικονομοπούλου Κατερίνα

ΕΔΙΠ

Ποταμίτη Άννα

B. Ειδίκευση Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών

Καθηγητές

Κωστίου Κατερίνα

Αναπληρωτές Καθηγητές

Γεωργαντά Αθηνά

Γκότση Γεωργία

Επίκουροι Καθηγητές

Αθήνη Στέση

Κατσιγιάννη Άννα-Μαρία

Κιαπίδου Ειρήνη-Σοφία

Λέκτορες

Νούσια Φεβρωνία

ΕΔΙΠ

Ιερωνυμάκη Θάλεια

Γ. Ειδίκευση Γλωσσολογίας

Καθηγητές

Αρχάκης Αργύρης
Ράλλη Αγγελική
Ρούσσου Άννα

Αναπληρωτές Καθηγητές

Ξυδόπουλος Γιώργος Ι.
Παπαζαχαρίου Δημήτρης

Επίκουροι Καθηγητές

Μαρκόπουλος Θεόδωρος

Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό

Δρ. Γεωργία Σερμαμόγλου-Σουλμαϊδή (Κλασικών Σπουδών)
Δρ. Κωνσταντίνος Χρυσόγελος (BNEΣ)
Δρ. Νικόλαος Φαλαγκάς (BNEΣ)
Δρ. Ράνια Καραχάλιου (Γλωσσολογίας)

Μεταδιδακτορικοί Ερευνητές

Αντωνόπουλος Ανδρέας (Κλασικών Σπουδών)

Μέλη ΕΔΙΠ

Μεσσήνης Ιωάννης
Παπαχριστόπουλος Νίκος

Μέλη ΕΤΕΠ

Ανδρικοπούλου Αγγελική (σε άδεια)

Γραμματεία Τμήματος Φιλολογίας

Γραμματέας

Κασπίρης Φώτης

Διοικητικό Προσωπικό

Κεραμόντε Μαρία
Κοτταρίδη Ευρυδίκη
Ντζελέπη Αλεξάνδρα

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΟΔΗΓΟΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Παπακωνσταντινόπουλος Διονύσης

I. Κανονισμός Σπουδών

Μαθήματα - Διδασκαλία

Το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος Φιλολογίας, με βάση το Π.Δ. 167/2001, προσφέρει τρεις (3) Ειδικεύσεις: α) Κλασικών Σπουδών β) Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών (BNEΣ) και γ) Γλωσσολογίας.

Τα μαθήματα του πρώτου κύκλου σπουδών που περιλαμβάνει τα μαθήματα των τεσσάρων πρώτων εξαμήνων είναι κοινά για όλους τους φοιτητές. Από το πέμπτο εξάμηνο ξεκινά ο δεύτερος κύκλος σπουδών, τα προγράμματα ειδίκευσης: α) Κλασικών Σπουδών β) Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών (BNEΣ) και γ) Γλωσσολογίας. Ο φοιτητής υποχρεούται στο 5^ο εξάμηνο να επιλέξει μια από τις τρεις ειδικεύσεις. Σε περίπτωση που κάποιος φοιτητής θέλει να αλλάξει ειδίκευση, αυτό μπορεί να το κάνει μέχρι το 7^ο εξάμηνο. Με την αλλαγή της ειδίκευσης τού αναγνωρίζονται τα μαθήματα που είχε ολοκληρώσει επιτυχώς από την προηγούμενη ειδίκευση και προσφέρονται στη νέα ειδίκευση. Τα υπόλοιπα εμφανίζονται στην καρτέλα του χωρίς να προσμετρώνται στο πτυχίο.

Η «Ξένη Γλώσσα» είναι «προαιρετικό μάθημα» και δεν περιλαμβάνεται στον απαιτούμενο αριθμό μαθημάτων, υποχρεωτικών ή επιλογής ή επιλογής άλλης ειδίκευσης για την απόκτηση πτυχίου.

Τα μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών είναι τρίωρα, αντιστοιχούν σε τρεις (3) διδακτικές μονάδες έκαστο με Συντελεστή Βαρύτητας 1,5 και έχουν διάρκεια ενός εξαμήνου. Η διδασκαλία τους γίνεται με παραδόσεις, ή με παραδόσεις και φροντιστήρια ή με παραδόσεις, φροντιστήρια και εργαστήρια.

Όλα τα μαθήματα του Α' και Β' Κύκλου Σπουδών (υποχρεωτικά και επιλογής) αντιστοιχούν σε 5 πιστωτικές μονάδες (ECTS) το καθένα.

Η κατανομή των εξαμηνιαίων μαθημάτων σε εξάμηνα είναι υποχρεωτική για τους φοιτητές.

Αρμόδια για την κατάρτιση του Προγράμματος Σπουδών είναι η Συνέλευση του Τμήματος. Το

Πρόγραμμα Σπουδών αναθεωρείται κάθε Μάιο.

Φοίτηση - Εξετάσεις

Το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου κάθε χρόνου και λήγει την 31η Αυγούστου του επομένου. Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται χρονικά σε δύο εξάμηνα. Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει τουλάχιστον 13 πλήρεις εβδομάδες για διδασκαλία.

Οι εξεταστικές περίοδοι είναι τρεις, του Ιανουαρίου, του Ιουνίου και του Σεπτεμβρίου. Οι εξετάσεις του χειμερινού εξαμήνου αρχίζουν 1 εβδομάδα μετά την περάτωση των μαθημάτων του εξαμήνου, διαρκούν 3 εβδομάδες και ακολουθούνται κατά κανόνα από 1 ελεύθερη εβδομάδα πριν την έναρξη διδασκαλίας των μαθημάτων του εαρινού εξαμήνου. Οι εξετάσεις του εαρινού εξαμήνου αρχίζουν μία εβδομάδα μετά την περάτωση των μαθημάτων του εξαμήνου, διαρκούν 3 εβδομάδες και λήγουν κατά κανόνα μέχρι τις 30 Ιουνίου. Το πρώτο εξάμηνο αρχίζει το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Σεπτεμβρίου και το δεύτερο εξάμηνο λήγει το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Ιουνίου. Οι ακριβείς ημερομηνίες καθορίζονται από τη Σύγκλητο. Με απόφαση της Συγκλήτου μετά από πρόταση της Συνέλευσης του Τμήματος επιτρέπεται παράταση της διάρκειας του εξαμήνου μέχρι δύο το πολύ εβδομάδες προκειμένου να συμπληρωθεί ο απαιτούμενος ελάχιστος αριθμός εβδομάδων διδασκαλίας.

Ο φοιτητής δικαιούται να εξεταστεί κατά την περίοδο του Σεπτεμβρίου στα μαθήματα και των δύο (χειμερινού και εαρινού) εξαμήνων, ενώ κατά την περίοδο του Ιουνίου στα μαθήματα μόνο των εαρινών εξαμήνων και κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου, στα μαθήματα των χειμερινών εξαμήνων. Οι επί πτυχίω φοιτητές δικαιούνται εξέτασης στα μαθήματα του εαρινού εξαμήνου στη διάρκεια των εξετάσεων κατά την περίοδο Ιανουαρίου – Φεβρουαρίου και στα μαθήματα του χειμερινού εξαμήνου κατά την περίοδο του Ιουνίου. Η βαθμολογία σε κάθε μάθημα καθορίζεται από το διδάσκοντα, ο οποίος υποχρεούται να οργανώσει κατά την κρίση του γραπτές ή και προφορικές εξετάσεις.

Για την απόκτηση του πτυχίου απαιτείται οι φοιτητές να επιτύχουν συνολικά 240 ECTS και 30 ECTS ανά εξάμηνο κατανεμημένα ως εξής: για τον πρώτο κύκλο σπουδών οφείλουν να εξεταστούν επιτυχώς σε 18 υποχρεωτικά μαθήματα και 6 μαθήματα επιλογής σε σύνολο 24 μαθημάτων όπως έχουν οριστεί στο πρόγραμμα σπουδών. Για τον δεύτερο κύκλο σπουδών απαιτείται η επιτυχής εξέταση, για την Κλασική ειδίκευση, σε 8 υποχρεωτικά μαθήματα ειδίκευσης, σε τουλάχιστον 4 επιλογής μαθήματα ειδίκευσης και έως 12 μαθήματα επιλογής είτε της ειδίκευσης είτε άλλων ειδικεύσεων σε σύνολο 24 μαθημάτων. Για την ειδίκευση BNEΣ απαιτείται η επιτυχής εξέταση σε 8 υποχρεωτικά μαθήματα ειδίκευσης, σε τουλάχιστον 4 επιλογής μαθήματα ειδίκευσης και έως 12 μαθήματα επιλογής είτε της ειδίκευσης είτε άλλων ειδικεύσεων σε σύνολο 24 μαθημάτων. Για την ειδίκευση Γλωσσολογίας απαιτείται η επιτυχής εξέταση στα υποχρεωτικά μαθήματα ειδίκευσης “Μορφολογία”, “Φωνολογία”, “Σύνταξη”, σε τουλάχιστον 9 επιλογής μαθήματα ειδίκευσης και έως 12 μαθήματα επιλογής είτε της ειδίκευσης είτε άλλων ειδικεύσεων σε σύνολο 24 μαθημάτων.

Μετά από αιτιολογημένη αίτηση του ενδιαφερόμενου φοιτητή (**αφορά φοιτητές που βρίσκονται από το πρώτο έτος φοίτησης μέχρι το τέταρτο έτος και όχι επί πτυχίω φοιτητές**) προς τη Γραμματεία του Τμήματος είναι δυνατή η επανεξέταση με σκοπό τη βελτίωση της βαθμολογίας του (προακτέου βαθμού). Η επανεξέταση επιτρέπεται κατά την επαναληπτική εξέταση Σεπτεμβρίου **για ένα (1) μάθημα του χειμερινού και/ή ένα (1) μάθημα του εαρινού εξαμήνου** του ίδιου ακαδημαϊκού έτους και μόνο.

Οι φοιτητές του Δ' έτους δύνανται να εκπονήσουν Πτυχιακή Εργασία, η οποία αντιστοιχεί σε 10 ECTS και αντικαθιστά δύο (2) μαθήματα επιλογής, ένα μάθημα επιλογής 7^{ου} εξαμήνου και ένα μάθημα επιλογής 8^{ου} εξαμήνου. Ο φοιτητής που θα επιλέξει «Πτυχιακή Εργασία» στο 7^ο εξάμηνο οφείλει να επιλέξει το ίδιο μάθημα και στο 8^ο εξάμηνο. Ο φοιτητής που ενδιαφέρεται να εκπονήσει «Πτυχιακή Εργασία» με την εγγραφή του στο 7^ο εξάμηνο και κατόπιν συνεννόησης με μέλος ΔΕΠ του Τμήματος αποφασίζουν το τίτλο της πτυχιακής εργασίας και ο φοιτητής το δηλώνει στη Γραμματεία.

Οι φοιτητές του Δ' έτους κατόπιν αίτησής τους και αφού επιλεγούν από την Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης, καλύπτοντας συγκεκριμένα κριτήρια, δύνανται να υλοποιήσουν τη «Πρακτική Άσκηση Τελειοφοίτων», η οποία αντικαθιστά ένα (1) μάθημα επιλογής άλλης ειδίκευσης και αντιστοιχεί σε 5 ECTS.

Οι φοιτητές που έχουν εισαχθεί στο Τμήμα είτε με μετεγγραφή είτε με κατατακτήριες εξετάσεις μπορούν κατόπιν αίτησής τους προς το Τμήμα επισυνάπτοντας αναλυτική βαθμολογία και το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος προέλευσης και με έγκριση της Συνέλευσης να αναγνωρίσουν μαθήματα στα οποία έχουν εξεταστεί επιτυχώς στο Τμήμα προέλευσης.

Στους φοιτητές που συμμετείχαν στο πρόγραμμα "ERASMUS", κατόπιν αίτησής τους και εισήγησης του υπεύθυνου του Τμήματος για το πρόγραμμα "ERASMUS" και με την έγκριση της Συνέλευσης του Τμήματος, αναγνωρίζονται τα μαθήματα τα οποία έχει ολοκληρώσει επιτυχώς ο φοιτητής στο Πανεπιστήμιο της αλλοδαπής και αντιστοιχούν στο πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Φιλολογίας.

Λήψη Πτυχίου - Τρόπος Υπολογισμού Βαθμού Πτυχίου

Για τη λήψη Πτυχίου Φιλολογίας με ειδίκευση είτε «Κλασικών Σπουδών» είτε «Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών» είτε «Γλωσσολογίας» απαιτείται η φοίτηση σε 8 εξάμηνα (τέσσερα έτη σπουδών) και η επιτυχής εξέταση στα μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών όπως αναλύθηκε παραπάνω.

Για τον υπολογισμό του βαθμού Πτυχίου προστίθεται ο βαθμός κάθε μαθήματος και το άθροισμα διαιρείται με τον αριθμό των μαθημάτων που προσμετρούνται για το πτυχίο (48 μαθήματα).

Δεν υπολογίζονται στο βαθμό του Πτυχίου οι βαθμοί των μαθημάτων που πέτυχαν σε άλλη ειδίκευση, σε περίπτωση αλλαγής ειδίκευσης, και δεν προσφέρονται στη νέα ειδίκευση.

Ορκωμοσία Φοιτητών

Οι φοιτητές που θεωρούν ότι έχουν ολοκληρώσει ή πρόκειται να ολοκληρώσουν άμεσα τις υποχρεώσεις τους, σύμφωνα με τα ανωτέρω αναφερόμενα, και επιθυμούν να λάβουν μέρος σε προσεχή τελετή Ορκωμοσίας οφείλουν να το δηλώνουν εγγράφως στη Γραμματεία του Τμήματος, τουλάχιστον ένα (1) μήνα πριν και σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση που αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος. Επιπλέον, για τη συμμετοχή τους στην τελετή Ορκωμοσίας, οι ενδιαφερόμενοι φοιτητές, εφόσον έχουν τελικά ολοκληρώσει τις υποχρεώσεις τους στο Τμήμα, οφείλουν να καταθέτουν μαζί με την αίτησή τους και τα παρακάτω απαραίτητα δικαιολογητικά, εντός της αποκλειστικής προθεσμίας που υποδεικνύεται με ανακοίνωση της Γραμματείας του Τμήματος.

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ:

- Αίτηση (διατίθεται στη Γραμματεία)
- Υπεύθυνη Δήλωση του ν. 1566/86, ότι:
  - Δεν παίρνουν κουπόνια σίτισης για το αντίστοιχο Ακαδημαϊκό Έτος
  - Δεν έχουν εκκρεμότητα με τη Φοιτητική Εστία
  - Δεν έχουν φοιτητικό Βιβλιάριο Υγείας
- Πάσο
- Φοιτητική Ταυτότητα

Ορκωμοσία φοιτητών διενεργείται μετά το πέρας των επίσημων εξεταστικών περιόδων Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου, Ιουνίου και Σεπτεμβρίου του Τμήματος.

Έναρξη και Λήξη Μαθημάτων και Εξετάσεων

Το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου κάθε χρόνου και λήγει την 31η Αυγούστου του επομένου. Η έναρξη και η λήξη μαθημάτων και εξετάσεων καθορίζονται κατά ακαδημαϊκό έτος μετά από απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου.

Επίσημες Αργίες

- Εθνική εορτή: 28η Οκτωβρίου
- Πολυτεχνείο: 17η Νοεμβρίου
- Αγίου Ανδρέου: 30η Νοεμβρίου
- Διακοπές Χριστουγέννων - Νέου Έτους: από 24η Δεκεμβρίου μέχρι και 6η Ιανουαρίου
- Πανεπιστημιακή εορτή Τριών Ιεραρχών: 30η Ιανουαρίου
- Καθαρά Δευτέρα

- Εθνική Εορτή: 25η Μαρτίου
- Διακοπές Πάσχα: από το Σάββατο του Λαζάρου μέχρι την Κυριακή του Θωμά.
- Πρωτομαγιά
- Διακοπή μαθημάτων: Την ημέρα των φοιτητικών εκλογών

II. Πρόγραμμα Σπουδών Ακαδημαϊκού Έτους 2017-2018

Υποχρεωτικά και κατ' επιλογήν μαθήματα ανά κύκλο σπουδών, εξάμηνο και ειδίκευση

Α' ΓΕΝΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ

Α' Εξάμηνο							
A/A	Τίτλος Μαθήματος	Ώρες/εβδ	Δ.Μ.	Σ.Β.	Π.Μ. (ECTS)	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ							
1.	Εισαγωγή στην Κλασική Φιλολογία	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΠΑΠΑΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ
2.	Αρχαία Ελληνική Θεματογραφία Ι	3 1 0	3	1,5	5	Κλασική	ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ
3.	Εισαγωγή στη Βυζαντινή Φιλολογία	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΚΙΑΠΙΔΟΥ
4.	Εισαγωγή στη Νεοελληνική Φιλολογία	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΚΑΤΣΙΓΙΑΝΝΗ
5.	Γενική Γλωσσολογία Ι	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΑΡΧΑΚΗΣ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ							
1.	Αρχαία Ελληνική Ιστορία	3 0 0	3	1,5	5	Γενικής Παιδείας	ΙΚΥ/ΕΣΠΑ
ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ ΜΑΘΗΜΑ							
1	*Ξένη Γλώσσα	3 0 0	0	0	0	Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών	

Β' Εξάμηνο							
A/A	Τίτλος Μαθήματος	Ώρες/εβδ	Δ.Μ.	Σ.Β.	Π.Μ. (ECTS)	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ							
1.	Αρχαϊκό Έπος: Όμηρος	3 1 0	3	1,5	5	Κλασική	ΚΑΡΑΚΑΝΤΖΑ
2.	Λατινική Θεματογραφία	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΥ
3.	Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΓΑΡΟΥΔΟΥ

	Φιλοσοφία						
4.	Ο Σολωμός και η Επτανησιακή Σχολή	3 1 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΑΘΗΝΗ
5.	Γενική Γλωσσολογία II	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΕΥΔΟΠΟΥΛΟΣ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΠΙΛΟΓΗ 1 ΜΑΘΗΜΑ)							
1.	Ελληνιστική και Ρωμαϊκή Ιστορία	3 0 0	3	1,5	5	Γενικής Παιδείας	ΣΥΡΚΟΥ
ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ ΜΑΘΗΜΑ							
	*Ξένη Γλώσσα	3 0 0	0	0	0	Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών	

Γ' Εξάμηνο							
A/A	Τίτλος Μαθήματος	Ώρες/εβδ	Δ.Μ.	Σ.Β.	Π.Μ. (ECTS)	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ							
1.	Αρχαίο Ελληνικό Δράμα: Αισχύλος- Σοφοκλής	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΚΑΡΑΚΑΝΤΖΑ
2.	Λατινικό Έπος: Βιργίλιος	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΛΙΠΚΑ
3.	Βυζαντινά Κείμενα και Πολιτισμός	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΝΟΥΣΙΑ
4.	Περιγραφική Ανάλυση της Νέας Ελληνικής	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΕΥΔΟΠΟΥΛΟΣ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΠΙΛΟΓΗ 2 ΜΑΘΗΜΑΤΑ)							
1.	Βυζαντινή Ιστορία	3 0 0	3	1,5	5	Γενικής παιδείας	ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΠΟΥΛΟΣ
2.	Νεοελληνική Ιστορία	3 0 0	3	1,5	5	Ανάθεση στο ΤΕΕΑΠΗ	ΚΥΠΡΙΑΝΟΣ - ΛΕΜΟΝΙΔΟΥ
3.	Μύθος και Τελετουργία στην Αρχαία Ελλάδα	3 0 0	3	1,5	5	Γενικής παιδείας	ΚΑΡΑΚΑΝΤΖΑ
4.	Αρχαία Ελληνική και Ρωμαϊκή Ρητορική Θεωρία: Αριστοτέλης-Κικέρωνας-Κοϊντιλιανός	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΚΑΖΑΝΤΖΙΔΗΣ
5.	Η Ποίηση του Μεσοπολέμου	3 0 0	3	1,5	5	Γενικής παιδείας	ΙΚΥ/ΕΣΠΑ
6.	(Χρήση Ψηφιακής Τεχνολογίας στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες Ι) (ΣΕ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΑΝΑΣΤΟΛΗ)	0 0 3	3	1,5	5	Γενικής παιδείας	
ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ ΜΑΘΗΜΑ							
1.	*Ξένη Γλώσσα	3 0 0	0	0	0	Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών	

Δ' Εξάμηνο							
A/A	Τίτλος Μαθήματος	Ώρες/εβδ	Δ.Μ.	Σ.Β.	Π.Μ. (ECTS)	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ							
1.	Αρχαία Ελληνική Ιστοριογραφία: Ηρόδοτος	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΚΑΖΑΝΤΖΙΔΗΣ
2.	Ρωμαϊκή Ιστοριογραφία	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΚΑΖΑΝΤΖΙΔΗΣ
3.	Νεοελληνική Πεζογραφία: 19 ^{ος} - 20 ^{ος} αι.	3 1 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΓΚΟΤΣΗ
4.	Ιστορία της Ελληνικής Γλώσσας	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΠΙΛΟΓΗ 2 ΜΑΘΗΜΑΤΑ)							
1.	Μύθος, Λογοτεχνία και Μουσικό Θέατρο	3 0 0	3	1,5	5	Ανάθεση στο Θεατρικών	ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
2.	Θέματα Ευρωπαϊκής Ιστορίας (130)	3 0 0	3	1,5	5	Ανάθεση στο ΤΕΕΑΠΗ	ΚΥΠΡΙΑΝΟΣ
3.	Αρχαίες Ελληνικές Δημοκρατίες	3 0 0	3	1,5	5	Γενικής παιδείας	ΠΑΠΑΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ
4.	Γνωσιοθεωρία - Μεταφυσική Ι (40)	3 0 0	3	1,5	5	Ανάθεση στη Φιλοσοφία	
5.	Καντ (40)	3 0 0	3	1,5	5	Ανάθεση στη Φιλοσοφία	
6.	(Χρήση Ψηφιακής Τεχνολογίας στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες II) (ΣΕ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΑΝΑΣΤΟΛΗ)	0 0 3	3	1,5	5	Γενικής παιδείας	
ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ ΜΑΘΗΜΑ							
1.	*Ξένη Γλώσσα	3 0 0	0	0	0	Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών	

Β' ΚΥΚΛΟΣ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ε' Εξάμηνο							
A/A	Τίτλος Μαθήματος	Ώρες/εβδ	Δ.Μ.	Σ.Β.	Π.Μ. (ECTS)	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ							
1.	Ελληνιστική και Ρωμαϊκή Φιλοσοφία	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΚΑΖΑΝΤΖΙΔΗΣ
2.	Αρχαία Ελληνική Θεματογραφία II	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΠΟΤΑΜΙΤΗ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΠΙΛΟΓΗ 4 ΜΑΘΗΜΑΤΑ)							
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ							
1.	Συμπόσιο και Συμποσιακή Λογοτεχνία κατά την Αρχαιότητα	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΥ
2.	Αρχαϊκό Έπος: Ησίοδος	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΠΟΤΑΜΙΤΗ
3.	Αρχαία Ελληνική Λογοτεχνική Κριτική	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΡΑΓΚΟΣ
4.	Ερευνητικά Ζητήματα Αρχαϊκού Έπους	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ							
5.	Νεοελληνική Φιλολογία: 1670-1830	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΑΘΗΝΗ
6.	Ιστορία της Ευρωπαϊκής Λογοτεχνίας: 19 ^{ος} - 20 ^{ος} αι.	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΓΚΟΤΣΗ
7.	Βυζαντινή ποίηση	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΝΟΥΣΙΑ
8.	Ιστορική Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ
9.	Θεωρία του Θεάτρου και του Δράματος στους Νεότερους Χρόνους (25)	3 0 0	3	1,5	5	Ανάθεση στο Θεατρικών	ΣΑΜΠΑΤΑΚΑΚΗΣ
10.	Ελεύθερη επιλογή	3 0 0	3	1,5	5		

ΣΤ' Εξάμηνο							
A/A	Τίτλος Μαθήματος	Ώρες/εβδ	Δ.Μ.	Σ.Β.	Π.Μ. (ECTS)	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ							
1.	Κείμενα Β' Σοφιστικής	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ
2.	Λογοτεχνία της Αυτοκρατορικής Περιόδου	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΠΙΛΟΓΗ 4 ΜΑΘΗΜΑΤΑ)							
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ							
1.	Αρχαίο Ελληνικό Δράμα: Ευριπίδης	3 1 0	3	1,5	5	Κλασική	ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
2.	Αρχαία Ελληνική Λαϊκή Παράδοση	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΠΟΤΑΜΙΤΗ
3.	Αρχαία Ελληνική Ιστοριογραφία: Θουκυδίδης	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΡΑΓΚΟΣ
4.	Λατινική Λυρική Ποίηση	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΛΙΠΚΑ
5.	Αρχαίο Ελληνικό και Λατινικό Μυθιστόρημα	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΥ
ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ							
6.	Βυζαντινοί Ιστορικοί και Χρονογράφοι	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΝΟΥΣΙΑ
7.	Θέματα Θεωρίας της Λογοτεχνίας	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΓΚΟΤΣΗ
8.	Παλαμάς - Σικελιανός	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΚΑΤΣΙΓΙΑΝΝΗ
9.	Ελληνική Παλαιογραφία	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΙΚΥ/ΕΣΠΑ
10.	Ερευνητικά Ζητήματα Διαχρονικής Γλωσσολογίας	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ
11.	Ελεύθερη επιλογή	3 0 0	3	1,5	5		

Ζ' Εξάμηνο							
A/A	Τίτλος Μαθήματος	Ώρες/εβδ	Δ.Μ.	Σ.Β.	Π.Μ. (ECTS)	Ειδίκευση	ΔΙΔΑΣΚΩΝ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ							
1.	Λατινική Σάτιρα	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΛΙΠΚΑ
2.	Γραμματεία Υστερης Αρχαιότητας και Πρωτοβυζαντινής Περιόδου	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΠΟΥΛΟΣ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΠΙΛΟΓΗ 4 ΜΑΘΗΜΑΤΑ)							
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ							
1.	Αρχαία Ελληνικά Φιλοσοφικά Κείμενα: Πλάτων	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΡΑΓΚΟΣ
2.	Αρχαία Ελληνική Λυρική Ποίηση	3 1 0	3	1,5	5	Κλασική	ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
3.	Επιγραφική	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΣΥΡΚΟΥ
4.	Αρχαία Ελληνικά Πεζογραφικά Κείμενα	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΥ
5.	Διπλωματική εργασία	3 0 0	3	1,5	5		
ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ							
6.	Κ.Π. Καβάφης	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΚΩΣΤΙΟΥ
7.	Βυζαντινή Φιλολογία: Ο Μ. Ψελλός και η Εποχή των Κομνηνών	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΚΙΑΠΙΔΟΥ
8.	Γλωσσική Μεταβολή	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ
9.	Ελεύθερη επιλογή	3 0 0	3	1,5	5		

Η' Εξάμηνο							
A/A	Τίτλος Μαθήματος	Ώρες/εβδ	Δ.Μ.	Σ.Β.	Π.Μ. (ECTS)	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ							
1.	Αρχαίο Ελληνικό Δράμα: Αριστοφάνης	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΠΑΠΑΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ
2.	Αρχαία Ελληνικά Φιλοσοφικά Κείμενα: Αριστοτέλης	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΡΑΓΚΟΣ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΠΙΛΟΓΗ 4 ΜΑΘΗΜΑΤΑ)							
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ							
1.	Πρόσληψη του Αρχαίου Ελληνικού Δράματος	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΚΑΡΑΚΑΝΤΖΑ
2.	Παπυρολογία	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΣΥΡΚΟΥ
3.	Ελληνιστική Ποίηση	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΙΚΥ/ΕΣΠΑ
4.	Λατινικό Έπος: Λουκρήτιος - Οβίδιος	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΛΙΠΚΑ
5.	Διπλωματική εργασία	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	
ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ							
6.	Γ. Σεφέρης	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΚΩΣΤΙΟΥ
7.	Γραμματεία Ύστερης Βυζαντινής Περιόδου	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΝΟΥΣΙΑ
8.	*Πρακτική Άσκηση Τελειοφοίτων	0 0 3	3	1,5	5	Κλασική/ΒΝΕΣ/Γλωσσολογίας	ΜΕΛΗ ΔΕΠ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ
9.	Ελεύθερη επιλογή	3 0 0	3	1,5	5		

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΚΑΙ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (ΒΝΕΣ)

Ε' Εξάμηνο							
A/A	Τίτλος Μαθήματος	Ώρες/εβδ	Δ.Μ.	Σ.Β.	Π.Μ. (ECTS)	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ							
1.	Βυζαντινή Ποίηση	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΝΟΥΣΙΑ
2.	Νεοελληνική Φιλολογία: 1670-1830	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΑΘΗΝΗ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΠΙΛΟΓΗ 4 ΜΑΘΗΜΑΤΑ)							
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ							
1.	Ιστορία της Ευρωπαϊκής Λογοτεχνίας: 19 ^{ος} - 20 ^{ος} αι.	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΓΚΟΤΣΗ
ΆΛΛΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ							
2.	Ελληνιστική και Ρωμαϊκή Φιλοσοφία	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΚΑΖΑΝΤΖΙΔΗΣ
3.	Συμπόσιο και Συμποσιακή Λογοτεχνία κατά την Αρχαιότητα	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΥ
4.	Φωνολογία	2 0 1	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΠΑΠΑΖΑΧΑΡΙΟΥ
5.	Σημασιολογία	2 0 1	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΙΚΥ/ΕΣΠΑ
6.	Ιστορική Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ
7.	Το Ευρωπαϊκό Θέατρο του 20ού αι. (1900-1960) (25)	3 0 0	3	1,5	5	Ανάθεση στο Θεατρικών	ΡΟΖΗ
8.	Ελεύθερη επιλογή	3 0 0	3	1,5	5		

ΣΤ' Εξάμηνο							
A/A	Τίτλος Μαθήματος	Ώρες/εβδ	Δ.Μ.	Σ.Β.	Π.Μ. (ECTS)	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ							
1.	Βυζαντινοί Ιστορικοί και Χρονογράφοι	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΝΟΥΣΙΑ
2.	Παλαμάς - Σικελιανός	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΚΑΤΣΙΓΙΑΝΝΗ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΠΙΛΟΓΗ 4 ΜΑΘΗΜΑΤΑ)							
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ							
1.	Θέματα Θεωρίας της Λογοτεχνίας	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΓΚΟΤΣΗ
2.	Ελληνική Παλαιογραφία	2 0 1	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΙΚΥ/ΕΣΠΑ
3.	Ερευνητικά και Μεθοδολογικά Ζητήματα Νεοελληνικής Φιλολογίας	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΑΘΗΝΗ
ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ							
4.	Αρχαίο Ελληνικό Δράμα: Ευριπίδης	3 1 0	3	1,5	5	Κλασική	ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
5.	Αρχαία Ελληνική Ιστοριογραφία: Θουκυδίδης	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΡΑΓΚΟΣ
6.	Αρχαίο Ελληνικό και Λατινικό Μυθιστόρημα	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΥ
7.	Σύνταξη	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΡΟΥΣΣΟΥ
8.	Ερευνητικά Ζητήματα Διαχρονικής Γλωσσολογίας	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ
9.	Το Θέατρο του 19ου αι. Ρεαλισμός, Νατουραλισμός, Ψυχολογικό Δράμα (25)	3 0 0	3	1,5	5	Ανάθεση στο Θεατρικών	ΚΥΡΙΑΚΟΣ
10.	Το Νεοελληνικό Θέατρο του Πρώτου Μισού του 20ού αι. (25)	3 0 0	3	1,5	5	Ανάθεση στο Θεατρικών	ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
11.	Ελεύθερη επιλογή	3 0 0	3	1,5	5		

Ζ' Εξάμηνο							
A/A	Τίτλος Μαθήματος	Ώρες/εβδ	Δ.Μ.	Σ.Β.	Π.Μ. (ECTS)	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ							
1.	Βυζαντινή Φιλολογία: Ο Μ. Ψελλός και η Εποχή των Κομνηνών	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΚΙΑΠΙΔΟΥ
2.	Κ.Π. Καβάφης	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΚΩΣΤΙΟΥ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΠΙΛΟΓΗ 4 ΜΑΘΗΜΑΤΑ)							
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ							
1.	Πρωτοπορίες στην Ευρωπαϊκή Λογοτεχνία και Τέχνη του 20ού αιώνα	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΚΑΤΣΙΓΙΑΝΝΗ
2.	Διπλωματική Εργασία	3 0 0	3	1,5	5		
ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ							
3.	Αρχαία Ελληνική Λυρική Ποίηση	3 1 0	3	1,5	5	Κλασική	ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
4.	Γραμματεία Ύστερης Αρχαιότητας και Πρωτοβυζαντινής Περιόδου	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΠΟΥΛΟΣ
5.	Επιγραφική	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΣΥΡΚΟΥ
6.	Γλωσσική Μεταβολή	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ
7.	Εισαγωγή στην Ιστορία και Θεωρία του Κινηματογράφου (25)	3 0 0	3	1,5	5	Ανάθεση στο Θεατρικών	ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ
8.	Το Κρητικό Θέατρο (25)	3 0 0	3	1,5	5	Ανάθεση στο Θεατρικών	ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
9.	Εκπαίδευση και Ετερότητα: Πολυπολιτισμικότητα και Διαπολιτισμική Επικοινωνία	3 0 0	3	1,5	5	Ανάθεση στο ΠΤΔΕ	ΝΙΚΟΛΑΟΥ
10.	Γλώσσα και Πολιτισμός/Κουλτούρα	3 0 0	3	1,5	5	Ανάθεση στο ΠΤΔΕ	ΣΠΙΝΘΟΥΡΑΚΗ
11.	Ελεύθερη επιλογή	3 0 0	3	1,5	5		

Η' Εξάμηνο							
A/A	Τίτλος Μαθήματος	Ώρες/εβδ	Δ.Μ.	Σ.Β.	Π.Μ. (ECTS)	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ							
1.	Γραμματεία Ύστερης Βυζαντινής Περιόδου	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΝΟΥΣΙΑ
2.	Γ. Σεφέρης	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΚΩΣΤΙΟΥ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΠΙΛΟΓΗ 4 ΜΑΘΗΜΑΤΑ)							
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ							
1.	Ιστορία και Θεωρία των Λογοτεχνικών Ειδών	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΚΑΤΣΙΓΙΑΝΝΗ
2.	Διπλωματική Εργασία	3 0 0	3	1,5	5		
ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ							
3.	Αρχαίο Ελληνικό Δράμα: Αριστοφάνης	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΠΑΠΑΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ
4.	Πρόσληψη του Αρχαίου Ελληνικού Δράματος	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΚΑΡΑΚΑΝΤΖΑ
5.	Παπυρολογία	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΣΥΡΚΟΥ
6.	Το Μεταπολεμικό Νεοελληνικό Θέατρο (25)	3 0 0	3	1,5	5	Ανάθεση στο Θεατρικών	ΡΟΖΗ
7.	Εισαγωγή στις Επιστήμες της Εκπαίδευσης	3 0 0	3	1,5	5	Ανάθεση στο ΠΤΔΕ	ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ
8.	*Πρακτική Άσκηση Τελειοφοίτων	0 0 3	3	1,5	5	Κλασική/ΒΝΕΣ/Γλωσσολογίας	ΜΕΛΗ ΔΕΠ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ
9.	Ελεύθερη επιλογή	3 0 0	3	1,5	5		

Β' ΚΥΚΛΟΣ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ

Ε' Εξάμηνο							
A/A	Τίτλος Μαθήματος	Ώρες/εβδ	Δ.Μ.	Σ.Β.	Π.Μ. (ECTS)	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ							
1.	Μορφολογία	2 0 1	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΡΑΛΛΗ
2.	Φωνολογία	2 0 1	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΠΑΠΑΖΑΧΑΡΙΟΥ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΠΙΛΟΓΗ 4 ΜΑΘΗΜΑΤΑ)							
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ							
1.	Σημασιολογία	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΙΚΥ/ΕΣΠΑ
2.	Ιστορική Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ
3.	Διδακτική της Γλώσσας	3 0 0	3	1,5	5	Ανάθεση στο ΠΤΔΕ	ΙΟΡΔΑΝΙΔΟΥ
ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ							
4.	Νεοελληνική Φιλολογία: 1670-1830	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΑΘΗΝΗ
5.	Βυζαντινή ποίηση	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΝΟΥΣΙΑ
6.	Συμπόσιο και Συμποσιακή Λογοτεχνία κατά την Αρχαιότητα	2 1 0	3	1,5	5	Κλασική	ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΥ
7.	Αρχαϊκό Έπος: Ησίοδος	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΠΟΤΑΜΙΤΗ
8.	Ετερότητα και Εκπαίδευση στην Ελληνική Διασπορά	3 0 0	3	1,5	5	Ανάθεση στο ΤΕΕΑΠΗ	ΑΡΒΑΝΙΤΗ
9.	Ελεύθερη επιλογή	3 0 0	3	1,5	5		

ΣΤ' Εξάμηνο							
Α/Α	Τίτλος Μαθήματος	Ώρες/εβδ	Δ.Μ.	Σ.Β.	Π.Μ. (ECTS)	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ							
1.	Σύνταξη	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΡΟΥΣΣΟΥ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΠΙΛΟΓΗ 5 ΜΑΘΗΜΑΤΑ)							
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ							
1.	Συγκριτική Μορφολογία	2 0 1	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΡΑΛΛΗ
2.	Μεθοδολογία της Γλωσσικής Έρευνας	2 0 1	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΠΑΠΑΖΑΧΑΡΙΟΥ
3.	Κοινωνιογλωσσολογία	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΑΡΧΑΚΗΣ
4.	Ερευνητικά Ζητήματα Διαχρονικής Γλωσσολογίας	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ
5.	Ιστορία της Επιστήμης της Γλώσσας	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΙΚΥ/ΕΣΠΑ
ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ							
6.	Θέματα Θεωρίας της Λογοτεχνίας	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΓΚΟΤΣΗ
7.	Παλαμάς - Σικελιανός	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΚΑΤΣΙΓΙΑΝΝΗ
8.	Αρχαίο Ελληνικό Δράμα: Ευριπίδης	3 1 0	3	1,5	5	Κλασική	ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
9.	Αρχαία Ελληνική Ιστοριογραφία: Θουκυδίδης	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΡΑΓΚΟΣ
10.	Αρχαία Ελληνική Λαϊκή Παράδοση	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΠΟΤΑΜΙΤΗ
11.	Πολυπολιτισμικότητα και Σχεδιασμοί Μάθησης	3 0 0	3	1,5	5	Ανάθεση στο ΤΕΕΑΠΗ	ΑΡΒΑΝΙΤΗ
12.	Ελεύθερη επιλογή	3 0 0	3	1,5	5		

Ζ' Εξάμηνο							
A/A	Τίτλος Μαθήματος	Ώρες/εβδ	Δ.Μ.	Σ.Β.	Π.Μ. (ECTS)	Ειδίκευση	ΔΙΔΑΣΚΩΝ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΠΙΛΟΓΗ 6 ΜΑΘΗΜΑΤΑ)							
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ							
1.	Μορφοφωνολογία των Νεοελληνικών Διαλέκτων	2 0 1	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΡΑΛΛΗ
2.	Συγκριτική Σύνταξη	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΡΟΥΣΣΟΥ
3.	Διαλεκτολογία	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΠΑΠΑΖΑΧΑΡΙΟΥ
4.	Γλωσσική Μεταβολή	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ
5.	Διπλωματική Εργασία	3 0 0	3	1,5	5		
ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ							
6.	Κ.Π. Καβάφης	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΚΩΣΤΙΟΥ
7.	Επιγραφική	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΣΥΡΚΟΥ
8.	Αρχαία Ελληνική Λυρική Ποίηση	3 1 0	3	1,5	5	Κλασική	ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
9.	Γραμματεία Ύστερης Αρχαιότητας και Πρωτοβυζαντινής Περιόδου	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΠΟΥΛΟΣ
10.	Εκπαίδευση και Ετερότητα: Πολυπολιτισμικότητα και Διαπολιτισμική Επικοινωνία	3 0 0	3	1,5	5	Ανάθεση στο ΠΤΔΕ	ΝΙΚΟΛΑΟΥ
11.	Γλώσσα, και Πολιτισμός/Κουλτούρα	3 0 0	3	1,5	5	Ανάθεση στο ΠΤΔΕ	ΣΠΙΝΘΟΥΡΑΚΗ
12.	Ελεύθερη επιλογή	3 0 0	3	1,5	5		

Η' Εξάμηνο							
A/A	Τίτλος Μαθήματος	Ώρες/εβδ	Δ.Μ.	Σ.Β.	Π.Μ. (ECTS)	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΠΙΛΟΓΗ 6 ΜΑΘΗΜΑΤΑ)							
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ							
1.	Ανάλυση Λόγου	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΑΡΧΑΚΗΣ
2.	Εργαστηριακή Φωνητική	1 0 2	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΠΑΠΑΖΑΧΑΡΙΟΥ
3.	Τυπολογία Γλωσσών	3 0 0	3	1,5	5	Γλωσσολογία	ΡΑΛΛΗ
4.	Επεξεργασία Ομιλίας και Φυσικής Γλώσσας	3 0 0	3	1,5	5	Ανάθεση σε Η/Υ	ΣΓΑΡΜΠΑΣ
5.	Αναλυτική Φιλοσοφία II (40)	3 0 0	3	1,5	5	Ανάθεση σε ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ	ΖΕΪΜΠΕΚΗΣ
6.	Διπλωματική Εργασία	3 0 0	3	1,5	5		
ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ							
7.	Γ. Σεφέρης	3 0 0	3	1,5	5	ΒΝΕΣ	ΚΩΣΤΙΟΥ
8.	Αρχαίο Ελληνικό Δράμα: Αριστοφάνης	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΠΑΠΑΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ
9.	Αρχαία Ελληνικά Φιλοσοφικά Κείμενα: Αριστοτέλης	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΡΑΓΚΟΣ
10.	Θέματα Πολιτικής και Εκπαίδευσης Διαφοροποιημένων Πληθυσμών	3 0 0	3	1,5	5	Ανάθεση στο ΠΤΔΕ	ΣΠΙΝΘΟΥΡΑΚΗ
11.	Πρόσληψη του Αρχαίου Ελληνικού Δράματος	3 0 0	3	1,5	5	Κλασική	ΚΑΡΑΚΑΝΤΖΑ
12.	Διαπολιτισμική Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών	3 0 0	3	1,5	5	Ανάθεση στο ΤΕΕΑΠΗ	ΑΡΒΑΝΙΤΗ
13.	*Πρακτική Άσκηση Τελειοφοίτων	0 0 3	3	1,5	5	Κλασική/ΒΝΕΣ/Γλωσσολογίας	ΜΕΛΗ ΔΕΠ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ
14.	Ελεύθερη επιλογή	3 0 0	3	1,5	5		

III. Μαθησιακά αποτελέσματα του ΠΠΣ

Με την ολοκλήρωση του προπτυχιακού κύκλου σπουδών οι φοιτητές/ φοιτήτριες θα:

1. Έχουν αποκτήσει θεωρητική και εφαρμοσμένη επιστημονική γνώση σε θέματα αρχαίας και λατινικής, βυζαντινής και νέας ελληνικής γλώσσας και λογοτεχνίας, καθώς και γλωσσολογίας και στα επιμέρους αντικείμενα που συνθέτουν τα γνωστικά αυτά πεδία.
2. Έχουν αναπτύξει ικανότητα αντίληψης, ερμηνείας και επίλυσης προβλημάτων στο πλαίσιο του γνωστικού τους πεδίου, μέσω της συγκέντρωσης και επεξεργασίας στοιχείων συναφών με αυτό.
3. Διαθέτουν δεξιότητες αναζήτησης, ανάλυσης και σύνθεσης δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση νέων τεχνολογιών και ηλεκτρονικών πηγών.
4. Έχουν αναπτύξει γνωστικές δεξιότητες που τους επιτρέπουν να συνεχίσουν την επιστημονική εκπαίδευση σε μεταπτυχιακό κύκλο σπουδών.
5. Έχουν αποκτήσει επάρκεια στη διδασκαλία της αρχαίας και λατινικής, βυζαντινής και νέας ελληνικής γλώσσας και λογοτεχνίας, καθώς και γλωσσολογίας στον ιδιωτικό και στο δημόσιο τομέα.
6. Έχουν αναπτύξει δεξιότητες σε άλλους τομείς που είναι απαραίτητες για τη συνεχιζόμενη επαγγελματική τους ανάπτυξη (π.χ. συγγραφή, επιμέλεια και διόρθωση κειμένων, επίβλεψη εκδόσεων, φιλολογική και γλωσσική έρευνα, μετάφραση, ανάλυση και επεξεργασία στοιχείων).
7. Έχουν εφοδιαστεί με προσόντα (π.χ. γλωσσομάθεια, χειρισμό ηλεκτρονικών βάσεων δεδομένων, ανάλυση δεδομένων) που θα τους εξασφαλίζουν διεθνή κινητικότητα.

IV. Περιγράμματα μαθημάτων Α΄ Γενικού Κύκλου Σπουδών

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΛΑΣΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ (Α. Παπαχρυσόστομου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

1. Κατανοεί την έννοια και το περιεχόμενο του όρου «Κλασική Φιλολογία».
2. Τοποθετεί στον χρονολογικό άξονα τους σημαντικότερους συγγραφείς και ποιητές της αρχαίας ελληνικής και λατινικής γραμματείας.
3. Γνωρίζει τα σημαντικότερα έργα κάθε περιόδου της αρχαίας ελληνικής και λατινικής γραμματείας.

4. Αναφέρεται στα σημαντικότερα γεγονότα-σταθμούς στην ιστορία της παράδοσης των αρχαίων ελληνικών και λατινικών κειμένων.
5. Χειρίζεται με άνεση θέματα Κριτικής Κειμένου: δηλ. αφενός να κατανοεί την έννοια των όρων «κριτικό υπόμνημα», «υπόμνημα πηγών» και «υπόμνημα παράλληλων χωρίων», και αφετέρου να αποκωδικοποιεί και να ερμηνεύει τα υπομνήματα αυτά.
6. Κατανοεί την έννοια των όρων «άμεση» και «έμμεση παράδοση».
7. Έχει μια καθολική εποπτεία της αρχαίας ελληνικής και της λατινικής γραμματείας.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να παρουσιάζει σε γενικές γραμμές την ιστορία της φιλολογίας και της εκπαίδευσης στη διάρκεια της Αρχαιότητας, του Μεσαίωνα και της Αναγέννησης.
2. Ικανότητα να αναφέρεται στις διαδικασίες μέσω των οποίων έφτασαν ως τις μέρες μας τα κείμενα της αρχαίας ελληνικής και λατινικής γραμματείας.
3. Ικανότητα να κατανοεί και να αποτιμά τις πληροφορίες που εμπεριέχονται στο κριτικό υπόμνημα, στο υπόμνημα πηγών και στο υπόμνημα παραλλήλων χωρίων των αρχαίων κειμένων.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Αρχαιότητα

Αρχαία βιβλία, Βιβλιοθήκη του Μουσείου της Αλεξάνδρειας, Φιλολογική δραστηριότητα στην ελληνιστική εποχή, Επιτομές & Υπομνήματα, Μετάβαση από τον κύλινδρο στον κώδικα.

2. Η Ελληνική Ανατολή

Λογοτεχνία στην αυτοκρατορική εποχή, Πρώιμη βυζαντινή περίοδος, Αναγέννηση του 9^{ου} αιώνα, Υστεροβυζαντινή περίοδος.

3. Η Λατινική Δύση

Σκοτεινοί αιώνες, Καρολίγγεια αναγέννηση, Διαμόρφωση της καρολίγγειας μικρογράμματης γραφής.

4. Η Αναγέννηση

Ουμανισμός, Πρώτοι Ουμανιστές, Πετράρχης, Βησσαρίων & Πολιτιανός, Μανούτιος & Μουσούρος, Έρασμος.

5. Η Φιλολογική Επιστήμη μετά την Αναγέννηση

Ριχάρδος Bentley, Ανακαλύψεις κειμένων: παλίμψηστα, πάπυροι, επιγραφικά κείμενα.

6. Κριτική κειμένου

Σύμβολα και συντομογραφίες, Στεμματική μέθοδος και περιορισμοί της.

7. Λατινική Γραμματεία

Χωρισμός σε περιόδους, βασικοί εκπρόσωποι, σημαντικότερα έργα και κυρίαρχα χαρακτηριστικά κάθε περιόδου.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. L. D. Reynolds & N. G. Wilson, Αντιγραφείς και Φιλολόγοι (μτφ. Ν. Μ. Παναγιωτάκη), Αθήνα 2001, εκδ. ΜΙΕΤ.
2. P. E. Easterling & B. M. W. Knox, Ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής Λογοτεχνίας (μτφ. Ν. Κονομή, Χρ. Γρίμπα, Μ. Κονομή), Αθήνα 2006, εκδ. Παπαδήμα.
3. E. J. Kenney & W. V. Clausen, Ιστορία της Λατινικής Λογοτεχνίας (The Cambridge History of Classical Literature, vol. II: Latin Literature, Cambridge University Press 1982, μτφ. Θ. Πίκουλας, Α. Σιδέρη-Τόλια), Αθήνα 1998, εκδ. Παπαδήμα.
4. N. G. Wilson, The Greek Classics. Aldus Manutius, Cambridge Massachusetts 2016 (Harvard University Press).
5. Ι. Κ. Βουρβέρης, Εισαγωγή εις την Αρχαιογνωσίαν και την Κλασσικήν Φιλολογίαν, Αθήνα 1967, Ελληνική Ανθρωπιστική Εταιρεία.

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΘΕΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ Ι (Α. Γεωργιάδου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής:

1. Θα αποκτήσει γλωσσική εξοικείωση με ένα ευρύ φάσμα πεζών κειμένων της Αρχαίας Ελληνικής γραμματείας (5^ο αι. π.Χ.-3^ο αι. μ.Χ.) τα οποία είναι γραμμένα κυρίως στην αττική διάλεκτο, αλλά και στην ιωνική και Κοινή.
2. Με τη σύγχρονη ανάγνωση και συγκριτική μελέτη ενός μικρού αριθμού δίγλωσσων λατινικών και αρχαίων ελληνικών κειμένων θα κατανοήσει τις συγκλίσεις και αποκλίσεις στη συντακτική και τη γραμματική δομή του ελληνικού και λατινικού γραπτού λόγου.
3. Θα ενισχύσει την ταχύτητα κατανόησης των αρχαίων κειμένων και τη δυνατότητα να αναγνωρίζει το γραμματειακό είδος στο οποίο εντάσσεται το κείμενο, την γενικότερη χρονική περίοδο συγγραφής του και, συχνά, τον συγγραφέα του κειμένου μέσα από τις γλωσσικές, συντακτικές και υφολογικές ιδιαιτερότητές του.
4. Θα αποδεσμευτεί από τη διαδικασία της αποστήθισης κανόνων και θα εμπλακεί με τα κείμενα ως ενεργός αναγνώστης για τη δημιουργία νοήματος.
5. Θα αποκτήσει δηλ. τη δυνατότητα να αντιμετωπίζει τα λογοτεχνικά κείμενα ως φορείς νοημάτων που επιτρέπουν πολλαπλές ερμηνείες και αποτελούνται από συμβάσεις και από άλλα κείμενα, και όχι απλά ως 'προβλήματα' επίλυσης συντακτικών και γραμματικών φαινομένων.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανοποιητική ευχέρεια στην ανάγνωση αρχαίων ελληνικών κειμένων αυξημένης δυσκολίας.
2. Χρήση τεχνολογίας μέσα από ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων (Thesaurus

Linguae Graecae, Perseus, The Stoa, The Latin Library, κλπ) και ευχέρεια στην αναζήτηση δεδομένων σε βάσεις και ψηφιοποιημένα ελληνικά και λατινικά λεξικά καθώς και ξενόγλωσσα βιβλία γραμματικής και συντακτικού.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Corpus κειμένων (αρχαίων ελληνικών και δίγλωσσων κειμένων), με ασκήσεις και επεξηγήσεις που βρίσκονται αναρτημένες στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του μαθήματος (Eclass).

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. H.G. Liddell and R. Scott, *Greek-English Lexicon*, 9th ed. with revised Suppl. (Oxford 1996).
2. F. Montanari, *Σύγχρονο Λεξικό της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας* (Αθήνα 2013).
3. C. T. Lewis and C. Short, *A Latin Dictionary* (Oxford 2002).
4. Μιχ. Οικονόμου, *Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής* (Αθήνα 1971).
5. E. Schwyzler, *Η Σύνταξη της αρχαίας Ελληνικής γλώσσας*, μτφρ. Γ.Ε. Παπατσίμπας-Π. Χαιρόπουλος (Αθήνα 2002).
6. H.W. Smyth, *Greek Grammar* (Harvard University Press 1956).
7. S.C. Woodhouse, *English-Greek Dictionary, A Vocabulary of the Attic language* (London 1910).
8. Π. Τσιλογιάννης, *Αντίστροφο Λεξικό της Νέας-Αρχαίας Ελληνικής* (Αθήνα 2000).
9. J.D. Denniston, *The Greek Particles* (Oxford 1981).

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ (Ε. Κιαπίδου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

1. Αναγνωρίζει τα όρια, τις μεθόδους και τους στόχους της επιστήμης της Βυζαντινής Φιλολογίας.
2. Αναγνωρίζει και να διακρίνει τα διάφορα γραμματειακά είδη που καλλιεργήθηκαν κατά τη βυζαντινή εποχή.
3. Παρουσιάζει την εξέλιξη αυτών των γραμματειακών ειδών και τα βασικά χαρακτηριστικά τους ανά περίοδο.
4. Γνωρίζει τους σημαντικότερους εκπροσώπους κάθε γραμματειακού είδους και τα έργα τους.
5. Κατανοεί τις συγκλίσεις και αποκλίσεις της βυζαντινής γραμματείας σε σύγκριση με την αντίστοιχη κλασική.
6. Γνωρίζει γλωσσικές και συντακτικές ιδιομορφίες των βυζαντινών κειμένων γραμμένων σε κλασικίζουσα και δημώδη γλώσσα.
7. Αποδίδει κείμενα της βυζαντινής γραμματείας στα νέα ελληνικά.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να επιδεικνύει γνώση και κατανόηση των βασικών χαρακτηριστικών των βυζαντινών κειμένων.
2. Ικανότητα εφαρμογής αυτής της γνώσης στην προσέγγιση βυζαντινών κειμένων μη οικείας φύσης.
3. Δεξιότητες μελέτης που χρειάζονται για τη συνεχιζόμενη επαγγελματική ανάπτυξη και τη διδασκαλία Βυζαντινών κειμένων στη Μέση Εκπαίδευση.
4. Εξάσκηση της αναλυτικής και συνθετικής του ικανότητας.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Εισαγωγή στα βασικά είδη της βυζαντινής γραμματείας.
2. Σύντομη επισκόπηση των βασικών περιόδων της βυζαντινής ιστορίας.
3. Λόγια και δημώδη βυζαντινά κείμενα.
4. Βίος και έργο σημαντικών βυζαντινών συγγραφέων.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. J.O. Rosenqvist, *Η Βυζαντινή Λογοτεχνία. Από τον 6^ο αιώνα έως την Άλωση της Κωνσταντινούπολης*, Αθήνα 2008.
2. H. Hunger, *Βυζαντινή Λογοτεχνία: η Λόγια Κοσμική Γραμματεία των Βυζαντινών, I-III*, Αθήνα 1991.
3. A.P. Kazhdan, *A history of byzantine literature (650-850)*, [EIE-IBE, Ερευνητική Βιβλιοθήκη 2], Αθήνα 1999· *A history of byzantine literature (850-1000)*, ό.π., Αθήνα 2006.
4. H.-G. Beck, *Ιστορία της βυζαντινής δημώδους λογοτεχνίας*, Αθήνα 1993.
5. Θ. Δετοράκης, *Βυζαντινή φιλολογία. Τα πρόσωπα και τα κείμενα, Α': Προβυζαντινοί και πρωτοβυζαντινοί χρόνοι (περ. 150-527 μ.Χ.)*, Ηράκλειο Κρήτης 1995· Β': από τον Ιουστινιανό έως τον Φώτιο (527-900), Ηράκλειο Κρήτης 2003.
6. *The Oxford handbook of Byzantine studies*, eds E. Jeffreys, J. Haldon, R. Cormack, Oxford 2008.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ (Α. Κατσιγιάννη)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

1. Γνωρίζει την ορολογία, τη μεθοδολογία, τους επιστημονικούς στόχους της νεοελληνικής φιλολογίας.
2. Γνωρίζει τα λογοτεχνικά ρεύματα από τον 18ο ως τον 20ό αι. και τη σχέση τους

με την ιστορία των ιδεών, στην ελληνική και την ευρωπαϊκή λογοτεχνική πραγματικότητα.

3. Εντάσσει την ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας στην ιστορία των ευρωπαϊκών λογοτεχνικών ρευμάτων (του διαφωτισμού, του ρομαντισμού, του αισθητισμού, του παρνασσιισμού, του συμβολισμού, του μοντερνισμού).

4. Αναγνωρίζει τα κύρια χαρακτηριστικά των περιόδων, των γενεών και σχολών.

5. Αναγνωρίζει τα έργα του κανόνα.

6. Αναλύει αντιπροσωπευτικά κείμενα της κάθε περιόδου ως προς την τεχνοτροπία, τη θεματική, τα σύμβολα, το ύφος και το μέτρο.

7. Διακρίνει τα διαφορετικά στάδια της εξέλιξης των λογοτεχνικών γενών και ειδών.

8. Γνωρίζει τα βασικά πορίσματα της έρευνας, όπως παρουσιάζονται σε διαφορετικές ιστορίες της λογοτεχνίας, για την αρχή της νεοελληνικής λογοτεχνίας και τους κυριότερους σταθμούς της πρόσληψης των συγγραφέων του κανόνα.

9. Αναγνωρίζει τα στάδια της εξέλιξης της νεοελληνικής γλώσσας.

10. Έχει βασικές μετρικολογικές γνώσεις.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να εντάσσει τα κείμενα του κανόνα στα αντίστοιχα λογοτεχνικά ρεύματα.

2. Ικανότητα να προσεγγίζει ερμηνευτικά βασικά λογοτεχνικά κείμενα (ποίηση και πεζογραφία)

3. Ικανότητα να διακρίνει τη λόγια από τη δημόδη παράδοση.

4. Ικανότητα να διακρίνει τις βασικές τάσεις της νεοελληνικής κριτικής και τους σταθμούς της πρόσληψης των έργων του κανόνα.

5. Ικανότητα να αναγνωρίζει βασικές μετρικές μορφές, το σονέτο, τον δεκαπεντασύλλαβο, τον ελευθερωμένο, τον ελεύθερο στίχο, κ.ά.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Λογοτεχνία, Γραμματεία, Φιλολογία, Γραμματολογία.

Θέματα ορισμών, βιβλιογραφία, ιστορία, παραδείγματα.

2. Ιστορία και ιστορίες της λογοτεχνίας.

Περίοδοι, γενιές, σχολές, ρεύματα.

3. Γένη και είδη. Η έννοια του λογοτεχνικού κανόνα.

4. Νεοελληνική μετρική.

5. Η νεοελληνική φιλολογία και οι ψηφιακές τεχνολογίες.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Ιωάννης Συκουτρής, *Μελέται και άρθρα*, Αθήνα, 1956.

2. Mario Vitti, *Ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας*, Οδυσσέας, 1978.

3. Λίνος Πολίτης, *Ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας*, Αθήνα, Μ.Ι.ΕΤ, 31980.

4. *Λεξικό Νεοελληνικής Λογοτεχνίας. Πρόσωπα - Έργα - Ρεύματα - Όροι*, Αθήνα, Πατάκης, 2007.

5. Δημήτρης Αγγελάτος, *Η άλφα βήτα του νεοελληνιστή*, Αθήνα, Gutenberg, 2011.
6. Νάσος Βαγενάς, «Πότε αρχίζει η νεοελληνική λογοτεχνία;», *Γκινόστρα. Κείμενα κριτικής διαμάχης*, μικρή άρκτος, 2012, 13-60.

ΓΕΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ Ι (Α. Αρχάκης)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί:

1. να γνωρίζει τα βασικά ζητούμενα και τους κύριους ερευνητικούς τομείς της επιστήμης της γλωσσολογίας
2. να γνωρίζει βασικές έννοιες της δομικής, γενετικής και λειτουργικής γλωσσολογίας
3. να διακρίνει παραδοσιακές και ιδεοληπτικές απόψεις για τη γλώσσα από την επιστημονική μελέτη της γλώσσας
4. να συνεχίσει σε πιο εξειδικευμένα μαθήματα γλωσσολογίας

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να επιδεικνύει γνώση και κατανόηση για τους κύριους ερευνητικούς τομείς της γλωσσολογίας
2. Ικανότητα να διακρίνει την επιστημονική από την μη-επιστημονική μελέτη της γλώσσας
3. Ικανότητα να εφαρμόζει πολύ βασικές έννοιες γλωσσολογικής ανάλυσης

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Βασικές αρχές της επιστήμης της γλωσσολογίας. Βασικές έννοιες γλωσσολογικής ανάλυσης: Γλωσσικό σύστημα (langue), λόγος (parole), ομιλία (langage), γλωσσική ικανότητα, γλωσσική επιτέλεση. Οι λειτουργίες της γλώσσας. Προφορικός και γραπτός λόγος. Προέλευση και φύση της γλώσσας. Απόκτηση της γλώσσας. Γενικά χαρακτηριστικά της γλώσσας: αυθαιρεσία του γλωσσικού σημείου, γραμμικότητα, διπλή άρθρωση, ασυνέχεια, παραγωγικότητα, ανακλαστικότητα, μετάθεση. Ουσία και μορφή της γλώσσας. Εισαγωγή στα επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης. Εισαγωγή στη μελέτη της γλωσσικής αλλαγής.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Γούτσος Δ. (2012). *Γλώσσα. Κείμενο, ποικιλία, σύστημα*. Αθήνα: Κριτική [Προτεινόμενο σύγγραμμα]
2. Fromkin V., Rodman R. & Hyams N. (2008). *Εισαγωγή στη μελέτη της γλώσσας*, μτφ. Ξυδόπουλος Γ. κ.ά., επιμ. Γ. Ξυδόπουλος. Αθήνα: Πατάκης.

3. Lyons J. (1995). *Εισαγωγή στη γλωσσολογία*, μτφ. Μ. Αραποπούλου, Α. Αρχάκης κ.ά., επιμ. Γ. Καρανάσιος. Αθήνα: Πατάκης. [**Προτεινόμενο σύγγραμμα**]
4. Lyons J. (2002). *Εισαγωγή στη θεωρητική γλωσσολογία*, μτφ. Α. Αναστασιάδη-Συμεωνίδη, Ζ. Γαβριηλίδου & Α. Ευθυμίου, Αθήνα: Μεταίχμιο.
5. Μπαμπινιώτης Γ. (1980). *Θεωρητική γλωσσολογία: Εισαγωγή στη σύγχρονη γλωσσολογία*. Αθήνα.
6. Παυλίδου Θ.-Σ. (2008). *Επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης*. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών. Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη.
7. Πετρούνιας Ευ. (1984). *Νεοελληνική γραμματική και συγκριτική ανάλυση*. Μέρος Α': *Θεωρία*, Θεσσαλονίκη: University Studio Press.
8. Saussure F. De (1979). *Μαθήματα γενικής γλωσσολογίας*, μτφ. Φ. Αποστολόπουλος. Αθήνα: Παπαζήσης.
9. Χριστίδης Α.-Φ./Βελούδης Γ. (1996-7). "Γενική γλωσσολογία Ι", Θεσσαλονίκη: Α.Π.Θ.

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΑΡΧΑΪΚΟ ΕΠΟΣ: ΟΜΗΡΟΣ (Ε. Καρακάντζα)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές:

1. (**γνώση**) Θα αποκτήσουν γνώση του πρωτογενούς ομηρικού λεξιλογίου, της ομηρικής γραμματικής, και του δακτυλικού εξαμέτρου.
2. (**γνώση και κατανόηση**) Θα μάθουν και θα μπορούν να αναγνωρίζουν την βασικά ζητήματα της ομηρικής έρευνας, των κοινωνικών, πολιτικών, και ιδεολογικών συνθηκών που γέννησαν το αρχαϊκό έπος.
3. (**ανάλυση**) Θα είναι σε θέση να προσεγγίσουν την βασική σύσταση της δομής της ομηρικής αφήγησης (αφηγηματολογία), καθώς και του τρόπου σκέψης και της ιδεολογίας της αριστοκρατικής τάξης, προϊόν της οποίας είναι τα ομηρικά έπη.
5. Θα έχουν αποκτήσει τις εξής **ικανότητες**: Θα μπορούν να αξιολογούν την ηρωική λογοτεχνία της αρχαϊκής εποχής, και να την συγκρίνουν με μεταγενέστερες (έως τις σύγχρονες) μορφές λογοτεχνίας. Επίσης, να αξιολογούν το αξιακό σύστημα της ηρωικής εποχής σε αντιπαραβολή με την σύγχρονη εποχή. Και τέλος, θα μπορούν να διαπιστώνουν τις τροποποιήσεις που έχει δεχτεί η ερμηνεία των κλασικών κειμένων από την χρήση νέων ερμηνευτικών εργαλείων προερχόμενων από την αφηγηματολογία, τις σπουδές φύλου, τις πολιτικές, κοινωνιολογικές και ψυχαναλυτικές θεωρίες του 20^{ου} και 21^{ου} αιώνα.

Δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση νέων τεχνολογιών

2. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
3. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
4. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
5. Εργασία σε διεθνές ή/και σε διεπιστημονικό περιβάλλον
6. Λήψη αποφάσεων
7. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
8. Αυτόνομη εργασία
9. Ομαδική εργασία
10. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
11. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα

Περιεχόμενο (ύλη) του μαθήματος:

1. Η ταυτότητα του ποιητή – η σημασία των ομηρικών επών

Η ενότητα συζητά την ταυτότητα του Ομήρου, όπως παραδίδεται από τις αρχαίες πηγές αλλά και όπως μπορεί να ανασυντεθεί από το ίδιο το έργο του. Σχολιάζεται, επίσης, η σημασία των δύο επών για την αυτοσυνείδηση των Ελλήνων.

2. Ιστορία της ομηρικής έρευνας

Η μελέτη του Ομήρου από την αρχαιότητα ως σήμερα (Αρχαιότητα [8ος - 3ος αι. π. Χ.], Επιστημονική φάση [3ος αι. π. Χ. - 13ος αι. μ. Χ.], Πρόσληψη του Ομήρου στην Δυτική Ευρώπη [14ος - 18ος αι.], Σύγχρονη φιλολογική ανάλυση).

3. Το προοίμιο της Ιλιάδας

Μελέτη του προοιμίου της *Ιλιάδας* - Στοιχεία καινοτομίας του ιλιαδικού έπους.

4. Το σενάριο της Ιλιάδας (Ραψωδίες Α - Ζ)

Παρουσίαση της πλοκής των πρώτων έξι ραψωδιών του ιλιαδικού έπους, με ιδιαίτερη έμφαση στο επεισόδιο της συνάντησης Έκτορα και Ανδρομάχης (Ραψωδία Ζ, Έκτορος και Ανδρομάχης ὁ μιλία, στ. 369 - 529), που μελετάται από το πρωτότυπο.

5. Το σενάριο της Ιλιάδας (Ραψωδίες Η - Π)

Παρουσίαση της πλοκής των ραψωδιών Η - Ο του ιλιαδικού έπους. με ιδιαίτερη έμφαση στους στίχους 777 - 867 της ραψωδίας Π, που μελετώνται από το πρωτότυπο.

6. Το σενάριο της Ιλιάδας (Ραψωδίες Ρ - Ω)

Παρουσίαση της πλοκής των ραψωδιών Ρ - Ω του ιλιαδικού έπους, με ιδιαίτερη έμφαση στους στίχους 455-503 της ραψωδίας Υ (*Θεομαχία*), 188-366 της ραψωδίας Χ (*Έκτορος Αναίρεσις*) και 477-595 της ραψωδίας Ω (*Έκτορος λύτρα*), που μελετώνται από το πρωτότυπο.

7. Εισαγωγή στην Οδύσσεια

Εισαγωγή στην *Οδύσσεια* - Παρουσίαση των μοτίβων και της δομής της.

8. Σενάριο Οδύσσειας

9. Ραψωδίες ε, ζ, ι.

Μελέτη επιλεγμένων στίχων από το πρωτότυπο και σχολιασμός.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Edwards, M. W., *Όμηρος: ο ποιητής της Ιλιάδος*. Μετάφραση Βάιος Λιαπής, Νικόλαος Μπεζαντάκος. Αθήνα, Καρδαμίτσα - Ινστιτούτο του Βιβλίου 2001.
2. Graziosi, B., *Inventing Homer: the early reception of epic*. Cambridge - New York, Cambridge University Press 2002.
3. Kirk, G. S., - B. Hainsworth - R. Janko (eds.), *The Iliad: a commentary*. Cambridge, Cambridge University Press 1990-1993.
4. Latacz, J., *Όμηρος: ο θεμελιωτής της ευρωπαϊκής λογοτεχνίας*. Μετάφραση Εβίνα Σιστάκου, επιμέλεια Αντώνης Ρεγκάκος. Αθήνα, εκδόσεις Παπαδήμα 2000.
5. Μαρωνίτης, Δ. Ν. - Λ. Πόλκας, *Αρχαϊκή επική ποίηση: από την Ιλιάδα στην Οδύσσεια*. Θεσσαλονίκη, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών 2007.
6. Nagy, G., *The best of Achaeans: concepts of the Hero in Archaic Greek poetry*. Baltimore and London, The John Hopkins University Press (1979) 1999.

ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΘΕΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ (Κ. Οικονομοπούλου)
--

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής:

1. Θα έχει εμπεδώσει τα βασικά γραμματικοσυντακτικά φαινόμενα της λατινικής γλώσσας, μέσα από την προσεκτική ανάγνωση και κατανόηση εκτεταμένων (μη διασκευασμένων) λατινικών κειμένων διαφόρων χρονικών περιόδων και συγγραφέων.
2. Θα έχει κατακτήσει ένα ικανοποιητικά ευρύ λατινικό λεξιλόγιο, μέσα από ασκήσεις αντίστροφης μετάφρασης, το οποίο θα του επιτρέπει τη μελέτη και κατανόηση σύνθετων έργων της λατινικής γραμματείας.
3. Θα έχει εξοικειωθεί με τα πιο σημαντικά πεζά και ποιητικά γραμματειακά είδη της ρωμαϊκής παράδοσης, και θα είναι σε θέση να τα αναγνωρίσει.
4. Θα έχει αναπτύξει την ικανότητα να προσεγγίζει τα λατινικά κείμενα όχι μόνο ως γλώσσα, αλλά κυρίως ως λογοτεχνία, μελετώντας τα μέσα στα ιστορικοκοινωνικά τους συμφραζόμενα.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Χρήση της τεχνολογίας και του διαδικτύου μέσα από ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων (*Perseus, The Latin Library, PHI Latin Texts, Corpus Scriptorum Latinorum*, κ.λπ.)
2. Ευχέρεια στην αναζήτηση πληροφοριών σε ψηφιοποιημένα λατινικά λεξικά καθώς και σε ξενόγλωσσα βιβλία λατινικής γραμματικής και συντακτικού.

Περιεχόμενο (ύλη) του μαθήματος:

Ανθολόγιο λατινικών κειμένων, με ασκήσεις και επεξηγήσεις που αναρτώνται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του μαθήματος (Eclass).

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. C. T. Lewis and C. Short, *A Latin Dictionary*, Oxford 2002.
2. *Oxford Latin Dictionary*, ed. P.G.W. Glare, Oxford 1982.
3. Ε. Δ. Τσακαλώτος, *Λεξικόν Ελληνολατινικόν*, Αθήνα 1926.
4. Ε. Δ. Τσακαλώτος, *Λεξικόν Λατινοελληνικόν*, Αθήνα 1921.
5. Θ. Α. Κακριδής, *Γραμματική της Λατινικής Γλώσσας*, Αθήνα 1993.
6. Α. Ernout, F. Thomas, *Συντακτικό της Λατινικής*, μετάφρ. Θ. Πίκουλας, επιμ. Α. Ν. Μιχαλόπουλος, Αθήνα 2014.
7. Β. Φυντίκογλου, Χ. Τσίτσιου Χελιδόνη, *Lingua Latina: Θέματα Λατινικής Γλώσσας και Ρωμαϊκού Πολιτισμού. Ανθολόγιο Κειμένων για την Ύστερη Respublica*, Αθήνα 2015 [ηλεκτρονικό συγγραμμά, διαθέσιμο από τον Κάλλιπο: www.kallipos.gr]

Ο ΣΟΛΩΜΟΣ ΚΑΙ Η ΕΠΤΑΝΗΣΙΑΚΗ ΣΧΟΛΗ (Σ. Αθήνη)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος η/ο φοιτ/ήτρια/ητής θα μπορεί να:

1. Παρουσιάζει τους βασικούς σταθμούς της πολιτισμικής ιστορίας των Επτανήσων από τη Βενετοκρατία μέχρι την Ένωση με την Ελλάδα.
2. Παρουσιάζει τα βασικά χαρακτηριστικά της προσολωμικής ποιητικής παράδοσης και τους κύριους εκπροσώπους της.
3. Παρουσιάζει την προβληματική που έχει αναπτυχθεί γύρω από τον όρο «Επτανησιακή Σχολή».
4. Διακρίνει τις ομάδες των ποιητών της «Επτανησιακής Σχολής» (προσολωμικοί, σολωμικοί, εξωσολωμικοί, μετασολωμικοί).
5. Αναφέρει τα βασικά γεγονότα ζωής του Σολωμού και τους λόγους ανάδειξής του σε εθνικό ποιητή.
6. Διακρίνει τα βασικά στάδια εξέλιξης της σολωμικής ποίησης και να αναλύει τη θεματική και τη μορφολογία της.
7. Περιγράφει την ιδιομορφία της ποιητικής του Σολωμού και να παρουσιάζει τα προβλήματα που γεννά στην έκδοση των ποιημάτων του.

8. Παρουσιάζει τους τρόπους αξιοποίησης της σολωμικής κληρονομιάς από μαθητές και επιγόνους του Σολωμού.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος η/ο φοιτητής/τρια/ητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να επιδεικνύει γνώση και κατανόηση των βασικών χαρακτηριστικών της επτανησιακής λογοτεχνικής παράδοσης και της σολωμικής τέχνης.
2. Ικανότητα σύγκρισης του επτανησιακού παραδείγματος με το αθηναϊκό («Παλαιά Αθηναϊκή Σχολή»).
3. Ικανότητα να διακρίνει τα βασικά γνωρίσματα του κλασικισμού και του ρομαντισμού.
4. Ικανότητα κριτικής ανάλυσης και ερμηνείας ποιητικών κειμένων.
5. Ικανότητα κριτικής προσέγγισης εκδοτικών προβλημάτων.
6. Ικανότητα να αλληλεπιδρά με άλλους σε προβλήματα ερμηνείας των κειμένων.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Αντιπροσωπευτικά ποιήματα των σημαντικότερων προσολωμικών ποιητών (Ξανθόπουλος, Δανειάκης, Μαρτελάος, Κουτούζης, κ.ά.).
2. Το ποιητικό και πεζογραφικό έργο του Σολωμού.
3. Αντιπροσωπευτικά έργα άλλων δημιουργών που εντάσσονται στην «Επτανησιακή Σχολή» (Πολυλάς, Μαρκοράς, Μάτεσης).
4. Κριτικές μελέτες για τον Σολωμό.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Δημήτρης Αγγελάτος, «Ήχος λεπτός ... [...] γλυκύτατο[ς], ανεκδιήγητο[ς]...». Η «τύχη» του σολωμικού έργου και η εξακολουθητική αμηχανία της κριτικής (1859-1929), Αθήνα, Πατάκης 2000.
2. Γιώργος Βελουδής, *Διονύσιος Σολωμός. Ρομαντική ποίηση και ποιητική. Οι γερμανικές πηγές*, Αθήνα, Γνώση, 1989.
3. Ευριπίδης Γαραντούδης, *Οι Επτανήσιοι και ο Σολωμός. Όψεις μιας σύνθετης σχέσης (1820-1950)*, Αθήνα, Καστανιώτης 2001.
4. *Εισαγωγή στην ποίηση του Σολωμού*, επιμ. Γιώργος Κεχαγιόγλου, Ηράκλειο, Π.Ε.Κ. 1999.
5. Διονύσιος Σολωμός, *Ποιήματα και Πεζά*, φιλολ. επιμ. Στυλιανός Αλεξίου, Αθήνα, Στιγμή, 2007.
6. Διονύσιος Σολωμός, *Ποιήματα και πεζά*, φιλολ. επιμ. Γιώργος Βελουδής, Αθήνα, Πατάκης, 2008.
7. Μαρία Δεληβοριά, *Διονυσίου Σολωμού «Η γυναίκα της Ζάκυθος», έχθρισα θανάσιμη του έθνους. Ερμηνευτική δοκιμή*, Αθήνα, Άγρα, 2012.
8. Θεοδόσης Πυλαρινός, *Επτανησιακή σχολή*, Αθήνα, Σαββάλας, 2003.

Ανεμόσκαλα-Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα http://www.greek-language.gr/Resources/literature/tools/concordance/index.html?cnd_id=10

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί:

1. Να γνωρίζει τα βασικά ζητούμενα και τους κύριους ερευνητικούς τομείς της επιστήμης της γλωσσολογίας.
2. Να κατανοεί τις βασικές έννοιες και τη σχετική ορολογία των επιπέδων ανάλυσης της γλώσσας (φωνητική / φωνολογία, μορφολογία, σύνταξη και σημασιολογία).
3. Να εκθέτει επιστημονικά τεκμηριωμένη άποψη για τη φύση της γλώσσας και τον τρόπο ανάλυσής της.
4. Να χρησιμοποιεί, σε βασικό επίπεδο, τις μεθόδους και τα εργαλεία περιγραφής και ανάλυσης των στοιχείων της γλώσσας.
5. Να εγγραφεί σε πιο εξειδικευμένα μαθήματα γλωσσολογίας.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει αναπτύξει σε βασικό επίπεδο τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Να κατανοεί τη φύση μιας θεωρίας και τη διατύπωση μιας ερμηνείας.
2. Να αντιλαμβάνεται τι σημαίνει συστηματική προσέγγιση των γλωσσικών φαινομένων και πώς μια θεωρία μπορεί να συμβάλει στην κατανόησή τους.
3. Να εφαρμόζει βασικές τεχνικές επεξεργασίας και παρουσίασης γλωσσικών δεδομένων (π.χ. φωνητική μεταγραφή, δενδρικά διαγράμματα, γραμμικοί κανόνες).
4. Να διακρίνει τις διαφορές μεταξύ της επιστημονικής και της μη-επιστημονικής άποψης καθώς και μεταξύ της περιγραφικής και ρυθμιστικής προσέγγισης για τη μελέτη και ανάλυση της γλώσσας.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Γλώσσα και Γλωσσολογία. Επίπεδα ανάλυσης. Μορφολογία: η ανάλυση των λέξεων. Σύνταξη: η ανάλυση των φράσεων και των προτάσεων. Σημασιολογία: η ανάλυση της σημασίας. Φωνητική και Φωνολογία: η φυσική και ψυχολογική διάσταση των ήχων της γλώσσας.

Εισαγωγικά: Ορισμός της γλώσσας, Ορισμός της Γλωσσολογίας, Γλωσσική Δομή, Προφορικός – Γραπτός Λόγος, Ρύθμιση – Περιγραφή, Συγχρονία – Διαχρονία, Γνώση – Χρήση της Γλώσσας / Γλωσσική Ικανότητα – Γλωσσική Πλήρωση ή Επιτέλεση.

Σημασιολογία: Σημασία, Λεξική Σημασία, Προτασιακή Σημασία, Σημασία Εκφωνημάτων, Δήλωση, Αναφορά, Εννοιακή σχέση, Συνειρμική Σημασία, Σύμφραση, Μη αναφορική σημασία, Εννοιακές Σχέσεις: Ομωνυμία, Πολυσημία, Συνωνυμία, Υπωνυμία, Αντωνυμία, Μερωνυμία.

Σύνταξη: Πρόταση – εκφώνημα, Γλωσσική Ικανότητα – Γλωσσική Πλήρωση/Επιτέλεση, Γραμματικότητα – Αποδεκτότητα, Συστατικότητα, Φραστική

Δομή, Λεξικές & Συντακτικές Κατηγορίες. Χ Τονούμενο, Δενδρικά διαγράμματα, Απλές προτάσεις, Σύνθετες προτάσεις. Βαθία - Επιφανειακή δομή, Μετασχηματισμοί, Ερωτηματικές προτάσεις.

Μορφολογία: Κλίση, Παραγωγή, Σύνθεση, Μόρφημα: Δεσμευμένο - ελεύθερο, Αλλόμορφο, Δενδρική δομή.

Φωνητική: Φθόγγοι της γλώσσας, Φωνητική Οδός, Αρθρωτές, Σημεία Άρθρωσης, Τρόποι Άρθρωσης. Φωνήεντα - Σύμφωνα, Αρχή Αμφιμονοσημαντότητας, Φθόγγοι - Γραφήματα, Αντιστοιχία γραφής - προφοράς, Διεθνές Φωνητικό Αλφάβητο, Συστήματα μεταγραφής.

Φωνολογία: Σχέση αντίθεσης, Φώνημα, Συμπληρωματική κατανομή, Αλλόφωνο, Ελεύθερη εναλλαγή. Φυσικές τάξεις, Φωνολογικοί κανόνες, Φωνολογικά φαινόμενα.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Akmajian, A., R. A. Demers, A. K. Farmer & R. M. Harnish (2010). *Linguistics: An introduction to language and communication* (6th edition). Cambridge, Mass.: MIT Press.
2. Fromkin V., Rodman R. & Hyams N. (2008). *Εισαγωγή στη μελέτη της γλώσσας*, μτφ. Ευδόπουλος Γ. κ.ά., επιμ. Γ. Ευδόπουλος. Αθήνα: Πατάκης. **[Προτεινόμενο σύγγραμμα]**
3. Παυλίδου Θ.-Σ. (2008). *Επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης*. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών. Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη.
4. Πετρούνιας Ευ. (2002). *Νεοελληνική γραμματική και συγκριτική ανάλυση*. Μέρος Α': Θεωρία, Θεσσαλονίκη: University Studio Press.
5. Yule, G. (2010). *The Study of Language* (4th Edition). Cambridge: Cambridge University Press.
6. Φιλίππακη-Warburton, Ει. (1992). *Εισαγωγή στη θεωρητική Γλωσσολογία*. Αθήνα: Νεφέλη. **[Προτεινόμενο σύγγραμμα]**

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΡΩΜΑΪΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ (Α. Σύρκου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής:

1. Γνωρίζει τα ιστορικά και πολιτικά γεγονότα που έλαβαν χώρα από τον 4^ο π.Χ. αιώνα έως και τον 5^ο μ.Χ. αιώνα.
2. Εξοικειώνεται με τον πολυπολιτισμικό κόσμο των ελληνιστικών βασιλείων και γνωρίζει τις κοινωνικοοικονομικές μεταβολές που συντελέστηκαν μετά τον θάνατο του Μ. Αλεξάνδρου.

3. Γνωρίζει τον Ρωμαϊκό κόσμο και μελετά την ιστορική του πορεία από τον 5^ο π.Χ. αιώνα έως και τον 3^ο μ.Χ. αιώνα. Κατανοεί την εξέλιξη των πολιτειακών θεσμών, τις πολιτικοοικονομικές συνθήκες που συντέλεσαν στη διαμόρφωση των κοινωνικών τάξεων κατά την περίοδο της Δημοκρατίας, τους λόγους μετακίνησης των βορείων λαών προς την Ευρώπη, την εμφάνιση και επικράτηση του Χριστιανισμού.
4. Κατανοεί τις δομές και τον τρόπο διοίκησης της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας αλλά και τις συνθήκες που οδήγησαν στην διάσπασή της.
5. Εξοικειώνεται με τον πνευματικό πολιτισμό και την τέχνη των ρωμαίων.
6. Χρησιμοποιεί ως ιστορικές πηγές τα έργα των ιστορικών Πλούταρχου, Πολύβιου, Σαλλούστιου, Σουητώνιου, Αμμιανού Μαρκελλίνου καθώς και επιγραφικές μαρτυρίες.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να ερμηνεύει τις φιλολογικές πηγές και να τις συσχετίζει με τα ιστορικά γεγονότα.
2. Εξοικείωση με τα ιστορικά γεγονότα της ελληνιστικής και ρωμαϊκής εποχής καθώς και κατανόηση των συνεπειών τους στη διαμόρφωση της παγκόσμιας κατάστασης.
3. Ικανότητα να ερμηνεύει τα ιστορικά γεγονότα της εποχής του.

Περιεχόμενο (ύλη) του μαθήματος:

1. Εισαγωγή στο γνωστικό αντικείμενο
2. Μελέτη των επιμέρους ενοτήτων
3. Επιλεκτική μελέτη των ιστορικών πηγών (Πλούταρχου, Πολύβιου, Αμμιανού Μαρκελλίνου, Σαλλούστιου, Σουητώνιου και επιγραφών)
4. Βιβλιογραφική ενημέρωση

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Claude Mossé – Annie Schnapp-Gourbeillon, *Επίτομη Ιστορία της Αρχαίας Ελλάδας* (2000- 31 π.Χ.), Μτφρ. Λ. Στεφάνου, Αθήνα 2010
2. Zanker Paul, *Ο Αύγουστος και η δύναμη των εικόνων*, Μτφρ. Μίλτος Πεχλιβάνος, MIET, Αθήνα, 2009
3. Saint-Croix Geoffrey. De, *Ο Χριστιανισμός και η Ρώμη- Διωγμοί, Αιρέσεις και ήθη*, MIET, Αθήνα, 2010
4. Christopher S. MacKay, *Αρχαία Ρώμη-Στρατιωτική και πολιτική ιστορία*, Αθήνα, 2007
5. T. Correy Brennan, "Power and Process Under the Republican 'Constitution'," in Harriet I. Flower, εκδόσεις, *The Cambridge Companion to the Roman Republic*, Cambridge University Press, U.K. 2004
6. Lionel Casson, *Everyday Life in Ancient Rome*, Βαλτιμόρη, The Johns Hopkins University Press, 1998

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΑΡΧΑΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΡΑΜΑ: ΑΙΣΧΥΛΟΣ-ΣΟΦΟΚΛΗΣ (Ε. Καρακάντζα)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές:

1. **(γνώση)** Θα έχουν προσεγγίσει το σύνθετο ζήτημα της καταγωγής του δράματος
2. **(γνώση)** Θα έχουν αποκτήσει ευρεία επισκόπηση των σημαντικότερων έργων της δραματικής ποίησης, κυρίως του Αισχύλου και του Σοφοκλή.
3. **(γνώση και κατανόηση)** Θα έχουν μελετήσει ολόκληρη τραγωδία από το πρωτότυπο (διδάσκεται η τραγωδία *Αΐας*).
4. **(γνώση και κατανόηση)** Θα έχουν κατανοήσει θεωρητικά και ερμηνευτικά προβλήματα της τραγωδίας *Αντιγόνη*
5. **(γνώση / κατανόηση / ανάλυση)** Θα έχουν εντάξει το γραμματικό είδος της τραγωδίας στα κοινωνικά, πολιτικά, και ιδεολογικά του συμφραζόμενα
6. **(γνώση / κατανόηση / ανάλυση)** Θα έχουν κατανοήσει τις βασικές αρχές της λειτουργίας της αθηναϊκής δημοκρατίας, με βάση την θεωρία της φανταστικής θέσμισης της κοινωνίας του Κ. Καστοριάδη, και το εκτεταμένο έργο του J. Ober πάνω στον συνεργατικό χαρακτήρα της.

Θα έχουν αποκτήσει τις εξής **ικανότητες**: Θα μπορούν να αξιολογούν την δραματική λογοτεχνία της κλασικής εποχής, και να την συγκρίνουν με προγενέστερες (ηρωικό και διδακτικό έπος, λυρική ποίηση) και μεταγενέστερες (έως τις σύγχρονες) μορφές λογοτεχνίας. Επίσης, να αξιολογούν το αξιακό σύστημα της κλασικής εποχής της δημοκρατικής *πόλεως* σε αντιπαραβολή / σύζευξη με την σύγχρονη εποχή. Και τέλος, θα μπορούν να διαπιστώνουν τις τροποποιήσεις που έχει δεχτεί η ερμηνεία των κλασικών κειμένων από την χρήση νέων ερμηνευτικών εργαλείων προερχόμενων από την

αφηγηματολογία, τις σπουδές φύλου, τις πολιτικές, κοινωνιολογικές και ψυχαναλυτικές θεωρίες του 20^{ου} και 21^{ου} αιώνα.

Δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση νέων τεχνολογιών
2. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
3. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
4. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
5. Εργασία σε διεθνές ή/και σε διεπιστημονικό περιβάλλον
6. Λήψη αποφάσεων
7. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
8. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
9. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα
10. Αυτόνομη εργασία

Περιεχόμενο (ύλη) του μαθήματος:

1. Οι αρχές του δράματος

Παρουσίαση των διαθέσιμων στοιχείων σχετικά με την γένεση και την πορεία εξέλιξης του αρχαίου ελληνικού δράματος ως την εποχή του Αισχύλου.

2. Ο Αισχύλος και το έργο του

Παρουσίαση των βιογραφικών στοιχείων του Αισχύλου και των πλήρως σωζόμενων έργων του.

3. Ο Σοφοκλής και το έργο του

Παρουσίαση των βιογραφικών στοιχείων του Σοφοκλή και των πλήρως σωζόμενων έργων του.

4. Ο Αίας του Σοφοκλή

Μελέτη από το πρωτότυπο. Γλωσσικός και ιδεολογικός σχολιασμός.

5. Αναγνώσεις της Αντιγόνης του Σοφοκλή

Θεωρητικές προσεγγίσεις της ερμηνείας της Αντιγόνης ξεκινώντας από την εγελιανή ανάγνωση και μελετώντας τις ερμηνείες του 20ού – 21^{ου} αι. (Λακάν, Irigaray, Butler, Honig, posthumanism).

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Λορεντζάτος, Π. *Σοφοκλέους Αίας*. Αθήνα, (Εστία 1932) Παπαδήμας 2002.
2. Blundell, M. W. (1989) *Helping Friends and Harming Enemies. A Study in Sophocles and Greek Ethics* (Cambridge).
3. Butler, J. (2014). *Η διεκδίκηση της Αντιγόνης. Η συγγένεια μεταξύ ζωής και θανάτου*. Αθήνα.
4. Finglass, P. J. (2011) *Sophocles Ajax. Cambridge Classical Texts and Commentaries* (Cambridge).

5. Fisher, N. R. E. (1992) *Hybris. A Study in the Values of Honour and Shame in Ancient Greece* (Warminster).
6. Knox, B. M. W. (1964) *The heroic temper: studies in sophoclean tragedy* (Berkeley, University of California Press).
7. Sourvinou - Inwood, C. (1989) "Assumptions and the Creation of Meaning: Reading Sophocles' Antigone", *The Journal of Hellenic Studies* 109: 134 -148.
8. Sourvinou - Inwood, C. (1990), "Sophocles' Antigone as a Bad Woman" in Dieteren, F. - Kloek, E. (eds.) (1990) *Writing Women into History* (Amsterdam, Amsterdamse Historische): 11-40.
9. Winnington-Ingram, R. P. (1999) *Σοφοκλής: ερμηνευτική προσέγγιση. Μετάφραση Νικόλαος Κ. Πετρόπουλος, Χρίστος Π. Φαράκλας* (Αθήνα :Καρδαμίτσα)

ΛΑΤΙΝΙΚΟ ΕΠΟΣ: ΒΙΡΓΙΛΙΟΣ (Μ. Λίπκα)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος:

Εξοικείωση των φοιτητών με λεξιλόγιο, γραμματική, σύνταξη, μεθόδους μετάφρασης κ.λπ. Ένταξη του κειμένου στο ειδολογικό, ιδεολογικό, ιστορικό και πολιτισμικό πλαίσιο.

Δεξιότητες: Βλ. επάνω

Περιεχόμενο (ύλη) του μαθήματος: 4ο βιβλίο της Αινειάδας του Βιργιλίου

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Michael von Albrecht, *Ιστορία της Ρωμαϊκής Λογοτεχνίας*, Τομ. Ι (Ηράκλειο 1995), 759-809
2. Δ. Δ. Γεωργοβασίλης, *Βιργιλίου Αινειάς. Βιβλίο IV* (Αθήνα 1987)

BYZANTINA KEIMENA KAI POLITISMOS (Φ. Νούσια)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

1. Κατανοεί διάφορες πτυχές του Βυζαντινού Πολιτισμού
2. Αξιολογεί κριτικά τους συγγραφείς και τα γραπτά τους κείμενα και να τα

εντάσσει στο γενικότερο ιστορικο-κοινωνικό πλαίσιο της εποχής τους

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να επιδεικνύει γνώση και κατανόηση των κειμένων
2. Κριτική ικανότητα προσέγγισης, ανάγνωσης, ανάλυσης και ερμηνείας των πηγών
4. Δεξιότητες μελέτης για τη συνεχιζόμενη επαγγελματική του ανάπτυξη και εξέλιξη

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Βυζαντινά κείμενα που αποκαλύπτουν πτυχές του Βυζαντινού Πολιτισμού, π.χ., η εκπαίδευση, ο μοναχικός βίος, το εμπόριο κλπ.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. L. James (εκδ.), *Εγχειρίδιο Βυζαντινών Σπουδών* (μτφρ. Κ. Δημοπούλου) (Αθήνα, 2014)
2. Θ. Μετοχίτης, *Βυζάντιος ή Περί της Βασιλίδος Μεγαλοπόλεως* (εισ., κριτ. έκδ., μτφ., σημ. Ι. Πολέμης – πρόλ. Β. Κατσαρός) (Θεσ/κη, 2013)
3. *Το επαρχικόν βιβλίον Λέοντος ΣΤ΄ του Σοφού* (εισ., απόδ. στη νέα ελληνική, σχολ. Τ. Κόλλιας, Μ. Χρόνη) (Αθήνα, 2010)
4. Θ. Αντωνοπούλου, *Βυζαντινή Ομιλητική: Συγγραφείς και Κείμενα* (Αθήνα, 2015²)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ (Γ. Ξυδόπουλος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί:

1. Να χρησιμοποιεί τις βασικές έννοιες της γλωσσολογικής περιγραφής και τη σχετική ορολογία.
2. Να περιγράφει στοιχειωδώς τη γραμματική δομή της Νέας Ελληνικής και τη σχέση της με αυτή της Αρχαίας Ελληνικής.
3. Να εξηγήσει την έννοια των λαθών χρήσης και τις γενεσιουργούς αιτίες τους.
4. Να χρησιμοποιήσει τις γνώσεις υποδομής στη γραμματική περιγραφή της ΝΕ για περαιτέρω ερευνητική ή/και διδακτική ενασχόληση με τη γραμματική.
5. Να αντιλαμβάνεται τι είναι οι γλωσσικοί μύθοι και να συζητά με επιστημονικά τεκμηριωμένο τρόπο γι' αυτούς.
6. Να εκθέτει επιστημονικά τεκμηριωμένη άποψη για τη φύση της γλώσσας και τον τρόπο ανάλυσής της.
7. Να χρησιμοποιεί, σε βασικό επίπεδο, τις μεθόδους και τα εργαλεία περιγραφής και ανάλυσης των στοιχείων της γλώσσας.
8. Να εγγραφεί σε πιο εξειδικευμένα μαθήματα γλωσσολογίας.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει αναπτύξει σε βασικό επίπεδο τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Να κατανοεί τους λόγους για την ύπαρξη εναλλακτικών αναλύσεων για ένα σύνολο δεδομένων και τα κριτήρια αξιολόγησης αυτών των εναλλακτικών αναλύσεων.
2. Να αντιλαμβάνεται τι σημαίνει συστηματική προσέγγιση των γλωσσικών φαινομένων και πώς μια θεωρία μπορεί να συμβάλει στην κατανόησή τους.
3. Να διακρίνει τις διαφορές μεταξύ της επιστημονικής και της μη-επιστημονικής άποψης καθώς και μεταξύ της περιγραφικής και ρυθμιστικής προσέγγισης για τη μελέτη και ανάλυση της γλώσσας.
4. Να ασκεί κριτική και να αναθεωρεί τις θέσεις του με γνώμονα τα πιο πρόσφατα πορίσματα της επιστήμης.

Περιεχόμενο (ύλη) του μαθήματος:

Το μάθημα εξετάζει βασικά φαινόμενα της γραμματικής της Νέας Ελληνικής, προκειμένου να αναπτυχθεί η μεταγλωσσική ικανότητα των φοιτητών/ριών στον τρόπο με τον οποίο αναλύεται περιγραφικά η γλώσσα από τη σύγχρονη γλωσσολογία. Το μάθημα βοηθά επίσης τους/τις φοιτητές/ριες να αποκτήσουν το γλωσσολογικό υπόβαθρο για μια παιδαγωγική προσέγγιση της γραμματικής σε επίπεδο διδακτικής. Επιπλέον εξετάζει κριτικά «μύθους» και «αλήθειες» που αφορούν τη Νέα Ελληνική (σε επίπεδο χρήσης, λαθών, κλπ.).

Θεματολογία:

- Μύθοι» για την ελληνική γλώσσα: σχέση με Αρχ. Ελληνική, γλωσσική αλλαγή και πρόσληψη από τους φυσικούς ομιλητές, λάθη στη χρήση της γλώσσας.
- Ρηματικό σύστημα: μορφολογία (χρόνος, όψη, έγκλιση, φωνή), σύνταξη (ορίσματα, κατηγορήματα, λειτουργίες υποκειμένου και συμπληρωμάτων).
- Ονοματικό σύστημα: κλίση (πτώση, αριθμός), γένος και κατηγορίες ονομάτων, προσδιορισμοί, αντωνυμίες, ποσοδείκτες.
- Επίθετα, επιρρήματα και λοιπές λεξικές κατηγορίες.
- Προτάσεις: κύριες και δευτερεύουσες.
- Σειρά των όρων της πρότασης: μορφολογία, σύνταξη, πληροφοριακή δομή.
- Γλωσσική ποικιλία, γραπτός και προφορικός λόγος

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Holton, D., P. Mackridge & Ει. Φιλιππάκη-Warburton. 1999. *Γραμματική της Ελληνικής Γλώσσας* (μτφρ. Β. Σπυρόπουλος). Αθήνα: Πατάκης. [**προτεινόμενο σύγγραμμα**].
2. Holton, D., P. Mackridge & Ει. Φιλιππάκη-Warburton. 2005. *Βασική Γραμματική της Σύγχρονης Ελληνικής Γλώσσας* (μτφρ. Μ. Γεωργιαφέντης). Αθήνα: Πατάκης.

3. Ιορδανίδου, Α. 2013. *Είναι λάθος ή δεν είναι; Ιδού η απορία...* Αθήνα: Μεταίχμιο.
4. Κλαίρης, Χ. & Γ. Δ. Μπαμπινιώτης. 2005. *Γραμματική της νέας ελληνικής: δομολειτουργική-επικοινωνιακή*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
5. Mackridge, P. 1990. *Η Νεοελληνική γλώσσα* (μτφρ. Κ. Πετρόπουλος). Αθήνα: Πατάκης. **[προτεινόμενο σύγγραμμα]**.
6. Παναγιωτίδης, Φ. 2013. *Μίλα μου για γλώσσα*. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.
7. Πετρούνιας, Ε., 2002. *Νεοελληνική γραμματική και συγκριτική ανάλυση* (2^η έκδοση). Θεσσαλονίκη: Studio University Press
8. Χάρης, Γ. (επιμ.). 2001. *Δέκα Μύθοι για την ελληνική γλώσσα*. Αθήνα: Πατάκης.

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ (Ν. Χαραλαμπίδης)
--

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο επιμελής φοιτητής θα είναι σε θέση να:

1. Αντιλαμβάνεται την αναγκαιότητα της μελέτης του Βυζαντίου τόσο ως ιστορικού φαινομένου όσο και ως αδιάλειπτης (λανθάνουσας ή προβαλλομένης, δαιμονοποιημένης ή αγιοποιημένης) παρουσίας στην νεώτερη και σύγχρονη γεωπολιτική σκηνή.
2. Συνειδητοποιεί τον κομβικό ρόλο της Αυτοκρατορίας για την διαμόρφωση της ιδιοπροσωπίας του Ελληνισμού και της αυτοσυνειδησίας αλλοεθνών συλλογικοτήτων (Φράγκων, Σλάβων, Μουσουλμάνων, Σταυροφόρων) στον ευρύτερο ευρωπαϊκό και ανατολικομεσογειακό χώρο.
3. Αποδομεί την (κατά)χρηση ιδεολογημάτων της (Μετα)-Νεωτερικότητας ως αποκλειστικών ερευνητικών εργαλείων (υλισμός, πολυπολιτισμός, παγκοσμιοποίηση, αντιχριστιανισμός) προς όφελος της εκ των έσω ερμηνείας· οικειοποιούμενος κατά το δυνατόν τα νοήματα και τα βιώματα (θεοπτία, γένος Ρωμαίων, Οικουμένη, αντιβαρβαρισμός) του Βυζαντινού υποκειμένου.
4. Διαλέγεται με το φαινόμενο της εν μέσω διαδοχικών μεταλλάξεων διαχρονικής σταθεράς της Βυζαντινής ταυτότητας και να εντοπίζει τα συστατικά της στοιχεία (Βασιλεύς, Ορθοδοξία, Ελληνογλωσσία).
5. Αναγνωρίζει την σκοπιμότητα των πηγών (διοικητικών, λογοτεχνικών, αρχαιολογικών) και να τις αξιολογεί αναλόγως.
6. Ερμηνεύει στοιχειωδώς θεμελιώδη έργα-σταθμούς στην εξέλιξη της Βυζαντινής Τέχνης.
7. Παρακολουθεί αδρομερώς την δευτερεύουσα βιβλιογραφία ώστε να αξιοποιεί τα πορίσματα της σύγχρονης έρευνας.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο επιμελής φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να επισημαίνει τα κομβικά γεγονότα στην ιστορία του Βυζαντίου και να παραθέτει τις αιτίες και τις συνέπειές τους.
2. Δυνατότητα ανίχνευσης της πρόσληψης του Βυζαντινού πολιτισμού από την Νεωτερικότητα.
3. Μαθησιακή ευελιξία ώστε να κατανοηθούν εις βάθος οι δομές και αρχές οι οποίες επέτρεψαν την επιβίωση και τον μετασχηματισμό του κράτους από Χριστιανικό υστερορωμαϊκό σε Ελληνορθόδοξο μεσαιωνικό και, τέλος, σε Ελληνικό πρωτονεωτερικό.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Μέσω ενός σχετικώς λεπτομερούς χρονολογίου, με παράλληλη χρήση των οικείων ανά παράδοση πηγών, παρακολουθείται η πορεία του Βυζαντίου από την γένεση ως τον διαμελισμό.

1. Ορολογία – Περιοδολόγηση -Ιδεολογικοποίηση

Η κληρονομιά του Γίβωνα και ο αντιβυζαντινισμός του Διαφωτισμού

Νεολογισμοί και ονοματολογία (Ρωμαίοι, Βυζαντινοί, Έλληνες)

Χρονολογίες έναρξης/λήξης της Βυζαντινής περιόδου και η ιδεολογική τους ταυτότητα

2. Τέταρτος Αιώνας (302-95)

Μέγας Κωνσταντίνος και Μέγας Θεοδόσιος

Η μάχη για την ταυτότητα των Ρωμαίων και της Ρωμανίας

Μουλβία Γέφυρα – Νομοθεσία Ιουλιανού – Έδικτο Θεσσαλονίκης (Cunctos populos)

3. Πέμπτος Αιώνας (395-518)

Θεοδοσιανή Δυναστεία: Από τον Αρκάδιο ως τον Αναστάσιο

Πανεπιστήμιο Κων/πόλεως (Πανδιδακτήριον) – Θεοδοσιανά Τείχη - Η πτώση του

Δυτικού τμήματος – Δ' Οικουμενική Σύνοδος και η οριστική διατύπωση του

Ορθοδόξου δόγματος

4. Έκτος Αιώνας (518-610)

Ο Ιουστινιανός (527-565) και το απόγειο του Βυζαντίου

Corpus Juris Civilis και η επανεκκίνηση του κράτους

Πόλεμοι αμυντικοί (Περσία) και απελευθερωτικοί (Ιταλία, Βόρεια Αφρική)

Αγία Σοφία και Άγιος Ρωμανός ο Μελωδός

5. Έβδομος Αιώνας (610-717)

Ο Ηράκλειος (610-641) και η θαυμαστή επιβίωση του Βυζαντίου

Από την κεραυνοβόλα εισβολή των Σασανιδών και τον έσχατο κίνδυνο του 626 στην συντριβή του περσικού κράτους (627)

Η κεραυνοβόλα εισβολή του Ισλάμ και η παγίωση του αραβικού κινδύνου

Τίμιος Σταυρός: ο βυζαντινός στρατιώτης ως μαχητής του Χριστού και ο Ηράκλειος ως Νέος Κωνσταντίνος (καθώς επίσης Νέος Αλέξανδρος, Δαβίδ, Ηρακλής)

Πολιορκία Κων/πόλεως και Ακάθιστος Ύμνος

Μυστική Θεολογία: Άγιος Μάξιμος ο Ομολογητής

6. Όγδοος Αιώνας (717-802)

Το μαχόμενο και διωκόμενο Βυζάντιο: Επιβίωση και αντεπίθεση

Λέων Γ' Ίσαυρος (717-741) ο απελευθερωτής (δεύτερη Πολιορκία Κων/πόλεως από τους Άραβες), Νέος Κωνσταντίνος και η αρχή της Εικονομαχίας

7. Ένατος Αιώνας (802-886)

Από την Συριακή στην Φρυγική Δυναστεία

Φώτιος και Λέων ο Μαθηματικός

Κυριακή της Ορθοδοξίας και το τέλος της Εικονομαχίας

Ο Βασίλειος Α' (886-912) ως Νέος Κωνσταντίνος (νομοθεσία, Νέα Εκκλησία) και η Μακεδονική Δυναστεία

Ο Λέων Σ' ο Σοφός και το ψηφιδωτό στον εξωνάρθηκα της Αγίας Σοφίας

8. Δέκατος Αιώνας (912-1025)

Το μεταρρυθμιστικό και συγγραφικό έργο του Κων/νου Ζ' Πορφυρογεννήτου (913-959): Εγκυκλοπαιδισμός και το συμβολικό κεφάλαιο της κειμενικής παραγωγής

Εικονογραφικό πρόγραμμα: Όσιος Λουκάς Βοιωτίας

Οι Στρατηγοί -Αυτοκράτορες, οι απελευθερωτικοί πόλεμοι και η εποποιία των βυζαντινών όπλων: Νικηφόρος Φωκάς (Κρήτη, Κιλικία), Ιωάννης Τσιμισκής (Συροπαλαιστίνη, Ρώσοι), Βασίλειος Βουλγαροκτόνος (Βουλγαρία, Νότια Ιταλία)

Μυστική Θεολογία: Όσιος Συμεών ο Νέος Θεολόγος

9. Ενδέκατος Αιώνας (1025-1085)

Μακεδονική Δυναστεία: Οι Επίγονοι

Κων/νος Θ' Μονομάχος (1042-1055) και η Νεαρά του 1047:

Μιχαήλ Ψελλός και Ιωάννης Ξιφιλίνος

Εικονογραφικό πρόγραμμα: Νέα Μονή Χίου, Μονή Δαφνίου

Ρωμανός Δ' Διογένης (1067-1071): Ο προδομένος Αυτοκράτωρ και η αρχή του τέλους της ελληνικής Μικρασίας

10. Δωδέκατος Αιώνας (1081-1204)

Η Δυναστεία των Κομνηνών και η τελευταία περίοδος του ελεύθερου Βυζαντίου

Αλέξιος Α' (1081-1118): Στρατιωτικοποίηση και επιθετική διπλωματία

Ιωάννης Β' (1118-1143): Πολυμέτωπη αντεπίθεση

Μανουήλ Α' (1143-1181): Το άδοξο τέλος

Η Δυναστεία των Αγγέλων: Καλπάζουσα παρακμή

Η Πρώτη Άλωση (13 Απριλίου 1204) και η Φραγκοκρατία: Το χρονικό, το αντίκτυπο, τα διάδοχα κράτη

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Κ. Παπαρρηγοπούλου *Ιστορία του Ελληνικού Έθνους - Μεσαιωνικός Ελληνισμός*
2. *Ιστορία του Ελληνικού Έθνους: Βυζαντινός Ελληνισμός*, Τόμοι Ζ, Η, Θ (Εκδοτική Αθηνών).
3. Ι. Ε. Καραγιαννόπουλος *Πηγαί της Βυζαντινής Ιστορίας*. Θεσσαλονίκη 1987 (Πουρναράς).
4. W. Treadgold *A History of the Byzantine State and Society* Stanford 1997 (SUP).
5. Αικ. Χριστοφιλοπούλου *Βυζαντινή Ιστορία*. 4 τόμοι. Θεσσαλονίκη 1997-2001 (Βάνιας).
6. J. Shepard (ed.) *The Cambridge History of the Byzantine Empire c. 500-1492*. Cambridge 2009 (CUP).
7. Γ. Ξ. Τσαμπής *Η Παιδεία στο Χριστιανικό Βυζάντιο*. Αθήνα 1999 (Γρηγόρη).
8. Ι. Ε. Καραγιαννόπουλος *Το Βυζαντινό Κράτος*. 4^η έκδοση. Θεσσαλονίκη 2001

(Βάνιας).

9. J. Haldon *Byzantium at War*. London 2003 (Routledge).

10. Αικ. Χριστοφιλοπούλου *Το Πολίτευμα και οι Θεσμοί της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας: 324-1204*. Αθήνα 2004.

11. J. Herrin *The Surprising Life of a Medieval Empire*. London 2007 (Penguin).

12. E. Jeffreys, J. Haldon and R. Cormack. (eds.) *The Oxford Handbook of Byzantine Studies*. Oxford 2008 (OUP).

13. A. Kaldellis *Christian Parthenon*. Cambridge 2009 (CUP).

14. L. James (ed.) *A Companion to Byzantium*. Oxford 2010 (Wiley-Blackwell).

15. A. Cameron *Byzantine Matters*. Princeton and Oxford 2014 (PUP).

16. J. Harris *The Lost Word of Byzantium*. New Haven and London 2015 (YUP).

17. A. Kaldellis *The Byzantine Republic: People and Power in New Rome*. Cambridge, Mass. and London 2015 (HUP).

ΜΥΘΟΣ ΚΑΙ ΤΕΛΕΤΟΥΡΓΙΑ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ (Ε. Καρακάντζα)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές:

1. **(γνώση)** Θα έχουν εξοικειωθεί με ένα ευρύ φάσμα πρωτογενών και δευτερογενών πηγών που συνδέονται με τους αρχαίους ελληνικούς μύθους και τις τελετουργίες.
2. **(γνώση)** Θα έχουν μελετήσει κοινωνιολογικές και ανθρωπολογικές προσεγγίσεις πάνω στους μύθους και τις τελετουργίες της αρχαϊκής και κλασικής εποχής.
3. **(γνώση / κατανόηση / ανάλυση)** Θα έχουν εξοικειωθεί με ένα ευρύ φάσμα σύγχρονων θεωρητικών προσεγγίσεων στην ανάλυση της ελληνικής θρησκείας, προερχόμενων από τις περιοχές της ψυχανάλυσης, του δορισμού, μύθου / τελετουργίας, σημειολογίας κτλ.

Θα έχουν αποκτήσει τις εξής **ικανότητες**: α. Θα μπορούν να αξιολογούν το σύνθετο φαινόμενο της αρχαίας ελληνικής θρησκείας με πλήθος εργαλείων και να το συνδέουν με γνωστά γραμματειακά γένη / έργα τέχνης που παράγονται εκείνη την εποχή, και β. Θα μπορούν να κατανοούν τις τροποποιήσεις που έχει δεχτεί η ερμηνεία της κλασικής αρχαιότητας από την χρήση νέων ερμηνευτικών εργαλείων προερχόμενων από τις προαναφερθείσες περιοχές, καθώς επίσης και από την αφηγηματολογία, τις σπουδές φύλου, τις πολιτικές, κοινωνιολογικές και ψυχαναλυτικές θεωρίες του 20^{ου} και 21^{ου} αιώνα.

Δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση

νέων τεχνολογιών

2. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
3. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
4. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
5. Εργασία σε διεθνές ή/και σε διεπιστημονικό περιβάλλον
6. Λήψη αποφάσεων
7. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
8. Αυτόνομη εργασία
9. Ομαδική εργασία
10. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
11. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα

Περιεχόμενο (ύλη) του μαθήματος:

1. Τι είναι Μύθος;

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται οι διάφοροι ορισμοί που έχουν δοθεί στο περιεχόμενο της έννοιας "μύθος", η καταγωγή και η λειτουργία του στο πλαίσιο μιας ορισμένης κοινωνίας, η διαφοροποίησή του από άλλα συγγενικά είδη (θρύλος, παραμύθι) καθώς και η διάκρισή του από την ιστοριογραφία.

2. Τελετουργική Σχολή του Κέμπριτζ

Παρουσίαση της τελετουργικής προσέγγισης των αρχαιοελληνικών μύθων («Σχολή του Κέμπριτζ»).

3. Λειτουργική ερμηνεία του μύθου.

Μελετάται η μετεξέλιξη της Σχολής του Κέμπριτζ σε λειτουργική σχολή.

4. Τελετουργίες αίματος και πυράς.

Περιγραφή και ερμηνεία του περιεχομένου της θυσίας και της σημασίας της για τους θεούς και τους ανθρώπους στην αρχαία ελληνική κοινωνία. Έμφαση στις τελετουργίες του αίματος και της πυράς.

5. Η βία και το ιερό.

Παρουσιάζεται η θεσμοθέτηση της βίας εντός της επίσημης ιδεολογίας της αρχαίας ελληνικής κοινωνίας και αναλύεται πώς ο τελετουργικά επαναλαμβανόμενος φόνος (θυσία) κρατά την βία έξω από τα όρια της κοινωνίας. Αναφορά στην θυσιαστική κρίση (R. Girard).

6. Ο μύθος του Οιδίποδα - Οιδίποδας Τύραννος του Σοφοκλή.

Μελετάται η τελετουργία του φαρμακού και παρουσιάζονται τα βασικά σημεία του μύθου του Οιδίποδα του Σοφοκλή.

7. Φροϋδική ερμηνεία του μύθου.

Παρουσιάζεται η φροϋδική ερμηνεία για την προσέγγιση των αρχαιοελληνικών μύθων και η εφαρμογή των φροϋδικών απόψεων στην διαμόρφωση του ψυχικού κόσμου του ανθρώπου στη γένεση και διαμόρφωση των μύθων. Αναγιγνώσκονται ψυχικές λειτουργίες, όπως αυτές της απώθησης, μετάθεσης, προβολής και το φαινόμενο του οιδιπόδειου συμπλέγματος.

8. Συμβιωτική φάση και αγωνία του αποχωρισμού στον μύθο.

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται οι έννοιες της συμβιωτικής σύγχυσης, της φάσης του αποχωρισμού και του φόβου του ευνουχισμού και η εφαρμογή τους σε χαρακτηριστικά παραδείγματα μύθων από την ησιόδεια Θεογονία.

9. Υικές αντιδράσεις στην μητρική απειλή στον μύθο.

Ολοκληρώνεται η παρουσίαση της φροϋδικής ερμηνείας με την αναφορά στον τρόπο αντίδρασης των υιών στην απειλή της μητέρας. Η θεωρία εφαρμόζεται στα μυθολογικά παραδείγματα του Ορέστη, του Ηφαίστου, του Δία, του Διονύσου και του Ηρακλή.

10. Δομική ανάλυση του μύθου - Επανεξετάζοντας τον Οιδίποδα.

Εξετάζονται οι βασικές αρχές της δομικής ανάλυσης των αρχαίων ελληνικών μύθων και παρουσιάζονται οι διαφορετικές ερμηνείες του μύθου του Οιδίποδα κατά τον 20ο αιώνα, όπως διατυπώθηκαν από τους Freud, Vernant, Levi-Strauss, Dodds και Lacan.

11. Γαλλική Σχολή ερμηνείας του μύθου - Ο μύθος των πέντε γενών του Ησιόδου.

Παρουσιάζεται η ερμηνευτική προσέγγιση του μύθου των γενών (Έργα και ημέραι, στ. 106-201) από τον J.-P. Vernant με την βοήθεια σχηματικής απεικόνισης.

12. Διόνυσος - Ανθεστήρια.

Η ενότητα μελετά την καταγωγή του Διονύσου και το περιεχόμενο της λατρείας του. Ιδιαίτερη έμφαση αποδίδεται στην γιορτή των Ανθεστηρίων και στην σημασία καθεμιάς από τις τρεις ημέρες που την αποτελούν (Πιθοίγια, Χόες, Χύτροι).

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Burket, W., *Αρχαία Ελληνική Θρησκεία*, εκδ. Καρδαμίτσα, Αθήνα 1993.
2. Caldwell, R. S., *Hesiod's Theogony with an Interpretative Essay: The Psychology of the Succession Myth*, Κέμπριτζ MA 1987.
3. Dodds, E. R., 'On Misunderstanding Oedipus Rex', *Greece & Rome* 13, Cambridge University Press, 1966, 37-49.
4. Frazer, J. G., *Ο χρυσός κλώνος. Μελέτη για την μαγεία και τη θρησκεία*, τομ. 4, μτφρ. Μ. Μπικάκη, επιμ. Π. Καρμάντζος, Αθήνα 1990 - 1994. 5ος τομ.: Ευρευτήριο και Βιβλιογραφία, επιμ. Π. Καρμάντζος, Αθήνα 1998 [1915].
5. Freud, S., *Η ερμηνεία των ονείρων*, μτφρ. Λ. Αναγνώστου, Αθήνα 1993 [Λονδίνο 1900].
6. Freud, S., *Τρεις πραγματείες για την θεωρία της σεξουαλικότητας*, μτφρ. Β. Νικολούδη, Αθήνα 1999 [Λονδίνο 1905].
7. Girard, R., *Το εξιλαστήριο θύμα. Η βία και το ιερό*, μτφρ. Κ. Παπαγιώργης, Αθήνα 1991 [Παρίσι, 1972].
8. Grimal, P., *Λεξικό της ελληνικής και ρωμαϊκής μυθολογίας*, επιμ. - μτφρ. Β. Άτσαλος, Θεσσαλονίκη 1991 [Παρίσι 1976].
9. Καρακάντζα, Ε.Δ., *Αρχαίοι Ελληνικοί Μύθοι. Ο θεωρητικός λόγος του 20ου αι για την φύση και την ερμηνεία τους*, εκδ. Μεταίχμιο, Αθήνα 2004.
10. Pucci, P., *Oedipus and the Fabrication of the Father; Oedipus Tyrannus in Modern Criticism and Philosophy*, Baltimore, 1992.
11. Slater, F. E., *The Glory of Hera. Greek Mythology and the Greek Family*, Βοστώνη 1968.
12. Vernant, J.P., «Ο "Οιδίπους" χωρίς το σύμπλεγμα» στο J.P. Vernant & P. Vidal - Naquet, *Μύθος και τραγωδία στην αρχαία Ελλάδα*, 1ος τόμ., Αθήνα 1988, 89-116 [Παρίσι 1972, 75-98]
13. Vidal - Naquet, P., *Ο μαύρος κυνηγός. Μορφές σκέψης και μορφές κοινωνίας στον ελληνικό κόσμο*, μτφρ. Γ. Ανδρεάδης & Π. Ρηγοπούλου, Αθήνα 1983 [Παρίσι 1981].

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΙ ΡΩΜΑΪΚΗ ΡΗΤΟΡΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ: ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ-ΚΙΚΕΡΩΝΑΣ-ΚΟΪΝΤΙΛΙΑΝΟΣ (Γ. Καζαντζίδης)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής:

1. Θα έχει βελτιώσει τη γνώση βασικών γραμματικο-συντακτικών φαινομένων της αρχαίας ελληνικής και λατινικής γλώσσας μέσα από την προσεκτική ανάγνωση και εμπειριστατωμένη ανάλυση κειμένων από τον Αριστοτέλη, τον Κικέρωνα και τον Κοϊντιλιανό.
2. Θα έχει εξοικειωθεί με βασικές πτυχές και όψεις της αρχαίας ελληνικής και ρωμαϊκής ρητορικής θεωρίας. Έμφαση θα δοθεί, πιο συγκεκριμένα, σε τρεις θεματικές: στη σημαίνουσα παρουσία της μεταφοράς στον ρητορικό λόγο, σε αρχαίες ρητορικές θεωρίες περί συναισθημάτων και στη χρήση του γέλιου σε δικανικά συμφραζόμενα.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Χρήση της τεχνολογίας και του διαδικτύου μέσα από ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων (Perseus, The Latin Library, PHI Latin Texts, , TLG)
2. Αναζήτηση και ανάγνωση ελληνικής και ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας με έμφαση σε ζητήματα ρητορικής θεωρίας.

Περιεχόμενο (ύλη) του μαθήματος:

Ανθολόγιο κειμένων από τη *Ρητορική* και την *Ποιητική* του Αριστοτέλη, το *De oratore* του Κικέρωνα και το *Institutio Oratoria* του Κοϊντιλιανού, που αναρτώνται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του μαθήματος (Eclass).

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. *Ιστορία της Κλασικής Ρητορικής*, G. Kennedy, Εκδ. Παπαδήμα, Αθήνα 2012
2. *Κοϊντιλιανού, Περί του Γέλιου*, Σ. Γεωργακοπούλου, Εκδ. Ψυχογιός, Αθήνα 2016
3. *Αρχαία Λογοτεχνική Θεωρία*, M. Fuhrmann, Εκδ. Παπαδήμα, Αθήνα 2006
4. *Η Ρητορική στην Αρχαιότητα*, L. Pernot, Εκδ. Δαίδαλος, Αθήνα 2005
5. *Ιστορία της Λατινικής Λογοτεχνίας*, E.J. Kenney, W.V. Clausen, Εκδ. Παπαδήμα, Αθήνα 2003

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΑ: ΗΡΟΔΟΤΟΣ (Γ. Καζαντζίδης)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής:

1. Θα έχει βελτιώσει τη γνώση βασικών γραμματικο-συντακτικών φαινομένων της αρχαίας ελληνικής γλώσσας μέσα από την προσεκτική ανάγνωση και εμπειριστατωμένη ανάλυση αποσπασμάτων από τον Ηρόδοτο.
2. Θα έχει εξοικειωθεί με βασικές πτυχές της ηροδότειας ιστοριογραφίας. Έμφαση θα δοθεί, πιο συγκεκριμένα, στην εικόνα του 'ξένου' στον Ηρόδοτο καθώς και στο πώς η προβληματική της αλλότητας διαμεσολαβείται μέσα από έναν λόγο έμφυλων συγκρούσεων. Εξίσου σημαντικό κεντρικό άξονα θα αποτελέσουν τα λεπτά, έως και δυσδιάκριτα όρια μεταξύ «ιστορίας» (ενός υποτιθέμενα «αντικειμενικού» είδους λόγου) και «μυθιστορίας»

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Κριτική ανάλυση της ιστορίας
2. Αποδόμηση της μίας και μοναδικής «ιστορικής αλήθειας»

Περιεχόμενο (ύλη) του μαθήματος:

Ανθολόγιο κειμένων από τις *Ιστορίες* του Ηροδότου.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. *Εγχειρίδιο Ηροδότειων Σπουδών*, E.J. Bakker, I. de Jong, H. van Wees. Εκδ. Μεταίχμιο, Αθήνα 2007
2. *Επινοώντας το Παρελθόν*, Α. Ρεγκάκος. Εκδ. Gutenberg, Αθήνα 2009.

ΡΩΜΑΪΚΗ ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΑ (Γ. Καζαντζίδης)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής:

1. Θα έχει βελτιώσει τη γνώση βασικών γραμματικο-συντακτικών φαινομένων της λατινικής γλώσσας μέσα από την προσεκτική ανάγνωση και εμπεριστατωμένη ανάλυση κειμένων από τον Λίβιο και τον Τάκιτο.
2. Θα έχει εξοικειωθεί με βασικές πτυχές και όψεις της ρωμαϊκής ιστοριογραφίας. Έμφαση θα δοθεί, πιο συγκεκριμένα, στις απαρχές της αυτοκρατορικής ιδεολογίας καθώς και στη συγκριτική ανάγνωση του ρωμαϊκού λόγου περί εξουσίας έτσι όπως αυτή προκύπτει από την αντιπαραβολή λατινικών και αρχαιοελληνικών ιστορικών κειμένων.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει:

1. Προσέγγιση βασικών κειμένων της ρωμαϊκής ιστοριογραφίας σε σύγκριση με κομβικά κείμενα της αρχαίας ελληνικής ιστοριογραφίας (Ηρόδοτος και Θουκυδίδης).

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Αποσπάσματα από Λίβιο, Ιούλιο Καίσαρα και Τάκιτο

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. *Ιστορία της Λατινικής Λογοτεχνίας*, E.J. Kenney, W.V. Clausen, Εκδ. Παπαδήμα, Αθήνα 2003
2. *Ρωμαϊκή Ιστορία*, M. Rostovtzeff. Εκδ. Παπαδήμα, Αθήνα 2010.

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ: 19^{ος} – 20^{ος} αι. (Γ. Γκότση)
--

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

1. Παρουσιάζει την εξέλιξη της νεοελληνικής πεζογραφίας από το τέλος του 19^{ου} αιώνα ως τα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια.
2. Εντοπίζει τα σημαντικά γεγονότα της κοινωνικής και πολιτικής Ιστορίας τα οποία διαμορφώνουν τη νεοελληνική λογοτεχνική παραγωγή της περιόδου.
3. Γνωρίζει τα βασικά χαρακτηριστικά της πεζογραφίας της Γενιάς του 1880.
4. Σχολιάζει τη θεματική και τις αφηγηματικές τεχνικές της πεζογραφίας του Γ. Βιζυηνού και του Αλεξ. Παπαδιαμάντη.
5. Γνωρίζει τις γραμματολογικές προϋποθέσεις που οδήγησαν στην εμφάνιση της Γενιάς του Τριάντα και παρακολουθεί τη διαμόρφωση και την εξέλιξη του διηγήματος, του μυθιστορήματος και, εν μέρει, της κριτικής.
6. Γνωρίζει τους σημαντικότερους εκπροσώπους της πεζογραφίας των αρχών του 20^{ού} αιώνα και της Γενιάς του Τριάντα.

7. Αναλύει πεζογραφήματα σημαντικών εκπροσώπων των δύο αυτών περιόδων.
8. Γνωρίζει βασικές έννοιες που σχετίζονται με τάσεις και ρεύματα στη λογοτεχνία και ιδίως στην πεζογραφία του 20ού αιώνα: ρεαλισμός, ηθογραφία, αισθητισμός, συμβολισμός εσωτερικός μονόλογος, κοσμοπολιτισμός, αλητογραφία, πολεμική λογοτεχνία, ελληνικότητα, συνειρμός, ειρωνεία, αντιήρωας.
9. Ελέγχει ένα βασικό μέρος της εκτενούς σχετικής βιβλιογραφίας.
10. Γνωρίζει τους βασικούς σταθμούς της ζωής και του έργου του Ν. Καζαντζάκη.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να γνωρίζει και να κατανοεί ουσιώδεις έννοιες που σχετίζονται με την πεζογραφία από το τέλος του 19^{ου} αιώνα ως τη μεταπολεμική περίοδο
2. Ικανότητα να εφαρμόζει αυτή τη γνώση και κατανόηση στην προσέγγιση συνθετικών ζητούμενων.
3. Ικανότητα να εφαρμόζει την κατάλληλη μεθοδολογία στην προσέγγιση λογοτεχνικών κειμένων αυτής της εποχής.
4. Ικανότητα κριτικής ανάλυσης που χρειάζονται για τη συνεχιζόμενη επαγγελματική ανάπτυξη.
5. Ικανότητα να αλληλεπιδρά με άλλους σε προβλήματα διεπιστημονικής φύσης.

Περιεχόμενο (ύλη) του μαθήματος:

Εισαγωγή στο χωροχρονικό πλαίσιο

Ιστορικές και κοινωνικές συνθήκες στην Ελλάδα από το τέλος του 19^{ου} αιώνα ως τη δεκαετία του 1960.

Το γλωσσικό ζήτημα

Το λογοτεχνικό πλαίσιο: Περιοδικά και Εφημερίδες. Είδη και τάσεις

Συνοπτικό διάγραμμα της εξέλιξης της νεοελληνικής πεζογραφίας

Η πεζογραφική παραγωγή της Γενιάς του 1880

Η ανάπτυξη της ηθογραφίας και η σχέση με το ρεαλισμό.

Το έργο του Γ.Μ. Βιζυηνού και του Αλεξ. Παπαδιαμάντη

Η πεζογραφική παραγωγή ως την εμφάνιση της Γενιάς του 1930

Η πορεία από το ηθογραφικό διήγημα στο μυθιστόρημα της Γενιάς του 1930.

Βασικά γνωρίσματα της πνευματικής ζωής των αρχών του 20ού αιώνα

Αισθητισμός, Συμβολισμός, Κοσμοπολιτισμός, Αλητογραφία, Εσωτερικότητα.

Η Γενιά του Τριάντα

Προϋποθέσεις της εμφάνισής της και βασικές τάσεις της πεζογραφίας της.

Μελέτη του έργου των σημαντικότερων εκπροσώπων της (Θεοτοκάς,

Καραγάτσης, Μυριβήλης, Πολίτης, Μπεράτης, Αξιώτη, Σκαρίμπας).

Εισαγωγή στο έργο του Νίκου Καζαντζάκη

Εξέταση αντιπροσωπευτικών κειμένων του.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Γ. Μ. Βιζυηνός, Νεοελληνικά Διηγήματα, Ερμής 2002.
2. Ν. Δ. Τριανταφυλλόπουλος, Λ. Ν. Τριανταφυλλοπούλου, *Απάνθισμα διηγημάτων*

Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη, Δόμος 2001.

3. Mario Vitti, *Η Ιδεολογική λειτουργία της ελληνικής ηθογραφίας*, Κέδρος 1991.

4. Γεωργία Φαρίνου – Μαλαματάρη (επιμ.), *Εισαγωγή στην πεζογραφία του Παπαδιαμάντη*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης 2005.

5. Νάσος Βαγενάς, Γιάννης Δάλλας, Κώστας Στεργιόπουλος (επιμ.) *Η παλαιότερη πεζογραφία μας: Από τις αρχές της ως τον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο (1900-1914)*, τόμ. Θ΄-ΙΑ΄, Σοκόλης 1997.

6. Πάν. Μουλλάς, *Η μεσοπολεμική πεζογραφία: Από τον πρώτο ως τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο (1914-1939)*, τόμ. Α΄, Σοκόλης 1993.

7. Δημήτρης Τζιόβας, *Οι μεταμορφώσεις του εθνισμού και το ιδεολόγημα της ελληνικότητας στο μεσοπόλεμο*, Οδυσσέας 1989.

8. Αλέξανδρος Αργυρίου, *Ιστορία της ελληνικής λογοτεχνίας και η πρόσληψή της στα χρόνια του μεσοπολέμου (1918-1940)*, τόμ. Α΄-Β΄, Καστανιώτης 2002.

9. Mario Vitti, *Η γενιά του Τριάντα: Ιδεολογία και Μορφή*, Εστία 1990.

10. Κ. Α. Δημάδης, *Δικτατορία, Πόλεμος και πεζογραφία (1936-1944)*, Γνώση 1991.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ (Θ. Μαρκόπουλος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

1. Αναγνωρίζει τις διάφορες περιόδους της ιστορίας της Ελληνικής, από την Μυκηναϊκή έως και την Νέα Ελληνική
2. Κατανοεί την εξελικτική διαδικασία των κυριότερων ποικιλιών της Ελληνικής
3. Γνωρίζει τις βασικότερες μεταβολές που συντελέστηκαν σε κάθε περίοδο
4. Γνωρίζει το ιστορικό κοινωνιογλωσσικό πλαίσιο μέσα στο οποίο αναπτύχθηκαν και διαμορφώθηκαν οι ποικιλίες της Ελληνικής

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να παρέχει ιστορικές ερμηνείες για διάφορα φαινόμενα από τις περιόδους της Ελληνικής
2. Ικανότητα να αναγνωρίζει τα φαινόμενα αυτά σε κείμενα από τις διάφορες περιόδους της Ελληνικής
3. Ικανότητα να συσχετίζει κοινωνιογλωσσικά φαινόμενα με αμιγώς 'γλωσσικές' εξελίξεις

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Εισαγωγή στην έννοια της Ιστορίας της Ελληνικής (ποικιλίες προς εξέταση, περίοδοι της Ιστορίας της Ελληνικής, σχέση Αρχαίας και Νέας Ελληνικής)
2. Η Γραμμική Β΄ και η Μυκηναϊκή Ελληνική
3. Το ελληνικό αλφάβητο και η διαμόρφωσή του
4. Η Αρχαία Ελληνική: κοινωνιογλωσσικό πλαίσιο και διάλεκτοι

5. Ελληνιστική – Ρωμαϊκή περίοδος: κοινωνιογλωσσικό πλαίσιο, βασικές μεταβολές
6. Μεσαιωνική περίοδος: κοινωνιογλωσσικό πλαίσιο, βασικές μεταβολές
7. Πρώιμη ΝΕ περίοδος: κοινωνιογλωσσικό πλαίσιο, βασικές μεταβολές

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Horrocks, G. 2006. Ελληνικά: Η ιστορία της γλώσσας και των ομιλητών της. Αθήνα: Εστία.
2. Χριστίδης, Α-Φ.(εκδ.) 2001. Ιστορία της Ελληνικής Γλώσσας: Από τις αρχές έως την ύστερη αρχαιότητα. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών.
3. Jannaris, A. 1897. An historical Greek grammar, chiefly of the Attic dialect. London.
4. Bakker, E.J.(ed.) 2010. A companion to the Ancient Greek language. Oxford: Wiley-Blackwell.
5. Adrados, F. 2003. Ιστορία της ελληνικής γλώσσας: Από τις απαρχές ως τις μέρες μας. Αθήνα: Παπαζήσης.
6. *parryri.info*

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΑΡΧΑΙΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΕΣ (Α. Παπαχρυσόστομου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

1. Κατανοεί την έννοια και το περιεχόμενο των όρων «Δημοκρατία», «πόλις-κράτος», «αϊσυμνήτης», «Εκκλησία του Δήμου», κλπ.
2. Τοποθετεί στον χρονολογικό άξονα τις σημαντικότερες πολιτικές φυσιογνωμίες της αρχαίας Ελλάδας.
3. Γνωρίζει το έργο και τις μεταρρυθμίσεις κάθε σημαντικού πολιτικού ηγέτη.
4. Αναφέρεται στα σημαντικότερα γεγονότα-σταθμούς στην πορεία της αθηναϊκής πολιτείας προς την πραγμάτωση της Δημοκρατίας.
5. Έχει μια καθολική εποπτεία της πολιτικής ιστορίας της αρχαίας Αθήνας.
6. Έχει μια συνολική θεώρηση του πολιτεύματος της αρχαίας Σπάρτης.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να παρουσιάζει σε γενικές γραμμές την πολιτική ιστορία της αρχαίας

Αθήνας, από τον Θησέα μέχρι τα τέλη του 4^{ου} αι. π.Χ.

2. Ικανότητα να αναφέρεται στις πολιτειακές μεταρρυθμίσεις που εισήγαγε ο κάθε πολιτικός ηγέτης.

3. Ικανότητα να κατανοεί και να αποτιμά τις πληροφορίες που εμπεριέχονται στις αρχαίες, πρωτογενείς πηγές.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Θησεύς

Ο ιδρυτής και θεμελιωτής της πόλης των Αθηνών και ο πρόδρομος της μακραίωνης πολιτειακής εξέλιξής της προς την Αθηναϊκή Δημοκρατία.

2. Πόλις-Κράτος & Σπάρτη-Λυκούργος

Θεσμός της πόλεως-κράτους: ερμηνευτική προσέγγιση με καταγραφή των κύριων χαρακτηριστικών του. Το πολίτευμα της Σπάρτης: αναλυτική παρουσίαση (πολιτική φιλοσοφία και θεσμοί), αναφορά στον νομοθέτη Λυκούργο και την περίφημη Μεγάλη Ρήτρα, περιγραφή των κυρίαρχων θεσμών.

3. Σόλων

Η προσωπικότητα του αισυμνήτη / ποιητή / νομοθέτη Σόλωνα και το ευρύτατο μεταρρυθμιστικό έργο του (Σεισάχθεια, ταξική πολιτική, δικαιώματα στους Θήτες, Εκκλησία, Βουλή των Τετρακοσίων, Άρειος Πάγος, Ηλιαία, άρχοντες, πολιτογράφηση, νομισματική πολιτική).

4. Κλεισθένης

Τα βασικά μεταρρυθμιστικά μέτρα του Κλεισθένη: διοικητική αναδιάρθρωση του πληθυσμού (οι δέκα φυλές, οι δήμοι, η πολιτογράφηση), η Εκκλησία του Δήμου (ο κυρίαρχος πολιτειακός θεσμός), η Ηλιαία (ο αναβαθμισμένος δικαστικός φορέας) και η Βουλή των Πεντακοσίων (ο δεύτερος βασικός πολιτειακός θεσμός).

5. Εφιάλτης & Περικλής

Η προσωπικότητα, η ιδεολογία και η δράση του Εφιάλτη (οριστικός παροπλισμός του Αρείου Πάγου). Η κυριαρχία του Περικλή στην ηγεσία της αθηναϊκής πολιτείας και οι μεταρρυθμίσεις του (κληρουχίες, θεωρικά, μισθοφορά).

6. Ο πολίτης στην αθηναϊκή Δημοκρατία

Το στίγμα του Αθηναίου πολίτη στις βασικές εκφάνσεις της δημόσιας ζωής, σε δύο άξονες: εκείνο της πολιτικής συμμετοχής και εκείνο της στρατιωτικής δράσης.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Α. Παπαχρυσόστομου, *Πορεία προς την Αθηναϊκή Δημοκρατία. Η μαρτυρία των αρχαίων πηγών*, Αθήνα 2014 (εκδόσεις Καρδαμίτσα)

2. R. K. Sinclair, *Δημοκρατία και Συμμετοχή στην Αρχαία Αθήνα* (μτφ. Ε. Ταμβάκη), Αθήνα 1997.

3. R. Osborne, *Athens and Athenian Democracy*, New York 2010.

4. L. J. Samons II, *Pericles and the Conquest of History: A Political Biography*, Cambridge 2016 (Cambridge University Press).

5. L. J. Samons II (επιμ.), *The Cambridge Companion to the Age of Pericles*, Cambridge 2007 (Cambridge University Press).

6. D. F. Leão & P. J. Rhodes, *The Laws of Solon: a new edition with introduction, translation and commentary*, London 2015.

7. R. Brock, *Greek Political Imagery from Homer to Aristotle*, New York 2003.

8. S. S. Monoson, *Plato's Democratic Entanglements: Athenian Politics and the Practice of Philosophy*, Princeton 2000.
9. J. Ober, *Political Dissent in Democratic Athens. Intellectual Critics of Popular Rule*, Princeton 1998.
10. Χ. Γ. Ρήγας, *Η Δημοκρατία του Εφιάλτη (Η εξουσία των πολιτών)*, Αθήνα 2008.

IV. Περιγράμματα μαθημάτων ειδικεύσεων

ΚΛΑΣΙΚΗ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ

Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΡΩΜΑΪΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ (Γ. Καζαντζίδης)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής:

1. Θα έχει κατανοήσει βασικές πτυχές της στωικής φιλοσοφίας μέσα από τη συγκριτική ανάγνωση κειμένων της αρχαίας ελληνικής και λατινικής γραμματείας. Έμφαση θα δοθεί στη στωική φιλοσοφία περί συναισθημάτων.
2. Θα έχει εξοικειωθεί με βασικές αρχές της ελληνιστικής και ρωμαϊκής φιλοσοφίας, σχηματίζοντας έτσι μία πιο ολοκληρωμένη εικόνα για την ιστορία της αρχαίας φιλοσοφίας η οποία δε θα περιορίζεται στα κλασικά κείμενα του Πλάτωνα και του Αριστοτέλη.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

Εμπεριστατωμένη ανάγνωση και ανάλυση κειμένων της ελληνιστικής και ρωμαϊκής περιόδου. Συγκριτική ανάγνωση φιλοσοφικών κειμένων τα οποία θα καθιστούν σαφή τη συνέχεια μεταξύ της ελληνιστικής και ρωμαϊκής φιλοσοφίας και σκέψης γενικότερα.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Ανθολόγιο κειμένων από τα αποσπάσματα των Στωικών της ελληνιστικής περιόδου και τον Κικέρωνα

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. *Η ελληνιστική φιλοσοφία*, Α.Α. Long. Εκδ. ΜΙΕΤ, Αθήνα 2012
2. *Η θεραπεία της επιθυμίας*, Μ. Nussbaum. Εκδ. Θύραθεν, Αθήνα 2015.

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΘΕΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ ΙΙ (Α. Ποταμίτη)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα:

1. Έχει επεξεργαστεί λεξιλογικά, γραμματικά, συντακτικά και νοηματικά επιλεγμένα αποσπάσματα από το έργο αττικών και άλλων πεζογράφων.
2. Έχει εξασκηθεί στην μετάφραση από τα νέα ελληνικά στην αττική διάλεκτο.
3. Έχει εξασκηθεί στην επεξεργασία αγνώστου κειμένου.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Να κατανοεί, να μεταφράζει και να επεξεργάζεται λεξιλογικά, γραμματικά και συντακτικά τα διδαχθέντα κείμενα.
2. Να αναγνωρίζει το ιδιαίτερο ύφος των συγγραφέων τους.
3. Να μεταφράζει από τα νέα ελληνικά στην αττική διάλεκτο.
4. Να κατανοεί, να μεταφράζει και να επεξεργάζεται λεξιλογικά, γραμματικά και συντακτικά αδιδάκτα κείμενα.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Αποσπάσματα από τα έργα των Θουκυδίδη, Λυσία, Πλάτωνα, Δημοσθένη, Θεοφράστου και άλλων πεζογράφων (όχι απαραίτητα αττικών).
2. Αντίστροφο κείμενο

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Δ. Γρηγορόπουλος, *Η σύνταξη του αρχαίου ελληνικού λόγου*, Αθήνα: Έννοια 2004
2. F. Montanari, *Σύγχρονο λεξικό της αρχαίας ελληνικής γλώσσας*, Αθήνα: Παπαδήμας 2013
3. Π. Τσιλογιάννης, *Αντίστροφο λεξικό της νέας- αρχαίας ελληνικής γλώσσας*, Αθήνα: Δάρδανος 2000

Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΣΥΜΠΟΣΙΟ ΚΑΙ ΣΥΜΠΟΣΙΑΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ (Κ. Οικονομοπούλου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής:

1. Θα έχει κατανοήσει τη λειτουργία του συμποσίου ως θεμελιώδους κοινωνικού θεσμού κατά την αρχαϊκή και κλασική εποχή, και θα έχει κατανοήσει τις πολιτικές του προεκτάσεις.
2. Θα έχει καλλιεργήσει την ικανότητα να συνδυάζει τη μελέτη τέχνης, αρχαιολογίας και λογοτεχνίας, με σκοπό να κατανοήσει πολύπλευρα το συμπόσιο ως θεσμό.
3. Θα έχει εξοικειωθεί με καίριας σημασίας κοινωνιολογικές και ανθρωπολογικές προσεγγίσεις στο συμπόσιο και τη συμποσιακή λογοτεχνία της αρχαϊκής και κλασικής εποχής, και θα έχει κατανοήσει τους τρόπους με τους οποίους αυτές συμπληρώνουν και ενισχύουν την παραδοσιακή φιλολογική κριτική των κειμένων.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Μελέτη κειμενικών και αρχαιολογικών πηγών για το αρχαίο συμπόσιο συνδυαστικά, και κατανόηση σε βάθος των ιδιαιτεροτήτων τους.
2. Εύρεση και χρήση ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και ηλεκτρονικών βάσεων (όπως το Beazley Archive και το Corpus Vasorum Antiquorum).
3. Ικανότητα συγγραφής εργασίας τύπου ερευνητικού δοκιμίου, με χρήση ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Συμποτική ποίηση της αρχαϊκής και κλασικής εποχής (Αρχίλοχος, Θέογνις, Ξενοφάνης, Ανακρέων).
2. Αγγεία συμποσίου: τύποι και εικονογραφία τους.
3. Συμποσιακά έργα γραμμένα σε πεζό λόγο, με επικέντρωση στο *Συμπόσιο* του Ξενοφώντα.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. E.L. Bowie, 'Greek table-talk before Plato'. *Rhetorica* 11.4 (1993): 355-371.
2. D. A. Campbell, *Greek lyric poetry: a selection of early Greek lyric, elegiac and iambic poetry*. London 2002.
3. D. Gerber, *A Companion to the Greek Lyric Poets*. Leiden-New York 1997.
4. P. E. Marchant, *Xenophontis Opera Omnia IIb (Oeconomicus, Symposium)*. Oxford Classical Texts.
5. O. Murray (επιμ.), *Symptica: A Symposium on the Symposium*. Oxford 1990.

6. Ι. Περυσινάκης, *Αρχαϊκή Λυρική Ποίηση*. Αθήνα 2012.

ΑΡΧΑΪΚΟ ΕΠΟΣ: ΗΣΙΟΔΟΣ (Α. Ποταμίτη)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος; Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα:

1. Έχει αναγνώσει και επεξεργαστεί τα έργα του Ησιόδου *Θεογονία* και *Έργα και Ημέραι* από το πρωτότυπο.
2. Έχει εξοικειωθεί με την γλώσσα, το ύφος και τα θέματα του ησιόδειου έπους.
3. Έχει εξοικειωθεί με την γενικότερη προβληματική γύρω από το πρόσωπο και το έργο του ποιητή.
4. Έχει γνώση των ομοιοτήτων του ησιόδειου έπους με αιγυπτιακά και ανατολικά κείμενα.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Να επιδεικνύει κατανόηση και γνώση της διδακτικής και κοσμολογικής ποίησης του Ησιόδου.
2. Να επιδεικνύει γνώση του ησιόδειου ζητήματος.
3. Να αναγνωρίζει βασικά ησιόδεια θέματα στην μεταγενέστερη λογοτεχνία.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Εισαγωγή στο έργο του Ησιόδου. Αυτοβιογραφική, διδακτική, κοσμολογική ποίηση. Αιγυπτιακά και ανατολικά παράλληλα κείμενα. Ησιόδειο ζήτημα (προβληματική για τον τρόπο σύνθεσης του έργου και την ταυτότητα του ποιητή). *Θεογονία*, *Έργα και Ημέραι*.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. «Ησιόδος», στο Easterling, P. E. & B.M. W. Knox, *Ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής Λογοτεχνίας*. Μτφρ. Ν. Κονομή, Χρ. Γριμπά, Μ. Κονομή. Εκδ. Παπαδήμα, 2006, σελίδες 135-152.
2. Lamberton, Robert, *Ησιόδος. Ο Ποιητής και το Έργο του*. Μτφρ. Μ. Τσάτσου, επιμ. Α. Μαρκαντωνάτος. Εκδ. Τυπωθήτω, 2005
3. Μπεζαντάκος, Ν. Π., Τσαγγάλης Χ. Κ., Ράγκος, Σ. Ι., *Μουσάων Αρχώμεθα. Ο Ησιόδος και η Αρχαϊκή Επική Ποίηση*. Εκδ. Πατάκη, Αθήνα, 2006
4. Vernant, J. P., «Ο Ησιοδικός μύθος των γενών», στο *Μύθος και Σκέψη στην Αρχαία Ελλάδα*. Μτφρ. Σ. Γεωργούδη. Εγνατία, χ.χ., σελίδες 29-54.

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ (Σ. Ράγκος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος:

Το μάθημα αποτελεί μια περιδιάβαση στις απόψεις για το νόημα, τον σκοπό, τις ωφέλειες και τα μειονεκτήματα της ποίησης για τη ζωή που βρίσκουμε στην αρχαία ελληνική γραμματεία, καθώς και τους τρόπους με τους οποίους θεωρείται ότι επιτυγχάνει το έργο της.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

1. Κατανοεί βασικές αντιλήψεις των αρχαίων Ελλήνων για την ποίηση.
2. Αναγνωρίζει τον βαθμό αυτοσυνειδησίας σχετικά με το έργο τους που διέθεταν οι αρχαίοι ποιητές, αρχής γενομένης από τον Όμηρο.
3. Έχει μια συνολική εικόνα του πότε, πώς, με ποιούς στόχους και σε ποιές συνθήκες άρχισαν σοφιστές, ρήτορες και φιλόσοφοι να ασχολούνται θεωρητικά με την ποίηση.
4. Αναγνωρίζει τις ομοιότητες και τις διαφορές ανάμεσα στις κύριες για την ποίηση απόψεις που παρουσιάστηκαν στην αρχαία Ελλάδα.
5. Κατανοεί τους λόγους που οδήγησαν τον Πλάτωνα στην αποπομπή των ποιητών από την ιδανική πολιτεία.
6. Αναγνωρίζει την περίφημη “αρχαία διαμάχη ποίησης και φιλοσοφίας”.
7. Κατανοεί το έργο της τραγωδίας σύμφωνα με το *Περί Ποητικής* σύγγραμμα του Αριστοτέλη.
8. Κατανοεί την έννοια του υψηλού σύμφωνα με το *Περί Ύψους* σύγγραμμα του ψευδο-Λογγίνου.
9. Εκτιμά την ιστορική αξία και την επικαιρότητα της αρχαίας ελληνικής λογοτεχνικής κριτικής.

Δεξιότητες:

1. Αυτόνομη εργασία
2. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
3. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
4. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματική και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
5. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτική.
6. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Τι είναι η λογοτεχνική κριτική;
2. Η προϊστορία και η ιστορία της λογοτεχνικής κριτικής στην ελληνική αρχαιότητα.
3. Όμηρος και αρχαϊκή λυρική ποίηση.
4. Οι *Βάτραχοι* του Αριστοφάνη.

5. Το *Ελένης εγκώμιο* του Γοργία.
6. Ο *Ίων* και ο *Ιππίας ελάσσων* του Πλάτωνα.
7. Οι πλατωνικές απόψεις για την ποίηση στο 2ο, 3ο και 10ο βιβλίο της *Πολιτείας*.
8. Η έναρξη της ιστορίας της λογοτεχνικής κριτικής.
9. Το *Περί ποιητικής* του Αριστοτέλη: τραγωδία και έπος.
10. Το *Περί ύψους* του “Λογγίνου”.
11. Γενικά χαρακτηριστικά της λογοτεχνικής κριτικής στην ελληνική αρχαιότητα: η ιστορική σημασία και η επικαιρότητά τους.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Ford, A., *The origins of Criticism: Literary Culture and Poetic Theory in Classical Greece*. Princeton, NJ: Princeton University Press 2002.
2. Fuhrmann, M., *Αρχαία λογοτεχνική θεωρία: Αριστοτέλης, Οράτιος, “Λογγίνος”*, Αθήνα: Παπαδήμας 2007.
3. Grube, G. M. A., *The Greek and Roman critics*. Toronto: University of Toronto Press 1965.
4. Grube, G. M. A., *Ο Αριστοτέλης για την ποίηση και το ύφος*, μτφρ. Γ. Χρυσάφης, Αθήνα: Καρδαμίτσα 1995.
5. Halliwell, S., *Between Ecstasy and Truth: Interpretations of Greek Poetics from Homer to Longinus*. Oxford and New York: Oxford University Press 2011.
6. Hunter, R., *Critical Moments in Classical Literature*. Cambridge: Cambridge

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΤΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ (Α. Γεωργιάδου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής:

1. Θα έχει μία γενική εποπτεία της ελληνόγλωσσης λογοτεχνικής παραγωγής κατά τους 3 πρώτους μεταχριστιανικούς αιώνες με εστίαση στο μυθιστόρημα και την επιστολογραφία.
2. Θα εξοικειωθεί με διαφορετικούς τρόπους ανάγνωσης των κειμένων (Νέα κριτική, Ιστορισμός, Πρόσληψη), με τα φαινόμενα της ‘επιστροφής’ στο παρελθόν ως σταθερό λογοτεχνικό πρότυπο, την πρόσληψη της σκέψης των συγγραφέων της αρχαϊκής, κλασικής και ελληνιστικής περιόδου από τους ελληνόγλωσσους συγγραφείς της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας, τις έννοιες του αττικισμού, της διγλωσσίας, ταυτότητας κλπ..

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Κατανόηση της πολιτισμικής ιδιαιτερότητας της αυτοκρατορικής περιόδου μέσα από τις συνέχειες και ασυνέχειες των γραμματειακών ειδών και την ανθηρή λογοτεχνική παραγωγή των ελληνόγλωσσων και αλλόγλωσσων πεπαιδευμένων.
2. Δυνατότητα να εντοπίζει τη διαλογική σχέση ανάμεσα σε κείμενα και συγγραφείς διαφορετικών ιστορικών περιόδων και να τα σχολιάζει με φιλολογική επάρκεια.
3. Εύρεση και χρήση ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και ηλεκτρονικών βάσεων για τη συγγραφή εργασιών.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Βασικοί σταθμοί στη λογοτεχνική παραγωγή της Αυτοκρατορικής περιόδου (1^ο-3^ο αι. μ.Χ.).
2. Εισαγωγή στο Μυθιστόρημα. Εστίαση στο ουτοπικό μυθιστόρημα: Λουκιανού *Αληθή Διηγήματα*. Αντωνίου Διογένη *Τα υπέρ Θούλην Άπιστα*, Ιάμβουλος (αποσπ.).
3. Εισαγωγή στην Επιστολογραφία: Συλλογές Επιστολών από Αλκίφρονα, Αιλιανό, Φλάβιο Φιλόστρατο.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. P.E. Easterling και B.M.W. Knox, *Ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής Λογοτεχνίας* (Αθήνα 2013), κεφ. 20: «Η Λογοτεχνία της Αυτοκρατορίας».
2. T. Hägg, *Το Αρχαίο Μυθιστόρημα* (Αθήνα 2010).
3. A. Georgiadou and D.H.J. Larmour, *Lucian's Science Fiction Novel, True Histories: Interpretation and Commentary* (Leiden 1998).
- K. ní Mheallaigh, *Reading Fiction with Lucian: Fakes, Freaks and Hyperreality* (Cambridge 2014).
4. P.A. Rosenmeyer, *Ancient Epistolary Fictions. The letter in Greek literature* (Cambridge 2003).
5. R. Morello and A.D. Morrison, *Ancient Letters. Classical and Late Antique Epistolography* (Oxford 2007).
6. M. Trapp, *Greek and Latin Letters. An Anthology with Translation* (Cambridge 2003).
7. S. Swain, *Hellenism and Empire: Language, Classicism, and Power in the Greek World AD 50-250* (Oxford 1996).

ΚΕΙΜΕΝΑ Β' ΣΟΦΙΣΤΙΚΗΣ (Α. Γεωργιάδου)
--

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής:

1. Θα έχει αποκτήσει μία πανοραμική εικόνα του 'φαινομένου' της Β Σοφιστικής και μερικών βασικών εκπροσώπων της, ρητόρων-σοφιστών και ιατρο-σοφιστών που έδρασαν κυρίως στις ελληνόγλωσσες περιοχές της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας κατά

τους 3 πρώτους μεταχριστιανικούς αιώνες.

2. Θα έχει κατανοήσει τον διευρυμένο ρόλο που είχε η επιδεικτική ρητορική (μέσω των δημοσίων ρητορικών παραστάσεων) στον κύκλο των πεπαιδευμένων Ελλήνων και τον ρυθμιστικό πολιτικό ρόλο που έπαιζαν διακεκριμένοι ρήτορες-σοφιστές στη ρωμαϊκή αυτοκρατορία.

3. Θα αντιληφθεί τον ρόλο της παιδείας, που ήταν στενά συνδεδεμένη με τη δημόσια εικόνα του ρήτορα-σοφιστή, στη διαμόρφωση της ταυτότητας των πεπαιδευμένων Ελλήνων στη ρωμαϊκή αυτοκρατορία.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής:

Θα έχει αποκτήσει δεξιότητες μελέτης για την σφαιρική κατανόηση της λογοτεχνικής παραγωγής της αυτοκρατορικής περιόδου μέσα από την επίδραση της επιδεικτικής ρητορικής σε άλλα γραμματειακά είδη, και ιδιαίτερα στη βιογραφία και το μυθιστόρημα.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Σύντομη εισαγωγή στην Α Σοφιστική (*Ελένης Εγκώμιον του Γοργία, Εγκώμιον Ελένης Ισοκράτη*).
2. Διάκριση Α και Β Σοφιστικής: Πρόλογος Φλάβιου Φιλόστρατου (*Βίοι Σοφιστών*).
3. Επιλογή βιογραφιών από το έργο του Φλάβιου Φιλόστρατου (*Βίοι Σοφιστών*)
3. *Ρητόρων Διδάσκαλος και Ενύπνιον* του Λουκιανού.
4. *Πότερον Αθηναίοι κατά πόλεμον ή κατά σοφίαν ενδοξότεροι και Περί παίδων αγωγής* του Πλουτάρχου.
5. *Ιεροί Λόγοι* Αίλιου Αριστείδη (επιλογή).
6. *Προγυμνάσματα* Θέωνα.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. T. Whitmarsh, *Η Δεύτερη Σοφιστική* (Αθήνα 2013).
2. S. Swain, *Hellenism and Empire: Language, Classicism, and Power in the Greek World AD 50-250* (Oxford 1996).
3. G. Bowersock, *Greek Sophists in the Roman Empire* (Oxford 1969).
4. E. Bowie, "Greeks and their Past in the Second Sophistic", *Past and Present* 1970: 46.1, 3-41.
5. G. Anderson, *The Second Sophistic. A Cultural Phenomenon in the Roman Empire* (London 1993).
6. E. Bowie and J. Elsner, *Philostratus* (Cambridge 2009).

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΑΡΧΑΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΡΑΜΑ: ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ (Μ. Χριστόπουλος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

1. Γνωρίζει τα σχετικά με τον Ευριπίδη, τη σημασία του στην αρχαιοελληνική λογοτεχνία και την επίδρασή του στο μεταγενέστερο θέατρο
2. Γνωρίζει τα σωζόμενα έργα του Ευριπίδη
3. Γνωρίζει ολόκληρο το κείμενο της *Μήδειας*

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να κινείται με άνεση στα θέματα που αφορούν τη μελέτη του Ευριπίδη
2. Ικανότητα να αναλύσει σε βάθος το κείμενο της *Μήδειας*
3. Μέθοδο να προσεγγίζει άλλα έργα του Ευριπίδη

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Εισαγωγή
2. Περιεχόμενο και ανάλυση των σωζόμενων έργων του Ευριπίδη
3. Ανάλυση και σχολιασμός όλων των στίχων της τραγωδίας *Μήδεια*

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Barlow S.A., 1971. *The Imagery of Euripides*, London
2. Χριστόπουλος, Μ. 2017. *Μιμήσεις πράξεων. Αφήγηση και δομή στις τραγωδίες των κλασικών χρόνων*, Αθήνα
3. De Jong I., 1991. *Narrative Drama. The Art of the Euripidean Messenger Speech*, Leiden
4. Mastronarde D., 2002. *Euripides' Medea*, Cambridge (ελληνική μετάφραση, Αθήνα 2006)
5. Michelini A. 1987. *Euripides and the Tragic Tradition*, Madison
6. Torrance I., 2013. *Metapoetry in Euripides*, Oxford and New York

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΑΪΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ (Α. Ποταμίτη)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του

μαθήματος ο φοιτητής θα:

1. Έχει γνώση της ύπαρξης λαϊκής προφορικής παράδοσης παράλληλης με τα καθιερωμένα γραμματειακά είδη της ελληνικής αρχαιότητας.
2. Έχει μελετήσει σειρά λαϊκών ειδών λόγου της ελληνικής αρχαιότητας και την λειτουργία τους σε μια ευρεία γκάμα κειμένων.
3. Έχει γνώση της προβληματικής του ορισμού της έννοιας *λαϊκή παράδοση*.
4. Έχει σκεφτεί για την σχέση της λαϊκής προφορικής παράδοσης με την εγγράμματη λογοτεχνία.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να ανατρέχει στις κατάλληλες πηγές για λαογραφικά θέματα στην αρχαία ελληνική γραμματεία.
2. Ικανότητα να εντοπίζει λαϊκά είδη λόγου στην αρχαία ελληνική λογοτεχνία και να σχολιάζει την λειτουργία τους.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Ιστορική επισκόπηση της έννοιας «λαϊκή παράδοση/κουλτούρα/λαϊκός πολιτισμός» (folklore), ιχνηλάτησή της στην αρχαία ελληνική γραμματεία. Λαϊκά είδη λόγου: λαϊκά τραγούδια, ξόρκια, αφηγηματικές παραδόσεις (παραμύθια, αισώπειοι μύθοι, ανέκδοτα, παροιμίες, αινίγματα): αρχαίες μαρτυρίες, αντιλήψεις και θεωρίες, λειτουργία και λογοτεχνική χρήση των λαϊκών ειδών.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. van Dijk, G. J., *AINOI, ΛΟΓΟΙ, ΜΥΘΟΙ. Fables in Archaic, Classical and Hellenistic Greek Literature*, Leiden, 1997
2. Faraone, A.- D. Obbink, *Magika hiera : ancient Greek magic and religion*, New York: Oxford University Press, 1991
3. Graf, F., I. Πετρόπουλος, Α. Χανιώτης, Α. Αβαγιανού, Α. Βακαλούδη, *Η Μαγεία στην Αρχαία Ελλάδα*, Αθήνα, ΕΙΕ, 2008
4. Hansen, W.F., "Folklore", in Grant & Kitzinger (eds.), *Civilization of the Ancient Mediterranean II*, New York, 1988
5. Hansen, W.F., 'Homer and the Folktale', στο I. Morris - B.B. Powell, *A New Companion to Homer*, Brill, 1997
6. Hansen, W. F., *Ariadne's Thread. A Guide to International Tales Found in Classical Literature*. Ithaca: Cornell University Press, 2002
7. Κακριδής, Ι. Θ., *Ξαναγυρίζοντας στον Όμηρο*, Βιβλιοπωλείον της ΕΣΤΙΑΣ, Αθήνα, 1999² (Κεφάλαιο ΙΧ: "Όδυσσέως αναγνωρισμός")
8. Λουκάτος, Σ. Δ., *Εισαγωγή στην ελληνική λαογραφία*. ΜΙΕΤ, Αθήνα, 1977 (ιδιαίτερα το ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ, ΤΜΗΜΑ Α' : ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ, "Μνημεία του λόγου")
9. D. L. Page, *Η ομηρική Οδύσσεια*. Μετ. Κ. Πανηγύρης. Εκδ. Παπαδήμα 1999⁵. (Κεφάλαιο 1, "Όδυσσέας και Πολύφημος")
10. Potamiti, A. " 'γρίφους παίζουν: Playing at Riddles in Greek." *GRBS* 55 (2015) 133-153

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΑ: ΘΟΥΚΥΔΙΔΗΣ (Σ. Ράγκος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος:

Το μάθημα αποτελεί τη δεύτερη εστιασμένη πραγμάτευση ενός αρχαίου Έλληνα ιστορικού στο πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Φιλολογίας. Ο φοιτητής έχει υποχρεωτικά διδαχθεί το μάθημα Αρχαία Ελληνική Ιστοριογραφία: Ηρόδοτος στο δεύτερο έτος σπουδών.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

1. Κατανοεί βασικές αντιλήψεις του Θουκυδίδη για την ιστορία και το νόημά της.
2. Αναγνωρίζει την πνευματική ατμόσφαιρα των προγενέστερων στοχαστών (ιστορικών, σοφιστών, ρητόρων, γιατρών, τραγικών ποιητών) εντός της οποίας συνέγραψε ο Θουκυδίδης την εξιστόρηση του Πελοποννησιακού πολέμου.
3. Έχει μια συνολική εικόνα των μεθόδων έρευνας και καταγραφής του ιστορικού υλικού που ακολούθησε ο Θουκυδίδης.
4. Αναγνωρίζει τις ομοιότητες και τις διαφορές του τρόπου που αντιμετώπισαν την ιστοριογραφία ο Ηρόδοτος και ο Θουκυδίδης.
5. Αντιλαμβάνεται τις διαφορές μεταξύ πολιτικής ιστορίας και πολιτικής φιλοσοφίας.
6. Διαβλέπει τα ποιητικά, λογοτεχνικά, επιστημονικά και φιλοσοφικά στοιχεία του θουκυδίδειου έργου.
7. Προσεγγίζει τον συχνά δυσπαρακολούθητο τρόπο γραφής του Θουκυδίδη.
8. Εκτιμά τη διαχρονικότητα του θουκυδίδειου έργου.

Δεξιότητες:

1. Αυτόνομη εργασία
2. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
3. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
4. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματική και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
5. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
6. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Τι ξέρουμε για τη ζωή του Θουκυδίδη;
2. Σχέσεις Θουκυδίδη και Ηροδότου.
3. Σχέσεις Θουκυδίδη και σοφιστών, ρητόρων, γιατρών, ποιητών.

4. Ζητήματα σχέσεων μορφής και περιεχομένου, προσώπων και λόγων, στο Θουκυδίδειο έργο.
5. Η μέθοδος του Θουκυδίδη: συλλογή υλικού, καταγραφή γεγονότων, δημηγορίες, κρίσεις για πρόσωπα και καταστάσεις.
6. Το πρόβλημα του τι πιστεύει ο Θουκυδίδης.
7. Εκτενής ανάλυση και σχολιασμός χαρακτηριστικών χωρίων από το Θουκυδίδειο έργο:
  - Η αρχαιολογία
  - Η σπαρτιατική τετραλογία.
  - Ο επιτάφιος του Περικλή.
  - Ο αθηναϊκός λιμός.
  - Τα γεγονότα της Κέρκυρας.
  - Ο διάλογος Αθηναίων και Μηλίων.
8. Το πρόβλημα της σχέσης φυσικού και θετού δικαίου: η αξίωση της δύναμης.
9. Θουκυδίδης, Hobbes και Nietzsche.
10. Η επικαιρότητα του Θουκυδίδη.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. De Romilly, Jacqueline, *Ο Θουκυδίδης και ο αθηναϊκός ιμπεριαλισμός*, μτφρ. Λύντια Στεφάνου, Αθήνα: Παπαδήμας 1999 [= *Thucydide et l'impérialisme athénien*, Paris: Les belles lettres 1961].
2. Finley, J. H., *Θουκυδίδης*, μτφρ. Τ. Κουκουλιός, Αθήνα: Παπαδήμας 1981 [= *Thucydides*, Cambridge (MA): Harvard University Press 1947].
3. Greenwood, E., *Ο Θουκυδίδης και η διαμόρφωση της ιστορίας*, μτφρ. Π. Χιωτέλλης, Αθήνα: Ινστιτούτο του βιβλίου- Α. Καρδαμίτσα 2012 [*Thucydides and the Shaping of History*, London: Duckworth 2006].
4. Hornblower, S., *Θουκυδίδης: ο ιστορικός και το έργο του*, μτφρ. Α. Μανιάτη, επιμ. Α. Μαρκαντωνάτος, Αθήνα: Τυπωθήτω 2003 [= *Thucydides*, London: Duckworth 1987].
5. Zagorin, P., *Θουκυδίδης: μια πλήρης εισαγωγή για όλους τους αναγνώστες*, μτφρ. Κ. Κολιόπουλος, επιμ. Π. Ήφαιστος, Αθήνα: Ποιότητα 2006 [= *Thucydides: An Introduction for the Common Reader*, Princeton: Princeton University Press 2005].
6. Κέιγκαν, Ντόναλντ, *Θουκυδίδης: ο αναμοφωτής της ιστορίας*, μτφρ. Ε. Παπαϊωάννου, Αθήνα: εκδ. Ωκεανίδα 2011 [= Donald Kagan, *Thucydides: The Reinvention of History*, New York: Viking Press 2009].

ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΛΥΡΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ (Μ. Λίπκα)
--

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος:

Εξοικείωση των φοιτητών με λεξιλόγιο, γραμματική, σύνταξη, μεθόδους μετάφρασης κ.λπ. Ένταξη του κειμένου στο ειδολογικό, ιδεολογικό, ιστορικό και

πολιτισμικό πλαίσιο.

Δεξιότητες:

Βλ. επάνω

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1ο βιβλίο των Ωδών του Ορατίου

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Michael von Albrecht, Ιστορία της Ρωμαϊκής Λογοτεχνίας, Τομ. Ι (Ηράκλειο 1995), 810-844
2. Κ. Κ. Γρόλλιος, Οράτιος. Οι Ωδές. Βιβλίο Ι (Αθήνα 1986)

ΑΡΧΑΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΑΙ ΛΑΤΙΝΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ (Κ. Οικονομοπούλου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής:

1. Θα έχει την ικανότητα να αξιολογήσει την καινοτομία του μυθιστορήματος ως γραμματειακού είδους που αναπτύσσεται για πρώτη φορά κατά την ελληνορωμαϊκή αρχαιότητα.
2. Θα είναι σε θέση να κατανοήσει τις θεμελιώδεις διαφορές μεταξύ αρχαίου και σύγχρονου μυθιστορήματος.
3. Θα έχει την ικανότητα να διερευνά σε βάθος την πολύπλοκη διασύνδεση ανάμεσα στα ελληνικά και λατινικά μυθιστορήματα της αυτοκρατορικής εποχής, και των κεντρικών πολιτικών, ηθικών και πολιτισμικών προβληματισμών της εποχής τους.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής:

1. Θα έχει την ικανότητα να μελετά συγκριτικά τα αρχαία ελληνικά και λατινικά μυθιστορήματα.
2. Θα είναι ικανός να χρησιμοποιεί αποτελεσματικά και συστηματικά ξενόγλωσση βιβλιογραφία και διαδικτυακές πηγές μελέτης πάνω στο μυθιστόρημα γενικότερα.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Λόγγος, *Δάφνις και Χλόη*
2. Πετρώνιος, *Satyricon*

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. P. Garnsey και R. Saller, *Η Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία*, Ηράκλειο 2012.
2. T. Hägg, *Το Αρχαίο Μυθιστόρημα*, μετάφρ. Τζ. Μαστοράκη, Αθήνα 2010.
3. V. Rimell, *Petronius and the Anatomy of Fiction*, Cambridge 2002.
4. T. Whitmarsh, *Narrative and Identity in the Ancient Greek Novel: Returning Romance*, Cambridge 2011.

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΣΑΤΙΡΑ (Μ. Λίπκα)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος:

Εξοικείωση των φοιτητών με λεξιλόγιο, γραμματική, σύνταξη, μεθόδους μετάφρασης κλπ. Ένταξη του κειμένου στο ειδολογικό, ιδεολογικό, ιστορικό και πολιτισμικό πλαίσιο.

Δεξιότητες: Βλ. επάνω

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Οράτιος, *Σάτιρες*
2. Σενέκας, *Αποκολοκύνθωσις*

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Michael von Albrecht, *Ιστορία της Ρωμαϊκής Λογοτεχνίας*, Τομ. I 810-844, Τομ. II 1329-1377 (Ηράκλειο 1995).
2. Α. Σακελλαρίου, *Σενέκα Αποκολοκύνθωσις* (Αθήνα 2000)

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΥΣΤΕΡΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ (Ν. Χαραλαμπίδης)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού

του μαθήματος ο επιμελής φοιτητής θα είναι σε θέση να:

1. Συνειδητοποιεί τον τεχνητό χαρακτήρα της συγκεκριμένης περιόδου ως αυτοτελούς ερμηνευτικής κατηγορίας και να ανιχνεύει τους λόγους ανάδυσής της ως δημιουργήματος της Μετανεωτερικότητας.
2. Αναγνωρίζει τα βασικά ειδολογικά χαρακτηριστικά της υστεροαρχαίας γραμματείας, ποιητικής (έπος, ελεγεία, επίγραμμα, κοντάκιο) ή πεζογραφικής (ιστορία, χρονογραφία, υπόμνημα, ηθοποιία, βίοι, επιστολή, ερωταποκρίσεις, διάλογος) και να τα εντάσσει στο ιστορικό τους συγκείμενο διαχρονικά (μετεξέλιξη παραδεδομένων μορφών - σχηματισμός νέων) και συγχρονικά (περιβάλλον θρησκευτικό, φιλοσοφικό, διοικητικό – προσδοκώμενο κοινό).
3. Αξιολογεί την σημασία της διαλογικής μορφής για την διατύπωση απόψεων φιλοσοφικού, θεολογικού, πολιτικού περιεχομένου.
4. Παραμένει υποψιασμένος ως προς την ιδεολογική χρήση κατηγορικών διχοτομιών (φιλοσοφία/θρησκεία, ρήξη/μετάβαση, παρακμή/αναδημιουργία, πίστη/λόγος) και την αναχρονιστική ανάγνωση της εποχής με παρωχημένους όρους διαφωτιστικού φονταμενταλισμού.
5. Κατανοεί τις βασικές ομοιότητες και διαφορές μεταξύ παγανιστικού και χριστιανικού Νεοπλατωνισμού.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο επιμελής φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να κατατάσσει μια συγκεκριμένη σύνθεση στην οικεία εποχή, είδος, συγγραφέα.
2. Ικανότητα να αναδεικνύει την λειτουργικότητα των κειμένων στα εναλλασσόμενα περιβάλλοντα (ανα)μετάδοσης και προσληψής τους.
3. Δυνατότητα να παρακολουθεί την εξέλιξη της φιλοσοφικής/θεολογικής σκέψης στο διαχρονικό συνεχές του ελληνισμού χωρίς να αναιρείται η συγχρονική ιδιαιτερότητα των επιχειρημάτων
4. Ανάδειξη του παραστασιακού χαρακτήρα των έργων

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Προλεγόμενα

Υστερη Αρχαιότητα/Πρώιμο Βυζάντιο: Αθώες εναλλακτικές ή *damnatio memoriae*;

Πολιτισμικοί πόλεμοι και το αίτημα της ενιαίας ταυτότητος του ρωμαϊκού κράτους

Τρίτη Σοφιστική: Πραγματικότητα ή οφθαλμαπάτη;

Από τούς θεματοφύλακες της συλλογικής πολιτισμικής συνείδησης (γραμματικοί, ρήτορες) στους χαρισματικούς θείους ἄνδρες (φιλοσόφους, επισκόπους, αγίους)

Χρονολογία και περιοδολόγηση: προτεινόμενες εναρκτικές (176, 212, 267, 330) και καταληκτικές (485, 529, 641, 692) χρονολογίες

2. Νεοπλατωνισμός και Χριστιανισμός

Νεοπλατωνική θρησκεία και Χριστιανική φιλοσοφία ή ο Πλάτων στην Χώρα των Θαυμάτων

Πλωτίνος και Ωριγένης - Η κωδικοποίηση του Πορφυρίου και η θεουργία του Ιαμβλίου

Ο υστεροπλατωνικός (παγανιστής) φιλόσοφος εναλλακτική του Χριστιανού άσκητου/μοναχού ως πηγή σοφίας και σωτηρίας

3. Η Σχολή της Γάζης

Η Γάζα ως κέντρο άνθησης φιλολογίας και φιλοσοφίας, θύραθεν και χριστιανικής (5^{ος}-6^{ος} αί . μ.Χ.)

Οι σημαντικότεροι Γαζαίοι (Αινείας, Ζαχαρίας, Προκόπιος, Χορίκιος) και η ταυτότητα του έργου τους

4. Αινείου Γαζαίου Θεόφραστος

Ενδελεχής ανάγνωση και ερμηνεία του φιλοσοφικού διαλόγου του Αινείου όπου ο Χριστιανός Ευξίθεος καταδεικνύει στον μετριοπαθή νεοπλατωνιστή Θεόφραστο το άτοπο δύο ασυμβάτων με την ορθόδοξη διδασκαλία δογμάτων του νεοπλατωνισμού: (α) την προ της γεννήσεως ύπαρξη (προβιοτή) της ψυχής και (β) την αιώνια, χωρίς αρχή και τέλος, ύπαρξη του σύμπαντος (τὸ ἄϊδιον τοῦ κόσμου)

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. P. Brown *Ο Κόσμος της Ύστερης Αρχαιότητας 150-750 μ.Χ.* Αθήνα 1998 (Αλεξάνδρεια).
2. Paul Veyne *Όταν ο κόσμος μας έγινε Χριστιανικός (312-394 μ.Χ.).* Αθήνα 2012 (Εστία).
3. Paul Veyne *Η Ελληνορωμαϊκή Αυτοκρατορία.* Αθήνα 2013 (Εστία).
4. Θ. Πελεγρίνης *Νεοπλατωνισμός.* Αθήνα 2012 (Παπασωτηρίου).
5. Χ. Αθ. Τερέζης *Σπουδή στον Ύστερο Νεοπλατωνισμό.* Αθήνα 2013 (Ηρόδοτος).
6. A. Smith (ed.) *The Philosopher and Society in Late Antiquity.* Swansea 2005 (The Classical Press of Wales).
7. E. J. Watts *City and School in Late Antique Athens and Alexandria.* Berkeley 2006 (UCP).
8. P. Rousseau (ed.) *A Companion to Late Antiquity.* Oxford 2009 (Wiley-Blackwell)
9. I. Tanaseanu-Döbler *Theurgy in Late Antiquity.* Göttingen 2013 (Vandenhoeck & Ruprecht).
10. A. Cameron *Dialoguing in Late Antiquity.* Cambridge, Mass. 2014 (HUP).
11. M. W. Champion *Explaining the Cosmos: Creation and Cultural Interaction in Late-Antique Gaza.* Oxford 2014 (OUP).
12. R. C. Fowler (ed.) *Plato and the Third Sophistic.* Göttingen 2014 (De Gruyter).
H. Marx-Wolf *Spiritual Taxonomies and Ritual Authority: Platonists, Priests, and Gnostics in the Third Century C.E.* Philadelphia 2016 (University of Pennsylvania Press).

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ: ΠΛΑΤΩΝ (Σ. Ράγκος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος:

Το μάθημα αποτελεί την πρώτη εστιασμένη πραγμάτευση ενός αρχαίου Έλληνα φιλοσόφου στο πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Φιλολογίας. Ο φοιτητής έχει υποχρεωτικά διδαχθεί μια γενική Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία στο πρώτο έτος σπουδών και ένα μάθημα με θέμα την Ελληνιστική και Ρωμαϊκή Φιλοσοφία στο τρίτο έτος.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

1. Κατανοεί βασικές φιλοσοφικές θέσεις του Πλάτωνα καθώς και τα επιχειρήματα που οδήγησαν στην υιοθέτηση αυτών των θέσεων.
2. Αναγνωρίζει την πνευματική ατμόσφαιρα των προπλατωνικών στοχαστών (σοφιστών, φυσικών φιλοσόφων) εντός της οποίας δημιούργησε ο Πλάτων τη φιλοσοφία του.
3. Γνωρίζει τις λογοτεχνικές τεχνικές που χρησιμοποίησε ο Πλάτων στους διαλόγους του.
4. Εκτιμά τη σχέση μορφής και περιεχομένου στο πλατωνικό έργο.
5. Κατανοεί την ενότητα ενός πλατωνικού διαλόγου.
6. Αναλύει και αξιολογεί φιλοσοφικά επιχειρήματα.
7. Συγκρίνει αρχαίες και νεότερες αντιλήψεις και πρακτικές για βασικά ζητήματα της ζωής.
8. Εκτιμά κριτικά την επικαιρότητα ή μη του πλατωνικού στοχασμού.

Δεξιότητες:

1. Αυτόνομη εργασία
2. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
3. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
4. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματική και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
5. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
6. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Το λεγόμενο “σωκρατικό πρόβλημα”.
2. Βιογραφικά και εργογραφικά στοιχεία για τον Πλάτωνα.
3. Βασικές έννοιες και θέσεις της πλατωνικής φιλοσοφίας.
4. Ζητήματα σχέσεων μορφής και περιεχομένου, προσώπων και λόγων, στους πλατωνικούς διαλόγους.
5. Αυτοτελής σχολιασμός ενός ολοκληρωμένου πλατωνικού διαλόγου της πρώιμης ή μέσης περιόδου.
6. Ανάλυση επιχειρημάτων και λογοτεχνικής γραφής.

7. Προβλήματα κριτικής κειμένου.
8. Συζήτηση περί της επικαιρότητας ή του παρωχημένου χαρακτήρα της πλατωνικής φιλοσοφίας.
9. Ιστορική και ανιστορική προσέγγιση του πλατωνικού έργου.
10. Σύγχρονες προσεγγίσεις στην πλατωνική φιλοσοφία.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Γ. Βλαστός, *Πλατωνικές Μελέτες*, μετ. Ι. Αρζόγλου, Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης 1994.
2. K. Bormann, *Πλάτων*, μετ. Ι. Καλογεράκος, Αθήνα: Καρδαμίτσα 2006.
3. L. Brisson, *Ο Πλάτων, οι λέξεις και οι μύθοι*, μετ. Στ. Οικονόμου, Αθήνα: Μεταίχμιο 2006.
4. A. Kouyré, *Φιλοσοφία και Πολιτεία. Εισαγωγή στην ανάγνωση του Πλάτωνα*, μτφ. Λ. Κασίμη, Αθήνα: Αλεξάνδρεια 1990.
5. G. Martin, *Πλάτων*, Αθήνα: Πλέθρον 1991.
6. T. A. Szlezák, *Πώς να διαβάζουμε τον Πλάτωνα*, μετ. Π. Κοτζιά, Θεσσαλονίκη: Θύραθεν 2004.
7. A. E. Taylor, *Πλάτων: ο άνθρωπος και το έργο του*, μετ. Ι. Αρζόγλου, Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης 1992.
8. U. von Wilamowitz-Möllendorff, *Πλάτων*, Αθήνα: Κάκτος 2005.
9. B. Williams, *Πλάτων: η επινόηση της φιλοσοφίας*, Αθήνα: Ενάλιος 2001.

Για την ξενόγλωσση βιβλιογραφία των τελευταίων ετών και άλλα θέματα σχετικά με την πρόσληψη του Πλάτωνα σήμερα μπορεί ο ενδιαφερόμενος να επισκεφθεί την ιστοσελίδα:

<http://platosociety.org/plato-bibliography/>

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΡΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ (Μ. Χριστόπουλος)
--

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

1. Γνωρίζει τη δημιουργία, το ιστορικό πλαίσιο και τα βασικά είδη της αρχαίας ελληνικής λυρικής ποίησης
2. Γνωρίζει αντιπροσωπευτικά ποιήματα των Αρχίλοχου, Τυρταίου, Σιμωνίδη, Στησίχορου, Σαπφώς, Αλκαίου, Πίνδαρου, Ανακρέοντα
3. Γνωρίζει τα βασικά στοιχεία μετρικής της αρχαίας ελληνικής ποίησης

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να αναγνωρίζει τα βασικά χαρακτηριστικά της αρχαίας ελληνικής λυρικής ποίησης
2. Ικανότητα να προσεγγίζει άλλα ποιήματα των αρχαίων Ελλήνων λυρικών ποιητών
3. Ικανότητα να αναγνωρίζει και να αναλύει τα βασικά μέτρα της αρχαίας ελληνικής μετρικής

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Εισαγωγή
2. Ανάλυση έργων των Αρχίλοχου, Τυρταίου, Σιμωνίδη, Στησίχορου, Σαπφώς, Αλκαίου, Πίνδαρου, Ανακρέοντα
3. Ανάλυση των βασικών μέτρων της αρχαίας ελληνικής μετρικής

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Bowra C.M., 1968. *Greek Lyric Poetry*, Oxford (ελληνική μετάφραση Αθήνα 1997)
2. Γιόση Μ., Κιούση Δ., Τάτση Α., (επιμ.), 2004. *Θέλξις. Σαπφώ. Δεκαπέντε μελετήματα*, Αθήνα
3. Σκιαδάς Α., 1999, 2000. *Αρχαϊκός λυρισμός*, τόμοι 1 και 2, Αθήνα

ΕΠΙΓΡΑΦΙΚΗ (Α. Σύρκου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

1. Γνωρίζει τις φάσεις εξέλιξης της ελληνικής γραφής από τον 8^ο π.Χ. αιώνα έως τον 5^ο μ.Χ.
2. Εξοικειώνεται με την ανάγνωση των επιγραφών και την ερμηνεία τους.
3. Συσχετίζει τις επιγραφές με τα φιλολογικά κείμενα.
4. Αποτυπώνει και μεταγράφει επιγραφές.
5. Μαθαίνει τον τρόπο χρονολόγησης και συμπλήρωσης επιγραφών.
6. Αντιλαμβάνεται τη σπουδαιότητα των επιγραφών για τη μελέτη της αρχαίας ιστορίας.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να συσχετίζει τις επιγραφικές μαρτυρίες με τις φιλολογικές πηγές και τα ιστορικά γεγονότα.
2. Ικανότητα να αποτυπώνει επιγραφικά κείμενα και να τα μεταγράφει.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Εισαγωγή στο γνωστικό αντικείμενο.
2. Καταγωγή και εξέλιξη του αλφαβήτου.
3. Εξέταση των αρχών και των επιστημονικών μεθόδων προσέγγισης και μελέτης των ελληνικών επιγραφών.
4. Μελέτη βασικών κατηγοριών των ελληνικών επιγραφών δημόσιου και ιδιωτικού χαρακτήρα από τον 8^ο π.Χ. αιώνα έως τον 5/6^ο μ.Χ..
5. Χρονολόγηση και αποκατάσταση επιγραφικών κειμένων.
6. Διαδικασία λήψης εκτύπων.
7. Βιβλιογραφική ενημέρωση.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Στ. Κουμανούδης – Αγ. Ματθαίου, *Αρχαίες Ελληνικές επιγραφές*, Αθήνα 1986
2. Στ. Κουμανούδης, *Αττικάί επιγραφαί επιτύμβιοι*, Αθήναι 1871
3. Α.Α. Παπαγιαννόπουλος – Παλαιός, *Αρχαία Ελληνικάί Επιγραφαί*, Αθήνα 1939
4. Α. Σιγάλας, *Ιστορία της Ελληνικής Γραφής*, Θεσσαλονίκη 1934
5. G. Klaffenbach, *Ελληνική επιγραφική*, Μτφρ. Αθ. Αντωνίου. 2^η Έκδοση, Αθήνα 1989
6. Marg. Guarducci, *Epigrafia Greca*, Roma 1967 - 1969
7. L.H. Jeffery – A. Johnston, *The Local Scripts of the Archaic Greece*, 2nd ed., London 1990
8. R. Harris, *The origin of writing*, London 1986
9. B.F. Cook, *Greek Inscriptions*, London 1987
10. G. Woodhead, *The study of Greek inscriptions*, Cambridge 1959
11. Marg. Guarducci, *Η Ελληνική Επιγραφική από τις Απαρχές ως την Ύστερη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορική Περίοδο*, Μτφρ. Κ. Κουρεμένος, ΜΙΕΤ, Αθήνα 2008
12. G. Woodhead, *Η μελέτη των Ελληνικών Επιγραφών*, Μτφρ. Ελένη Κουρίνου και Φλωρεντία Πίκουλα, Αθήνα 2009
13. Josiah Ober, *Μάζες και ελίτ στη δημοκρατική Αθήνα*, Αθήνα 2003
14. Μ.Β. Σακελλαρίου, *Η Αθηναϊκή Δημοκρατία, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης*, 2016

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ (Κ. Οικονομοπούλου)
--

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής:

1. Θα έχει αποκτήσει επισκόπηση των πιο σημαντικών αρχαίων ελληνικών πεζογραφικών ειδών και της εξέλιξής τους, καθώς και των βασικών υφολογικών και νοηματικών κωδίκων τους.

2. Θα έχει εξοικειωθεί με σύγχρονες κριτικές προσεγγίσεις των αρχαίων ελληνικών πεζογραφικών κειμένων (αφηγηματολογία, μεταδομισμός, πολιτική θεωρία, σπουδές φύλου, ιστορία της επιστήμης).
3. Θα έχει αποκτήσει την ικανότητα να συλλογίζεται κριτικά για τις δυνατότητες γόνιμης εφαρμογής των νέων αυτών προσεγγίσεων στη διδακτική πράξη.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει:

1. Προσέγγιση των πεζογραφικών κειμένων της κλασικής και ελληνορωμαϊκής αρχαιότητας με βάση το πολιτικο-κοινωνικό πλαίσιο της εποχής τους.
2. Καλλιέργεια πλαισίου προβληματισμού για την αποτελεσματικότερη διασύνδεση μεταξύ επιστημονικής έρευνας και διδακτικής πράξης.
3. Ικανότητα συγγραφής ερευνητικής εργασίας-έκθεσης, η οποία θα προτείνει εμπειρισττωμένα τρόπους διδασκαλίας και πλαίσια προσέγγισης αρχαίων ελληνικών πεζογραφικών κειμένων στην τάξη του σχολείου.
4. Χρήση ηλεκτρονικών πηγών (ηλεκτρονικών διδακτικών εγχειριδίων, βάσεων δεδομένων, ψηφιακών εγκυκλοπαιδειών όπως η Stanford Encyclopedia of Philosophy).

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Αρχαία ελληνικά ιστοριογραφικά κείμενα (επιλογές από τον Θουκυδίδη και τον Πολύβιο).
2. Αρχαίο ελληνικό μυθιστόρημα (επιλογές από τον Αχιλλέα Τάτιο και τον Ηλιόδωρο).
3. Ηθική και επιστημονική πραγματεία (επιλογές).
4. Σύγχρονες κριτικές προσεγγίσεις στα παραπάνω πεζογραφικά είδη, οι οποίες θα παρουσιάζονται και θα συζητιούνται κατά τις παραδόσεις παράλληλα με τα κείμενα.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. J. De Romilly, *Ο Θουκυδίδης και ο Αθηναϊκός Ιμπεριαλισμός. Η Σκέψη του Ιστορικού και η Γένεση του Έργου*. Μετάφρ. Λ. Στεφάνου, επιμ. Κώστας Τσιταράκης. Αθήνα 2000.
2. J. Hawthorn, *Ξεκλειδώνοντας το Κείμενο*, μετάφρ. Μ. Αθανασοπούλου, Αθήνα 2012.
3. Μιχαήλ Μπαχτίν, *Δοκίμια Ποιητικής*, μετάφρ. Γ. Πινακούλας, Ηράκλειο 2014.
4. S. Swain, *Hellenism and Empire: Language, Classicism, and Power in the Greek World AD 50-250* (Oxford 1996).
5. J. König, T. Whitmarsh (επιμ.), *Ordering Knowledge in the Roman Empire*, Cambridge 2007.

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΑΡΧΑΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΡΑΜΑ: ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ (Α. Παπαχρυσόστομου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

1. Διακρίνει την Αρχαία Ελληνική Κωμωδία σε Παλαιά, Μέση και Νέα.
2. Γνωρίζει τα βασικά χαρακτηριστικά της ποιητικής τέχνης του Αριστοφάνη αλλά και της Παλαιάς Κωμωδίας γενικότερα.
3. Κατανοεί τη σημασία της Αριστοφανικής Κωμωδίας στη διαμόρφωση και την εξέλιξη της Αρχαίας Ελληνικής Κωμωδίας ως είδους (genre).
4. Διαθέτει μια γενική εποπτεία των έντεκα σωζόμενων κωμωδιών του Αριστοφάνη.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να διακρίνει και να επεξηγεί τα δομικά μέρη της Αριστοφανικής Κωμωδίας.
2. Ικανότητα να κατανοεί την αριστοφανική γλώσσα από το πρωτότυπο αρχαίο ελληνικό κείμενο.
3. Ικανότητα να εντοπίζει και να αποτιμά τους πολιτικούς υπαινιγμούς και τις πολιτικο-κοινωνικές παρεμβάσεις / παραινήσεις του αριστοφανικού corpus

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Διδασκαλία επιλεγμένων αποσπασμάτων από τις εξής κωμωδίες: *Άχαρνης*, *Ίππης*, *Νεφέλαι*, *Σφήκες*, *Εἰρήνη*, *Ὀρνίθες*, *Βάτραχοι*. Πραγματολογικά σχόλια, μετάφραση, μετρική ανάλυση (ιαμβικό τρίμετρο, καταληκτικό τροχαϊκό τετράμετρο, καταληκτικό αναπαιστικό τετράμετρο).

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. K. J. Dover, *Η Κωμωδία του Αριστοφάνη* (μτφ. Φ. Ι. Κακριδή), Αθήνα 41997, εκδ. ΜΙΕΤ.
2. F. MacDonald Cornford, *Η Αττική Κωμωδία* (μτφ. Λ. Ζενάκου), Αθήνα 31993, εκδ. Παπαδήμα.
3. K. Sidwell, *Aristophanes the Democrat: The Politics of Satirical Comedy during the Peloponnesian War*, Cambridge 2009 (Cambridge University Press).
4. J. Henderson, *The Maculate Muse*, New Haven & London 1975.
5. M. Revermann (ed.), *The Cambridge Companion to Greek Comedy*, New York 2014 (Cambridge University Press).
6. S. D. Olson, *Aristophanes Acharnians*, Oxford 2002.
7. S. D. Olson, *Aristophanes Peace*, Oxford 1998.

8. N. Dunbar, *Aristophanes Birds*, Oxford 1995.
9. K. J. Dover, *Aristophanes Frogs*, Oxford 1993.
10. K. J. Dover, *Aristophanes Clouds*, Oxford 1968.

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ: ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ (Σ. Ράγκος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος:

Το μάθημα αποτελεί τη δεύτερη εστιασμένη πραγμάτευση ενός αρχαίου Έλληνα φιλοσόφου στο πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Φιλολογίας. Ο φοιτητής έχει υποχρεωτικά διδαχθεί μια γενική Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία στο πρώτο έτος σπουδών και ένα μάθημα με θέμα την Ελληνιστική και Ρωμαϊκή Φιλοσοφία στο τρίτο έτος και έχει ενδεχομένως επιλέξει ένα μάθημα εστιασμένο στον Πλάτωνα κατά το προηγούμενο εξάμηνο σπουδών του.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

1. Κατανοεί βασικές φιλοσοφικές θέσεις του Αριστοτέλη καθώς και τα επιχειρήματα που οδήγησαν στην υιοθέτηση αυτών των θέσεων.
2. Αναγνωρίζει την πνευματική ατμόσφαιρα των προγενέστερων στοχαστών (σοφιστών, φυσικών φιλοσόφων, Πλάτωνα) εντός της οποίας δημιούργησε ο Αριστοτέλης τη φιλοσοφία του.
3. Κατανοεί την αριστοτελική ταξινόμηση των επιστημών, τη σημασία των τεσσάρων αριστοτελικών αιτίων, καθώς και τα δίπολα καθέκαστον-καθόλου, ύλη-μορφή, δύναμις-ενέργεια.
4. Γνωρίζει τις βασικές μεθόδους επιστημονικής έρευνας και σκέψης που χρησιμοποίησε ο Αριστοτέλης στην ηθική φιλοσοφία του.
5. Αναλύει και αξιολογεί φιλοσοφικά επιχειρήματα.
6. Γνωρίζει το ακριβές περιεχόμενο των όρων “ευδαιμονία” και “αρετή” στην αριστοτελική σκέψη.
7. Συγκρίνει αρχαίες και νεότερες αντιλήψεις και πρακτικές για βασικά ζητήματα της ζωής.
8. Εκτιμά κριτικά την επικαιρότητα ή μη του αριστοτελικού ηθικού στοχασμού.

Δεξιότητες:

1. Αυτόνομη εργασία
2. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
3. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
4. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματική και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
5. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

6. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Βιογραφικά και εργογραφικά στοιχεία για τον Αριστοτέλη.
2. Βασικές έννοιες και θέσεις της αριστοτελικής φιλοσοφίας:
  - τέσσερα αίτια
  - διάκριση επιστημών
  - καθέκαστον και καθόλου
  - ύλη και μορφή
  - δύναμις και ενέργεια
  - άρνηση υπερβατικών Ιδεών
3. Η αριστοτελική ηθική και πολιτική φιλοσοφία.
4. Αυτοτελής σχολιασμός των δύο πρώτων βιβλίων των *Ηθικών Νικομαχείων*.
5. Το ζήτημα της ευδαιμονίας και το πρόβλημα της αρετής.
6. Ανάλυση επιχειρημάτων.
7. Προβλήματα κριτικής κειμένου.
8. Συζήτηση περί της επικαιρότητας ή του παρωχημένου χαρακτήρα της αριστοτελικής ηθικής φιλοσοφίας.
9. Ιστορική και ανιστορική προσέγγιση του αριστοτελικού έργου.
10. Σύγχρονες προσεγγίσεις στην αριστοτελική φιλοσοφία.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Ackrill, J., *Aristotle the Philosopher*, Oxford: Oxford University Press, 1981.
2. Anagnostopoulos, G. (επιμ.), *The Blackwell Guide to Aristotle*, Oxford: Blackwell, 2007.
3. Barnes, J. (επιμ.), *The Cambridge Companion to Aristotle*, Cambridge: Cambridge University Press, 1995.
4. Düring, I., *Ο Αριστοτέλης: παρουσίαση και ερμηνεία της σκέψης του*, μτφρ. Π. Κοτζιά-Παντελή & Αικ. Γεωργίου-Κατσιβέλα, 2 τόμοι, Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης 1994.
5. Jaeger, W., *Aristotle: Fundamentals of the History of his Development*, Oxford: Oxford University Press, 1934.
6. Lear, J., *Aristotle: the Desire to Understand*, Cambridge: Cambridge University Press, 1988.
7. Λυπουρλής, Δημήτριος, *Αριστοτέλης: Ηθικά Νικομάχεια*, 2 τόμοι Θεσσαλονίκη: Ζήτρος 2006.
8. Natali, C., *Aristotle: His Life and School*, D. Hutchinson (ed.), Princeton: Princeton University Press, 2013.
9. Rapp, Christof, *Εισαγωγή στον Αριστοτέλη*, μτφρ. Ηλίας Τσιριγκάκης, επιμ. Παν. Θανασάς, Αθήνα: Οκτώ 2012
10. Ross, W. D., *Αριστοτέλης*, μτφρ. Μ. Μήτσιου, Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης 1993.
11. Shields, C., *Aristotle* 2nd edition, London: Routledge, 2014.
12. Shields, C. (επιμ.), *The Oxford Handbook on Aristotle*, Oxford: Oxford University Press, 2012.

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΠΡΟΣΛΗΨΗ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ (Ε. Καρακάντζα)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές:

7. **(γνώση)** Θα έχουν προσεγγίσει το σύνθετο ζήτημα της πρόσληψης του αρχαίου δράματος
8. **(γνώση)** Θα έχουν αποκτήσει ευρεία επισκόπηση των σημαντικότερων θεωρητικών και καλλιτεχνικών ρευμάτων του δυτικού κόσμου που επανερμήνευσαν τα έργα της ελληνικής αρχαιότητας.
9. **(γνώση και κατανόηση)** Θα έχουν κατανοήσει θεωρητικά και ερμηνευτικά προβλήματα της σύγχρονης εποχής αναφορικά με την 'ανάγνωση' της αρχαιότητας
10. **(γνώση / κατανόηση / ανάλυση)** Θα έχουν κατανοήσει θέματα ταυτότητας, ρατσισμού, κοινωνικού φύλου, δυτικού πολιτισμού vs άλλων, 'κατωτέρων', πολιτισμών, και την σχετικότητα 'απόλυτων' θεωριών και πολιτισμικών απόψεων.
11. Θα έχουν αποκτήσει τις εξής **ικανότητες**:
Α. Θα μπορούν να αναθεωρούν κριτικά κυρίως αρχές κοινωνικές απόψεις.
Β. Θα μπορούν να διαπιστώνουν τις τροποποιήσεις που έχει δεχτεί η ερμηνεία της κλασικής αρχαιότητας από την χρήση νέων ερμηνευτικών εργαλείων προερχόμενων από την τις σπουδές φύλου, τα κοινωνικά κινήματα, και τις πολιτικές, κοινωνιολογικές και ψυχαναλυτικές θεωρίες του 20^{ου} και 21^{ου}

Δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση νέων τεχνολογιών
2. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
3. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
4. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
5. Εργασία σε διεθνές ή/και σε διεπιστημονικό περιβάλλον
6. Λήψη αποφάσεων
7. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
8. Αυτόνομη εργασία

9. Ομαδική εργασία
10. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
11. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Εισαγωγή I

Όροι και ερμηνεία της έννοιας της Πρόσληψης

1. Εισαγωγή II

Το αρχαίο ελληνικό δράμα στο πλαίσιο της *πόλεως*.

2. Πρόσληψη στην αρχαιότητα

Ο Αίαντας στην επική παράδοση και τον Σοφοκλή - *Αίας* (1882): Το πρώτο «Cambridge Greek Play»

4. Η πρόσληψη του *Οιδίποδα τύραννου* στον κινηματογράφο I

α) *Οί δίπους τύραννος* του Σοφοκλή και βασικές ερμηνευτικές προσεγγίσεις

β) Ο Οιδίποδας στον κινηματογράφο I: P. P. Pasolini, *Edipo Re* (1967)

5. Η πρόσληψη του *Οιδίποδα τύραννου* στον κινηματογράφο II

Ο Οιδίποδας τον 21^ο αιώνα: Π. Κούτρας & Π. Ευαγγελίδης, *Στρέλλα* (2009) – Dennis Villeneuve, *Incendies* (2010)

6. Η πρόσληψη της *Μήδειας* του Ευριπίδη

α) Η *Μήδεια* του Ευριπίδη

β) Toni Morrison, *Beloved*

7. Η πρόσληψη του *Ιππόλυτου* του Ευριπίδη

α) Ο *Ιππόλυτος* του Ευριπίδη

β) Brian Friel, *Living Quarters: After Hippolytus*

8. Ο Θουκυδίδης στο θέατρο

9. Η πρόσληψη της *Αντιγόνης* του Σοφοκλή I

α) *Αντιγόνη* του Σοφοκλή και βασικές ερμηνευτικές προσεγγίσεις

β) Η Αντιγόνη στο μετα-αποικιοκρατικό θέατρο της Griselda Gambaro και του Femi Osofisan

10. Η πρόσληψη της *Αντιγόνης* του Σοφοκλή II

Οι Αντιγόνες του Β' Παγκοσμίου Πολέμου: Brecht – Anouilh – *Ο γιος του Σαούλ*.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Freud, Sigmund. *Τρεις μελέτες για τη θεωρία της σεξουαλικότητας*. Αθήνα: Επίκουρος, 1991.
2. Hardwick, Lorna. *Πρόσληψη: Ερευνητικές Προσεγγίσεις*. Μτφρ. Ι. Καραμάνου. Αθήνα: εκδ. Παπαζήση, 2012. [Reception Studies. Oxford: Oxford UP, 2003].
3. Holub, Robert. "Θεωρία της πρόσληψης: η Σχολή της Κωνσταντίας". *Ιστορία της θεωρίας της λογοτεχνίας. Τόμος 8: Από τον φορμαλισμό στον μεταδομισμό*. Επιμ. Raman Selden. Επιμ. μτφρ. Μίλτος Πεχλιβάνος και Μιχάλης Χρυσανθακόπουλος. Θεσσαλονίκη: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης - Ίδρυμα Νεοελληνικών Σπουδών, 2004. 445-482.

4. Καστοριάδης Κορνήλιος. *Η αρχαία ελληνική δημοκρατία και η σημασία της για μας σήμερα*. Αθήνα: Ύψιλον, 1986.
5. *Jocasta - Classical Reception Greece*. Τμήμα Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Πάτρας. Ιούνιος 2015. Προσβάσιμο στο <http://jocasta.upatras.gr>.

ΠΑΠΥΡΟΛΟΓΙΑ (Α. Σύρκου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

1. Γνωρίζει τις φάσεις εξέλιξης της ελληνικής γραφής από τον 4^ο π.Χ. αιώνα έως τον 9^ο μ.Χ.
2. Μαθαίνει τους λόγους μεταγραφής των κειμένων καθώς και τις αλλαγές που αφορούν τα υλικά γραφής.
3. Μελετά το έργο των Αλεξανδρινών φιλολόγων και εξοικειώνεται με τις αρχές τις φιλολογικής επιστήμης.
4. Εξοικειώνεται με την ανάγνωση των παπύρων και τον σχολιασμό τους.
5. Συσχετίζει τους παπύρους με τα φιλολογικά κείμενα.
6. Μεταγράφει παπύρους.
7. Μαθαίνει τον τρόπο χρονολόγησης και αποκατάστασης παπύρων.
8. Μαθαίνει τη σύνταξη κριτικού υπομνήματος.
9. Αντιλαμβάνεται τη σπουδαιότητα των παπύρων για τη μελέτη και κατανόηση του αρχαίου κόσμου.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να συσχετίζει τις παπυρολογικές μαρτυρίες με τις φιλολογικές πηγές και τα ιστορικά γεγονότα.
2. Ικανότητα να μεταγράφει παπυρικά κείμενα και να τα σχολιάζει.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Εισαγωγή στο γνωστικό αντικείμενο.
2. Εξέταση των αρχών και των επιστημονικών μεθόδων προσέγγισης και μελέτης των παπύρων.
3. Μελέτη του ιστορικού πλαισίου της Αιγύπτου και τα ελληνιστικά χρόνια και την Πρώιμη Βυζαντινή εποχή.
4. Ανάγνωση παπυρικών κειμένων.
5. Χρονολόγηση και αποκατάσταση παπυρικών κειμένων.
6. Σχολιασμός κοινωνικών, οικονομικών και πολιτιστικών στοιχείων που αφορούν τα μελετηθέντα κείμενα.

7. Βιβλιογραφική ενημέρωση.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. E.G. Turner, *Ελληνικοί Πάπυροι. Εισαγωγή στη μελέτη και χρήση των παπυρικών κειμένων*, Μτφρ. Γιώργος Παράσογλου, ΜΙΕΤ, Αθήνα 1981
2. Βασίλειος Γ. Μανδηλαράς, *Πάπυροι και Παπυρολογία*, Δεύτερη έκδοση, Αθήνα 1994
3. Elpidio Mioni, *Εισαγωγή στην Ελληνική Παλαιογραφία*, Μτφρ. Νικολάου Μ. Παναγιωτάκη, ΜΙΕΤ, Αθήνα 1977
4. L. Lewis, *Papyrus in classical Antiquity*, Oxford 1974
5. O. Montevicchi, *La papirologia*, Torino 1973
6. R.S. Bagnall and K.A. Worp, *The Chronological Systems of the Byzantine Egypt*, Zutphen 1978
7. F. Gignac, *A grammar of the Greek papyri of the Roman and Byzantine periods*, 2 vols., Milano 1975-77
8. C.H. Roberts, *Greek Literary Hands*, Oxford 1955
9. M. Rostovtzeff, *Social and Economic History of the Hellenistic World*, Oxford 1941
10. A.C. Johnson-L.C. West, *Byzantine Egypt: Economic Studies*, Princeton 1949
11. F.G. Kenyon, *Books and Readers in Ancient Greece and Rome*, 2nd edition, Oxford 1951 και *The palaeography of the Greek Papyri*, Chicago 1974
12. B.A. van Groningen, *Πραγματεία περί της ιστορίας και της κριτικής των Ελληνικών κειμένων*, Μτφρ. Οδ. Λαμψίδη, Προλεγόμενα Χαραλ. Σ. Φλωράτου, Ακαδημία Αθηνών, Αθήνα 1980
13. Martin West, *Κριτική των κειμένων και τεχνική των εκδόσεων*, Μτφρ. Γιώργος Μ. Παράσογλου, Ι. Ζαχαρόπουλος, Αθήνα 1989
14. Paul Maas, *Κριτική των κειμένων*, Μετάφραση-σχόλια Ν. Χιονίδη, Παπαδήμας 1975
15. L.D. Reynolds & N.G. Wilson, *Αντιγραφείς και φιλόλογοι. Το ιστορικό της παράδοσης των κλασικών κειμένων*, Μτφρ. Νικολάου Μ. Παναγιωτάκη, ΜΙΕΤ, Αθήνα 1981
16. Χ. Ιωαννίδου, *Πολιτισμικές προκαταλήψεις και αλληλεπιδράσεις στην αρχαιότητα. Το παράδειγμα της Ελληνορωμαϊκής Αιγύπτου*, Αθήνα 2000
17. G. Cavallo & H. Maehler, *Hellenistic Bookhands*, Berlin, 2008
18. Αμφ. Παπαθωμάς, *Εισαγωγή στην Παπυρολογία*, Αθήνα, 2014

ΛΑΤΙΝΙΚΟ ΕΠΟΣ: ΛΟΥΚΡΗΤΙΟΣ-ΟΒΙΔΙΟΣ (Μ. Λίπκα)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος:

Εξοικείωση των φοιτητών με λεξιλόγιο, γραμματική, σύνταξη, μεθόδους μετάφρασης κλπ. Ένταξη του κειμένου στο ειδολογικό, ιδεολογικό, ιστορικό και πολιτισμικό πλαίσιο..

Δεξιότητες: Βλ. επάνω

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Λουκρήτιος: Αποσπ. του 1ου και 5ου βιβλίου του *Περί Φύσεως*
2. Οβίδιος: Αποσπ. του 10ου βιβλίου των *Μεταμορφώσεων*

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Michael von Albrecht, *Ιστορία της Ρωμαϊκής Λογοτεχνίας*, Τομ. Ι (Ηράκλειο 1995), 315-358, 897-940
2. Τ. Νικολόπουλος, *Οβιδίου Μεταμορφώσεων Βιβλίο Δέκατο* (Αθήνα 2004)
3. Θ. Παπαγγελής, *Σώματα που άλλαξαν τη θωριά τους. Διαδρομές στις Μεταμορφώσεις του Οβιδίου* (Αθήνα 2009)

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΚΑΙ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

**Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ**

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΠΟΙΗΣΗ (Φ. ΝΟΥΣΙΑ)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

1. Διακρίνει και να κατανοεί τα ποιητικά είδη που καλλιεργήθηκαν κατά τη Βυζαντινή εποχή
2. Διακρίνει τις μετρικές φόρμες που χρησιμοποιήθηκαν από τους ποιητές
3. Να κατανοεί τα Βυζαντινά ποιήματα και τη θέση τους στη Βυζαντινή παράδοση
4. Να αξιολογεί κριτικά πρωτογενείς και δευτερογενείς πηγές

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Εξοικείωση με τις γραπτές πηγές ποιητικής σύνθεσης
2. Ικανότητα να τις εντάσσει στο ευρύτερο ιστορικο-κοινωνικό πλαίσιο
3. Δεξιότητες μελέτης για τη συνεχιζόμενη επαγγελματική του ανάπτυξη και εξέλιξη
4. Εξάσκηση της αναλυτικής και συνθετικής του ικανότητας

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Κείμενα λόγιας Βυζαντινής Ποίησης, «θύραθεν» και εκκλησιαστικής

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. H. Hunger, *Βυζαντινή Λογοτεχνία: η Λόγια Κοσμική Γραμματεία των Βυζαντινών*, τόμ. Β' (Αθήνα, 2009⁵), σσ. 479-611
2. M.D. Lauxtermann, *Οι Απαρχές του ρυθμού: ένα δοκίμιο για τον πολιτικό στίχο και άλλα βυζαντινά μέτρα* (μτφρ. Ε. Καλτσογιάννη) (Θεσ/κη, 2007)
3. Μ. Αυγερινού-Τζιώγα, *Σύνοψις Χρονική του Κωνσταντίνου Μανασσή. Συμβολή στην υφολογική μελέτη μιας έμμετρης χρονογραφίας* (Θεσ/κη, 2013)
4. Ι. Πολέμης, Ε. Μίνεβα, *Βυζαντινά υμνογραφικά και αγιολογικά κείμενα* (Αθήνα, 2015)

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ: 1670-1830 (Σ. Αθήνη)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος η/ο φοιτ/ήτρια/ητής θα μπορεί να:

1. Παρουσιάζει τα βασικά χαρακτηριστικά της γραμματειακής παραγωγής, πρωτότυπης και μεταφρασμένης, της περιόδου.
2. Περιγράφει την πολιτιστική κατάσταση του υπό οθωμανική κυριαρχία ελληνόφωνου κόσμου και του ελληνισμού της διασποράς.
3. Γνωρίζει τις βασικές ιδέες του νεοελληνικού Διαφωτισμού.
4. Διακρίνει τις φάσεις του κινήματος, τα έργα και τις ιδέες των αντιπροσωπευτικών εκπροσώπων του (Βούλγαρης, Μοισιόδαξ, Ρήγας, Κοραΐς).
5. Κατανοεί τη συμβολή του κινήματος του Διαφωτισμού στην τόνωση του αισθήματος της εθνικής ταυτότητας.
6. Διακρίνει την κινητικότητα που προκάλεσαν οι ιδέες της Γαλλικής Επανάστασης στα ελληνικά περιβάλλοντα.
7. Παρουσιάζει τις βασικές τάσεις του γλωσσικού ζητήματος μέσα από τα έργα και τις απόψεις των σημαντικότερων εκπροσώπων.
8. Γνωρίζει τις ιδιαιτερότητες που διακρίνουν την παραγωγή και τη διακίνηση του ελληνικού βιβλίου, περιοδικού και ειδησεογραφικού Τύπου.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος η/ο φοιτ/ήτρια/ητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να επιδεικνύει γνώση και κατανόηση των βασικών χαρακτηριστικών της λογοτεχνικής παραγωγής της περιόδου 1670-1830.
2. Ικανότητα να εντοπίζει τις απαρχές νεωτερικών ειδών (μυθιστόρημα, λυρική ποίηση, θέατρο), του γλωσσικού ζητήματος και της νεοελληνικής κριτικής.
3. Ικανότητα να διακρίνει τα βασικά γνωρίσματα του μπαρόκ, του κλασικισμού και του προ- ρομαντισμού.
4. Ικανότητα κριτικής ανάλυσης και ερμηνείας ποιητικών και πεζογραφικών

κειμένων.

5. Ικανότητα να προσεγγίζει κείμενα, χειρόγραφα και δημοσιευμένα, από τη γλωσσική κληρονομιά.

6. Ικανότητα να εκτιμά τη συμβολή της ευρωπαϊκής παιδείας, σκέψης και λογοτεχνίας στη διαμόρφωση της νεοελληνικής.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Τα πολιτισμικά συμφραζόμενα από την κατάληψη του Χάνδακα ως την κήρυξη της Επανάστασης και την ίδρυση του ελληνικού κράτους.

2. Η κινητικότητα των ιδεών στο περιβάλλον των πρώτων Φαναριωτών ηγεμόνων.

3. Το κίνημα του νεοελληνικού Διαφωτισμού: η εμβέλεια, οι βασικοί εκπρόσωποι, οι αντιδράσεις.

4. Η κομβική θέση της μετάφρασης.

5. Η ανάδυση του γλωσσικού ζητήματος.

6. Η στροφή προς την ελληνική αρχαιότητα.

7. Τα γραμματειακά είδη: ρητορική, ποίηση, πεζογραφία, θέατρο.

8. Η «λογοτεχνική σχολή» του κύκλου του Ρήγα.

9. Οι πρώτες εφημερίδες και τα φιλολογικά περιοδικά.

10. Η ανάδυση του κριτικού λόγου

11. Η αναζήτηση ορολογίας για τα νεωτερικά είδη και η συμβολή του Αδαμάντιου Κοραή.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη

1. Στέση Αθήνη – Γιάννης Ξούριας, *Νεοελληνική Γραμματεία 1670-1830*, Αθήνα, 2015, Ελληνικά ακαδημαϊκά συγγράμματα και βοηθήματα

www.kallipos.gr, <https://repository.kallipos.gr/handle/11419/3325>

2. Κ. Θ. Δημαράς, *Νεοελληνικός Διαφωτισμός*, Αθήνα, Ερμής, ³1983.

3. Π. Μ. Κιτρομηλίδης, *Νεοελληνικός Διαφωτισμός*, μετ. Στέλλα Νικολούδη, Αθήνα, ΜΙΕΤ, ²2009.

4. Άλκης Αγγέλου, *Των Φώτων*, Αθήνα, Ερμής, 1988.

5. Άλκης Αγγέλου, *Των Φώτων Β': Όψεις του νεοελληνικού διαφωτισμού*, Αθήνα, ΜΙΕΤ, 1999.

6. Άννα Ταμπάκη, *Περί νεοελληνικού διαφωτισμού*, Αθήνα, Ergo, 2004.

7. Γιώργος Κεχαγιόγλου (εισαγ.-επιμ.-ανθολ.), *Η Παλαιότερη Πεζογραφία μας*, Αθήνα, Σοκόλης, τ. Β1, Β2, 1999.

8. Γιώργος Κεχαγιόγλου (εισαγ.-επιμ.-ανθολ.), *Πεζογραφική ανθολογία. Αφηγηματικός γραπτός νεοελληνικός λόγος, τ. 1: Από το τέλος του Βυζαντίου ως τη Γαλλική Επανάσταση, τ. 2: Από τη Γαλλική Επανάσταση ως τη δημιουργία του ελληνικού κράτους*, Θεσσαλονίκη, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών [Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη], 2001.

9. *Φαναριώτες – Άνθη Ευλαβείας --Επτανήσιοι*, εισαγ.-επιμ.: Μ. Μ. Παπαϊωάννου – Κ. Ιορδανίδης, στη σειρά: *Η Ελληνική Ποίηση. Ανθολογία-Γραμματολογία*, Αθήνα, Σοκόλης, 1980.

10. Στέση Αθήνη, *Όψεις της νεοελληνικής αφηγηματικής πεζογραφίας (1700-1830). Ο διάλογος με τις ελληνικές και ξένες παραδόσεις στη θεωρία και την πράξη*, Αθήνα, ΙΝΕ/ΕΙΕ, 2010.

Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ: 19^{ος} – 20^{ος} αι. (Γ. Γκότση)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

1. Αναγνωρίζει τα βασικά χαρακτηριστικά του ρομαντισμού, του ρεαλισμού, του νατουραλισμού, του συμβολισμού, των κινημάτων της πρωτοπορίας και του μοντερνισμού.
2. Παρουσιάζει τις αισθητικές αναζητήσεις των λογοτεχνών του αισθητισμού και της παρακμής.
3. Επισημαίνει τη συμβολή κοινωνικών και επιστημονικών εξελίξεων στη διαμόρφωση της ευρωπαϊκής καλλιτεχνικής ευαισθησίας του 19^{ου} και του 20^{ου} αι.
4. Εξηγεί γιατί ο Σαρλ Μπωντλαίρ θεωρείται πρόδρομος της νεωτερικής τέχνης.
5. Αναγνωρίζει σημαντικούς συγγραφείς και αντιπροσωπευτικά έργα της ευρωπαϊκής λογοτεχνίας του 19^{ου} και του 20^{ου} αιώνα.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει αναπτύξει:

1. Την ικανότητα να επιδεικνύει γνώση και κατανόηση των σημαντικότερων ρευμάτων και κινημάτων της ευρωπαϊκής λογοτεχνίας του 19^{ου} και του 20^{ου} αι.
2. Την ικανότητα να αναγνωρίζει τα βασικά τεχνοτροπικά χαρακτηριστικά τους και να διακρίνει τις διαφορετικές εκφάνσεις τους σε κάθε ευρωπαϊκή χώρα.
3. Την ικανότητα κριτικής ανάλυσης και ερμηνείας λογοτεχνικών κειμένων.
4. Την ικανότητα συγκριτικής θεώρησης και ανάλυσης λογοτεχνικών κειμένων.
5. Την ικανότητα να αλληλεπιδρά με άλλους σε προβλήματα ερμηνείας των κειμένων.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Αντιπροσωπευτικά ρομαντικά έργα Ευρωπαίων δημιουργών (Goethe, Keats, Hugo, Lamartine, Leopardi).
2. Αντιπροσωπευτικά κείμενα του ευρωπαϊκού ρεαλισμού και νατουραλισμού (Balzac, Flaubert, Τσέχωβ, Ίψεν).
3. Αντιπροσωπευτικά κείμενα της ευρωπαϊκής συμβολιστικής παράδοσης (Baudelaire, Mallarmé)
4. Αντιπροσωπευτικά κείμενα κινημάτων της πρωτοπορίας (Apollinaire, Marinetti, Μαγιακόφσκι).
5. Αντιπροσωπευτικά κείμενα του ευρωπαϊκού μοντερνισμού (Κάφκα, T.S. Eliot, Virginia Woolf).
6. Κριτικά κείμενα εκπροσώπων των διαφόρων ευρωπαϊκών λογοτεχνικών κινημάτων.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. C.W.E. Bigsby. *Νταντά και Σουρρεαλισμός*. Μτφρ. Ελένη Μοσχονά. Ερμής, 1974.
2. Chadwick Charles. *Συμβολισμός*. Μτφρ. Στέλλα Αλεξοπούλου. Ερμής, 1978.
3. Lilian R. Furst, Peter N. Skrine. *Νατουραλισμός*. Μτφρ. Λία Μεγάλου. Ερμής, 1972.
4. Lilian R. Furst. *Η προοπτική του ρομαντισμού*. Μτφρ. Κλειώ Σύρμα. Ψυχογιός, 2001.
5. Sonia Ilinskaya. *Στη τροχιά του Ρομαντισμού*. Ελληνικά Γράμματα 2008.
6. Pericles Lewis (ed.) *The Cambridge Companion to European Modernism* Cambridge 2011.
7. Stephen Prickett (general ed.); Simon Haines (ed.) *European Romanticism. A Reader*. Continuum 2010.
8. Martin Travers. *Εισαγωγή στη Νεότερη Ευρωπαϊκή Λογοτεχνία: από τον Ρομαντισμό ως το Μεταμοντέρνο*. Αθήνα: Βιβλιόραμα, 2005.

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΟΙ (Ε. Κιαπίδου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

1. Αναγνωρίζει και να διακρίνει τα είδη της βυζαντινής ιστοριογραφίας.
2. Κατανοεί την εξέλιξή τους, καθώς και τη θέση της ιστοριογραφίας στη βυζαντινή γραμματεία.
3. Γνωρίζει και να αξιολογεί κριτικά τους βασικούς ιστορικούς συγγραφείς της βυζαντινής περιόδου και τα έργα τους μέσα στο ευρύτερο πλαίσιο της εποχής του καθενός.
4. Κατανοεί τις ιδιαιτερότητες της βυζαντινής ιστοριογραφίας σε σύγκριση με τους κλασικούς ιστορικούς της αρχαιότητας, αλλά και τη σύγχρονη ιστοριογραφία..
5. Είναι εξοικειωμένος με ζητήματα εκδοτικής κειμένων.
6. Είναι εξοικειωμένος με ερευνητικά ζητήματα και φιλολογικές μεθόδους ανάλυσης των βυζαντινών ιστοριογραφικών κειμένων.
7. Γνωρίζει εγχειρίδια και διαδικτυακούς τόπους της Βυζαντινής Φιλολογίας σχετικά με τη βυζαντινή ιστοριογραφία.
8. Αποδίδει βυζαντινά ιστοριογραφικά κείμενα στα νέα ελληνικά.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να επιδεικνύει γνώση και κατανόηση των βασικών χαρακτηριστικών της βυζαντινής ιστοριογραφίας.
2. Ικανότητα εφαρμογής αυτής της γνώσης στην προσέγγιση βυζαντινών

ιστοριογραφικών κειμένων μη οικείας φύσης.

3. Ικανότητα κριτικής προσέγγισης εκδοτικών προβλημάτων.

4. Δεξιότητες μελέτης που χρειάζονται για τη συνεχιζόμενη επαγγελματική ανάπτυξη και τη διδασκαλία Βυζαντινών κειμένων στη Μέση Εκπαίδευση.

5. Εξάσκηση της αναλυτικής και συνθετικής του ικανότητας.

6. Ικανότητα να αλληλεπιδρά με άλλους σε προβλήματα ερμηνείας των κειμένων.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Κείμενα βυζαντινής ιστοριογραφίας (ιστορίες, χρονογραφίες) από την πρώτη, μέση και ύστερη περίοδο.

2. Ορθή απόδοση βυζαντινού κειμένου καθ' υπαγόρευση.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Α. Καρπόζηλος, *Βυζαντινοί ιστορικοί και χρονογράφοι* I-III, Αθήνα 1997/2009.

2. H. Hunger, *Βυζαντινή Λογοτεχνία: η Λόγια Κοσμική Γραμματεία των Βυζαντινών*, II, Αθήνα 1992.

3. J.O. Rosenqvist, *Η Βυζαντινή Λογοτεχνία. Από τον 6^ο αιώνα έως την Άλωση της Κωνσταντινούπολης*, Αθήνα 2008.

4. Αγαθίου Σχολαστικού *Ιστορίες*, κείμενο, εισαγωγή, μετάφραση, σχόλια Α. Αλεξάκη, Αθήνα 2008.

5. F.H. Tinnefeld, *Kategorien der Kaiserkritik in der byzantinischen Historiographie. Von Prokop bis Niketas Choniates*, Μόναχο 1971.

ΠΑΛΑΜΑΣ – ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΣ (Α. Κατσιγιάννη)
--

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

1. Παρουσιάζει τους βασικούς εκπροσώπους της Νέας Αθηναϊκής Σχολής, με κεντρικό άξονα την προσωπικότητα του Παλαμά. Αναλύει τους στόχους (γλωσσικά και πολιτισμικά επιτεύγματα) της γενιάς του 1880.

2. Αναφέρει τα βασικά ιστορικά γεγονότα της εποχής του Παλαμά και τα συνδυάζει με τις μείζονες –εθνικού περιεχομένου- επικολυρικές συνθέσεις του ποιητή.

3. Περιγράφει την επιρροή της δυτικής λογοτεχνικής παραγωγής και σκέψης στη διαμόρφωση της παλαμικής ποίησης και κριτικής (ρομαντισμός, παρνασσισμός, συμβολισμός).

4. Παρουσιάζει τα βασικά -θεματικά και μορφολογικά- χαρακτηριστικά της παλαμικής και της σικελιανικής ποίησης ως παράδοσης του μείζονος λυρισμού.

5. Διακρίνει τα βασικά στάδια εξέλιξης της παλαμικής και της σικελιανικής ποίησης και να αναλύει τη θεματική και τη στιχουργία της.

6. Παρουσιάζει τους τρόπους αξιοποίησης της παλαμικής κληρονομιάς από τον Σικελιανό, επισημαίνοντας όχι μόνο τις ομοιότητες αλλά και τις θεμελιώδεις διαφορές των δύο ποιητών.

7. Παρουσιάζει την πρόσληψη του Παλαμά και του Σικελιανού από τους μεταπολεμικούς και τους συγχρόνους μας ποιητές.

Δεξιότητες: Βλ. επάνω

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Ανθολογία ποιημάτων του Παλαμά και του Σικελιανού.
2. Το ποιητικό και κριτικό έργο τους.
3. Θέσεις του Παλαμά για τη λογοτεχνική γλώσσα, τη στιχουργία, την έννοια του έθνους και της πατρίδας.
4. Αξιοποίηση της παλαμικής ποιητικής και στιχουργίας στην ποίηση του Σικελιανού.
5. Πρόσληψη του Παλαμά και του Σικελιανού από τους μεταπολεμικούς και τους συγχρόνους μας ποιητές.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. *Ανθολογία Κωστή Παλαμά*, επιμέλεια Κ. Κασίνης, Νεφέλη, 2003.
2. Ευριπίδης Γαραντούδης, *Ο Παλαμάς από τη σημερινή σκοπιά. Όψεις της ποίησής του και της σύγχρονης πρόσληψής της*, Καστανιώτης, 2005.
3. Αλεξάνδρα Σαμουήλ, *Ο Παλαμάς και η κρίση του στίχου*, Νεφέλη, 2007.
4. Ρίτσα Φράγκου-Κικίλια, *Άγγελος Σικελιανός. Βαθμίδες μύησης*, Καστανιώτης, 2002.
5. Αθηνά Βογιατζόγλου, *Η γένεση των πατέρων. Ο Σικελιανός ως διάδοχος των εθνικών ποιητών*, Καστανιώτης, 2005.

**ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ**

ΘΕΜΑΤΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΤΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ (Γ. Γκότση)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

1. Περιγράφει τις βασικές θεωρητικές τάσεις που χαρακτήρισαν τον στοχασμό του 20ού αιώνα.
2. Εξηγεί γιατί η γλωσσολογική θεωρία του Ferdinand de Saussure άσκησε μεγάλη επίδραση στο σύγχρονο θεωρητικό στοχασμό.
3. Περιγράφει τις βασικές αρχές του ρώσικου φορμαλισμού και να αναφέρει τους κύριους εκπροσώπους του.
4. Περιγράφει τις βασικές αρχές του τσέχικου δομισμού και να αναφέρει τους κύριους εκπροσώπους του.

5. Περιγράφει τις βασικές αρχές του γαλλικού δομισμού, να διακρίνει τις διάφορες τάσεις του και να αναφέρει τους κύριους εκπροσώπους τους.
6. Εξηγεί τις βασικές απόψεις των Marx, Engels για τη λογοτεχνία.
7. Σχολιάζει το δόγμα του «σοσιαλιστικού ρεαλισμού».
8. Εξηγεί βασικές απόψεις του Antonio Gramsci και του Louis Althusser.
9. Περιγράφει τις διαφορές μεταξύ δομισμού και μεταδομισμού.
10. Εξηγεί ποιο είναι το αντικείμενο μελέτης της φεμινιστικής κριτικής της λογοτεχνίας.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει αναπτύξει:

1. Την ικανότητα να επιδεικνύει γνώση και κατανόηση σημαντικών θεωρητικών κινήματων του 20^{ου} αιώνα.
6. Την ικανότητα να αναγνωρίζει τις βασικές αρχές τους και να διακρίνει τις διαφορετικές εκφάνσεις τους στο έργο διαφόρων εκπροσώπων τους.
7. Κριτική σκέψη και εναλλακτικούς τρόπους αντίληψης της λειτουργίας της λογοτεχνίας.
8. Την ικανότητα συγκριτικής θεώρησης διαφορετικών θεωρητικών απόψεων.
9. Την ικανότητα να αλληλεπιδρά με άλλους σε ερωτήματα σχετικά με το νόημα, τη γραφή και την ανάγνωση.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Αντιπροσωπευτικά θεωρητικά κείμενα των Saussure, Jakobson, Tynjanov, Sklovskij, Mukarovsky, Todorov, Lévi-Strauss, Barthes, Genette, Marx, Engels, Foucault, Elaine Showalter και Josephine Donovan, τα οποία είναι αναρτημένα στην πλατφόρμα ασύγχρονης τηλε-εκπαίδευσης “eclass” του μαθήματος.
2. Σύγχρονες αναλύσεις και αποτιμήσεις θεωρητικών κινήματων του 20ού αι.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. *Ιστορία της Θεωρίας της Λογοτεχνίας. Από τον φορμαλισμό στον μεταδομισμό.* Επιμέλεια Radam Selden. Θεώρηση μετάφρασης Μ. Πεχλιβάνος, Μιχ. Χρυσανθόπουλος. Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών 2004.
2. Angenot, Marc, Bessière Jean, Fokkema Douwe, Kushner, Eva. *Θεωρία της λογοτεχνίας. Προβλήματα και προοπτικές.* Μετάφραση Τιτίκα Δημητρούλια. Gutenberg 2010.
3. Barry, Peter. *Γνωριμία με τη Θεωρία. Μια εισαγωγή στη λογοτεχνική και πολιτισμική θεωρία.* Μτφρ. Αναστασία Νάτσινα. Βιβλιόραμα 2013.
4. Culler, Jonathan. *Λογοτεχνική θεωρία.* Μτφρ. Καίτη Διαμαντάκου. Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης 2000.
5. Douwe Fokkema, Elroud Ibsch, *Θεωρίες Λογοτεχνίας του Εικοστού Αιώνα.* Πατάκης, 2003.
6. Ήγκλετον, Τέρι. *Εισαγωγή στη θεωρία της λογοτεχνίας.* Εισαγωγή, θεώρηση μετάφρασης Δημήτρης Τζιόβας. Μτφρ. Μιχάλης Μαυρωνάς. Οδυσσέας 1996⁴.

7. Newton, K.M. (επιμ.) *Η Λογοτεχνική Θεωρία του 20ού αιώνα. Ανθολόγιο κειμένων*. ΠΕΚ 2013.

**ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ
(Σ. Αθήνη)**

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος η/ο φοιτ/ήτρια/ητής θα μπορεί να:

1. Ανατρέχει στους βασικούς κλάδους της νεοελληνικής φιλολογίας (Ιστορία/ιστοριογραφία της νεοελληνικής λογοτεχνίας, ιστορία των μεταφράσεων, μετρική, εκδοτικά ζητήματα, βιβλιολογία)
2. Χειρίζεται βασικές μεθόδους έρευνας.
3. Χρησιμοποιεί ποικίλες πηγές και παραδείγματα.
4. Εφαρμόζει ένα θεωρητικό τρόπο γραφής.
5. Συλλέγει, αναλύει και συνθέτει δεδομένα και πληροφορίες.
3. Χρησιμοποιεί την έντυπη και ηλεκτρονική βιβλιογραφία και τις τεχνολογίες.
4. Γνωρίζει την κατάλληλη και έγκυρη ιστοτοπογραφία που αφορά τη νεοελληνική και συγκριτική φιλολογία
6. Χρησιμοποιεί βιβλιογραφικά συστήματα.
7. Τηρεί την επιστημονική δεοντολογία.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος η/ο φοιτ/ήτρια/ητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να εφαρμόζει τη γνώση στην πράξη.
2. Ικανότητα να συλλέγει δεδομένα και βιβλιογραφία ακολουθεί τη μεθοδολογία της νεοελληνικής φιλολογικής επιστήμης.
3. Ικανότητα να συντάσσει τη βιβλιογραφία ακολουθώντας ένα από τα βιβλιογραφικά συστήματα.
4. Ευχέρεια να αξιοποιεί τις ηλεκτρονικές τεχνολογίες και το ίντερνετ.
5. Ικανότητα να συντάσσει μια επιστημονική εργασία.
6. Ικανότητα να εργάζεται αυτόνομα.
7. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
8. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και προαγωγικής σκέψης

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Η νεοελληνική φιλολογία και οι κλάδοι της.
2. Η νεοελληνική ιστοτοπογραφία.

3. Τα βιβλιογραφικά συστήματα.
4. Η συγγραφή της επιστημονικής εργασίας: παραθέματα, υποσημειώσεις, παραπομπές.
5. Το ύφος του επιστημονικού λόγου.
6. Η επιστημονική δεοντολογία

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Δημήτρης, Αγγελάτος, Η Άλφα Βήτα του νεοελληνιστή: Οδηγός για το εισαγωγικό μάθημα στην επιστήμη της νεοελληνικής φιλολογίας, Αθήνα, Gutenberg, 2011.
2. Ελισάβετ Αρσενίου, Πρακτική εισαγωγή στη μελέτη της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας. Ορολογία, μεθοδολογία, θεωρία, Αθήνα, Μεταίχμιο, 2012.
3. J. Bell, Πώς να συντάξετε μια επιστημονική εργασία: Οδηγός ερευνητικής μεθοδολογίας, μετ. Ε. Πανάγου, Αθήνα, Μεταίχμιο, 2007.
4. Umberto Eco, Πώς γίνεται μία διπλωματική εργασία, μετ. Μαριάννα Κονδύλη, Αθήνα, Νήσος, 1994.
5. Άννα Ιορδανίδου, (επιμ.), Οδηγός της νεοελληνικής γλώσσας, Αθήνα, Πατάκης, 2004.
6. Λεξικό Νεοελληνικής Λογοτεχνίας. Πρόσωπα - Έργα - Ρεύματα - Όροι, Αθήνα, Πατάκης, 2007.
7. Θεόδωρος Γ. Παππάς, Η Μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας στις ανθρωπιστικές επιστήμες, Αθήνα, Καρδαμίτσα, 2002.
8. Αλέξης, Πολίτης, Υποσημειώσεις και παραπομπές, Ηράκλειο, ΠΕΚ, 1998.
9. Αλέξης Πολίτης, Εγχειρίδιο του Νεοελληνιστή. Βιβλιογραφίες, λεξικά, εγχειρίδια, κατάλογοι, ευρετήρια, χρονολόγια κ.ά., Ηράκλειο, ΠΕΚ, 2008.
10. Π.Δ. Μαστροδημήτρης, Εισαγωγή στη νεοελληνική φιλολογία, Αθήνα, Δόμος, 7 2005.

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ: Ο Μ. ΨΕΛΛΟΣ ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΗ ΤΩΝ ΚΟΜΗΝΩΝ (Ε. Κιαπίδου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

1. Κατανοεί το ιστορικοπολιτικό και πνευματικό πλαίσιο της βυζαντινής περιόδου 11ος-12ος αιώνας σε σχέση και με την παράλληλη πορεία της Δύσης.
2. Γνωρίζει την προσωπικότητα και το έργο του Μιχαήλ Ψελλού, της κυρίαρχης προσωπικότητας την εν λόγω εποχή.
3. Γνωρίζει και να αξιολογεί κριτικά τους διακεκριμένους συγγραφείς της εν λόγω περιόδου και τα έργα τους μέσα στο ευρύτερο πλαίσιο της εποχής τους.
4. Γνωρίζει τα γραμματειακά είδη που καλλιεργήθηκαν την εν λόγω περίοδο και τα

βασικά χαρακτηριστικά τους.

5. Είναι εξοικειωμένος με ζητήματα εκδοτικής κειμένων.
6. Γνωρίζει βασικά εγχειρίδια και διαδικτυακούς τόπους της Βυζαντινής Φιλολογίας και ειδικότερα της ιστορίας και γραμματείας της μέσης βυζαντινής περιόδου.
7. Αποδίδει κείμενα της βυζαντινής γραμματείας στα νέα ελληνικά.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει_περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να επιδεικνύει γνώση και κατανόηση των βασικών χαρακτηριστικών της γραμματείας της μεσοβυζαντινής περιόδου.
2. Ικανότητα εφαρμογής αυτής της γνώσης στην προσέγγιση βυζαντινών κειμένων μη οικείας φύσης.
3. Ικανότητα κριτικής προσέγγισης εκδοτικών προβλημάτων.
4. Δεξιότητες μελέτης που χρειάζονται για τη συνεχιζόμενη επαγγελματική ανάπτυξη και τη διδασκαλία Βυζαντινών κειμένων στη Μέση Εκπαίδευση.
5. Εξάσκηση της αναλυτικής και συνθετικής του ικανότητας.
6. Ικανότητα να αλληλεπιδρά με άλλους σε προβλήματα ερμηνείας των κειμένων.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Επισκόπηση της βυζαντινής ιστορίας και γραμματείας κατά τον 11ο-12ο αιώνα.
2. Βίος και ποικίλα κείμενα του Μιχαήλ Ψελλού.
3. Βίος και ποικίλα κείμενα άλλων διακεκριμένων συγγραφέων του 11ου-12ου αιώνα.
3. Ορθή απόδοση βυζαντινού κειμένου καθ' υπαγόρευση.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. A.P. Kazhdan, A.-W. Epstein, Αλλαγές στον βυζαντινό πολιτισμό κατά τον 11 ο και 12 ο αιώνα, Αθήνα 1997.
2. J.N. Ljubarskij, Η προσωπικότητα και το έργο του Μιχαήλ Ψελλού, Αθήνα 2004.
3. P. Magdalino, Η αυτοκρατορία του Μανουήλ Α΄ Κομνηνού (1143-1180), Αθήνα 2008.
4. Α. Καρπόζηλος, Βυζαντινοί ιστορικοί και χρονογράφοι, ΙΙΙ, Αθήνα 2009.
5. Κωνσταντίνου Μανασσή Σύνοψις Χρονική, κείμενο, εισαγωγή, μετάφραση, σχόλια Ο. Λαμψίδη, Αθήνα 2008.
6. Ε.-Σ. Κιαπίδου, Η Σύνοψη Ιστοριών του Ιωάννη Σκυλίτζη και οι πηγές της (811-1057). Συμβολή στη βυζαντινή ιστοριογραφία κατά τον ΙΑ΄ αιώνα, Αθήνα 2010.

Κ. Π. ΚΑΒΑΦΗΣ (Κ. Κωστίου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

1. Διακρίνει το καβαφικό έργο από την πρωτόλεια φάση του έως την ωριμότητα.
2. Γνωρίζει την ιδιότυπη Ποιητική του Καβάφη: τη μυθική μέθοδο, την πορεία προς το ρεαλισμό, την οικουμενική προοπτική.
3. Προσεγγίζει τα σημαντικότερα καβαφικά ποιήματα.
4. Ελέγχει ένα βασικό μέρος της εκτενέστατης καβαφικής βιβλιογραφίας.
5. Εφαρμόζει τα κατάλληλα μεθοδολογικά εργαλεία για την προσέγγιση όλων των ποιημάτων του Καβάφη.
6. Αναγνωρίζει τη «διαβρωτική» επίδραση της καβαφικής ποιητικής στη μεταγενέστερη ποίηση.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να γνωρίζει και να κατανοεί ουσιώδεις έννοιες, θεωρίες και μεθόδους που σχετίζονται με το πολύσημο και πρωτεύικό καβαφικό έργο.
2. Ικανότητα να εφαρμόζει αυτή τη γνώση και κατανόηση στην προσέγγιση συνθετικών ζητούμενων.
3. Ικανότητα να υιοθετεί και να εφαρμόζει την κατάλληλη μεθοδολογία στην προσέγγιση μη οικείων κειμένων.
4. Δεξιότητες μελέτης που χρειάζονται για τη συνεχιζόμενη επαγγελματική ανάπτυξη.
5. Ικανότητα να αλληλεπιδρά με άλλους σε προβλήματα διεπιστημονικής φύσης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Προϋποθέσεις εμφάνισης του καβαφικού έργου

Χωροχρονικό πλαίσιο: Εισαγωγή στην εποχή, πολιτισμικό περιβάλλον, ιστορικές συνθήκες, της Ελλάδας και της πολυπολιτισμικής διασποράς.

Συνθήκες ενηλικίωσης του ποιητή, γεωγραφικό στίγμα, πνευματική πορεία, προϋποθέσεις της βιοτής του που επηρέασαν την πνευματική του συγκρότηση και την ποιητική δημιουργία.

2. Οι βασικοί κύκλοι της καβαφικής ποίησης

Πρωτόλεια ποίηση και Φαναριώτικες επιδράσεις, η πρώτη φάση της συμβολιστικής επιρροής, η πορεία προς τη «μυθική μέθοδο», η κατάκτηση του ρεαλισμού, η ποιητική ιδιοπροσωπία. Ο αυτοπροσδιορισμός του έργου του και η ποιητική ώσμωση: Ερωτικά ποιήματα, Φιλοσοφικά ποιήματα, Ιστορικά ποιήματα.

3. Βασικά θέματα της καβαφικής ποίησης

Φύση-Τέχνη, Ποιητική, Μέσα-Έξω, Ατομικό-Συλλογικό, Άνοδος-Πτώση, Νίκη-Ήττα, Άνθρωπος-Μοίρα/Θεός. Θεωρητική, ιστοριογραφματολογική και κειμενοκεντρική προσέγγιση των επιμέρους θεμάτων.

4. Ο ποιητής και η Ιστορία

Σφαιρική προσέγγιση και συνδυαστική μελέτη των σημαντικότερων ιστορικών ποιημάτων του.

5. Η ειρωνική γλώσσα

Εισαγωγή στην έννοια της Ειρωνείας. Θεωρητική και ιστορική προσέγγιση. Μελέτη των ποικίλων εκφάνσεων του φαινομένου μέσω αντιπροσωπευτικών καβαφικών κειμένων. Τεχνικές της ειρωνικής γλώσσας, σταθμοί της καβαφικής ποιητικής σε σχέση με την ειρωνεία.

6. Η «μυθική μέθοδος»

Μελέτη της ιδιότυπης καβαφικής ποιητικής μέσω της προσέγγισης των σημαντικότερων ποιημάτων της ωριμότητας. Ανίχνευση της πορείας προς την κατάκτηση της καβαφικής ιδιοπροσωπίας.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. *Εισαγωγή στην ποίηση του Καβάφη*. Φιλολογική επιμέλεια Μιχάλης Πιερής, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 1994.
2. Γ. Λεωνίτης, *Καβαφικά αυτοσχόλια*, εισαγωγικό σημείωμα Τίμος Μαλάνος, Αθήνα 2^η 1977 (1942).
3. Μ. Χ. Γεωργίου [Παν. Μουλλάς], «Ο Καβάφης και η άρνηση. Σταθμοί της αντικαβαφικής κριτικής», *Επιθεώρηση Τέχνης*, 1963, 652-669.
4. Diana Haas, «Σχόλια του Καβάφη σε ποιήματά του. (Ανακοίνωση ανέκδοτου υλικού από το Αρχείο Καβάφη)», *Κύκλος Καβάφη*, Εταιρεία Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού και Γενικής Παιδείας, Ίδρυμα Σχολής Μωραΐτη, Αθήνα, 1983, 83-109.
5. Alexander Nehamas, «Memory, Pleasure and Poetry: The Grammar of the Self in the Writing of Cavafy», *Journal of Modern Greek Studies*, Volume 1, Number 2, October 1983, 295-319.
6. Alexiou Margaret (1985), «C. P. Cavafy's "Dangerous drugs": Poetry, Eros and the Dissemination of Images», στο Μ. Alexiou, V. Lambropoulos *The Text and Its Margins: Post-Structuralist Approaches to Twentieth-Century Greek Literature*, New York, 157-196.
7. Γ. Π. Σαββίδης, *Βασικά θέματα της ποίησης του Καβάφη*, Ίκαρος, Αθήνα 1993.
8. Μ. Πιερής (επιμ.), *Η ποίηση του κράματος: Μοντερνισμός και διαπολιτισμικότητα στο έργο του Καβάφη*, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2000, 227-244.
9. Παύλος Καλλιγιάς, «Το είδωλο του ποιητή: ένα αίνιγμα της "ποιητικής" του Καβάφη», *Ποίηση* 24 (φθινόπωρο-χειμώνας 2004) 116-138.
10. Κατερίνα Κωστίου, «Ο Οροφέρνης, οι Λακεδαιμόνιοι και ο αμφίθυμος αφηγητής», *Ο λόγος της παρουσίας*. Τιμητικός τόμος για τον Πάν. Μουλλά, Σοκόλης, Αθήνα 2005, 143-162.
11. Κατερίνα Κωστίου, «Ο Μυρτίας, ο Αιμιλιανός και ο αμφίθυμος σχολιαστής», *Κονδυλοφόρος* 4 (2005) 109-128.
12. Χρήστος Παπάζογλου, «Ειρωνικές αποκλίσεις του ρυθμού από το μέτρο στη καβαφική στιχουργία» *Κονδυλοφόρος* 4 (2005) 57-107.
13. Δ. Ν. Μαρωνίτης, *Καβάφης. Μελετήματα*. Πατάκης, Αθήνα 2007.
14. Κατερίνα Κωστίου, «Ανάμεσα στη μίμηση και την αυτοσυνειδησία: η συγκρότηση του προσωπείου στο ποίημα Φιλέλλην», *Νεοελληνική Λογοτεχνία και Κριτική από το Διαφωτισμό έως σήμερα*. Πρακτικά ΙΓ' Διεθνούς Επιστημονικής Συνάντησης, 3-6 Νοεμβρίου 2011, Μνήμη Πάνου Μουλλά, Εκδόσεις, Σοκόλη-Κουλεδάκη, Αθήνα 2014, 636-643.
15. Κατερίνα Κωστίου, «Ο γλύπτης, ο τεχνίτης, το αισθητικό ιδεώδες και η αγορά στην καβαφική πολιτεία», *Κονδυλοφόρος* 17 (2014) 77-109.
16. Κατερίνα Κωστίου, «Καλλιτεχνικές ωσμώσεις στην ποίηση του Καβάφη. Ζωγραφική: "Του πλοίου"», Θανάσης Αγάθος κ.ά. (επιμ.), *Λογοτεχνικές διαδρομές*. Ιστορία-Θεωρία-Κριτική, Αθήνα, εκδόσεις Καστανιώτη, 2015, 280-293.

17. Κατερίνα Κωστίου, «Ο Καβάφης και η (μετα)ποίηση της Ιστορίας: από την Αλεξιάδα στην “Άννα Κομνηνή” και στην “Άννα Δαλασσηνή”», *Κονδυλοφόρος* 14 (2015) 147-170.

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

**ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ ΤΟΥ 20^{ου} αι.
(Α. Κατσιγιάννη)**

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

1. Αναγνωρίζει τα βασικά χαρακτηριστικά των κινημάτων της ευρωπαϊκής avant-garde, του φουτουρισμού, του ντανταϊσμού, του υπερρεαλισμού σε όλες τις καλές τέχνες.
2. Συσχετίζει τα ρεύματα της πρωτοπορίας με τους σταθμούς της πολιτικής και πολιτισμικής ιστορίας της Ευρώπης του πρώτου μισού του 20ού αι. (1909-1945).
3. Προσεγγίζει ερμηνευτικά έργα του φουτουρισμού, του ντανταϊσμού, του υπερρεαλισμού και να γνωρίζει τα ειδοποιά χαρακτηριστικά της πρωτοπορίας και τους κύριους εκπροσώπους της.
4. Γνωρίζει την επίδραση της ψυχαναλυτικής θεωρίας και των μεθόδων της ψυχανάλυσης στη διαμόρφωση του υπερρεαλισμού.
5. Γνωρίζει τα βασικά στοιχεία της λογοτεχνικής (επιπλέον εικαστικής, κινηματογραφικής, κλπ.) παραγωγής, καθώς και της φιλοσοφίας του γαλλικού υπερρεαλισμού (ουτοπία, χιούμορ, κλπ.).
6. Συγκρίνει και να διακρίνει τις ιδιοτυπίες του ελληνικού υπερρεαλισμού.
7. Αναλύει τη θεματική, το ιδεολογικό περιεχόμενο, τη μορφολογία της ελληνικής υπερρεαλιστικής γραφής (υβρίδια, πεζά ποιήματα, κλπ.) σε σύγκριση με τη γαλλική.
8. Παρουσιάζει τους τρόπους αξιοποίησης της υπερρεαλιστικής κληρονομιάς από τους επιγόνους.

Δεξιότητες: Βλ. επάνω

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Πρωτοπορία και μοντερνισμός.
2. Μανιφέστα του φουτουρισμού. Αντιπροσωπευτικά έργα.
3. Μανιφέστα του ντανταϊσμού. Αντιπροσωπευτικά έργα.
4. Μανιφέστα του υπερρεαλισμού. Αντιπροσωπευτικά έργα (Λογοτεχνία, γλυπτική, ζωγραφική, κολλάζ, μουσική, αρχιτεκτονική, κινηματογράφος).
5. Φιλοσοφικό – ιδεολογικό πλαίσιο. Νίτσε, ουτοπία, χιούμορ.
6. Θέματα ορολογίας («νταντά», «σουρεαλισμός», «αυτόματη γραφή», «ασύνειδο», κ.ο.κ.).

7. Θέσεις των υπερρεαλιστών για την ποιητική, την πολιτική και την ιδεώδη κοινωνία.
8. Κοινωνικά αιτήματα της πρωτοπορίας. Εμπλοκή της τέχνης με την πολιτική, Σύνδεση της τέχνης με τη ζωή.
9. Ερμηνευτική προσέγγιση αντιπροσωπευτικών έργων.
10. Κριτικά κείμενα. Η πρόσληψη των ρευμάτων της πρωτοπορίας - η ιδιότυπη πρόσληψη του υπερρεαλισμού στην Ελλάδα (1935-1945).

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. C.W.E. Bigsby. *Νταντά και Σουρρεαλισμός*, Μετ. Ελένη Μοσχονά. Ερμής, 1974.
2. Maurice Nadeau, *Η Ιστορία του σουρρεαλισμού*, μετ. Αλεξάνδρα Παπαθανασοπούλου, Πλέθρον, 1978.
3. Φραγκίσκη Αμπατζοπούλου, *...δεν άνησαν ματαίως, Ανθολογία Υπερρεαλισμού*, Νεφέλη, 1980.
4. Γιώργης Γιατρομανωλάκης, *Ανδρέας Εμπειρικός. Ο ποιητής του έρωτα και του νόστου*, Κέδρος, 1983.
5. *Εισαγωγή στην ποίηση του Νίκου Εγγονόπουλου*, επιμ. Φραγκίσκη Αμπατζοπούλου, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2008.
6. Μιχάλης Χρυσανθόπουλος, *Εκατό χρόνια πέρασαν κι ένα καράβι. Ο ελληνικός υπερρεαλισμός και η κατασκευή της παράδοσης*, Άγρα, 2012.

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΥΣΤΕΡΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ (Φ. Νούσια)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

1. Επιδεικνύει γνώση των πηγών των τελευταίων αιώνων της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας
2. Αξιολογεί κριτικά τους συγγραφείς και τα γραπτά τους κείμενα και να τα εντάσσει στο γενικότερο ιστορικο-κοινωνικό πλαίσιο της εποχής τους

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να επιδεικνύει γνώση και κατανόηση των κειμένων
2. Κριτική ικανότητα προσέγγισης, ανάγνωσης, ανάλυσης και ερμηνείας των πηγών
3. Δεξιότητες μελέτης για τη συνεχιζόμενη επαγγελματική του ανάπτυξη και εξέλιξη

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Επισκόπηση της Βυζαντινής Λογοτεχνίας κατά την Παλαιολόγεια εποχή. Μελετώνται κείμενα Παλαιολόγειων λογίων και ιστορικών της Άλωσης

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. D. Nicol, *Οι Τελευταίοι Αιώνες του Βυζαντίου (1261-1453)* (μτφρ. Στ. Κομνηνός) (Αθήνα, 2001³)
2. Α. Καρπόζηλος, *Βυζαντινοί και Χρονογράφοι*, τόμ. 4 (Αθήνα, 2015)
3. Θεόδωρος Μετοχίτης, *Ηθικὸς ἢ περὶ παιδείας* (έκδ., εισ., μτφ., σημ., Ι. Πολέμης) (Αθήνα, 2002)
4. Μ. Αυγερινού-Τζιώγα, *Η Χρονική Συγγραφή του Γεωργίου Ακροπολίτη: Η Αττικιστική Διαχείριση ενός Γλωσσικού Κεφαλαίου* (Θεσ/κη, 2012)

Γ. ΣΕΦΕΡΗΣ (Κ. Κωστίου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

1. Αναλύει τα σημαντικότερα ποιήματα του Γιώργου Σεφέρη ως προς τη θεματική, τα σύμβολα, το ύφος και το μέτρο.
2. Αναγνωρίζει τα κύρια χαρακτηριστικά των ποιητικών συλλογών του Σεφέρη.
3. Διακρίνει τις διαφορετικές περιόδους της σεφερικής ποίησης και τη σχέση τους με την ιστορική πραγματικότητα του ελληνικού και ευρωπαϊκού εικοστού αιώνα.
4. Αναγνωρίζει την εξέλιξη συγκεκριμένων θεμάτων και μοτίβων μέσα στην σεφερική ποίηση.
5. Εντάσσει τη σεφερική ποίηση τόσο στην ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας όσο και στην ιστορία των ευρωπαϊκών λογοτεχνικών ρευμάτων του συμβολισμού/ μετασυμβολισμού και του μοντερνισμού.
6. Παρουσιάζει τα βασικά πορίσματα της έρευνας για την ποίηση και την ποιητική του Γιώργου Σεφέρη και τους κυριότερους σταθμούς της πρόσληψης του σεφερικού έργου.
7. Αναγνωρίζει τη σχέση του ποιητικού έργου του Σεφέρη με τα δοκίμια, τις μεταφράσεις και το μυθιστόρημά του, όπως και με ενδεικτικά αποσπάσματα από την αλληλογραφία και τα ημερολόγια του.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να προσεγγίζει την ποίηση του εικοστού αιώνα.
2. Ικανότητα να αναγνωρίζει μετρικές μορφές όπως η κοντραρίμα, το χαϊκού, το verset, το ποίημα σε πεζό κ.ά.
3. Ικανότητα αναγνώρισης διαφορετικών εκδοχών διακειμενικότητας (παράθεμα,

- έμμεση μνεία, παρωδία κ.ά.).
4. Ικανότητα αξιοποίησης κατά την ερμηνευτική προσέγγιση της ποίησης των παρακειμενικών στοιχείων (τίτλος, επιγραφή, τόπος και χρόνος γραφής, σημειώσεις του συγγραφέα κ.ά.)
  5. Ικανότητα κριτικής ανάγνωσης και αποτίμησης επιστημονικών κειμένων που αφορούν την ποίηση.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

. Η γενιά του τριάντα και η Στροφή.

1. Ένταξη της ποίησης του Σεφέρη στα συμφραζόμενα της ελληνικής ποίησης των αρχών του εικοστού αιώνα και η ηγετική του θέση στην γενιά του τριάντα.

Τα παραδοσιακά μέτρα και η σχέση με την παράδοση («Ρίμα», «Δημοτικό τραγούδι», «Ερωτικός Λόγος», «Άρνηση»), η επίδραση του Καρυωτάκη («Το ύφος μιας μέρας») και η ανάγνωση της *Οδύσσειας* («Οι σύντροφοι στον Άδη»).

2. **Από τον συμβολισμό της Στέρνας στο μοντερνιστικό Μυθιστόρημα.**

Η επίδραση της γαλλικής ποίησης στο έργο του Σεφέρη. Το αίτημα της «κάθαρης ποίησης», ο Paul Valéry και η κρυπτική Στέρνα. Ο ελεύθερος στίχος και η σύζευξη μύθου και ιστορίας στο *Μυθιστόρημα*. Πρόσωπα και προσωπεία από τον Αισχύλο και τον Όμηρο.

3. **Το υλικό του Τετραδίου Γυμνασμάτων και ο χρόνος του Ημερολογίου Καταστρώματος Α'.**

Η μορφική ποικιλία των πειραματισμών του Τετραδίου Γυμνασμάτων και η λειτουργία της επιφάνειας στην «Επιφάνια, 1937». Ο ρόλος της ποίησης στους «μικρόψυχους καιρούς» του Ημερολογίου Καταστρώματος Α'. Η χρήση της διακειμενικής αλληγορίας («Ο γυρισμός του ξενιτεμένου»), της δυστοπίας («Διάλειμμα χαράς»), του συμβόλου («Ο βασιλιάς της Ασίνης», «Αφήγηση») και της προφητικής φωνής («Η τελευταία μέρα»).

4. **Από την ποίηση του πολέμου του Ημερολογίου Καταστρώματος Β' στην λύτρωση της «Κίχλης»**

Η μετωνυμική παρουσία του πολέμου («Μέρες του Ιουνίου '41»), η σάτιρα της ανεπάρκειας των πολιτικών («Ανάμεσα στα κόκκαλα εδώ», «Θεατρίνοι Μ.Α.») και οι μεταμορφώσεις του ηρωισμού («Τελευταίος σταθμός», «Ο Στράτης Θαλασσινός ανάμεσα στους αγάπανθους»). Η «αποστράτευση» του Σεφέρη, η νεκριομαντεία και η βιβλική εικονοποιία στην «Κίχλη».

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Δημήτρης Δασκαλόπουλος (επιμ.), *Εισαγωγή στην ποίηση του Σεφέρη. Επιλογή κριτικών κειμένων*, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, ²1999 (1996).
2. Mario Vitti, *Φθορά και λόγος. Εισαγωγή στην ποίηση του Γιώργου Σεφέρη*, Αθήνα, Εστία, ³1994 (1978).
3. Νάσος Βαγενάς, *Ο ποιητής και ο χορευτής. Μια εξέταση της ποίησης και της ποιητικής του Σεφέρη*, Αθήνα, Κέδρος, ⁷1996 (1979).
4. Δ. Ν. Μαρωνίτης, *Γιώργος Σεφέρης. Μελετήματα*, Αθήνα, Πατάκης, 2008.
5. Αλέξανδρος Αργυρίου, *Δεκαεπτά κείμενα για τον Γ. Σεφέρη*, Αθήνα, Καστανιώτης, ²1990 (1986).
6. Roderick Beaton, *George Seferis*, Λονδίνο, Bristol Classical Press, ²2001 (1991)

7. Katerina Kostiou, «Irony and Satire in George Seferis's poetry, *Κάμπος*, Cambridge Papers in Modern Greek, no 9, 2001, σ. 57-82.

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΘΕΩΡΙΑ ΤΩΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ (Α. Κατσιγιάννη)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος:

1. Παρουσιάζει τις βασικές θεωρίες για τα αφηγηματικά γένη και είδη.
2. Αναγνωρίζει και να διακρίνει τα βασικά χαρακτηριστικά, την ποιητική θεωρία και τον τρόπο με τον οποίο καλλιεργήθηκαν τα αφηγηματικά είδη και οι λογοτεχνικές μορφές στα ευρωπαϊκά λογοτεχνικά ρεύματα (διαφωτισμός, ρομαντισμός, αισθητισμός, παρνασσισμός, συμβολισμός και μοντερνισμός).
3. Παρουσιάζει –επιλεκτικά- τον μετασχηματισμό των λογοτεχνικών ειδών στη διαχρονία.
4. Επισημαίνει τη συμβολή των κοινωνικών και επιστημονικών εξελίξεων στη διαμόρφωση της καλλιτεχνικής ευαισθησίας και της προσωδιακής μεταρρύθμισης του τέλους του 19^{ου} και των αρχών του 20^{ου} αι.
5. Παρουσιάζει συγκριτικά τις ειδολογικές αναζητήσεις των νεοελλήνων λογοτεχνών σε σχέση με τα δυτικά λογοτεχνικά πρότυπα.
6. Παρουσιάζει –επιλεκτικά- ευρωπαίους και νεοέλληνες λογοτέχνες, οι οποίοι δημιούργησαν νεότερες μορφές έκφρασης (υβρίδια, κλπ.) στην ποίηση και την πεζογραφία.

Δεξιότητες: Βλ. επάνω

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Εισαγωγή στην έννοια της ειδολογίας ως κλάδου της συγκριτικής φιλολογίας.
2. Θεωρία των ειδών (παρουσίαση των βασικών θεωριών).
3. Η μορφή ως περιεχόμενο. Επιλογή λογοτεχνικών κειμένων (από τον Πετράρχη ως σήμερα), τα οποία αναδεικνύουν τους μετασχηματισμούς της λογοτεχνικής μορφής στη διαχρονία.
4. Εμβληματικά δοκίμια ευρωπαίων και νεοελλήνων συγγραφέων για την ποιητική και τη στιχουργική τέχνη.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. *Νεοελληνικά μετρικά*, επιμ. Νάσος Βαγενάς, Ρέθυμνο, 1991.
2. *Η ελευθέρωση των μορφών*, επιμ. Νάσος Βαγενάς, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 1996.
3. Δημήτρης Αγγελάτος, *Η 'φωνή' της μνήμης. Δοκίμιο για τα λογοτεχνικά είδη*, Νέα Σύνορα-Α. Α. Λιβάνη, 1997.

4. Γεράσιμος Σπαταλάς, *Η στιχουργική τέχνη. Μελέτες για τη νεοελληνική μετρική*, επιμέλεια Ευριπίδης Γαραντούδης- Άννα Κατσιγιάννη, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 1997.
5. *Βιβλιογραφία Νεοελληνικής Μετρικής*, επιμ. Ευριπίδης Γαραντούδης, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2000.
6. Στρατής Πασχάλης, *Όταν οι άγγελοι περπατούν. Ανθολογία πεζού ποιήματος*, Νεφέλη, 2007.
7. Alastair Fowler, *Kinds of Literature. An Introduction to the Theory of Genres and Modes*, Clarendon Press, Oxford, 1982.
8. Dominique Combe, *Les genres littéraires*, Hachette, 1992.
9. Jean – Marie Schaeffer, *Τι είναι λογοτεχνικό είδος*, μτφρ. Αλέξανδρος Ν. Ακριτόπουλος, Ηρόδοτος, Ιδέες και έρευνα, 2000.
10. *Théorie et paratiquie du fragment*, Actes du Colloque international de la Societè Universitaria per gli Studi di Lingua e Letteratura Francese (SUSLLF) (Venise 28-30 novembre 2002), Etudes réunies par Lucia Omacini et Laura Este Bellini, Genève, Slatkine Erudition, 2004.
11. *Τα όρια των ειδών στην τέχνη σήμερα*, Επιστημονικό συμπόσιο (31 Μαρτίου και 1 Απριλίου 2006), Εταιρεία Σπουδών Σχολής Μωραΐ τη, 2009.
12. Κατερίνα Καρακάση, Μαρία Σπυριδοπούλου, Γιώργος Κοτελίδης, *Ιστορία και θεωρία των λογοτεχνικών γενών και ειδών. Παραδείγματα και εφαρμογές*, ηλεκτρονικό εγχειρίδιο www.kallipos.gr

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ

Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ (Α. Ράλλη)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

1. Να κατανοεί την έννοια και το περιεχόμενο της δομής των λέξεων.
2. Να αναγνωρίζει τα ελάχιστα τεμάχια δόμησης λέξεων, τα διάφορα είδη τους, τη θέση τους στο νοητικό λεξικό, τα ιδιοσυγκρασιακά τους χαρακτηριστικά και τις κυριότερες μορφολογικές διαδικασίες.
3. Να αντιλαμβάνεται ότι μορφολογία δεν είναι μόνον η κλίση των λέξεων όπως παραδοσιακά έχει γίνει αποδεκτό.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να αναγνωρίζει τις διαδικασίες δόμησης λέξεων.
2. Ικανότητα να κατανοεί την έννοια των λημμάτων του νοητικού λεξικού και του περιεχομένου τους.
3. Ικανότητα να κατανοεί και να αποτιμά τις πληροφορίες που εμπεριέχονται σε διάφορες δημοσιεύσεις αναφορικά με τα επιμέρους συστατικά λέξεων.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Γενικές εισαγωγικές αρχές μορφολογικής ανάλυσης
2. Αναγνώριση και είδη μορφημάτων
3. Βασικές έννοιες παραγωγικότητας, αλλομορφίας, μετάπλασης και υποκατάστασης
4. Νοητικό λεξικό: δομή και περιεχόμενο
5. Ονοματική και ρηματική κλίση
6. Κλιτικές τάξεις

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Ράλλη, Α. (2005). *Μορφολογία*. Αθήνα: Πατάκης
2. Aronoff, M. & K. Fudeman (2005). *What is Morphology?* Oxford: Blackwell.
3. Bauer, L. (2003). *Introducing Linguistic Morphology*. Edinburgh: Edinburgh University Press.
4. Katamba, F. (2000). *Morphology*. Vol. 1-5. London: Routledge.
5. Lieber, R. & P. Stekauer. (2005). *Handbook of Word Formation*. Dordrecht: Springer.

ΦΩΝΟΛΟΓΙΑ (Δ. Παπαζαχαρίου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα έχουν αποκτήσει γνώσεις και ικανότητες στις παρακάτω περιοχές:

1. Διάκριση Φωνητικής – Φωνολογίας
2. Κατανόηση της σημαντικότητας της γλωσσικής λειτουργίας για τον προσδιορισμό των φωνολογικών μονάδων και των διαφορετικών πραγματώσεων τους.
3. Κατάκτηση των μεθοδολογικών εργαλείων και κριτηρίων για τον ορισμό των φωνολογικών μονάδων.
4. Κατάκτηση της συστηματικής προσέγγισης των γλωσσικών φαινομένων και της συμβολής των θεωριών στην κατανόησή τους.
Κατανόηση των λόγων ύπαρξης διαφορετικών φωνολογικών θεωριών.

Δεξιότητες:

1. Κατάκτηση της παρουσίασης φωνολογικών δεδομένων και των αντίστοιχων αναλύσεων με τη χρήση αλγορίθμων και διαγραμμάτων.
2. Ικανότητα ανάλυσης και σύνθεσης πληροφοριών.
3. Ικανότητα οικοδόμησης και διαχείρισης επιχειρηματολογίας.
4. Ικανότητα κριτικής
5. Ικανότητα για κριτική αξιολόγηση δεδομένων, και κατ' επέκτασιν για ανεξάρτητη και κριτική σκέψη
6. Ικανότητα για ολοκλήρωση αυτόνομης ατομικής εργασίας

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Είδη Φωνητικής- Αρθρωτική Φωνητική
2. Λειτουργίες ήχων, κωδικοποίηση ήχων σύμφωνα με τις γλωσσικές λειτουργίες που επιτελούν σε φωνολογικές μονάδες, αλλόφωνα κι ελεύθερες ποικιλίες.
3. Διαφοροποιητικά Χαρακτηριστικά.
4. Περιγραφή και ορισμοί των τεμαχιακών φωνολογικών μονάδων της Νέας Ελληνικής γλώσσας στο πλαίσιο της Γενετικής Γλωσσολογίας.
5. Φωνολογικά Φαινόμενα
6. Φωνολογικοί κανόνες
7. Αυτοτεμαχιακή Φωνολογία. Περιγραφή και ορισμοί των υπερτεμαχιακών φωνολογικών μονάδων της Νέας Ελληνικής γλώσσας, στο πλαίσιο της 8. Προσωδιακής Φωνολογίας
8. Παρουσίαση της σχέσης που υπάρχει ανάμεσα στη Μορφολογία και τη 9. Φωνολογία, στο πλαίσιο της Λεξικής Φωνολογίας.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη

1. Nespor, Marina. 1999. *Φωνολογία*. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη
2. Ρεβυθιάδου, Ανθή. 2007. *Η Φωνολογία στη Διδασκαλία της Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας*. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη

Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ (Θ. Μαρκόπουλος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

1. Κατανοεί το κοινωνιογλωσσικό πλαίσιο της Αρχαίας Ελληνικής
2. Γνωρίζει τα βασικά χαρακτηριστικά της Αττικής διαλέκτου στο επίπεδο της φωνολογίας και της μορφολογίας
3. Γνωρίζει τις κυριότερες ιδιαιτερότητες των διαλεκτικών ομάδων της Αρχαίας Ελληνικής

4. Κατανοεί την προέλευση των κανονικοτήτων και των εξαιρέσεων στο φωνολογικό-μορφολογικό επίπεδο των Αρχαίων Ελληνικών διαλέκτων

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να αναλύει γλωσσολογικά τα βασικότερα φαινόμενα της Αττικής διαλέκτου
2. Ικανότητα να επισημαίνει τις διαλεκτικές ιδιαιτερότητες σε κείμενα της περιόδου
3. Ικανότητα να συγκρίνει το φωνολογικό και το μορφολογικό σύστημα της Αττικής διαλέκτου και της Νέας Ελληνικής
4. Δεξιότητες γλωσσολογικού σχολιασμού αρχαίων ελληνικών κειμένων (επιγραφών κ.ά.)

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Η θέση της Αρχαίας Ελληνικής στην Ινδο-ευρωπαϊκή οικογένεια γλωσσών
2. Το αρχαίο ελληνικό αλφάβητο
3. Φωνολογία και μορφολογία της Αττικής διαλέκτου
4. Κοινωνιογλωσσικά ζητήματα της Αρχαίας Ελληνικής (γλωσσική επαφή, «χαμηλά» επίπεδα χρήσης κλπ.)
5. Αρχαίες Ελληνικές διάλεκτοι

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Χριστίδης, Α.Φ. (εκδ.) 2001. Ιστορία της ελληνικής γλώσσας: Από τις αρχές έως την ύστερη αρχαιότητα. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών.
2. Bakker, E.J.(ed.) 2010. A companion to the Ancient Greek language. Oxford: Wiley-Blackwell.
3. Μπαμπινιώτης, Γ. 1977-1985. Ιστορική Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας. I: Φωνολογία. II: Μορφολογία. Αθήνα.

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΣΥΝΤΑΞΗ (Α. Ρούσσου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

1. Αναγνωρίζει τα συστατικά μια φράσης και τη λειτουργία της στην πρόταση.
2. Αναπαριστά τη δομή μιας φράσης με τη μορφή δένδροδιαγράμματος.
3. Εφαρμόζει τους βασικούς κανόνες της Συγχώνευσης και τη Συμφωνίας για τη συντακτική ανάλυση της πρότασης.

4. Αναγνωρίζει τα κατηγορήματα και τις ιδιότητές τους ως προς τον αριθμό και την έκφραση των ορισμάτων τους.
5. Συσχετίζει συντακτικές δομές με βάση την εναλλαγή ορισμάτων και γραμματικών λειτουργιών.
6. Συνδυάζει τη συντακτική θεωρία με τα εμπειρικά δεδομένα.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να επιδεικνύει γνώση και κατανόηση των βασικών αρχών της συντακτικής θεωρίας.
2. Ικανότητα να εφαρμόζει τη συντακτική θεωρία σε νέα εμπειρικά δεδομένα, σε επίπεδο ανάλυσης φράσεων.
3. Ικανότητα να επιλύει προβλήματα που αφορούν δεδομένα και από άλλες γλώσσες.
4. Ικανότητες να εντάσσει τα συντακτικά δεδομένα στο ευρύτερο γλωσσικό σύστημα.
5. Δεξιότητες μελέτης σε επίπεδο περιγραφής και ανάλυσης δεδομένων.
6. Δεξιότητες για τη μεταφορά γνώσεων σε άλλους τομείς που χρειάζονται για τη συνεχιζόμενη επαγγελματική ανάπτυξη.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Το μάθημα αυτό είναι μια εισαγωγή στη συντακτική θεωρία, στο πλαίσιο της Γενετικής Γραμματικής. Εξετάζει την παραγωγή της φραστικής δομής, τη σχέση σύνταξης-λεξικού, καθώς και τις βασικές συντακτικές διεργασίες.

1. Βασικές έννοιες: τι είναι «γλώσσα» και πώς ορίζεται η «γραμματική».
2. Η ιεραρχική δομή της πρότασης: συστατικά και διαγνωστικά κριτήρια αναγνώρισής τους, μια πρώτη προσέγγιση στους κανόνες φραστικής δομής.
3. Συντακτικές κατηγορίες: «τα μέρη του λόγου», ο διαχωρισμός σε λεξικές και λειτουργικές κατηγορίες και η οργάνωση του λεξικού.
4. Φραστική Δομή: από ένα σύστημα κανόνων σε ένα σύστημα αρχών - η πρωτογενής διαδικασία της Συγχώνευσης.
5. Η σχέση Σύνταξης και Λεξικού: κατηγορήματα και ορίσματα. Η προβολή τους στη συντακτική δομή και το ρηματικό κέλυφος.
6. Ορίσματα και γραμματικές λειτουργίες: η αντιστοίχιση των ορισμάτων με τις γραμματικές λειτουργίες του υποκειμένου και του αντικειμένου, μέσα από τη διαδικασία της «Συμφωνίας». Περιπτώσεις παράλειψης του υποκειμένου και η παρουσία του *pro*. Περιπτώσεις παράλειψης του αντικειμένου και ο ρόλος του κατηγορήματος.
6. Εναλλαγές στη δομή ορισμάτων: παθητική σύνταξη, μεταβιβαστικές και αντιμεταβιβαστικές δομές. Αποκοπή του εξωτερικού ορίσματος και λειτουργία του εσωτερικού ορίσματος ως υποκειμένου.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Ρούσσου, Α. 2015. *Σύνταξη. Γραμματική και Μινιμαλισμός*. [Ηλεκτρονικό σύγγραμμα]. Αθήνα: ΣΕΑΒ. <http://repository.kallipos.gr/handle/11419/581>.
2. Θεοφανοπούλου-Κοντού, Δ. (2002) *Γενετική Σύνταξη: Το πρότυπο της Κυβέρνησης και Αναφορικής Δέσμευσης*. Αθήνα, Εκδόσεις Καρδαμίτσα.

Ξενόγλωσση βιβλιογραφία

3. Adger, D. 2003. *Core Syntax: A Minimalist Approach*. Oxford University Press: Oxford.
4. Carnie, A. 2013³. *Syntax. A Generative Introduction*. Oxford: Blackwell.
5. Freidin, R. 2012. *Syntax. Basic Concepts and Applications*. Cambridge University Press: Cambridge.
6. Haegeman, L. 2006. *Thinking Syntactically. A Guide o Argumentation and Analysis*. Oxford: Blackwell.
7. Larson, R. 2010. *Grammar as Science*. Cambridge, MA: MIT Press.
8. Radford, A. 1997. *Syntactic Theory and the Structure of English: A Minimalist Approach*. Cambridge: Cambridge University Press.
9. Radford, A. 2004. *Minimalist Syntax. Exploring the structure of English*. Cambridge: Cambridge University Press.

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ (Α. Ράλλη)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

1. Να κατανοεί την έννοια και το περιεχόμενο του σχηματισμού και της ανάλυσης λέξεων.
2. Να αναγνωρίζει τις διαφορές ανάμεσα σε κλίση, παραγωγή και σύνθεση καθώς και τις βασικές ιδιότητες αυτών των διαδικασιών.
3. Να αντιλαμβάνεται ότι η μορφολογία της Νέας Ελληνικής είναι ένας γραμματικός τομέας με νόμους και αρχές.
4. Να έχει μια συνολικότερη εποπτεία της βιβλιογραφίας αναφορικά με τη μορφολογία της Ελληνικής.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να αναλύει και να συνθέτει μορφολογικά πολύπλοκες λέξεις.
2. Ικανότητα να κατανοεί βασικές αρχές αναφορικά με την κλίση, την παραγωγή και τη σύνθεση.
3. Ικανότητα να κατανοεί και να αποτιμά τις πληροφορίες που εμπεριέχονται σε διάφορες δημοσιεύσεις αναφορικά με τη δόμηση και ανάλυση λέξεων.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Παραγωγή, παραγωγικά μορφήματα, νόμοι και αρχές παραγωγής
2. Σύνθεση, συστατικά, νόμοι και αρχές σύνθεσης
3. Βασικές μορφολογικές θεωρίες
4. Θέση της μορφολογίας στη γραμματική
5. Σύγκριση με τη μορφολογία άλλων γλωσσών

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Ράλλη, Α. (2005). *Μορφολογία*. Αθήνα: Πατάκης
2. Ράλλη, Α. (2007). *Η σύνθεση λέξεων. Διαγλωσσική προσέγγιση*. Αθήνα: Πατάκης
3. Booij, G., C. Lehmann, & W. Mugdan (eds.) (2000). *Morphology*. Vol. 1-2. Berlin: Walter de Gruyter.
4. Katamba, F. (2000). *Morphology*. Vol. 1-5. London: Routledge.
5. Lieber, R. & P. Stekauer (2009). *The Oxford Handbook of Compounding*. Oxford: OUP
6. Ralli, Angela (2013). *Compounding in Modern Greek*. Dordrecht: Springer
7. Ralli, A. (2002). Morphology in Greek Linguistics: The State of the Art. *Journal of Greek Linguistics* 4: 77-130.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ (Δ. Παπαζαχαρίου)
--

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα έχουν αποκτήσει γνώσεις και ικανότητες στις παρακάτω περιοχές:

1. Κατάκτηση μίας γκάμας τεχνικών ηχογράφησης και παρατήρησης ομιλίας
2. Κατανόηση της σημαντικότητας της αλληλεπίδρασης της γλωσσολογικής θεωρίας ,του γλωσσολογικού επίπεδου προς μελέτη, καθώς και των διαφορετικών μεθοδολογιών συλλογής και ανάλυσης γλωσσικών δεδομένων.
3. Κατανόηση της σημαντικότητας της σωστής επιλογής του μεθοδολογικού πλαισίου και των μεθοδολογικών εργαλείων που ταιριάζουν για το κάθε είδος γλωσσικής έρευνας
4. Γνώση πειραματικού σχεδιασμού, καθώς και της οργάνωσης ερευνητικών projects

5. Ικανότητα για εφαρμογή των βασικών τεχνικών συλλογής, μεταγραφής και επισημείωσης γλωσσικών δεδομένων, σε διαφορετικούς κλάδους της Γλωσσολογίας, συμπεριλαμβανομένων και των Βάσεων Δεδομένων, Μεθόδων εκμαίευσης Δεδομένων, ελεγχόμενων πειραματικών διαδικασιών, ερωτηματολογίων, συνεντεύξεων και εθνογραφικών μεθόδων συλλογής υλικού.
6. Ικανότητα κατανόησης των ιδιαιτεροτήτων κάθε ενός ερευνητικού πεδίου, και σεβασμού των ηθικών και νομικών ζητημάτων που εγείρονται από τη συλλογή και αποθήκευση του γλωσσικού υλικού.
7. Ικανότητα κριτικού ελέγχου των πλεονεκτημάτων και μειονεκτημάτων κάθε ενός μεθοδολογικού πλαισίου

Δεξιότητες:

1. Ικανότητα αναλυτικής σκέψης, μέσα από τη σύγκριση της καταλληλότητας των διαφορετικών μεθοδολογικών πλαισίων και εργαλείων για τα διάφορα είδη Γλωσσολογικής έρευνας
2. Ικανότητα χρήσης των κατάλληλων υπολογιστικών εργαλείων και λογισμικών, για την ανάλυση δεδομένων
3. Ικανότητα προσαρμογής σε νέες καταστάσεις
4. Ικανότητα κριτικής σκέψης
5. Ικανότητα για αυτόνομη εργασία
6. Ικανότητα για συλλογική εργασία
7. Επίδειξη δεοντολογικής υπευθυνότητας στη συλλογή και διαχείριση γλωσσικού υλικού, καθώς και σεβασμού των ιδιαιτεροτήτων των πληροφορητών

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Πώς γράφουμε ένα επιστημονικό κείμενο. Βασική δομή
2. Βιβλιογραφικές αναφορές
3. Αλληλεπίδραση ανάμεσα σε: i. Γλωσσολογικές Θεωρίες, ii. Γλωσσικά Επίπεδα, 4. Γλωσσικά δεδομένα, iv. Μεθοδολογικά πλαίσια και εργαλεία συλλογής και ανάλυσης δεδομένων
5. Μέθοδοι συλλογής γλωσσικού υλικού: Δειγματοληψία πληθυσμού, ερωτηματολόγια, συνεντεύξεις, εθνογραφικές μέθοδοι συλλογής υλικού, εργαστηριακά πειράματα, Μελέτες Μεμονωμένων Περιπτώσεων, Μελέτες Στάσεων, Μελέτες Αντίληψης.
6. Δεοντολογικά και νομικά ζητήματα συλλογής, χρήσης και αποθήκευσης γλωσσικού υλικού
7. Ποιοτικές και Ποσοτικές μέθοδοι Ανάλυσης
8. Πολυτροπικές βάσεις δεδομένων: i.Είδη δεδομένων (κείμενο, ήχος, εικόνα – κινητή & ακίνητη- , πρωτογενή & επεξεργασμένα, είδη μεταγραφής, είδη επισημείωσης), ii. Μεταδεδομένα (είδη μεταδεδομένων ως προς το γλωσσικό σύστημα, την επικοινωνιακή κατάσταση, τους πληροφορητές και τη δομή της (συν)-ομιλίας), iii. Λογισμικά εργαλεία (ELAN, Praat, Cat-Labb, Exmaralda, EMU)

ΚΟΙΝΩΝΙΟΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ (Α. Αρχάκης)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί:

1. να διακρίνει τις βασικές παραδοχές της δομικής και γενετικής γλωσσολογίας από αυτές της λειτουργικής γλωσσολογίας
2. να γνωρίζει τις βασικές διαστάσεις κοινωνιογλωσσολογικής ποικιλότητας
3. να γνωρίζει τους λόγους της κοινωνιογλωσσολογικής ανισότητας να εκπονεί συσχετιστική κοινωνιογλωσσολογική έρευνα

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να επιδεικνύει γνώση και κατανόηση των βασικών εννοιών της Κοινωνιογλωσσολογίας
2. Ικανότητα να συλλέγει και να αναλύει κοινωνιογλωσσολογικό υλικό
3. Ικανότητα να επιδεικνύει ευαισθησία στη γλωσσική διαφορά ως εκπαιδευτικός στην τάξη
4. Δεξιότητες μελέτης που χρειάζονται για τη συνεχιζόμενη επαγγελματική ανάπτυξη

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Αμφισβήτηση της θέσης περί αυτονομίας και ομοιογένειας του γλωσσικού συστήματος. Περιοχές και κλάδοι της κοινωνιογλωσσολογίας. Διαστάσεις γλωσσικής ποικιλότητας: Γεωγραφική διαφοροποίηση και διάλεκτοι· κοινωνική διαστρωμάτωση και κοινωνιόλεκτοι· περιστάσεις επικοινωνίας και λειτουργικές ποικιλίες· συνύπαρξη - επαφή γλωσσών και φαινόμενα κοινωνικής διγλωσσίας, διπλογλωσσίας και γλωσσικής μετατόπισης. Γλώσσες pidgin, κρεολές και lingua francas. Πλεονοτικές και μειονοτικές γλώσσες. Ποικιλότητα και γλωσσική αλλαγή. Κοινωνιογλωσσική ανισότητα. Η περίπτωση του γλωσσικού σεξισμού. Κοινωνιογλωσσολογικές στάσεις. Μεθοδολογικά ζητήματα κοινωνιογλωσσολογικής έρευνας.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Αρχάκης Α. & Μ. Κονδύλη (2011). *Εισαγωγή σε ζητήματα κοινωνιογλωσσολογίας*. Αθήνα: Νήσος.
2. Boutet J. (1984). *Εισαγωγή στην κοινωνιογλωσσολογία* (μτφρ. Α. Ιορδανίδου, Ει. Τσαμαδού). Αθήνα: Γρηγόρη.
3. Coulmas F. (ed) (1997). *The Handbook of Sociolinguistics*. Oxford: Blackwell.
4. Coupland N. & A. Jaworski (eds) (1997). *Sociolinguistics: A Reader and Coursebook*. NY: St. Martin's Press.
5. Fasold R. (1984). *The Sociolinguistics of Society: Introduction to Sociolinguistics*. Oxford: Blackwell.

6. Fasold R. (1990). *The Sociolinguistics of Language*. Oxford: Blackwell.
7. Halliday M. A. K. (1978). *Language as Social Semiotic*. London: Edward Arnold.
8. Holmes J. (1992). *An Introduction to Sociolinguistics*. London: Longman.
9. Hudson R. A. (1996). *Sociolinguistics*. Cambridge: Cambridge University Press.
10. Hymes D. A. (1974). *Foundation in Sociolinguistics: An ethnographic approach*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press.
11. Κακριδή-Φερράρι Μ. (2005). *Γλώσσα και κοινωνικό περιβάλλον: Ζητήματα κοινωνιογλωσσολογίας*. Α' μέρος. Αθήνα: Παρουσία.
12. Κωστούλα-Μακράκη Ν. (2001). *Γλώσσα και κοινωνία*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
13. Labov W. (1972). *Sociolinguistic Patterns*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press.
14. Labov W. (1972). *Language in the Inner City*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press.
15. Mesthrie R. J. Swann, A. Deumert & W. L. Leap (2000). *Introducing Sociolinguistics*. Edinburgh: Edinburgh University Press.
16. Μικρός Γ. Κ. (2009). *Η ποσοτική ανάλυση της κοινωνιογλωσσολογικής ποικιλίας. Θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
17. Milroy L. (1980). *Language and Social Networks*. Oxford: Blackwell.
18. Μπασλής Γ. (2000). *Κοινωνιογλωσσολογία: Μικρή εισαγωγή*. Αθήνα: εκδ. Γρηγόρη.
19. Ντάλτας Π. (1997). *Κοινωνιογλωσσική μεταβλητότητα: Θεωρητικά υποδείγματα και μεθοδολογία της έρευνας*. Αθήνα: Επικαιρότητα.
20. Παυλίδου Θ.-Σ. (επιμ.) (2006). *Γλώσσα-γένος-φύλο*. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών [Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη].
21. Πετρούνιας Ευ. (1984). *Νεοελληνική γραμματική και συγκριτική ανάλυση*. Θεσσαλονίκη: University studio Press.
22. Romaine S. (1994). *Language in Society*. Oxford: Oxford University Press.
23. Saville-Troike M. (1989). *The Ethnography of Communication*. Oxford: Blackwell.
24. Trudgill P. (1974). *Sociolinguistics*. Penguin Books.
25. Wardhaugh R. (1986). *An introduction to Sociolinguistics*. Oxford: Blackwell.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ (Θ. Μαρκόπουλος)
--

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

1. Εμβαθύνει στην έννοια της γλωσσικής μεταβολής
2. Γνωρίζει την ποικίλες πτυχές της έννοιας της μορφοσυντακτικής μεταβολής
3. Προσεγγίζει κριτικά τις δύο μεγάλες γλωσσολογικές σχολές μελέτης της μορφοσυντακτικής μεταβολής (γενετική – λειτουργική / κοινωνιογλωσσική)
4. Προσεγγίζει κριτικά την σχετική βιβλιογραφία
5. Αξιολογεί τις έρευνες μορφοσυντακτικής μεταβολής

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να αναλύει, συγκρίνει και αξιολογεί επιστημονικές μελέτες μορφοσυντακτικής μεταβολής
2. Ικανότητα να προσεγγίζει κριτικά περιπτώσεις μορφοσυντακτικής μεταβολής
3. Ικανότητα να συνθέτει επιστημονικές μελέτες σχετικές με την μορφοσυντακτική μεταβολή
4. Δεξιότητες επεξεργασίας δεδομένων μορφοσυντακτικής μεταβολής

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Εισαγωγή: Η γλωσσική μεταβολή και οι σχολές της μορφοσυντακτικής μεταβολής
2. Παρουσίαση άρθρων σχετικών με την μορφοσυντακτική μεταβολή (γενετικές και λειτουργικές προσεγγίσεις, διάχυση, γλωσσική επαφή και μορφοσυντακτική μεταβολή, γλωσσική εξέλιξη)

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Bower, C. & B. Evans 2014. *The Routledge Handbook of Historical Linguistics*. London: Routledge.
2. Hickey, R. (ed.) 2010. *The Handbook of Language Contact*. London: Wiley-Blackwell.
3. Hock, H. H. 1991². *Principles of Historical Linguistics*. Berlin: Mouton de Gruyter.
4. Joseph, B. & R. Janda (eds.) 2004. *The Handbook of Historical Linguistics*. Oxford: Wiley-Blackwell.
5. Ringe, D. & J. F. Eska 2013. *Historical Linguistics. Toward a Twenty-First Century Reintegration*. Cambridge: Cambridge Univ. Press.
6. Bybee, J. 2006. From Usage to Grammar. The mind's Response to Repetition. *Language* 82/4, 711-733.
7. Fischer, O. 2007. *Morphosyntactic Change: Functional and Formal Perspectives*. Oxford: Oxford University Press.
8. Heine, B. & T. Kuteva 2005. *Language Contact and Grammatical Change*. Cambridge: Cambridge University Press.
9. Lightfoot, D. 1999. *The Development of Language. Acquisition, Change and Evolution*. Oxford: Blackwell.
10. Narrog, H. & B. Heine (eds.) 2011. *The Oxford Handbook of Grammaticalization*. Oxford/U.S.A.: Oxford Univ. Press.
11. Poberts, I. 2007. *Diachronic Syntax*. Oxford: Oxford Univ. Press
12. Traugott, E. & G. Trousdale 2013. *Constuctionalization and Constructional Changes*. Oxford: Oxford Univ. Press.

Z' ΕΞΑΜΗΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΜΟΡΦΟΦΩΝΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΔΙΑΛΕΚΤΩΝ (Α. Ράλλη)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

1. Να κατανοεί την έννοια της γλωσσικής ποικιλίας.
2. Να διακρίνει τα φωνολογικά και μορφολογικά χαρακτηριστικά των κυριοτέρων νεοελληνικών διαλέκτων.
3. Να κατανοεί τις έννοιες του ισόγλωσσου και της γλωσσικής χαρτογράφησης.
4. Να γνωρίζει τη διαχρονική εξέλιξη των νεοελληνικών διαλέκτων.
5. Να γνωρίζει αρκετές από τις υπάρχουσες διαλεκτικές πηγές.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να αντιλαμβάνεται τον πλούτο της ελληνικής διαλεκτικής ποικιλίας.
2. Ικανότητα να συμβάλλει στη διαφύλαξη της ελληνικής γλωσσικής κληρονομιάς.
3. Ικανότητα να κατανοεί και να αποτιμά τις ιδιαιτερότητες της κάθε νεοελληνικής διαλέκτου.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Γενικές εισαγωγικές αρχές διαλεκτολογίας
2. Γένεση και εξέλιξη νεοελληνικών διαλέκτων
3. Έννοιες ισόγλωσσου και ετερόγλωσσου
4. Διαλεκτικοί άτλαντες
5. Βόρεια ιδιώματα, Ποντιακά, Καππαδοκικά, Κρητικά, Κυπριακά, Κατωιταλιώτικα, Επτανησιακά, Δωδεκανησιακά.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Ράλλη, Α. (2017). *Σημειώσεις μαθήματος*
2. Κοντοσόπουλος, Νικόλαος (1981). *Διάλεκτοι και ιδιώματα της Νέας Ελληνικής*. Αθήνα: Γρηγόρης.
3. Chambers, J. K. & P. Trudgill (1998). *Dialectology*. Cambridge: Cambridge University Press.
4. *Η ελληνική γλώσσα και οι διάλεκτοί της*. Αθήνα: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας. (2000).

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΣΥΝΤΑΞΗ (Α. Ρούσσου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

1. Κατανοεί τις συντακτικές διεργασίες.
2. Αναλύει φαινόμενα που αφορούν σχέσεις ορισμάτων.
3. Αναλύει φαινόμενα που σχετίζονται με μετακινήσεις λεξικών στοιχείων.
4. Συγκρίνει διαγλωσσικά δεδομένα.
5. Κρίνει θεωρητικές αναλύσεις.
6. Αναγνωρίζει συντακτικά φαινόμενα.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να αναλύσει σύνθετα συντακτικά δεδομένα.
2. Ικανότητα να επεκτείνεται σε συγκριτική ανάλυση δεδομένων.
3. Ικανότητα να θέτει ερωτήματα.
4. Εφαρμόζει συντακτικές αναλύσεις.
5. Δεξιότητες μελέτης που χρειάζονται για τη συνεχιζόμενη επαγγελματική ανάπτυξη.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Εμβάθυνση σε κάποιες θεωρητικές έννοιες με εστίαση σε βασικά συντακτικά φαινόμενα σε διαγλωσσικό επίπεδο. Το θεωρητικό πλαίσιο είναι αυτό της Γενετικής Γραμματικής, όπως έχει διαμορφωθεί στο Μινιμαλιστικό Πρόγραμμα (Chomsky 1995, κί εξής).

1. Το θεωρητικό πλαίσιο: διαγλωσσικές διαφορές και παραμετρικές επιλογές.
2. Εξαρτήσεις ορισμάτων I: αναφορική δέσμευση.
3. Εξαρτήσεις ορισμάτων II: δομές ελέγχου, ανύψωσης και ο ρόλος της μη παρεμφατικότητας.
4. Ερωτηματικές προτάσεις: διάκριση σε μερικής και ολικής άγνοιας. Ο ρόλος της αριστερής περιφέρειας της πρότασης.
5. Η διεύρυνση της αριστερής περιφέρειας. Εστίαση και θεματοποίηση.
6. Τοπικότητα: περιορισμοί στη μετακίνηση (και στις σχέσεις εξάρτησης).

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Adger, D. 2003. *Core Syntax*. Oxford University Press: Oxford.
2. Chomsky, N. 2002. *On Nature and Language*. Edited by A. Belletti & L. Rizzi. Cambridge: Cambridge University Press. [Chomsky, N. (2004) *Για τη φύση και τη γλώσσα* (μτφρ. Γ. Κοτζόγλου). Αθήνα: Εκδόσεις Παπαδήμα].
3. Hornstein, N., J. Nunes and K. Grohmann. 2005. *Understanding Minimalism*. Cambridge: Cambridge University Press.
4. Θεοφανοπούλου-Κοντού, Δ. 2002. *Γενετική Σύνταξη: Το πρότυπο της κυβέρνησης και αναφορικής δέσμευσης*. Εκδόσεις Καρδαμίτσα: Αθήνα. [Κεφάλαια 6, 8, 9, 10, 11].
5. Lasnik, H. and J. Uriagereka. 2005. *A Course in Minimalist Syntax. Foundations and Prospects*. Oxford: Blackwell.

6. Radford, A. 2004. *Minimalist Syntax. Exploring the Structure of English*. Cambridge: Cambridge University Press.
7. Roberts, I. 1997. *Comparative Syntax*. London: Arnold
8. Ρούσσου, Α. 2015. *Σύνταξη. Γραμματική και Μινιμαλισμός*. [Ηλεκτρονικό σύγγραμμα]. Αθήνα: ΣΕΑΒ. <http://repository.kallipos.gr/handle/11419/581>.

ΔΙΑΛΕΚΤΟΛΟΓΙΑ (Δ. Παπαζαχαρίου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα έχουν αποκτήσει γνώσεις και ικανότητες στις παρακάτω περιοχές:

1. Γνώση των φιλοσοφικών πλαισίων τα οποία έχουν καθορίσει τη συμβολική βαρύτητα των όρων «Γλώσσα» & «Διάλεκτος» στη σημερινή κοινωνία.
2. Κατάκτηση των διάφορων Διαλεκτικών θεωριών, των μεθόδων τους, των ευρημάτων τους, των πλεονεκτημάτων τους και των αδυναμιών τους.
3. Κατανόηση των μηχανισμών που ρυθμίζουν τη γλωσσική ποικιλία.
4. Κατανόηση των μηχανισμών που καθορίζουν τη γλωσσική αλλαγή.
5. Γνώση μεθόδων περιγραφής και ανάλυσης μη-μελετημένων γλωσσικών συστημάτων.
6. Κατανόηση θεμάτων γλωσσικής πολιτικής, δημιουργίας νέων διαλέκτων, γλωσσικής διατήρησης, γλωσσικής μεταβολής, γλωσσικών μειονοτήτων και γλωσσικού θανάτου.

Δεξιότητες:

1. Ικανότητα αναλυτικής και συνθετικής σκέψης, μέσα από τη σύγκριση των διαφόρων Διαλεκτολογικών Θεωριών, των μεθοδολογικών τους εργαλείων και των ευρημάτων τους.
2. Ικανότητα χρήσης των κατάλληλων υπολογιστικών εργαλείων και λογισμικών.
3. Ικανότητα προσαρμογής σε νέες καταστάσεις.
4. Ικανότητα λήψης αποφάσεων.
5. Ικανότητα κριτικής σκέψης.
6. Ικανότητα σχεδιασμού και διαχείρισης έργων.
7. Ικανότητα για αυτόνομη εργασία.
8. Ικανότητα για συλλογική εργασία.
9. Προαγωγή της δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Ορισμοί: «Γλώσσα» – «Διάλεκτος», Φιλοσοφικό πλαίσιο νοηματοδότησης των παραπάνω ορισμών. Κριτήρια προσδιορισμού των παραπάνω όρων (Ιστορική καταβολή, Αλληλοκατανόηση, Πολιτικές επιλογές, Αυτονομία- Ετερονομία).
2. Διαλεκτική Γεωγραφία: Απαρχές, μέθοδοι, κωδικοποίηση γλωσσικού υλικού, ευρήματα.

3. Σχέση Διαλεκτολογίας και Θεωρητικής Γλωσσολογίας (Δομική Γλωσσολογία, Γενετική Γλωσσολογία).
4. Αστική Διαλεκτολογία: Διαφορές από την Γεωγραφική Διαλεκτολογία (στην αντίληψη του γλωσσικού συστήματος, του ρόλου των ομιλητών και της γλωσσικής κοινότητας, στις μεθόδους, στα ευρήματα, στην ερμηνεία τους).
5. Ποσοτική Διαλεκτολογία – Διαλεκτομετρία: Διαφορές από την Αστική Διαλεκτολογία ως προς το γλωσσικό υλικό, την ποσοτική επεξεργασία του, τα αποτελέσματα).
6. Αντιληπτική Διαλεκτολογία: Πού βασίζεται, ποια τα μεθοδολογικά εργαλεία της.
7. Γλωσσική ποικιλία – γλωσσική αλλαγή.
8. Δημιουργία νέων γλωσσικών συστημάτων (pidgin, creoles, νέων διαλέκτων).
9. Επαφή διαλέκτων / Γλωσσική απομόνωση. Αποτελέσματα στα γλωσσικά συστήματα.
10. Θάνατος διαλέκτων (κοινωνικές και γλωσσικές παράμετροι, semi-speakers, passive speakers).

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Chambers, J. K. & P. Trudgill. 2008. *Διαλεκτολογία*. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη

ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (Θ. Μαρκόπουλος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

1. Κατανοεί την αναγκαιότητα της γλωσσικής αλλαγής και τις διάφορες αντιλήψεις για αυτήν
2. Γνωρίζει τα είδη της γλωσσικής μεταβολής σε όλα τα επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης (φωνολογία, μορφολογία, σύνταξη και σημασιολογία)
3. Γνωρίζει την σχέση μεταξύ νεωτερισμού και διάδοσης μιας μεταβολής στην γλωσσική κοινότητα
4. Εξηγήσει γνωστές ή πολύ συχνές γλωσσικές μεταβολές

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να αναγνωρίζει περιπτώσεις γλωσσικής μεταβολής στα γλωσσικά δεδομένα
2. Ικανότητα να ερμηνεύει γλωσσικές μεταβολές με σύγχρονα γλωσσολογικά εργαλεία
3. Ικανότητα κριτικής προσέγγισης αρνητικών αντιλήψεων για την γλωσσική μεταβολή
4. Δεξιότητες μελέτης παλαιότερων κειμένων και εύρεσης περιπτώσεων γλωσσικής μεταβολής

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Εισαγωγή στη γλωσσική μεταβολή: έννοια της γλωσσικής αλλαγής, αντιλήψεις για την γλωσσική αλλαγή
2. Γλωσσική μεταβολή και γλωσσική ποικιλία
3. Είδη γλωσσικής μεταβολής: I. Φωνολογία, II. Μορφολογία, III. Σύνταξη, IV. Σημασιολογία
4. Γλωσσική επαφή
5. Επισκόπηση της Ιστορικής Γλωσσολογίας

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. McMahon, A. 2003. Ιστορική Γλωσσολογία: Η θεωρία της γλωσσικής μεταβολής. Αθήνα: Μεταίχμιο.
2. Aitchison, J. 2006. Γιατί αλλάζει η γλώσσα: Πρόοδος ή παρακμή; Αθήνα: Πατάκης.
3. Bowerman, C. & B. Evans. 2014. The Routledge Handbook of Historical Linguistics. London: Routledge.
4. Campbell, L. 2004². Historical Linguistics. An Introduction. Cambridge Massachusetts: The MIT Press.
5. Hock, H.H. 1991². Principles of Historical Linguistics. Berlin: Mouton de Gruyter.
6. Joseph, B. & R. Janda (eds.) 2004. The Handbook of Historical Linguistics. Oxford: Wiley-Blackwell.

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΟΓΟΥ (Α. Αρχάκης)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί:

1. να γνωρίζει τις βασικότερες θεωρητικές προσεγγίσεις για την ανάλυση φυσικού λόγου, προφορικού ή γραπτού
2. να αναγνωρίζει τα δεικτικά στοιχεία ενός εκφωνήματος, τα υπονοήματά του, τις γλωσσικές πράξεις που επιτελεί, την απειλητικότητά του και το ρόλο του στη συνομιλία
3. να εμβαθύνει στο φαινόμενο του πραγματωμένου λόγου

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να επιδεικνύει γνώση και κατανόηση των βασικών εννοιών της Ανάλυσης του Λόγου
2. Ικανότητα να αντιμετωπίζει προβλήματα γλωσσολογικής ή διεπιστημονικής φύσης
3. Ικανότητα να προσεγγίζει με κριτικό πνεύμα τις διάφορες θεωρητικές προσεγγίσεις
4. Δεξιότητες μελέτης που χρειάζονται για τη συνεχιζόμενη επαγγελματική ανάπτυξη

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Γλωσσική χρήση. Πρόταση και εκφώνημα. Σημασίες εκφωνημάτων και συμφραζόμενα. Συνομιλιακές αρχές. Δείξη, υπονόημα, συνάφεια. Βασικές έννοιες της θεωρίας των γλωσσικών πράξεων. Ευθείες και πλάγιες γλωσσικές πράξεις. Η έννοια του προσώπου και θεωρίες ευγένειας. Ανάλυση της συνομιλίας: δομές εναλλαγής των ομιλητών, μοντέλα διαδοχής των συνεισφορών και γειτνιαστικά ζεύγη, μηχανισμοί διόρθωσης, επικαλύψεις, διακοπές. Συνομιλιακές αφηγήσεις. Συστήματα απομαγνητοφώνησης.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Αρχάκης Α. (2011). *Γλωσσική διδασκαλία και σύσταση των κειμένων*. Αθήνα: Πατάκης.
2. Austin J. L. (1962). *How to Do Things with Words*. Oxford: Clarendon press.
3. Blakemore D. (1992). *Understanding Utterances: An introduction to pragmatics*. Oxford: Blackwell.
4. Brown P. & S. Levinson (1987). *Politeness. Some Universals in Language Usage*. Cambridge: Cambridge University Press.
4. Γεωργακοπούλου Α. και Δ. Γούτσος (1999). *Κείμενο και επικοινωνία*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
5. Grice P. (1975). "Logic and Conversation". Στο Cole & Morgan (επιμ.), *Syntax and Semantics 3*. New York: Academic Press, 41-58.
6. Leech G. 1983. *Principles of Pragmatics*. London: Longman.
7. Levinson S. C. (1983). *Pragmatics*. Cambridge: Cambridge University Press.
8. Marmaridou S. (2000). *Pragmatic Meaning and Cognition*. Amsterdam: John Benjamins.
9. Mey J. L. (1993), *Pragmatics: An introduction*. Oxford: Blackwell.
10. Johnstone B. (2002). *Discourse Analysis*. Oxford: Blackwell.
11. Κανάκης Κ. (2007). *Εισαγωγή στην πραγματολογία. Γνωστικές και κοινωνικές όψεις της γλωσσικής χρήσης*. Αθήνα: Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου. → προτεινόμενο βοήθημα
12. Ντάλτας Π. (2003). *Πραγματολογία και επικοινωνία*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
13. Παυλίδου Θ.-Σ. (επιμ.) (2006). *Γλώσσα-γένος-φύλο*. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών [Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη].
14. Sacks H., Schegloff, E. A. & Jefferson, G. (1974). "A simplest systematics for the organisation of turn-taking for conversation". *Language*, 50: 696-735.
15. Searle J. R. (1969). *Speech Acts: An Essay in the Philosophy of Language*. Cambridge: Cambridge University Press.

16. Searle J. R. (1975). "Indirect speech acts". Στο Cole, P. & Morgan, J. (επιμ.), *Syntax and semantics: Speech acts*, 3. New York: Academic Press, 59-82.
17. Searle J. R. (1976). "A classification of illocutionary acts". *Language in Society*, 5(1): 1-23.
18. Sifianou M. (1992). *Politeness Phenomena in England and Greece. A Cross-Cultural Perspective*. Oxford: Oxford University Press.
19. Sifianou, M. (1999), *Discourse analysis: An Introduction*. Παρουσία, 48. Αθήνα (Β' έκδοση: Hillside Press, 2006). → Κύριο βοήθημα
20. Sperber D. & Wilson, D. (1986/1995), *Relevance: Communication and cognition*. Oxford: B. Blackwell.
21. Yule G. (2006), *Πραγματολογία*. Μτφρ. Α. Αλβανούδη & Χ. Καπελλίδη, επιμ. Θ.-Σ. Παυλίδου. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών [Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη]. → προτεινόμενο βοήθημα

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΦΩΝΗΤΙΚΗ (Δ. Παπαζαχαρίου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα έχουν αποκτήσει γνώσεις και ικανότητες στις παρακάτω περιοχές:

1. Θα συνδέουν τις νοητικές αναπαραστάσεις των ανθρώπινων ήχων με τις φυσικές ιδιότητες τους, όπως αυτές εμφανίζονται μέσα από κυματομορφές, φασματογραφήματα και φάσματα
2. Θα έχουν την ικανότητα να αναγνωρίζουν, περιγράφουν και αναλύουν τους ήχους της ανθρώπινης φωνής
3. Θα καταλαβαίνουν τη διαφορά ανάμεσα στην παραγωγή και αντίληψη φωνής.
4. Θα έχουν κατακτήσει ένα σύνολο τεχνικών για την ανάλυση και την επεξεργασία του ηχητικού σήματος

Δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων, με τη χρήση κατάλληλων τεχνολογιών
2. Ικανότητα κατανόησης των βασικών τεχνικών ανάλυσης δεδομένων.
3. Ικανότητα χειρισμού εξειδικευμένου λογισμικού (για ανάλυση φωνής)
4. Ικανότητα για ολοκλήρωση αυτόνομης ατομικής εργασίας

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Φυσικές ιδιότητες της ανθρώπινης φωνής
2. Κυματομορφές: Είδη κυματομορφών. Κατηγοριοποίηση των ήχων της ανθρώπινης φωνής σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση των κυματομορφών.
3. Φασματογραφήματα: είδη φασματογραφημάτων. Κατηγοριοποίηση των ήχων της ανθρώπινης φωνής σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση των φασματογραφημάτων. Φάσματα

4. Περιγραφή του φωνηεντικού χώρου
5. Μονοφθόγγοι / δίφθογγοι και τα ακουστικά τους χαρακτηριστικά
6. Χρόνος Έναρξης Φώνησης (Χ.Ε.Φ.) και τα ακουστικά χαρακτηριστικά των κλειστών ήχων
7. Ακουστικά χαρακτηριστικά των τριβόμενων ήχων
8. Ακουστικά χαρακτηριστικά των υγρών και έρρηνων
9. Ακουστικά χαρακτηριστικά των ουρανικών ήχων της Ελληνικής γλώσσας.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Ladefoged, P. (2010) *Εισαγωγή στη Φωνητική*. Αθήνα: Πατάκης
2. Μποτίνης, Α. (2011) *Φωνητική της Ελληνικής*. Αθήνα: ISEL Editions
3. Παπαζαχαρίου, Δημήτρης (2004). Σημειώσεις μαθήματος Εργαστηριακής Φωνητικής

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΓΛΩΣΣΩΝ (Α. Ράλλη)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

1. Να κατανοεί την έννοια και το περιεχόμενο της γλωσσικής τυπολογίας.
2. Να αναγνωρίζει τις οικογένειες γλωσσών και τις κυριότερες γλώσσες του κόσμου
3. Να αντιλαμβάνεται την έννοια των γλωσσικών καθολικών

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να αναγνωρίζει τις ιδιαιτερότητες της κάθε γλωσσικής οικογένειας καθώς και των γλωσσών που ανήκουν σε αυτές.
2. Ικανότητα να κατανοεί και να αποτιμά τις πληροφορίες που εμπεριέχονται σε διάφορες δημοσιεύσεις αναφορικά με την τυπολογία γλωσσών.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Γενικές εισαγωγικές αρχές τυπολογίας
2. Οικογένειες γλωσσών και επιμέρους γλώσσες
3. Γλωσσικά καθολικά
4. Τυπολογία μορφολογίας
5. Τυπολογία σύνταξης
6. Τυπολογία λεξιλογίου

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Ράλλη, Α. (2018). Σημειώσεις μαθήματος

2. Comrie, B. (1989). *Language universals and linguistic typology*. Chicago: University of Chicago Press.
3. Haspelmath, M & M. Dryer, D. Gil, B. Comrie (2005). *The World Atlas of language structures*. Oxford: Oxford University Press.
4. Moravcsik, E. (2013). *Introducing Language Typology*. Cambridge: Cambridge University Press.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ ΟΔΗΓΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

1. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

Το Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών οργανώνει και λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2010-2012 μέχρι και σήμερα το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) με τίτλο «**Σύγχρονες προσεγγίσεις στη γλώσσα και τα κείμενα**», η λειτουργία του οποίου διέπεται από τις διατάξεις του Νόμου 3685/2008. Το Π.Μ.Σ. αποτελεί συνέχεια του αναμορφωμένου Π.Μ.Σ. που λειτούργησε κατά τη διετία 2008-2010. Η λειτουργία του Π.Μ.Σ. εποπτεύεται από τη Συντονιστική Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών (Σ.Ε.Μ.Σ.), που απαρτίζεται από μέλη Δ.Ε.Π. που είναι υπεύθυνα για τις Ειδικεύσεις του Τμήματος και συντονίζεται από τον Καθηγητή Κλασικής Φιλολογίας κ. Μενέλαο Χριστόπουλο.

Το Π.Μ.Σ. οδηγεί στην απονομή:

Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) σε τέσσερις ειδικεύσεις:

- τις **Κλασικές Σπουδές**,
- τη **Νεοελληνική Φιλολογία**,
- τη **Γλωσσολογία και**
- τη **Βυζαντινή Φιλολογία**

Το Π.Μ.Σ. «**Σύγχρονες προσεγγίσεις στη γλώσσα και τα κείμενα**» έχει ως κύριο σκοπό την ανάπτυξη της έρευνας, βασικής και εφαρμοσμένης, στα αντίστοιχα πεδία ειδίκευσης που προσφέρει (Κλασικές Σπουδές, Νεοελληνική Φιλολογία, Γλωσσολογία, Βυζαντινή Φιλολογία), με βάση τα πορίσματα της σύγχρονης επιστήμης σε διεθνές επίπεδο. Παράλληλα, στοχεύει στην προαγωγή και προώθηση της διεπιστημονικής συζήτησης, στην ανάπτυξη και δημιουργική αξιοποίηση του

ακαδημαϊκού δυναμικού του Τμήματος και στη διεύρυνση των ικανοτήτων των νέων επιστημόνων για βελτιστοποίηση της επαγγελματικής απόδοσής τους. Τέλος, το Π.Μ.Σ. αποσκοπεί στην ανάπτυξη επιστημονικού διαλόγου και συνεργασίας με αναγνωρισμένα ομοταγή Ιδρύματα, Κέντρα και Ινστιτούτα της Ελλάδας, χωρών-μελών της Ε.Ε. και άλλων χωρών του εξωτερικού.

2. ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

Στο πλαίσιο λειτουργίας του Π.Μ.Σ. του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών με τίτλο «*Σύγχρονες Προσεγγίσεις στη Γλώσσα και τα Κείμενα*», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, προκηρύσσονται για τα ακαδημαϊκά έτη **2016-2017 και 2017-2018**, έως εξήντα πέντε (65) θέσεις μεταπτυχιακών φοιτητών, αποφοίτων Ελληνικών και ξένων Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. για απονομή Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) στις ειδικεύσεις Κλασικών Σπουδών, Νεοελληνικής Φιλολογίας, Γλωσσολογίας και Βυζαντινής Φιλολογίας με την εξής κατανομή:

- έως είκοσι πέντε (25) στις **Κλασικές Σπουδές**,
- έως δέκα πέντε (15) στη **Νεοελληνική Φιλολογία**
- έως δέκα πέντε (15) στη **Γλωσσολογία**
- έως δέκα (10) στη **Βυζαντινή Φιλολογία**

Το πρόγραμμα είναι διετούς διάρκειας. Κάθε ειδίκευση περιλαμβάνει μια σειρά μαθημάτων (συνολικά 6 μαθήματα), που διδάσκονται από μέλη Δ.Ε.Π. του Πανεπιστημίου Πατρών ή άλλων Πανεπιστημίων. Η παρακολούθηση των μαθημάτων είναι υποχρεωτική και γίνεται στα τρία πρώτα εξάμηνα σπουδών, ενώ το τέταρτο εξάμηνο είναι αφιερωμένο στη διπλωματική εργασία. Το Π.Μ.Σ. αντιπροσωπεύει συνολικά 120 πιστωτικές μονάδες (ECTS).

Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι όλων των Τμημάτων των Φιλοσοφικών Σχολών και σχετικών Τμημάτων άλλων σχολών Ανθρωπιστικών και Ιστορικών Σπουδών (π.χ. του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών και του Τμήματος Φιλοσοφίας της Σχολής Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Πατρών, του Τμήματος Ιστορίας και Ανθρωπολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας κ.λπ.) των ελληνικών Α.Ε.Ι. και ομοταγών αναγνωρισμένων Ιδρυμάτων του εξωτερικού, καθώς και απόφοιτοι τμημάτων Τ.Ε.Ι.

ii. Απαραίτητοι όροι –τυπικά προσόντα ανά ειδίκευση, για να γίνουν δεκτοί πτυχιούχοι ως υποψήφιοι για το Μ.Δ.Ε.

Κλασικές Σπουδές:

1. Να έχουν γενικό βαθμό πτυχίου τουλάχιστον «Λίαν καλώς».
2. Να γνωρίζουν μία τουλάχιστον από τις ακόλουθες ξένες γλώσσες σε επίπεδο B2: Αγγλικά, Γαλλικά, Γερμανικά, Ιταλικά.

Νεοελληνική Φιλολογία:

1. Να έχουν γενικό βαθμό πτυχίου τουλάχιστον «Λίαν καλώς».
2. Να γνωρίζουν μία τουλάχιστον από τις ακόλουθες ξένες γλώσσες σε επίπεδο B2: Αγγλικά, Γαλλικά, Γερμανικά, Ιταλικά.

Γλωσσολογία:

1. Να έχουν γενικό βαθμό πτυχίου τουλάχιστον επτά (7).
2. Να έχουν συγκεντρώσει μέσο όρο βαθμολογίας στα μαθήματα ειδίκευσης τουλάχιστον 7,5.
  - Ως μαθήματα ειδίκευσης ορίζονται όσα υπάγονται στους τομείς της Γενικής, Θεωρητικής και Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας.
3. Να γνωρίζουν Αγγλικά σε επίπεδο B2.

Βυζαντινή Φιλολογία:

1. Να έχουν γενικό βαθμό πτυχίου τουλάχιστον «Λίαν καλώς».
2. Να γνωρίζουν μία τουλάχιστον από τις ακόλουθες ξένες γλώσσες σε επίπεδο B2: Αγγλικά, Γαλλικά, Γερμανικά, Ιταλικά.

Η επαρκής γνώση της ξένης γλώσσας πιστοποιείται από τα υποβαλλόμενα συνοδευτικά δικαιολογητικά. Τα πιστοποιητικά γλωσσομάθειας μπορούν να προέρχονται από οποιονδήποτε αναγνωρισμένο ελληνικό ή ξένο φορέα. Αν ο υποψήφιος δεν διαθέτει το απαιτούμενο δίπλωμα γλωσσομάθειας, υποβάλλεται σε σχετική εξέταση υπό την εποπτεία της Ειδίκευσης.

ii. Κριτήρια Επιλογής – Συντελεστές Βαρύτητας

Ο πίνακας επιτυχόντων καταρτίζεται με τους εξής συντελεστές:

Σημείωση: η βαθμολογία των προπτυχιακών μαθημάτων ειδίκευσης καθορίζεται με βάση τον ακόλουθο αλγόριθμο: $M.O.B. * A.M. / A.A.M.$ [Οι συντομογραφίες αναλύονται ως εξής: M.O.B. = Μέσος όρος βαθμών μαθημάτων ειδίκευσης, A.M. = Αριθμός μαθημάτων ειδίκευσης, A.A.M. = Ανώτατος αριθμός μαθημάτων ειδίκευσης (όπως καθορίζεται κάθε φορά από τον/την υποψήφιο/α που διαθέτει τον μέγιστο αριθμό μαθημάτων ειδίκευσης)].

Κλασικές Σπουδές:

Βαθμολογία προπτυχιακών μαθημάτων ειδίκευσης: 20%

- Ως μαθήματα ειδίκευσης ορίζονται όσα αφορούν την Αρχαία Ελληνική και Λατινική Γραμματεία, την Αρχαία Ελληνική και Ρωμαϊκή Ιστορία και τον

Αρχαίο Ελληνικό και Ρωμαϊκό Πολιτισμό μέχρι την περίοδο της Ύστερης Αρχαιότητας.

Προφορική συνέντευξη – εξέταση: 50% [εξέταση: 30%, συνέντευξη: 20%]

- Εκτός των γραμματολογικών δεδομένων της κλασικής γραμματείας, όπως ορίζεται στην Ύλη Εξετάσεων (βλ. κατωτέρω), στην συνέντευξη ενδέχεται να εξεταστεί η γνώση των υποψηφίων στην κατανόηση της αρχαίας ελληνικής και της λατινικής γλώσσας.

Ξένες γλώσσες: 15% [πρώτη γλώσσα: 5%, δεύτερη/ τρίτη/ τέταρτη γλώσσα: 10%]

Γενικός βαθμός πτυχίου: 10%

Συγγραφική/ερευνητική δραστηριότητα: 5%

- Ως συγγραφική/ερευνητική δραστηριότητα λογίζεται η επίδοση σε διπλωματική εργασία ή άλλες προπτυχιακές εργασίες, η εν γένει ερευνητική δραστηριότητα και άλλα ειδικά προσόντα όπως η συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα, η συμμετοχή σε Summer Schools, τυχόν δημοσιεύσεις, η συμμετοχή σε προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών Erasmus κ.ά.

Συνολικός κατώτερος βαθμός επιτυχίας: 60%

Νεοελληνική Φιλολογία:

Γραπτές εξετάσεις: 30%

Βαθμολογία προπτυχιακών μαθημάτων ειδίκευσης: 20%

- Ως μαθήματα ειδίκευσης ορίζονται όσα αφορούν τη Νεοελληνική και Ευρωπαϊκή Φιλολογία, τον Νεοελληνικό και Ευρωπαϊκό Πολιτισμό, τη Θεωρία λογοτεχνίας και τη Συγκριτική Γραμματολογία.

Προφορική συνέντευξη: 20%

Ξένες γλώσσες: 15% [πρώτη γλώσσα: 5%, δεύτερη/ τρίτη/ τέταρτη γλώσσα: 10%]

Γενικός βαθμός πτυχίου: 10%

Συγγραφική/ερευνητική δραστηριότητα: 5%

- Ως συγγραφική/ερευνητική δραστηριότητα λογίζεται η επίδοση σε διπλωματική εργασία ή άλλες προπτυχιακές εργασίες, η εν γένει ερευνητική δραστηριότητα και άλλα ειδικά προσόντα όπως η συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα, η συμμετοχή σε Summer Schools, τυχόν δημοσιεύσεις, η συμμετοχή σε προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών Erasmus κ.ά.

Συνολικός κατώτερος βαθμός επιτυχίας: 60%

Γλωσσολογία:

Συνέντευξη: 35%

Βαθμολογία προπτυχιακών μαθημάτων ειδίκευσης: 30%

- Ως μαθήματα ειδίκευσης ορίζονται όσα υπάγονται στους τομείς της Γενικής, Θεωρητικής και Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας.

Ξένες γλώσσες: 15% [πρώτη γλώσσα: 5%, δεύτερη/τρίτη/τέταρτη γλώσσα: 10%]

Γενικός βαθμός πτυχίου: 10%

Επίδοση σε διπλωματική εργασία – άλλες εργασίες: 5%

Ερευνητική δραστηριότητα: 5%

- Ως ερευνητική δραστηριότητα λογίζεται, πλην της τυχόν αυτοτελούς έρευνας, και άλλα ειδικά προσόντα όπως η συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα, η συμμετοχή σε Summer Schools, δημοσιεύσεις, η συμμετοχή σε προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών Erasmus κ.ά.

Συνολικός κατώτερος βαθμός επιτυχίας: 60%

Βυζαντινή Φιλολογία:

Γραπτές εξετάσεις: 30%

Βαθμολογία προπτυχιακών μαθημάτων ειδίκευσης: 20%

- Ως μαθήματα ειδίκευσης ορίζονται όσα αφορούν τη Βυζαντινή και Μεσαιωνική Φιλολογία και τον Βυζαντινό Πολιτισμό.

Προφορική συνέντευξη: 20%

Ξένες γλώσσες: 15% [πρώτη γλώσσα 5%, δεύτερη/τρίτη/τέταρτη γλώσσα 10%]

Γενικός βαθμός πτυχίου: 10%

Συγγραφική/ερευνητική δραστηριότητα: 5%

- Ως συγγραφική/ερευνητική δραστηριότητα λογίζεται η επίδοση σε διπλωματική εργασία ή άλλες προπτυχιακές εργασίες, η εν γένει ερευνητική δραστηριότητα και άλλα ειδικά προσόντα όπως η συμμετοχή σε ερευνητικά

προγράμματα, η συμμετοχή σε Summer Schools, τυχόν δημοσιεύσεις, η συμμετοχή σε προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών Erasmus κ.ά.

Συνολικός κατώτερος βαθμός επιτυχίας: 60%

Τα παραπάνω κριτήρια επιλογής δεν ισχύουν για τους ημεδαπούς και αλλοδαπούς υποτρόφους του Ι.Κ.Υ., που κρίνονται κατά περίπτωση, βάσει κυρίως των όρων της υποτροφίας τους. Στο Π.Μ.Σ. επιπλέον του αριθμού εισακτέων, γίνεται δεκτός ένας (1) υπότροφος του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.), που πέτυχε στο σχετικό διαγωνισμό μεταπτυχιακών σπουδών εσωτερικού του γνωστικού αντικείμενου του Π.Μ.Σ. και ένας (1) αλλοδαπός υπότροφος του Ελληνικού Κράτους. Με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. ο αριθμός των υποτρόφων μπορεί να αυξάνεται. Στο πρόγραμμα μπορούν να συμμετέχουν περιστασιακά ως υπεράριθμοι και φοιτητές του εξωτερικού μέσω ευρωπαϊκών προγραμμάτων (SOCRATES/ERASMUS).

Αν η ειδίκευση κρίνει ότι κάποιος επιτυχών χρειάζεται ενίσχυση των γνώσεων υποδομής, μπορεί να ζητήσει την υποχρεωτική παρακολούθηση των απαιτούμενων προπτυχιακών μαθημάτων, με τη σύμφωνη γνώμη και έγκριση από τη Συντονιστική Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Δίδακτρα

Τα δίδακτρα για την παρακολούθηση του Μ.Δ.Ε. ορίζονται σε 2.000 ευρώ και επιμερίζονται σε τέσσερις ισόποσες δόσεις. Η πρώτη δόση καταβάλλεται με την εγγραφή στο πρόγραμμα. Οι υπόλοιπες τρεις δόσεις καταβάλλονται κατά το πρώτο εικοσαήμερο κάθε εξαμήνου.

Υποτροφίες

Δίνονται υποτροφίες σε αριθμό φοιτητών ίσο με το 20% του συνόλου των εισαχθέντων, με βάση ακαδημαϊκά (επίδοση), κοινωνικά και οικονομικά κριτήρια. Οι υπότροφοι απαλλάσσονται από τα δίδακτρα. Τα κριτήρια και οι υποχρεώσεις των υποτρόφων ορίζονται στον Εσωτερικό Κανονισμό λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

Υποβολή αιτήσεων

Οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να υποβάλουν τα παρακάτω δικαιολογητικά ηλεκτρονικά μέσω της πλατφόρμας

https://matrix.upatras.gr/sap/bc/webdynpro/sap/zups_pg_adm#

από 18 Ιουλίου 2016 έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2016.

1. Αίτηση (υπάρχει στη πλατφόρμα) στην οποία θα δηλώνουν απαραίτητα την ειδίκευση που τους ενδιαφέρει (μόνο μια από τις τέσσερις προσφερόμενες ειδικεύσεις του Π.Μ.Σ.).

2. Περιγραφή στόχων: Υπόμνημα μίας σελίδας, στο οποίο να δικαιολογείται και να τεκμηριώνεται η πρόθεση για εγγραφή στη συγκεκριμένη ειδίκευση του Π.Μ.Σ.
3. Βιογραφικό σημείωμα.
4. Δύο Συστατικές Επιστολές. Εάν ο υποψήφιος προέρχεται από το Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών θα πρέπει να δηλώσει τα ονόματα των καθηγητών του Τμήματος που έχουν συμφωνήσει να δώσουν συστατική επιστολή.
5. Αντίγραφο Πτυχίου (με αναγνώριση από Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π, όπου απαιτείται).
6. Πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας.
7. Αντίτυπο πτυχιακής εργασίας (εάν υπάρχει) και πιθανών δημοσιευμάτων σε ηλεκτρονική ή έντυπη μορφή.
8. Πιστοποιητικά επαρκούς γνώσης ξένων γλωσσών (αν δεν διατίθεται, οι υποψήφιοι είναι δυνατό να κληθούν να αποδείξουν το επίπεδο γλωσσομάθειάς τους με γραπτή εξέταση).
9. Αντίγραφο Δελτίου Αστυνομικής Ταυτότητας.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Οι αιτήσεις και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά κατατίθενται ΜΟΝΟ ηλεκτρονικά.

Αιτήσεις μπορούν να υποβάλουν και τελειόφοιτοι, οι οποίοι κατά το χρόνο λήξης της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων έχουν επιτυχώς ολοκληρώσει τις απαιτήσεις του προγράμματος σπουδών τους για λήψη πτυχίου. Οι υποψήφιοι στην περίπτωση αυτή υποβάλλουν εμπροθέσμως μαζί με τα υπόλοιπα δικαιολογητικά, βεβαίωση επιτυχούς ολοκλήρωσης των απαιτήσεων του προγράμματος σπουδών τους για λήψη πτυχίου και δεσμεύονται δηλώνοντας ρητώς στην αίτησή τους ότι εφόσον επιλεγούν, θα προσκομίσουν το πτυχίο τους ευθύς μόλις ορκιστούν.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να ενημερώνονται για περισσότερες πληροφορίες από την ιστοσελίδα του Τμήματος Φιλολογίας ή από τη Γραμματεία του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών, Τ.Κ. 26504 Πανεπιστημιούπολη, Ρίο, Πάτρα. Τηλ.: 2610-997546, 2610-969324 fax: 2610-996197, e-mail: philsec@upatras.gr. Η παρούσα Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος (Φ.Ε.Κ. 1879/27.6.2016) δημοσιεύεται στο πλαίσιο του αναμορφωμένου Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Σύγχρονες Προσεγγίσεις στη Γλώσσα και τα Κείμενα», που πρόκειται να λειτουργήσει από το έτος 2016-2017.

iii. Ύλη εξετάσεων για εισαγωγή στο Μ.Δ.Ε. του Π.Μ.Σ. με τίτλο «Σύγχρονες προσεγγίσεις στη γλώσσα και τα κείμενα»

Κλασικές Σπουδές:

Για την εισαγωγή στην **Ειδίκευση Κλασικών Σπουδών** δεν απαιτούνται γραπτές εξετάσεις. Η ύλη θα εξετάζεται στη συνέντευξη/εξέταση προφορικά και ορίζεται ως εξής:

A. Ιστορία της αρχαίας ελληνικής λογοτεχνίας

P. E. Easterling – B.M.W. Knox (επιμ.), *Ιστορία της αρχαίας ελληνικής λογοτεχνίας*, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαδήμα 1999.

Κεφ. 2 Όμηρος

Κεφ. 3 Ησίοδος

Κεφ. 10 Τραγωδία (ενότητες 1-5)

Κεφ. 12 Κωμωδία

Κεφ. 13 Ιστοριογραφία

Κεφ. 15 Πλάτων και το σωκρατικό έργο του Ξενοφώντα

Κεφ. 16 Ρητορική

Κεφ. 17 Αριστοτέλης

B. Ιστορία της λατινικής λογοτεχνίας

M. von Albrecht, *Ιστορία της ρωμαϊκής λογοτεχνίας*, τόμος I, Ηράκλειο:

Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης 2005.

Κεφ. 2, ενότητα III (Πεζογραφία): Α. Ιστοριογραφία και συγγενικά είδη, Γ. Ρητορεία, Φιλοσοφία, Επιστολογραφία

Κεφ. 3, ενότητα II (Ποίηση): Α. Έπος, Διδακτική ποίηση, Βουκολική ποίηση, Β. Λυρική ποίηση, Ίαμβος, Σάτιρα, Επιστολογραφία, Γ. Ελεγεία.

Γ. Γενική κατανόηση της αρχαίας ελληνικής και λατινικής γλώσσας

Νεοελληνική Φιλολογία:

Η ύλη για την **Ειδίκευση της Νεοελληνικής Φιλολογίας** εξετάζεται γραπτώς και ορίζεται ως εξής:

A. ΜΕΛΕΤΕΣ

1. Mario Vitti, *Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας*, Οδυσσέας, 2003.

2. Richard Clogg, *Συνοπτική ιστορία της Ελλάδας 1770-2000*. Μετάφραση Λυδία Παπαδάκη, Μαρία Μαυρομμάτη. Κάτοπτρο, 2003 ή Κώστας Κωστής, *Τα κακομαθημένα παιδιά της ιστορίας : Η διαμόρφωση του νεοελληνικού κράτους 18ος-21ος αιώνας*. Πόλις, 2013.

3. J. A. Cuddon, *Λεξικό λογοτεχνικών όρων και θεωρίας της λογοτεχνίας*. Μτφρ. – Επιστημονική επιμέλεια Γιάννης Παρίσης, Μαρία Λιάπη. Μεταίχμιο, 2010.

Τα παρακάτω λήμματα:

Ρομαντισμός, σελ. 502-505

Ρεαλισμός, σελ. 495-599

Νατουραλισμός, σελ. 399-400

Σύμβολο και Συμβολισμός, σελ. 539- 541

Αισθητισμός 29-32

Μοντερνισμός 335-336

Πρωτοπορία, σελ. 492-493

Παρακμή, σελ. 442

Υπερρεαλισμός, σελ. 596
Εξπρεσιονισμός, σελ. 174-175
Νταντά, σελ. 409
Φουτουρισμός, σελ. 625
Μεταμοντερνισμός, σελ. 324-325

4. Μ. Η. Abrams, *Λεξικό Λογοτεχνικών Όρων*. Μετάφραση Γιάννα Δεληβοριά, Σοφία Χατζηιωαννίδου. Πατάκης, 2006.

Τα παρακάτω λήμματα:

Διαφωτισμός, σελ. 85-86
Δομιστική Κριτική, σελ. 95-99
Αφήγηση και Αφηγηματολογία, σελ. 58-60
Μαρξιστική Κριτική, σελ. 220-229
Φορμαλισμός, σελ. 511-514
Μεταδομισμός, σελ. 234-242

5. Peter Barry, *Γνωριμία με τη θεωρία*. Μετάφραση Αναστασία Νάτσινα. Βιβλιόραμα 2013.

Τα παρακάτω λήμματα:

Κεφάλαιο 3, «Μεταδομισμός και αποδόμηση»
Κεφάλαιο 6, «Φεμινιστική κριτική»
Κεφάλαιο 8, «Μαρξιστική κριτική»
Κεφάλαιο 9, «Νέος ιστορικισμός και πολιτισμικός υλισμός»

B. ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

1. Βασίλειος Διγενής Ακρίτης (παραλλαγή Escorial), έκδ. Αλεξίου (Εστία)
2. Β. Κορνάρος, *Ερωτόκριτος*, έκδ. Αλεξίου (Εστία Ν.Ε.Β.)
3. *Ανώνυμος του 1789*, από: Κ. Θ. Δημαράς, *Νεοελληνικός Διαφωτισμός* (Ερμής)
4. Αδ. Κοραΐς, *Παπατρέχας* (Εστία Ν.Ε.Β.)
5. Ρήγας, *Σχολείον των ντελικάτων εραστών* (Εστία Ν.Ε.Β.)
6. Α. Κάλβος, *Ωδαί* (Ίκαρος)
7. Δ. Σολωμός, *Ποιήματα και πεζά*. Επιμέλεια Γιώργος Βελουδής (Πατάκης)
8. Γρ. Παλαιολόγος, *Ο Πολυπαθής* (Νεφέλη, Εστία Ν.Ε.Β. ή Ίδρυμα Ουράνη)
9. Εμμ. Ροΐδης, *Η Πάπισσα Ιωάννα* (Ερμής)
10. Γ. Μ. Βιζυηνός, *Διηγήματα* (Εστία Ν.Ε.Β. ή Ίδρυμα Ουράνη)
11. Αλ. Παπαδιαμάντης, *Η φόνισσα* (Δόμος)
12. Κ. Παλαμάς, *Ο Δωδεκάλογος του Γύφτου* (Ίδρυμα Κ. Παλαμά – Γκοβόστης / Μπίρης)
13. Κ. Π. Καβάφης, *Ποιήματα, «αναγνωρισμένα»* (Ίκαρος)
14. Κ. Θεοτόκης, *Η ζωή και ο θάνατος του Καραβέλα* (Νεφέλη)
15. Α. Σικελιανός, *Λυρικός Βίος*, τόμος Δ', (Ίκαρος)
16. Ν. Καζαντζάκης, *Αλέξης Ζορμπάς* (εκδ. Ελένη Καζαντζάκη)
17. Κ. Γ. Καρυωτάκης, *Ποιήματα και πεζά* (Εστία Ν.Ε.Β.)
18. Γ. Σεφέρης, *Ποιήματα* (Ίκαρος)

19. Γ. Ρίτσος, *Τέταρτη Διάσταση* (Κέδρος)
20. Στρ. Μυριβήλης, *Η ζωή εν τάφω* (Εστία)
21. Γιάννης Μπεράτης, *Το πλατύ ποτάμι* (Ερμής)
22. Γ. Σκαρίμπας, *Μαριάμπας* (Νεφέλη)
23. Μ. Αξιώτη, *Δύσκολες νύχτες* (Κέδρος)
24. Μ. Καραγάτσης, *Η μεγάλη χίμαιρα* (Εστία)
25. Ν. Εγγονόπουλος, *Μπολιβάρ* (Ίκαρος, τόμος Α')
26. Α. Εμπειρικός, *Οκτάνα* (Ίκαρος)
27. Ο. Ελύτης, *Άξιον εστί* (Ίκαρος)
28. Ά. Αλεξάνδρου, *Το Κιβώτιο* (Κέδρος)
29. Κ. Πολίτης, *Στου Χατζηφράγκου* (Εστία Ν.Ε.Β.)
30. Ν. Γ. Πεντζίκης, *Μητέρα Θεσσαλονίκη* (Κέδρος, Άγρα)
31. Στρ. Τσίρκας, *Ακυβέρνητες πολιτείες* (Κέδρος)
32. Δ. Χατζής, *Το τέλος της μικρής μας πόλης* (Το Ροδακίό)
33. Μαν. Αναγνωστάκης, *Ποιήματα* (Νεφέλη)
34. Τάκης Σινόπουλος, *Ποιήματα II (1965-1980)* (Ερμής)
35. Ε. Βακαλό, *Το άλλο του πράγματος* (Νεφέλη)
36. Γ. Ιωάννου, *Για ένα φιλότιμο* (Ερμής)
37. Μ. Σαχτούρης, *Ποιήματα* (Κέδρος)
38. Ν. Καχτίσης, *Ο εξώστης* (Στιγμή)
39. Γ. Χειμωνάς, *Μυθιστόρημα* (Κέδρος)

Γ. ΞΕΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

1. Gustave Flaubert, *Μαντάμ Μποβαρύ*. Εισαγωγή-Μετάφραση Μπάμπης Λυκούδης. Εξάντας 1989.
2. Α. Π. Τσέχοβ, *Επιλογή από το έργο του*. Μτφρ. Γιάννης Στυλιάτης. Πρόλογος Κ. Γεωργουσόπουλος. 2 τόμοι. Κέδρος 1998.
3. Franz Kafka, *Η μεταμόρφωση*. Απόδοση Χρυσάνθη Μιχαλοπούλου. Αθήνα, Οξύ, 2010.
4. Charles Baudelaire, *Εικοσιοχτώ ποιήματα*. Μετάφραση Κλέων Παράσχος, επιμέλεια Αλέξης Ζήρας. Γαβριηλίδης 1999.

Βυζαντινή Φιλολογία:

Η ύλη για την **Ειδίκευση της Βυζαντινής Φιλολογίας** εξετάζεται γραπτώς και ορίζεται ως εξής:

A) ΚΕΙΜΕΝΑ:

1. Θεοφύλακτος Αχρίδος, *Μαρτύριο των Δεκαπέντε Μαρτύρων της Τιβεριούπολης*, (κριτική έκδοση, απόδοση στα νέα ελληνικά και υπομνηματισμός Ε.-Σ. Κιαπίδου, [Κείμενα Βυζαντινής Λογοτεχνίας 8], Αθήνα 2015).
2. Γεωργίου Σφραντζή *Chronicon Minus* (ed. R. Maisano, *Giorgio Sfranze, Cronaca* [CFHB 29], Roma 1990 – Δ.

Μονιού, Γεωργίου Σφραντζή *Βραχύ χρονικό*, [Κείμενα Βυζαντινής Ιστοριογραφίας 15], Αθήνα 2006).

Β) ΓΡΑΜΜΑΤΟΛΟΓΙΑ:

1. Η.-G. Beck, *Ιστορία της Βυζαντινής Δημόδους Λογοτεχνίας*, Αθήνα 1993, σσ. 191-245: Το υστεροβυζαντινό Μυθιστόρημα.
2. Η. Hunger, *Βυζαντινή Λογοτεχνία*, τόμ. Α', Αθήνα 1987, σσ. 123-357: Ρητορική & Επιστολογραφία.
3. L. James (ed.), *Εγχειρίδιο Βυζαντινών Σπουδών. Μέρος Γ' Διαβάζοντας βυζαντινά κείμενα*, Αθήνα 2014, σσ. 407-512: Μ. Mullett, Δίχως δραματική τέχνη, ποίηση, μυθοπλασία, αναγνώστες, λογοτεχνία, Μ. Whitby, Ρητορική ζητήματα, R. Scott, Κείμενο και συγκείμενο στη βυζαντινή ιστοριογραφία, Ε. Μπουρμπουχάκης/Ι. Nilsson, Βυζαντινή αφήγηση: Η μορφή της αφήγησης ιστοριών στο Βυζάντιο, J. Waring, Βιβλιακός πολιτισμός στο Βυζάντιο.
4. Ι. Πολέμης – Ε. Μίνεβα, *Βυζαντινά Υμνογραφικά και Αγιολογικά Κείμενα*, Αθήνα 2016, σσ. 17-28 και 309-312: α) Η βυζαντινή υμνογραφία: σύντομη επισκόπηση, β) Σύντομη εισαγωγή.

3. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Τίτλος ΠΜΣ: “Σύγχρονες προσεγγίσεις στη γλώσσα και τα κείμενα”

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

- Γ.Σ.Ε.Σ.** = Γενική Συνέλευση με Ειδική Σύνοψη
Δ.Ε. = Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία
Δ.Μ.Σ. = Διευθυντής Μεταπτυχιακών Σπουδών
Ε.Α.Υ. = Επιτροπή Αξιολόγησης Υποψηφίων
Ε.Κ. = Επιβλέπων Καθηγητής
Ι.Κ.Υ. = Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών
Μ.Δ.Ε. = Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης
Μ.Σ. = Μεταπτυχιακές Σπουδές
Μ.Φ. = Μεταπτυχιακοί Φοιτητές
Π.Μ. = Πιστωτικές Μονάδες (ECTS Credits)
Π.Μ.Σ. = Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
Π.Π. = Πανεπιστήμιο Πατρών
Π.Σ. = Πρόγραμμα Σπουδών
Σ.Ε. = Συντονιστική Επιτροπή
Σ.Ε.Σ. = Σύγκλητος με Ειδική Σύνοψη
Τ.Ε.Ε. = Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Τίτλος Π.Μ.Σ.: “Σύγχρονες προσεγγίσεις στη γλώσσα και τα κείμενα”

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Π.Μ.Σ. ιδρύθηκε με την υπ’ αριθμ 48980/Β7 απόφαση (Φ.Ε.Κ. 1133. τ. Β’/27.7.2004) και ισχύει, όπως ενεκρίθη από τη Σ.Ε.Σ. του Π.Π. (αρ. συνεδρ. 90/9.6.2016) και τις Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος 293/30.3.2016 και 294/6.4.2016. Διέπεται από τις διατάξεις του νόμου 3685/2008, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν, του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Π.Π. για τις Μεταπτυχιακές Σπουδές καθώς και του παρόντος Κανονισμού.

2. ΣΚΟΠΟΣ

Το Π.Μ.Σ. αποσκοπεί στην ανάπτυξη της έρευνας, βασικής και εφαρμοσμένης, στα αντίστοιχα πεδία ειδίκευσης που προσφέρει (Βυζαντινή Φιλολογία, Γλωσσολογία, Κλασικές Σπουδές, Νεοελληνική Φιλολογία), στην προαγωγή και προώθηση της διεπιστημονικής συζήτησης, στην ανάπτυξη και δημιουργική αξιοποίηση του ακαδημαϊκού δυναμικού του Τμήματος και στη διεύρυνση των ικανοτήτων των νέων επιστημόνων για βελτιστοποίηση της επαγγελματικής απόδοσής τους. Το Π.Μ.Σ. αποσκοπεί, επίσης, στην ανάπτυξη επιστημονικού διαλόγου και συνεργασίας με αναγνωρισμένα ομοταγή Ιδρύματα, Κέντρα και Ινστιτούτα της Ελλάδας, χωρών-μελών της Ε.Ε. και άλλων χωρών του εξωτερικού.

Περισσότερες πληροφορίες για το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. παρέχονται στην ιστοσελίδα: <http://www.philology-upatras.gr>

Το Π.Μ.Σ. «Σύγχρονες προσεγγίσεις στη γλώσσα και τα κείμενα» οδηγεί αποκλειστικά στην απονομή Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) στις εξής ειδικεύσεις:

1. Βυζαντινής Φιλολογίας
2. Γλωσσολογίας
3. Κλασικών Σπουδών
4. Νεοελληνικής Φιλολογίας

3. ΟΡΓΑΝΑ & ΜΕΛΗ ΤΟΥ Π.Μ.Σ.

3.1. Στα διοικητικά όργανα συμμετέχουν μέλη Δ.Ε.Π. (Καθηγητές και Λέκτορες) του Π.Π., σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του αρθρ. 2 του νόμου 3685/08 καθώς και του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας για τις Μεταπτυχιακές Σπουδές του Π.Π. Για την οργάνωση και λειτουργία του Π.Μ.Σ., αρμόδια όργανα είναι τα εξής:

α) **Η Σύγκλητος Ειδικής Σύθεσης (Σ.Ε.Σ.) του Ιδρύματος:** είναι αρμόδια για κάθε θέμα διοικητικού ή οργανωτικού χαρακτήρα το οποίο σχετίζεται με τις μεταπτυχιακές σπουδές.

β) **Η Γενική Συνέλευση με Ειδική Σύθεση (Γ.Σ.Ε.Σ.):** Απαρτίζεται από τον Πρόεδρο του Τμήματος, τα μέλη Δ.Ε.Π. της Συνέλευσης του Τμήματος και δύο (2) εκπροσώπους μεταπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος.

Η Γ.Σ.Ε.Σ. έχει τις κατωτέρω αρμοδιότητες, καθώς και για κάθε άλλο θέμα που προβλέπεται από επί μέρους διατάξεις:

1. Ορίζει τη Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. «Σύγχρονες προσεγγίσεις στη γλώσσα και τα κείμενα».
2. Ορίζει τη διαδικασία επιλογής των εισακτέων Μ.Φ.
3. Επιλέγει τους εισακτέους Μ.Φ. μετά από σχετική εισήγηση της Σ.Ε.

γ) **Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ.:** απαρτίζεται από μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, τα οποία έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο ή την επίβλεψη διδακτορικών διατριβών, τα οποία ορίζονται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. και έχει την ακόλουθη σύθεση:

Τακτικά μέλη:

1. Χριστόπουλος Μενέλαος, Καθηγητής (πρόεδρος Σ.Ε.)
2. Αρχάκης Αργύριος, Καθηγητής
3. Γεωργιάδου Αριστούλα, Αναπλ. Καθηγήτρια
4. Γκότση Γεωργία, Αναπλ. Καθηγήτρια
5. Νούσια Φεβρωνία, Λέκτορας

και **αναπληρωματικά** τους κάτωθι:

1. Μαρκόπουλος Θεόδωρος, Επίκ. Καθηγητής
2. Καρακάντζα Ευφημία, Επίκ. Καθηγήτρια

3. Κατσιγιάννη Άννα-Μαρίνα, Επίκ. Καθηγήτρια
4. Κιαπίδου Ειρήνη-Σοφία, Επίκ. Καθηγήτρια

Η Σ.Ε. είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και το συντονισμό λειτουργίας του προγράμματος και ειδικότερα:

1. Εισηγείται στη Γ.Σ.Ε.Σ. τη σύνθεση των Ε.Α.Υ. και Τ.Ε.Ε.
2. Προτείνει στη Γ.Σ.Ε.Σ. τη διαδικασία επιλογής των υποψηφίων.
3. Ενημερώνει τη Γ.Σ.Ε.Σ. για όλα τα θέματα που άπτονται του Π.Μ.Σ.
4. Επιλέγει με βάση τις ορισθείσες διαδικασίες τους επιτυχόντες του Π.Μ.Σ.

δ) Ο Διευθυντής Σπουδών του Π.Μ.Σ.: Προεδρεύει της Σ.Ε. και ορίζεται με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ., για διετή θητεία με δυνατότητα ανανέωσης. Ο Δ.Μ.Σ. εισηγείται στη Γ.Σ.Ε.Σ. κάθε θέμα που αφορά στην αποτελεσματική εφαρμογή του Π.Μ.Σ. και ειδικότερα ασκεί τα κατωτέρω καθήκοντα :

1. Εισηγείται στη Γ.Σ.Ε.Σ. για όλα τα θέματα που άπτονται του Π.Μ.Σ.
2. Έχει την ευθύνη της ομαλής λειτουργίας του Π.Μ.Σ.
3. Είναι αρμόδιος για τη σύνταξη του προϋπολογισμού και απολογισμού του Προγράμματος, τους οποίους υποβάλλει στη Γ.Σ.Ε.Σ., την παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού και την έκδοση των εντολών πληρωμής των σχετικών δαπανών
4. Είναι υπεύθυνος ώστε να τηρούνται οι αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων, κατά το μέρος που αφορά στις επιλέξιμες κατηγορίες δαπανών όπως αυτές προβλέπονται στο Φ.Ε.Κ. λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

ε) Ο Αναπληρωτής Πρυτάνεως Ακαδημαϊκών και Διεθνών Θεμάτων του Πανεπιστημίου Πατρών: έχει την εποπτεία και τον γενικότερο συντονισμό των μεταπτυχιακών σπουδών σε επίπεδο Ιδρύματος.

3.2 Τη διδασκαλία των μαθημάτων και ασκήσεων του Π.Μ.Σ., την επίβλεψη Μ.Φ. ή την εξέταση Δ.Ε., μπορούν να αναλαμβάνουν οι αναφερόμενοι στις διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 3685 και ειδικότερα:

1. α) Μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. του οικείου Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι., αποχωρήσαντες λόγω ορίου ηλικίας καθηγητές, επισκέπτες καθηγητές, ειδικοί επιστήμονες ή διδάσκοντες βάσει του π.δ. 407/1980 (Φ.Ε.Κ. 112 Α'), οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος. β) Ερευνητές αναγνωρισμένων ερευνητικών ιδρυμάτων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος και έχουν επαρκή επιστημονική συγγραφική ή ερευνητική δραστηριότητα. γ) Επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. β) Με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. μπορεί να ανατίθεται επικουρικό έργο σε διδάσκοντες βάσει του π.δ. 407/1980 ή σε Καθηγητές Εφαρμογών των Τ.Ε.Ι. και της Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε., οι οποίοι κατέχουν τα εκ του νόμου προβλεπόμενα τυπικά προσόντα, εφόσον η

δυνατότητα αυτή προβλέπεται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του Ιδρύματος.

2. Τα μέλη Δ.Ε.Π. και Ε.Π. δεν επιτρέπεται να απασχολούνται αποκλειστικά σε Π.Μ.Σ., όπως ειδικότερα ορίζεται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του οικείου Ιδρύματος.

3. Η διδασκαλία των μαθημάτων και των ασκήσεων του Π.Μ.Σ. ανατίθεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. με απόφασή της, ύστερα από εισήγηση της Γενικής Συνέλευσης των μελών Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. του Τμήματος. Ειδικότερες προϋποθέσεις ανάθεσης διδασκαλίας και ασκήσεων ορίζονται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του Ιδρύματος.

4. Για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή, ο οποίος παρακολουθεί Π.Μ.Σ. που απονέμει Μ.Δ.Ε., ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ., ύστερα από πρόταση της Σ.Ε., ένα μόνιμο μέλος Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. ως επιβλέπων. Η Σ.Ε. και ο επιβλέπων έχουν την ευθύνη της παρακολούθησης και του ελέγχου της πορείας των σπουδών του μεταπτυχιακού φοιτητή. Ερευνητές αναγνωρισμένων ερευνητικών ιδρυμάτων, οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος, ή άλλα μόνιμα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. μπορεί να ορίζονται συνεπιβλέποντες του μεταπτυχιακού φοιτητή. Για την εξέταση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος τριμελής επιτροπή, στην οποία συμμετέχουν ο επιβλέπων και δύο (2) άλλα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. ή ερευνητές των βαθμίδων Α', Β' ή Γ', οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος. Τα μέλη της επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο του προγράμματος.

4. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Κατηγορίες πτυχιούχων

Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι όλων των Τμημάτων των Φιλοσοφικών Σχολών και σχετικών τμημάτων άλλων σχολών Ανθρωπιστικών, Κοινωνικών και Ιστορικών Σπουδών (π.χ. του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών και του Τμήματος Φιλοσοφίας της Σχολής Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Πατρών, του Τμήματος Ιστορίας και Ανθρωπολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας κ.λπ.) των ελληνικών Α.Ε.Ι. και ομοταγών αναγνωρισμένων Ιδρυμάτων του εξωτερικού, καθώς και απόφοιτοι τμημάτων Τ.Ε.Ι.

Χρονική Διάρκεια

Για την απόκτηση του Μ.Δ.Ε απαιτείται ελάχιστη φοίτηση διάρκειας τεσσάρων (4) εξαμήνων. Η φοίτηση μπορεί να παραταθεί κατά δύο (2) εξάμηνα, κατόπιν

τεκμηριωμένης αιτιολόγησης και απόφασης της Γ.Σ.Ε.Σ. Σε κάθε περίπτωση η φοίτηση δεν μπορεί να υπερβεί τα έξι (6) ακαδημαϊκά εξάμηνα.

Αριθμός εισακτέων

Για τη διετία 2016 -2018 προκηρύσσονται έως εξήντα πέντε (65) θέσεις για το Μ.Δ.Ε. με την εξής κατανομή: έως δέκα (10) στη **Βυζαντινή Φιλολογία**, έως δέκα πέντε (15) στη **Γλωσσολογία** έως είκοσι πέντε (25) στις **Κλασικές Σπουδές** και έως δέκα πέντε (15) στη **Νεοελληνική Φιλολογία**.

Επιλογή υποψηφίων

Η επιλογή των υποψηφίων γίνεται με βάση τα κριτήρια, τις προϋποθέσεις και τα προσόντα που ορίζονται στην προκήρυξη και έχουν ως εξής:

A) Απαραίτητοι όροι –τυπικά προσόντα

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

α) Να έχουν γενικό βαθμό πτυχίου τουλάχιστον «Λίαν καλώς».

β) Να γνωρίζουν Αγγλικά σε επίπεδο B2. Επιθυμητή είναι η γνώση δεύτερης ξένης γλώσσας.

Η επαρκής γνώση της ξένης γλώσσας πιστοποιείται από τα υποβαλλόμενα συνοδευτικά δικαιολογητικά. Τα πιστοποιητικά γλωσσομάθειας μπορούν να προέρχονται από οποιονδήποτε αναγνωρισμένο ελληνικό ή ξένο φορέα. Αν ο υποψήφιος δεν διαθέτει το απαιτούμενο δίπλωμα γλωσσομάθειας, υποβάλλεται σε σχετική εξέταση υπό την εποπτεία της Ειδίκευσης.

ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

α) Να έχουν γενικό βαθμό πτυχίου τουλάχιστον επτά (7).

β) Να έχουν συγκεντρώσει μέσο όρο βαθμολογίας στα μαθήματα ειδίκευσης τουλάχιστον 7,5

Ως μαθήματα ειδίκευσης ορίζονται όσα υπάγονται στους τομείς της Γενικής, Θεωρητικής και Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας.

γ) Να γνωρίζουν Αγγλικά σε επίπεδο B2. Επιθυμητή είναι η γνώση δεύτερης ξένης γλώσσας.

ΚΛΑΣΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

α) Να έχουν γενικό βαθμό πτυχίου τουλάχιστον «Λίαν καλώς».

β) Να γνωρίζουν Αγγλικά σε επίπεδο B2. Επιθυμητή είναι η γνώση δεύτερης ξένης γλώσσας.

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

α) Να έχουν γενικό βαθμό πτυχίου τουλάχιστον «Λίαν καλώς» .

β) Να γνωρίζουν Αγγλικά σε επίπεδο B2. Επιθυμητή είναι η γνώση δεύτερης ξένης γλώσσας.

Δίδακτρα

Τα δίδακτρα για την παρακολούθηση του Μ.Δ.Ε. ορίζονται σε 2.000 ευρώ και επιμερίζονται σε τέσσερις ισόποσες δόσεις. Η πρώτη δόση καταβάλλεται με την εγγραφή στο πρόγραμμα. Οι υπόλοιπες τρεις δόσεις καταβάλλονται κατά το πρώτο εικοσαήμερο κάθε εξαμήνου. Η διαδικασία καταβολής των διδάκτρων γίνεται μέσω του Ε.Λ.Κ.Ε. Η οποιαδήποτε δαπάνη γίνεται με βάση τη σχετική απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ.

Σε περίπτωση αναμονής για λήψη υποτροφίας απαλλαγής διδάκτρων, ο υποψήφιος μπορεί να μην καταβάλλει δίδακτρα μέχρι την κοινοποίηση της απόφασης κατανομής των υποτροφιών.

Φοιτητές που δεν καταβάλουν τα δίδακτρα για την κάλυψη λειτουργικών αναγκών του Π.Μ.Σ. και δεν έχουν απαλλαγεί νόμιμα από αυτά δεν δικαιούνται την απονομή του Μ.Δ.Ε. Οι ανωτέρω μεταπτυχιακοί φοιτητές, δικαιούνται απλού πιστοποιητικού επιτυχούς παρακολούθησης των μαθημάτων, όπου έλαβαν προαγωγικό βαθμό.

Σε περίπτωση διαγραφής του φοιτητή από το Π.Μ.Σ δεν επιστρέφονται δίδακτρα που καταβλήθηκαν.

4.1 Για την εισαγωγή Μ.Φ. διενεργείται προκήρυξη (Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος) με εισήγηση της Σ.Ε. και απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. του Π.Μ.Σ. κάθε δύο χρόνια με καταληκτική ημερομηνία υποβολής αιτήσεων και δικαιολογητικών το αργότερο μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου. Η δημοσίευση της προκήρυξης γίνεται από το Π.Π. με ευθύνη του Τμήματος, ενώ το σχετικό κόστος βαρύνει το Π.Μ.Σ.

Με εισήγηση της Σ.Ε. και απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. ορίζεται κάθε δύο έτη η Ε.Α.Υ., η οποία απαρτίζεται από τον πρόεδρο της Σ.Ε. και τέσσερα τακτικά και 4 αναπληρωματικά μέλη (Μέλη Δ.Ε.Π. Τμήματος Φιλολογίας), και ειδικότερα ένα μέλος Δ.Ε.Π. ανά ειδικευση.

Η επιλογή ολοκληρώνεται μέχρι τις 20 Οκτωβρίου του έτους εισαγωγής.

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω της πλατφόρμας https://matrix.upatras.gr/sap/bc/webdynpro/sap/zups_pg_adm# και είναι τα εξής:

1) Αίτηση (υπάρχει στη πλατφόρμα) στην οποία θα δηλώνουν απαραίτητα την ειδικευση που τους ενδιαφέρει (μόνο μια από τις τέσσερις προσφερόμενες ειδικεύσεις του Π.Μ.Σ.).

- 2) Περιγραφή στόχων: Υπόμνημα μίας σελίδας, στο οποίο να δικαιολογείται και να τεκμηριώνεται η πρόθεση για εγγραφή στη συγκεκριμένη ειδίκευση του Π.Μ.Σ.
- 3) Βιογραφικό σημείωμα.
- 4) Δύο Συστατικές Επιστολές. Εάν ο υποψήφιος προέρχεται από το Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών θα πρέπει να δηλώσει τα ονόματα των καθηγητών του Τμήματος που έχουν συμφωνήσει να δώσουν συστατική επιστολή.
- 5) Αντίγραφο Πτυχίου (με αναγνώριση από Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π, όπου απαιτείται).
- 6) Πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας.
- 7) Αντίτυπο πτυχιακής εργασίας (εάν υπάρχει) και πιθανών δημοσιευμάτων σε ηλεκτρονική ή έντυπη μορφή.
- 8) Πιστοποιητικά Β2 ξένων γλωσσών (αν δεν διατίθεται, οι υποψήφιοι είναι δυνατό να κληθούν να αποδείξουν το επίπεδο γλωσσομάθειάς τους με γραπτή εξέταση).
- 9) Αντίγραφο Δελτίου Αστυνομικής Ταυτότητας.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να ενημερώνονται από την ιστοσελίδα του Τμήματος Φιλολογίας: www.philology-upatras.gr ή από τη Γραμματεία του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών, Τ.Κ. 26504 Πανεπιστημιούπολη, Ρίο, Πάτρα. Τηλ.: 2610-997546 fax: 2610-996197, e-mail: philsec@upatras.gr.

4.2 Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι όλων των Τμημάτων των Φιλοσοφικών Σχολών και σχετικών τμημάτων άλλων σχολών Ανθρωπιστικών, Κοινωνικών και Ιστορικών Σπουδών (π.χ. του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών και του Τμήματος Φιλοσοφίας της Σχολής Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Πατρών, του Τμήματος Ιστορίας και Ανθρωπολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας κ.λπ.) των ελληνικών Α.Ε.Ι. και ομοταγών αναγνωρισμένων Ιδρυμάτων του εξωτερικού, καθώς και απόφοιτοι τμημάτων Τ.Ε.Ι.

Αίτηση μπορούν να υποβάλλουν οι τελειόφοιτοι των ανωτέρω τμημάτων, υπό την προϋπόθεση ότι θα έχουν προσκομίσει Βεβαίωση Περάτωσης των Σπουδών τους το αργότερο μέχρι την ημερομηνία συνεδρίασης της Γ.Σ.Ε.Σ. για επικύρωση του πίνακα των επιτυχόντων. Στην περίπτωση αυτή αντίγραφο του πτυχίου ή του διπλώματός τους προσκομίζεται πριν από την ημερομηνία έναρξης του προγράμματος.

Σε κάθε περίπτωση, οι επιλεγέντες θα πρέπει να προσκομίσουν όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά μέχρι τη λήξη των εγγραφών.

4.3 Ο αριθμός των εισακτέων ορίζεται κατ' ανώτατο όριο στους 65 (εξήντα πέντε) με την εξής κατανομή: έως δέκα (10) στη Βυζαντινή Φιλολογία, έως δέκα πέντε (15) στη Γλωσσολογία έως είκοσι πέντε (25) στις Κλασικές Σπουδές και έως δέκα πέντε (15) στη Νεοελληνική Φιλολογία.

Στο Π.Μ.Σ., επιπλέον του αριθμού εισακτέων, γίνεται δεκτός ένας (1) υπότροφος του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.) που πέτυχε στο σχετικό διαγωνισμό μεταπτυχιακών σπουδών εσωτερικού του γνωστικού αντικείμενου του Π.Μ.Σ. και

ένας (1) αλλοδαπός υπότροφος του Ελληνικού Κράτους. Με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. ο αριθμός των υποτρόφων μπορεί να αυξάνεται.

4.4 Η επιλογή γίνεται κυρίως με συνεκτίμηση των εξής κριτηρίων: το γενικό βαθμό του πτυχίου/διπλώματος, τη βαθμολογία στα προπτυχιακά μαθήματα που είναι σχετικά με τα μαθήματα του Π.Μ.Σ., την επίδοση σε διπλωματική εργασία, όπου αυτή προβλέπεται στο προπτυχιακό επίπεδο και την τυχούσα ερευνητική δραστηριότητα του υποψηφίου. (βλ. και άρθρο 67 του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Πανεπιστημίου Πατρών)

Κριτήρια επιλογής - Συντελεστές βαρύτητας

Ο πίνακας επιτυχόντων καταρτίζεται με βάση τα εξής:

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Γραπτές εξετάσεις: 30%

Βαθμολογία προπτυχιακών μαθημάτων ειδίκευσης: 20%

Ως μαθήματα ειδίκευσης ορίζονται όσα αφορούν τη Βυζαντινή και Μεσαιωνική Φιλολογία και τον Βυζαντινό Πολιτισμό.

Προφορική συνέντευξη: 20%

Ξένες γλώσσες: 15% [Αγγλικά άνω του B2: 5%, δεύτερη/ τρίτη/ τέταρτη γλώσσα 10%]

Γενικός βαθμός πτυχίου: 10%

Συγγραφική/ερευνητική δραστηριότητα: 5%

Ως συγγραφική/ερευνητική δραστηριότητα λογίζεται η επίδοση σε διπλωματική εργασία ή άλλες προπτυχιακές εργασίες, η εν γένει ερευνητική δραστηριότητα και άλλα ειδικά προσόντα όπως η συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα, η συμμετοχή σε Summer Schools, τυχόν δημοσιεύσεις, η συμμετοχή σε προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών Erasmus κ.ά.

Συνολικός κατώτερος βαθμός επιτυχίας: 60%

ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

Συνέντευξη: 35%

Βαθμολογία προπτυχιακών μαθημάτων ειδίκευσης: 30%

Ως μαθήματα ειδίκευσης ορίζονται όσα υπάγονται στους τομείς της Γενικής, Θεωρητικής και Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας.

Ξένες γλώσσες: 15% [Αγγλικά άνω του B2: 5%, δεύτερη/τρίτη/τέταρτη γλώσσα: 10%]

Γενικός βαθμός πτυχίου: 10%

Επίδοση σε διπλωματική εργασία – άλλες εργασίες: 5%

Ερευνητική δραστηριότητα: 5%

Ως ερευνητική δραστηριότητα λογίζεται, πλην της τυχόν αυτοτελούς έρευνας, και άλλα ειδικά προσόντα όπως η συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα, η συμμετοχή σε Summer Schools, δημοσιεύσεις, η συμμετοχή σε προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών Erasmus κ.ά.

Συνολικός κατώτερος βαθμός επιτυχίας: 60%

ΚΛΑΣΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

Βαθμολογία προπτυχιακών μαθημάτων ειδίκευσης: 20%

Ως μαθήματα ειδίκευσης ορίζονται όσα αφορούν την Αρχαία Ελληνική και Λατινική Γραμματεία, την Αρχαία Ελληνική και Ρωμαϊκή Ιστορία και τον Αρχαίο Ελληνικό και Ρωμαϊκό Πολιτισμό μέχρι την περίοδο της Ύστερης Αρχαιότητας.

Προφορική συνέντευξη – εξέταση: 50% [εξέταση: 30%, συνέντευξη: 20%]

Εκτός των γραμματολογικών δεδομένων της κλασικής γραμματείας, όπως ορίζεται στην Ύλη Εξετάσεων (βλ. κατωτέρω), στη συνέντευξη ενδέχεται να εξεταστεί η γνώση των υποψηφίων στην κατανόηση της αρχαίας ελληνικής και της λατινικής γλώσσας.

Ξένες γλώσσες: 15% [Αγγλικά άνω του B2: 5%, δεύτερη/τρίτη/τέταρτη γλώσσα: 10%]

Γενικός βαθμός πτυχίου: 10%

Συγγραφική/ερευνητική δραστηριότητα: 5%

Ως συγγραφική/ερευνητική δραστηριότητα λογίζεται η επίδοση σε διπλωματική εργασία ή άλλες προπτυχιακές εργασίες, η εν γένει ερευνητική δραστηριότητα και άλλα ειδικά προσόντα όπως η συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα, η συμμετοχή σε Summer Schools, τυχόν δημοσιεύσεις, η συμμετοχή σε προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών Erasmus κ.ά.

Συνολικός κατώτερος βαθμός επιτυχίας: 60%

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Γραπτές εξετάσεις: 30%

Βαθμολογία προπτυχιακών μαθημάτων ειδίκευσης: 20%

Ως μαθήματα ειδίκευσης ορίζονται όσα αφορούν τη Νεοελληνική και Ευρωπαϊκή Φιλολογία, τον Νεοελληνικό και Ευρωπαϊκό Πολιτισμό, τη Θεωρία λογοτεχνίας και τη Συγκριτική Γραμματολογία.

Προφορική συνέντευξη: 20%

Ξένες γλώσσες: 15% [Αγγλικά άνω του B2: 5%, δεύτερη/τρίτη/τέταρτη γλώσσα: 10%]

Γενικός βαθμός πτυχίου: 10%

Συγγραφική/ερευνητική δραστηριότητα: 5%

Ως συγγραφική/ερευνητική δραστηριότητα λογίζεται η επίδοση σε διπλωματική εργασία ή άλλες προπτυχιακές εργασίες, η εν γένει ερευνητική δραστηριότητα και άλλα ειδικά προσόντα όπως η συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα, η συμμετοχή σε Summer Schools, τυχόν δημοσιεύσεις, η συμμετοχή σε προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών Erasmus κ.ά.

Συνολικός κατώτερος βαθμός επιτυχίας: 60%

Τα παραπάνω κριτήρια επιλογής δεν ισχύουν για τους ημεδαπούς και αλλοδαπούς υποτρόφους του Ι.Κ.Υ., που κρίνονται κατά περίπτωση, βάσει κυρίως των όρων της υποτροφίας τους. Στο Π.Μ.Σ. επιπλέον του αριθμού εισακτέων, γίνεται δεκτός ένας (1) υπότροφος του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.), που πέτυχε στο σχετικό διαγωνισμό μεταπτυχιακών σπουδών εσωτερικού του γνωστικού αντικείμενου του Π.Μ.Σ. και ένας (1) αλλοδαπός υπότροφος του Ελληνικού Κράτους. Με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. ο αριθμός των υποτρόφων μπορεί να αυξάνεται. Στο πρόγραμμα μπορούν να συμμετέχουν περιστασιακά ως υπεράριθμοι και φοιτητές του εξωτερικού μέσω ευρωπαϊκών προγραμμάτων (SOCRATES/ERASMUS).

Αν η ειδίκευση κρίνει ότι κάποιος επιτυχών χρειάζεται ενίσχυση των γνώσεων υποδομής, μπορεί να ζητήσει την παρακολούθηση των απαιτούμενων προπτυχιακών μαθημάτων, με τη σύμφωνη γνώμη και έγκριση από τη Συντονιστική Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών.

4.5 Η Ε.Α.Υ. καταρτίζει πίνακα αξιολογικής σειράς των επιτυχόντων, ο οποίος (με τη σύμφωνη γνώμη της Σ.Ε.) επικυρώνεται από την Γ.Σ.Ε.Σ., λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια επιλογής της παραγράφου 4.4.

Επιλέγονται οι υποψήφιοι που θα συγκεντρώνουν συνολική βαθμολογία τουλάχιστον 60%.

Σε περίπτωση ισοβαθμίας δυο ή περισσότερων υποψηφίων, γίνονται δεκτοί όλοι

οι ισοβαθμούντες.

Εάν κάποιος φοιτητής γίνει δεκτός και εγκαταλείψει το πρόγραμμα, η θέση του δεν συμπληρώνεται.

5. ΕΓΓΡΑΦΕΣ – ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ/ΑΣΚΗΣΕΩΝ - ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ

5.1 Η εγγραφή των εισακτέων Μ.Φ. γίνεται σε προθεσμίες που ορίζονται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. με βάση το άρθρο 68 του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Πανεπιστημίου Πατρών.

Για περισσότερες πληροφορίες οι εισακτέοι Μ.Φ. μπορούν να ενημερώνονται από την ιστοσελίδα του Τμήματος Φιλολογίας: www.philology-upatras.gr ή από τη Γραμματεία του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών, Τ.Κ. 26504 Πανεπιστημιούπολη, Ρίο, Πάτρα. Τηλ: 2610-969312, 2610-969324 fax: 2610-996197, e-mail: philsec@upatras.gr.

Για λόγους εξαιρετικής ανάγκης, είναι εφικτή η εγγραφή εντός μηνός από τη λήξη της προθεσμίας, με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ., μετά από αιτιολογημένη αίτηση του ενδιαφερομένου.

5.2 Οι Μ.Φ. υποχρεούνται να ανανεώνουν την εγγραφή τους ανά εξάμηνο. Η ανανέωση εγγραφής γίνεται ηλεκτρονικά στην εξής διεύθυνση <https://idp.upnet.gr/idp/Authn/UserPassword> στην αρχή κάθε εξαμήνου, μέσα σε προθεσμίες που ορίζονται από τη Γραμματεία του Τμήματος, που έχει τη διοικητική υποστήριξη του Προγράμματος.

Φοιτητής, που δεν ανανέωσε την εγγραφή του και δεν παρακολούθησε μαθήματα ή δεν διεξήγαγε έρευνα για δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα, χάνει ιδιότητα του μεταπτυχιακού φοιτητή και διαγράφεται από τα μητρώα του Π.Μ.Σ.

5.3 Διακοπή φοίτησης

Κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής μπορεί με σχετική αίτησή του στη Γραμματεία του Τμήματος να ζητήσει τη διακοπή της φοίτησής του για διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο έτη, για αποδεδειγμένα σοβαρούς λόγους. Το διάστημα προσωρινής διακοπής της φοίτησης δεν συνυπολογίζεται στο ανώτατο όριο διάρκειας της φοίτησης για την απόκτηση του Μ.Δ.Ε.

Την αίτηση διακοπής φοίτησης εξετάζει η Σ.Ε. του Π.Μ.Σ., η οποία και εισηγείται στη Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος την αποδοχή ή την απόρριψή της. Η αίτηση διακοπής δεν μπορεί να υποβληθεί μετά τη λήξη του τέταρτου εξαμήνου φοίτησης.

5.3 Φοιτητής, που δεν ανανέωσε την εγγραφή του και δεν παρακολούθησε μαθήματα ή δεν διεξήγαγε έρευνα για δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα, χάνει τη ιδιότητα του μεταπτυχιακού φοιτητή και διαγράφεται από τα μητρώα του Π.Μ.Σ.

5.4 Οι Μ.Φ. στο πρώτο εξάμηνο φοίτησης οφείλουν μέσα σε οριζόμενες από το

τμήμα ημερομηνίες και μέσω της ηλεκτρονικής διεύθυνσης <https://idp.upnet.gr/idp/Authn/UserPassword> να κάνουν δήλωση της ειδίκευσης στην οποία έχουν επιλεγεί καθώς και δήλωση των μαθημάτων που θα παρακολουθήσουν.

Φοιτητής που δεν έκανε δήλωση μαθημάτων στις οριζόμενες προθεσμίες χάνει τη δυνατότητα εξέτασης στα μαθήματα και άρα χάνει την ιδιότητα του μεταπτυχιακού φοιτητή και διαγράφεται από τα μητρώα του Π.Μ.Σ.

Φοιτητής, που δεν ανανέωσε την εγγραφή του και δεν παρακολούθησε μαθήματα ή δεν διεξήγε έρευνα για δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα, χάνει τη ιδιότητα του μεταπτυχιακού φοιτητή και διαγράφεται από τα μητρώα του Π.Μ.Σ.

5.5 Οι όροι φοίτησης που περιλαμβάνονται στον Κανονισμό Σπουδών του Π.Μ.Σ. γίνονται αποδεκτοί από κάθε υποψήφιο με την εγγραφή του. Ο υποψήφιος, πριν εγγραφεί, λαμβάνει γνώση αυτού του Κανονισμού.

6. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΤΟΥ Π.Μ.Σ.

- i. Το κάθε μάθημα του Μ.Δ.Ε. αντιστοιχεί σε 3 διδακτικές μονάδες και δεκαπέντε (15) πιστωτικές μονάδες (ECTS).
- ii. Η κατανομή των προσφερόμενων μαθημάτων ανά εξάμηνο (και για τις τρεις ειδικεύσεις) είναι δυνατόν να αλλάξει με εισήγηση της Σ.Ε.Μ.Σ. και κατόπιν έγκρισης της Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος.
- iii. Η αξιολόγηση του κάθε μαθήματος και τον διδάσκοντα γίνεται στο τέλος κάθε εξαμήνου με τη συμπλήρωση ερωτηματολογίων από τους φοιτητές.
- iv. Το ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων αναρτάται κάθε εξάμηνο στον ιστότοπο του Τμήματος www.philology-upatras.gr.

Το σύνολο των Πιστωτικών Μονάδων (Π.Μ. ή ECTS) που απαιτούνται για την απόκτηση του Μ.Δ.Ε. ανέρχεται σε 120 ECTS. Η διδασκαλία των μαθημάτων μπορεί να γίνεται στην Ελληνική και/ή στην Αγγλική Γλώσσα. Για τη λήψη του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) οι φοιτητές υποχρεούνται να παρακολουθήσουν και να εξεταστούν επιτυχώς σε συνολικά 6 εξαμηνιαία μαθήματα κατά τα 3 πρώτα εξάμηνα (δηλ. 2 μαθήματα στο Α' εξάμηνο, 2 στο Β' εξάμηνο και 2 στο Γ' εξάμηνο) και να εκπονήσουν επιτυχώς Διπλωματική Εργασία (Δ.Ε.) ειδίκευσης κατά το 4ο εξάμηνο. Τα μαθήματα πιστώνονται με συνολικό φόρτο εργασίας 90 ECTS και η Μ.Δ.Ε με συνολικό φόρτο εργασίας 30 ECTS. Τα μαθήματα του Μ.Δ.Ε. είναι επιλογής εφόσον προσφέρονται περισσότερα από δύο ανά εξάμηνο.

Διπλωματική Εργασία

Το θέμα της Διπλωματικής Εργασίας και ο επιβλέπων καθηγητής, που πρέπει να είναι διδάσκων του Π.Μ.Σ, ορίζεται στο τέλος του τρίτου εξαμήνου μετά από σχετική συνεννόηση των δύο πλευρών. Τα θέματα των Διπλωματικών Εργασιών και οι επιβλέποντες καθηγητές τους εγκρίνονται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. μετά από σχετική εισήγηση της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. Η έκταση της Διπλωματικής Εργασίας περιορίζεται στις 20.000 με 25.000 λέξεις. Στα όρια αυτά συμπεριλαμβάνονται οι υποσημειώσεις και η

βιβλιογραφία, αλλά εξαιρούνται τα παραρτήματα που περιλαμβάνουν σώματα δεδομένων, κείμενα, εικονογράφηση κ.ά., εκτός εάν πρόκειται για βιβλιογραφικού τύπου εργασία, οπότε η έκταση καθορίζεται από τον επιβλέποντα καθηγητή. Διπλωματικές Εργασίες που υπερβαίνουν τον προκαθορισμένο όριο λέξεων δεν γίνονται δεκτές. Η συγγραφή της Διπλωματικής Εργασίας μπορεί να γίνει στην ελληνική ή στην αγγλική. Στη Διπλωματική Εργασία δηλώνεται ρητά από τον υποψήφιο ότι είναι συγγραφέας αυτής της πρωτότυπης Διπλωματικής Εργασίας και ότι έχει αναφέρει όλες τις πηγές από τις οποίες έκανε χρήση δεδομένων, ιδεών ή λέξεων είτε αυτές αναφέρονται ακριβώς είτε παραφρασμένες.

Προθεσμία παράδοσης –παράταση της προθεσμίας- διόρθωση

Ως καταληκτική ημερομηνία παράδοσης των Διπλωματικών Εργασιών ορίζεται η 30η Σεπτεμβρίου 2018, ενώ η αξιολόγηση των Διπλωματικών Εργασιών και η κατάθεση της σχετικής βαθμολογίας στη Γραμματεία του Τμήματος ολοκληρώνεται μέσα σε διάστημα ενός μηνός από την παράδοση.

Για σοβαρούς και τεκμηριωμένους λόγους (όπως υγείας ή οικογενειακούς) και εφόσον υπάρχει η σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντα, ο φοιτητής μπορεί να ζητήσει παράταση της ημερομηνίας υποβολής της Διπλωματικής Εργασίας, οπότε παρατείνεται ανάλογα και η αξιολόγησή της. Η παράταση αυτή δεν είναι δυνατό να υπερβαίνει τα δύο (2) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Ο συνολικός χρόνος σπουδών (μαζί με την παράταση) δεν είναι δυνατό να υπερβαίνει το ανώτατο όριο διάρκειας της φοίτησης για την απόκτηση του Μ.Δ.Ε., δηλαδή τα έξι (6) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Για την παράταση απαιτείται έγκριση από τη Γ.Σ.Ε.Σ., μετά από εισήγηση της Σ.Ε.Μ.Σ. Εφόσον ο φοιτητής δεν παραδώσει τη μεταπτυχιακή διατριβή ως την 30ή Σεπτεμβρίου 2018 ο βαθμός της Διπλωματικής Εργασίας θα μειώνεται κατά μία μονάδα ανά εξάμηνο παράτασης.

Για την εξέταση της Διπλωματικής Εργασίας ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος τριμελής επιτροπή στην οποία συμμετέχουν ο επιβλέπων και δύο (2) άλλα μέλη Δ.Ε.Π. ή ερευνητές των βαθμίδων Α', Β', Γ', οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος και διαθέτουν συναφή επιστημονική δραστηριότητα. Η Διπλωματική Εργασία παραδίδεται σε τρία αντίτυπα, βαθμολογείται από την τριμελή επιτροπή και η βαθμολογία κατατίθεται στη Γραμματεία του Τμήματος. Παρασιώπηση βιβλιογραφικών ή άλλων πηγών, υιοθέτηση απόψεων τρίτων χωρίς σχετική αναφορά στα ονόματα και τα έργα τους, μεταφορά αυτούσιου κειμένου αντλημένου από βιβλία, άρθρα ή άλλα δημοσιεύματα (συμβατικά ή ηλεκτρονικά) χωρίς τη χρήση εισαγωγικών («...»), οικειοποίηση ανέκδοτων μελετών χωρίς τη σύμφωνη γραπτή εξουσιοδότηση του συγγραφέα τους, καθώς και οποιαδήποτε άλλη μορφή λογοκλοπής συνεπάγεται απόρριψη της σεμιναριακής εργασίας ή της Διπλωματικής Εργασίας και διαγραφή του φοιτητή από το Π.Μ.Σ. Τη διαγραφή εισηγείται στη Γ.Σ.Ε.Σ. η Σ.Ε. του Π.Μ.Σ προσκομίζοντας απαραίτητως και τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία και επικυρώνει υποχρεωτικά η Γ.Σ.Ε.Σ., εκτός αν κρίνει ότι τα προσκομισθέντα στοιχεία δεν είναι επαρκή.

Μετά την έγκριση της Διπλωματικής Εργασίας και την καταχώρηση των διορθώσεων, αλλά πριν από την καθομολόγηση, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές

υποχρεούνται να καταθέσουν ένα ηλεκτρονικό αντίτυπο (CD-ROM) σε μορφή που δεν επιδέχεται επεμβάσεις (pdf) στη Γραμματεία του Τμήματος συνοδευόμενο από σχετική αίτηση, ένα (1) αντίτυπο στην Κεντρική Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου, η οποία το καταχωρεί υποχρεωτικά στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων της, και ένα στη Βιβλιοθήκη του Τμήματος.

Αποφοίτηση

Οι φοιτητές πρέπει να παρακολουθήσουν και να εξεταστούν επιτυχώς σε 6 (έξι) μαθήματα, τα οποία κατανέμονται ισόποσα στα τρία πρώτα εξάμηνα φοίτησης, ενώ στο τέταρτο εξάμηνο εκπονείται η Διπλωματική Εργασία. Σε περίπτωση κατά την οποία η Δ.Ε. εξεταστεί ανεπιτυχώς, ο φοιτητής μπορεί να επανεξετασθεί για μία ακόμη φορά, όχι νωρίτερα από τρεις μήνες, ούτε αργότερα από έξι, από την προηγούμενη εξέταση. Σε περίπτωση δεύτερης αποτυχίας ο φοιτητής διαγράφεται από το Πρόγραμμα μετά από απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. Στους μεταπτυχιακούς φοιτητές που ολοκλήρωσαν με επιτυχία τις υποχρεώσεις τους απονέμεται Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε). Η αποφοίτηση των φοιτητών και ο τελικός βαθμός που συγκέντρωσαν στο Μ.Δ.Ε. εγκρίνονται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος.

Λοιπές διατάξεις

Επιμέρους λεπτομέρειες που αφορούν στη λειτουργία του Π.Μ.Σ. ρυθμίζονται με βάση τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Πανεπιστημίου Πατρών και την ισχύουσα νομοθεσία.

6.1 Διάρκεια και διάρθρωση Σπουδών – Διδακτικό ημερολόγιο

Η **ελάχιστη διάρκεια** σπουδών είναι τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα, συμπεριλαμβανομένου του χρόνου εκπόνησης της Δ.Ε., ως ο νόμος ορίζει.

Η **ανώτατη διάρκεια** φοίτησης δεν μπορεί να υπερβαίνει τον ένα χρόνο πέραν της κανονικής διάρκειας φοίτησης, όπως αυτή ορίζεται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ. Ως εκ τούτου, η **ανώτατη διάρκεια** φοίτησης στο Π.Μ.Σ. ανέρχεται στα έξι (6) εξάμηνα.

Τα όρια των εξαμήνων ορίζονται ως εξής (καλύπτονται τουλάχιστον 11 εβδομάδες διδασκαλίας):

Χειμερινό εξάμηνο: Οκτώβριος – Φεβρουάριος
Εαρινό εξάμηνο: Μάρτιος – Ιούνιος

Για το **ακαδημαϊκό έτος 2016-2017** ορίζονται ως εξής:

31 Οκτωβρίου 2016 – 24 Φεβρουαρίου 2017 (χειμερινό)
6 Μαρτίου 2017 – 30 Ιουνίου 2017 (εαρινό).

Για το **ακαδημαϊκό έτος 2017-2018** ορίζονται ως εξής (πιθανόν να

τροποποιηθούν):

12 Οκτωβρίου 2017 – 12 Φεβρουαρίου 2018 (χειμερινό)
29 Φεβρουαρίου 2018 – 30 Ιουνίου 2018 (εαρινό).

Στο τέλος κάθε εξαμήνου πραγματοποιούνται οι εξετάσεις των μαθημάτων. Η εξεταστική περίοδος δεν μπορεί να υπερβαίνει τη μία εβδομάδα.

Η Συντονιστική Επιτροπή κάθε Π.Μ.Σ. καθορίζει και ανακοινώνει το ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων και εξετάσεων κάθε εξαμήνου τουλάχιστον ένα δεκαήμερο πριν από την έναρξη του εξαμήνου.

Μαθήματα

- i. Το κάθε μάθημα του Μ.Δ.Ε. αντιστοιχεί σε 3 διδακτικές μονάδες και δεκαπέντε (15) πιστωτικές μονάδες (ECTS).
- ii. Η κατανομή των προσφερόμενων μαθημάτων ανά εξάμηνο (και για τις τρεις ειδικεύσεις) είναι δυνατόν να αλλάξει με εισήγηση της Σ.Ε.Μ.Σ. και κατόπιν έγκρισης της Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος.
- iii. Η αξιολόγηση του κάθε μαθήματος και του/της διδάσκοντος γίνεται στο τέλος κάθε εξαμήνου με τη συμπλήρωση ερωτηματολογίων από τους φοιτητές.
- iv. Το ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων αναρτάται κάθε εξάμηνο στον ιστότοπο του Τμήματος.

Το σύνολο των Πιστωτικών Μονάδων (Π.Μ. ή ECTS) που απαιτούνται για την απόκτηση του Μ.Δ.Ε. ανέρχεται σε 120 ECTS. Η διδασκαλία των μαθημάτων μπορεί να γίνεται στην Ελληνική και/ή στην Αγγλική Γλώσσα. Για τη λήψη του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) οι φοιτητές υποχρεούνται να παρακολουθήσουν και να εξεταστούν επιτυχώς σε συνολικά 6 εξαμηνιαία μαθήματα κατά τα 3 πρώτα εξάμηνα (δηλ. 2 μαθήματα στο Α' εξάμηνο, 2 στο Β' εξάμηνο και 2 στο Γ' εξάμηνο) και να εκπονήσουν επιτυχώς Διπλωματική Εργασία (Δ.Ε.) ειδίκευσης κατά το 4ο εξάμηνο. Τα μαθήματα πιστώνονται με συνολικό φόρτο εργασίας 90 ECTS και η Δ.Ε. με συνολικό φόρτο εργασίας 30 ECTS. Τα μαθήματα του Μ.Δ.Ε. είναι επιλογής εφόσον προσφέρονται περισσότερα από δύο ανά εξάμηνο. **Τα προσφερόμενα μαθήματα του Μ.Δ.Ε.** ανά ειδίκευση και ανά εξάμηνο σπουδών είναι τα εξής:

Κατεύθυνση: Βυζαντινή Φιλολογία με θέμα «Βυζαντινή Φιλολογία: κειμενικές, διακειμενικές, εκδοτικές και γραμματολογικές προσεγγίσεις»

Α' εξάμηνο

Μαθήματα (2 μαθήματα από τα ακόλουθα)

Βυζαντινή επιστολογραφία (ECTS 15)

Βυζαντινή ρητορική (ECTS 15)

Τα Βυζαντινά κείμενα και η εποχή τους (ECTS 15)

Ερευνητικά ζητήματα της βυζαντινής φιλολογίας (ECTS 15)

Σύνολο Πιστωτικών Μονάδων Α' εξαμήνου: 30

Β' εξάμηνο

Μαθήματα (2 μαθήματα από τα ακόλουθα)

Βυζαντινή αγιολογία (ECTS 15)

Υστερη αρχαιότητα και Βυζάντιο (ECTS 15)

Το Αρχαίο μυθιστόρημα και η πρόσληψή του στο Βυζάντιο (ECTS 15)

Γραμματειακά είδη και θέματα I (ECTS 15)

Σύνολο πιστωτικών μονάδων Β' εξαμήνου: 30

Γ' εξάμηνο

Μαθήματα (2 μαθήματα από τα ακόλουθα)

Δημώδης βυζαντινή γραμματεία (ECTS 15)

Βυζαντινή επιγραφική (ECTS 15)

Παλαιογραφία, εκδοτική και κριτική κειμένων (ECTS 15)

Γραμματειακά είδη και θέματα II (ECTS 15)

Σύνολο πιστωτικών μονάδων Γ' εξαμήνου: 30

Δ' εξάμηνο

Μαθήματα: Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (ECTS 30)

Σύνολο πιστωτικών μονάδων Δ' εξαμήνου: 30

Κατεύθυνση: Γλωσσολογία με θέμα «Γλωσσολογία: θεωρία και εφαρμογές»

Α' εξάμηνο

Μαθήματα (2 μαθήματα από τα ακόλουθα)

Μεθοδολογία επιστημονικής έρευνας (ECTS 15)

Προσωδιακή φωνολογία και γλωσσική ποικιλία (ECTS 15)

Διαχρονική γλωσσολογία και γλωσσική αλλαγή (ECTS 15)

Σύγχρονες τάσεις στη γλωσσολογία (ECTS 15)

Σύνολο Πιστωτικών Μονάδων Α' εξαμήνου: 30

Β' εξάμηνο

Μαθήματα (2 μαθήματα από τα ακόλουθα)

Σχηματισμός και ανάλυση λέξεων: θεωρητικές προσεγγίσεις στη γλωσσική ποικιλία (ECTS 15)

Ερευνητικά θέματα στη γλωσσολογία (ECTS 15)

Συντακτική θεωρία και διαγλωσσικές διαφορές (ECTS 15)

Γλωσσολογική ανάλυση και εφαρμογές (ECTS 15)

Σύνολο πιστωτικών μονάδων Β' εξαμήνου: 30

Γ' εξάμηνο

Μαθήματα (2 μαθήματα από τα ακόλουθα)

Επιλεγμένα θέματα λεξικολογικής ανάλυσης (ECTS 15)

Μελέτη νεοελληνικών διαλέκτων (ECTS 15)

Κοινωνιογλωσσολογική ποικιλία και ανάλυση λόγου (ECTS 15)

Ψυχογλωσσολογία: γλωσσολογική θεωρία, γλωσσική επεξεργασία και ανθρώπινος εγκέφαλος (ECTS 15)

Σύνολο πιστωτικών μονάδων Γ' εξαμήνου: 30

Δ' εξάμηνο

Μαθήματα: Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (ECTS 30)

Σύνολο πιστωτικών μονάδων Δ' εξαμήνου: 30

Κατεύθυνση: Κλασικές Σπουδές με θέμα «Αρχαίες και σύγχρονες αναγνώσεις της αρχαιότητας: κατοπτρισμοί και προσλήψεις»

Α' εξάμηνο

Μαθήματα (2 μαθήματα από τα ακόλουθα)

Μεθοδολογία επιστημονικής έρευνας (ECTS 15)

Επος, λυρική ποίηση και δράμα I (ECTS 15)

Πεζογραφία I (ECTS 15)

Λατινική Φιλολογία I (ECTS 15)

Σύνολο Πιστωτικών Μονάδων Α' εξαμήνου: 30

Β' εξάμηνο

Μαθήματα (2 μαθήματα από τα ακόλουθα)

Επος, λυρική ποίηση και δράμα II (ECTS 15)

Λατινική Φιλολογία II (ECTS 15)

Ερευνητικά θέματα κλασικής φιλολογίας II (ECTS 15)
Μύθος και θρησκεία I (ECTS 15)
Κριτική και σχολιασμός κειμένου (χειρόγραφα, πάπυροι, επιγραφές) I (ECTS 15)

Σύνολο πιστωτικών μονάδων Β' εξαμήνου: 30

Γ' εξάμηνο

Μαθήματα (2 μαθήματα από τα ακόλουθα)

Λατινική Φιλολογία III (ECTS 15)
Ερευνητικά θέματα κλασικής φιλολογίας III (ECTS 15)
Μύθος και θρησκεία II (ECTS 15)
Πεζογραφία II (ECTS 15)
Κριτική και σχολιασμός κειμένου (χειρόγραφα, πάπυροι, επιγραφές) II (ECTS 15)

Σύνολο πιστωτικών μονάδων Γ' εξαμήνου: 30

Δ' εξάμηνο

Μαθήματα: Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (ECTS 30)

Σύνολο πιστωτικών μονάδων Δ' εξαμήνου: 30

Κατεύθυνση: Νεοελληνική Φιλολογία με θέμα «Νεοελληνική Φιλολογία: Ιστορικές, θεωρητικές, συγκριτολογικές προσεγγίσεις»

Α' εξάμηνο

Μαθήματα (2 μαθήματα από τα ακόλουθα)

Κριτική και θεωρία της λογοτεχνίας (ECTS 15)
Ερευνητικά θέματα της νεοελληνικής φιλολογίας (ECTS 15)
Μεθοδολογία επιστημονικής έρευνας (ECTS 15)
Ζητήματα νεοελληνικής φιλολογίας: 15^{ος} – 18^{ος} αι. (ECTS 15)

Σύνολο Πιστωτικών Μονάδων Α' εξαμήνου: 30

Β' εξάμηνο

Μαθήματα (2 μαθήματα από τα ακόλουθα)

Συγκριτική φιλολογία I (ECTS 15)
Ζητήματα νεοελληνικής φιλολογίας II: 19^{ος} – 20^{ος} αι. (ECTS 15)
Ρεύματα και κινήματα της ευρωπαϊκής λογοτεχνίας (ECTS 15)
Νεοελληνική κριτική (ECTS 15)

Σύνολο πιστωτικών μονάδων Β' εξαμήνου: 30

Γ' εξάμηνο

Μαθήματα (2 μαθήματα από τα ακόλουθα)

Συγκριτική φιλολογία II (ECTS 15)
Σχέσεις διακειμενικότητας (ECTS 15)
Λογοτεχνικά είδη και θέματα (ECTS 15)
Εκδοτική κειμένων (ECTS 15)

Σύνολο πιστωτικών μονάδων Γ' εξαμήνου: 30

Δ' εξάμηνο

Μαθήματα: Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (ECTS 30)

Σύνολο πιστωτικών μονάδων Δ' εξαμήνου: 30

Με πρόταση της Γ.Σ.Ε.Σ. και έγκριση της Σ.Ε.Σ. μπορεί να γίνεται τροποποίηση του προγράμματος των μαθημάτων και ανακατανομή μεταξύ των εξαμήνων.

Η διδασκαλία των μαθημάτων και η διεξαγωγή των ασκήσεων ή σεμιναρίων, όπου προβλέπεται, ανατίθεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ., σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 5 παρ. 1 και 3 του Ν.3685/2008.

Τα μαθήματα θα διδάσκονται στην Ελληνική γλώσσα

6.3 Παρακολούθηση μαθημάτων

Τα μαθήματα έχουν τη μορφή σεμιναρίων ή και παραδόσεων και είναι δυνατόν να πλαισιώνονται με σεμινάρια και διαλέξεις προσκεκλημένων επιστημόνων της Ελλάδας και του εξωτερικού.

Η παρακολούθηση των μαθημάτων είναι **υποχρεωτική** και θα πρέπει να αποφεύγεται η καθυστερημένη προσέλευση ή πρόωρη αποχώρηση των φοιτητών. Οι φοιτητές διαγράφονται από μάθημα εάν ο μέγιστος αριθμός των απουσιών τους υπερβεί τις 2. Για τη δικαιολόγηση των 2 απουσιών απαιτείται προσκόμιση των σχετικών πιστοποιητικών. Για ειδικές περιπτώσεις και αν συντρέχουν ειδικοί λόγοι, αρμόδια είναι η Γ.Σ.Ε.Σ. μετά από σχετική εισήγηση της Σ.Ε.Μ.Σ.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές οφείλουν να συμμετέχουν στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες του Τμήματος, να επικουρούν τα μέλη Δ.Ε.Π. και να συμμετέχουν στην εποπτεία των εξετάσεων.

6.4 Βαθμολογία - Εξετάσεις – Ορισμός Ε.Κ. και Τ.Ε.Ε.

Η επίδοση σε κάθε μάθημα αξιολογείται από τον διδάσκοντα και βαθμολογείται με την ισχύουσα, για τους προπτυχιακούς φοιτητές, κλίμακα βαθμολογίας. Συγκεκριμένα, οι βαθμοί που δίδονται, κυμαίνονται από μηδέν (0) μέχρι δέκα (10) με διαβαθμίσεις της ακέραιης ή μισής μονάδας. Προβιβάσιμοι βαθμοί είναι το 5 και οι μεγαλύτεροί του.

Σε περίπτωση αποτυχίας εξέτασης σε μάθημα του Α' ή Β' ή Γ' εξαμήνου ο μεταπτυχιακός φοιτητής δύναται να εξεταστεί πριν την έναρξη του χειμερινού εξαμήνου του επόμενου ακαδημαϊκού έτους. Η παραπάνω εξέταση είναι επαναληπτική των μαθημάτων των αντίστοιχων εξαμήνων. Εάν το μάθημα στο οποίο απέτυχε είναι του Γ' εξαμήνου, τότε η διπλωματική εργασία του, εφόσον έχει εκπονηθεί, θα πιστώνεται μόνο σε περίπτωση επιτυχίας στο μάθημα.

Σε περίπτωση δεύτερης αποτυχίας σε μάθημα, ο μεταπτυχιακός φοιτητής διαγράφεται από το Πρόγραμμα.

Σε περίπτωση δεύτερης αποτυχίας **στο τελευταίο μάθημα**, με το οποίο ο φοιτητής ολοκληρώνει τις υποχρεώσεις του στο Π.Μ.Σ., μετά από αίτηση του φοιτητή, δίνεται η δυνατότητα επανεξέτασής του από Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή, η οποία θα ορίζεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύθεσης του Τμήματος.

Για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή που παρακολουθεί το Π.Μ.Σ. (για απόκτηση Μ.Δ.Ε.), ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ., ύστερα από πρόταση της Σ.Ε.Μ.Σ., ένα μέλος Δ.Ε.Π. ως ακαδημαϊκός σύμβουλος. Η Σ.Ε.Μ.Σ και ο ακαδημαϊκός σύμβουλος έχουν την ευθύνη της παρακολούθησης και του ελέγχου της πορείας των σπουδών του μεταπτυχιακού φοιτητή.

Για την εξέταση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ., Τ.Ε.Ε., στην οποία συμμετέχουν ο επιβλέπων και δύο (2) άλλα μέλη Δ.Ε.Π. ή ερευνητές των βαθμίδων Α', Β' ή Γ', οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος και ανήκουν στην ίδια ή συγγενή ειδικότητα με αυτή, στην οποία εκπονήθηκε η εργασία.

Η έγκριση της διπλωματικής εργασίας μπορεί να ληφθεί και με τη σύμφωνη γνώμη μόνο των δύο μελών της Τ.Ε.Ε., τα οποία και βαθμολογούν.

Σε περίπτωση αποτυχίας στην εξέταση της Δ.Ε., ο φοιτητής μπορεί να επανεξετασθεί για μία ακόμη φορά, όχι νωρίτερα από τρεις μήνες, ούτε αργότερα από έξι, από την προηγούμενη εξέταση. Σε περίπτωση δεύτερης αποτυχίας ο φοιτητής διαγράφεται από το Πρόγραμμα μετά από απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ.

Για την απονομή του Μ.Δ.Ε., απαιτείται προαγωγικός βαθμός σε όλα τα μεταπτυχιακά μαθήματα και στη Δ.Ε. Αν η εν λόγω προϋπόθεση δεν επιτευχθεί μέσα στην προβλεπόμενη προθεσμία, ο μεταπτυχιακός φοιτητής δικαιούται απλού

πιστοποιητικού επιτυχούς παρακολούθησης των μαθημάτων, όπου έλαβε προαγωγικό βαθμό και αποχωρεί.

7. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ (Δ.Ε.)

Για την εκπόνηση και συγγραφή της Δ.Ε., ισχύουν τα κάτωθι:

Το θέμα της Δ.Ε. ορίζεται στο τέλος του τρίτου εξαμήνου. Η έκτασή της περιορίζεται στις 20.000 με 25.000 λέξεις. Στα όρια αυτά συμπεριλαμβάνονται οι υποσημειώσεις και η βιβλιογραφία, αλλά εξαιρούνται τυχόν παραρτήματα (π.χ. σώματα δεδομένων, κείμενα, εικονογράφηση κ.α.).

Προθεσμίες παράδοσης κα διόρθωσης

Παράδοση: 1 Σεπτεμβρίου

Διόρθωση: 30 Σεπτεμβρίου

Η τελική παράδοση της Δ.Ε. μπορεί, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, να παραταθεί έως και δυο ακαδημαϊκά εξάμηνα, μετά από τη σύμφωνη γνώμη του επόπτη καθηγητή και τη σχετική έγκριση της Σ.Ε.Μ.Σ.

Οι επόπτες καθηγητές οφείλουν να παρακολουθούν συστηματικά τους μεταπτυχιακούς φοιτητές και φοιτήτριες κατά τη διάρκεια εκπόνησης της Δ.Ε. και αναλαμβάνουν να ενημερώνουν τη Σ.Ε.Μ.Σ. του Π.Μ.Σ για την πρόοδο των φοιτητών που εποπτεύουν.

Η μη σαφής δήλωση βιβλιογραφικών ή άλλων πηγών, όπως και οποιαδήποτε μορφή λογοκλοπής σε κάθε εργασία, συμπεριλαμβανομένης της Δ.Ε., συνεπάγεται απόρριψη.

Μετά την έγκριση της Δ.Ε. και την καταχώριση των διορθώσεων, αλλά πριν από την καθομολόγηση, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποχρεούνται να καταθέσουν στην οικεία βιβλιοθήκη ένα τυπωμένο αντίτυπο καθώς και ένα αντίτυπο σε ηλεκτρονική μορφή (CD-ROM) σε μορφή αρχείου που δεν επιδέχεται επεμβάσεις (pdf).

7.1 Εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας

Το θέμα της Διπλωματικής Εργασίας και ο επιβλέπων καθηγητής, που πρέπει να είναι διδασκων του Π.Μ.Σ, ορίζεται στο τέλος του τρίτου εξαμήνου μετά από σχετική συνεννόηση των δύο πλευρών. Τα θέματα των Διπλωματικών Εργασιών και οι επιβλέποντες καθηγητές τους εγκρίνονται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. μετά από σχετική εισήγηση της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. Η έκταση της Διπλωματικής Εργασίας περιορίζεται στις 20.000 με 25.000 λέξεις. Στα όρια αυτά συμπεριλαμβάνονται οι υποσημειώσεις και η βιβλιογραφία, αλλά εξαιρούνται τα παραρτήματα που περιλαμβάνουν σώματα δεδομένων, κείμενα, εικονογράφηση κ.α., εκτός εάν πρόκειται για βιβλιογραφικού τύπου εργασία, οπότε η έκταση καθορίζεται από τον επιβλέποντα καθηγητή.

Εργασίες που υπερβαίνουν το προκαθορισμένο όριο λέξεων δεν γίνονται δεκτές. Η συγγραφή της Διπλωματικής Εργασίας μπορεί να γίνει στην ελληνική ή στην αγγλική. Στη Διπλωματική Εργασία δηλώνεται ρητά από τον υποψήφιο ότι είναι συγγραφέας αυτής της πρωτότυπης μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας και ότι έχει αναφέρει όλες τις πηγές από τις οποίες έκανε χρήση δεδομένων, ιδεών ή λέξεων είτε αυτές αναφέρονται ακριβώς είτε παραφρασμένες.

Προθεσμία παράδοσης –παράταση της προθεσμίας- διόρθωση

Ως καταληκτική ημερομηνία παράδοσης των Διπλωματικών Εργασιών ορίζεται η 30η Σεπτεμβρίου 2018, ενώ η αξιολόγηση των Εργασιών και η κατάθεση της σχετικής βαθμολογίας στη Γραμματεία του Τμήματος ολοκληρώνεται μέσα σε διάστημα ενός μηνός από την παράδοση.

Για σοβαρούς και τεκμηριωμένους λόγους (όπως υγείας ή οικογενειακούς) και εφόσον υπάρχει η σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντα, ο φοιτητής μπορεί να ζητήσει παράταση της ημερομηνίας υποβολής της Διπλωματικής Εργασίας, οπότε παρατείνεται ανάλογα και η αξιολόγησή της. Η παράταση αυτή δεν είναι δυνατό να υπερβαίνει τα δυο (2) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Ο συνολικός χρόνος σπουδών (μαζί με την παράταση) δεν είναι δυνατό να υπερβαίνει το ανώτατο όριο διάρκειας της φοίτησης για την απόκτηση του Μ.Δ.Ε., δηλαδή τα έξι (6) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Για την παράταση απαιτείται έγκριση από τη Γ.Σ.Ε.Σ., μετά από εισήγηση της Σ.Ε.Μ.Σ. Εφόσον ο φοιτητής δεν παραδώσει τη Διπλωματική Εργασία ως την 30ή Σεπτεμβρίου 2018 ο βαθμός της Εργασίας θα μειώνεται κατά μία μονάδα ανά εξάμηνο παράτασης.

Για την εξέταση της Διπλωματικής Εργασίας ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος τριμελής επιτροπή στην οποία συμμετέχουν ο επιβλέπων και δύο (2) άλλα μέλη Δ.Ε.Π. ή ερευνητές των βαθμίδων Α', Β', Γ', οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος και διαθέτουν συναφή επιστημονική δραστηριότητα. Η Διπλωματική Εργασία παραδίδεται σε τρία αντίτυπα, βαθμολογείται από την τριμελή επιτροπή και η βαθμολογία κατατίθεται στη Γραμματεία του Τμήματος. Παρασιώπηση βιβλιογραφικών ή άλλων πηγών, υιοθέτηση απόψεων τρίτων χωρίς σχετική αναφορά στα ονόματα και τα έργα τους, μεταφορά αυτούσιου κειμένου αντλημένου από βιβλία, άρθρα ή άλλα δημοσιεύματα (συμβατικά ή ηλεκτρονικά) χωρίς τη χρήση εισαγωγικών («...»), οικειοποίηση ανέκδοτων μελετών χωρίς τη σύμφωνη γραπτή εξουσιοδότηση του συγγραφέα τους, καθώς και οποιαδήποτε άλλη μορφή λογοκλοπής συνεπάγεται απόρριψη της σεμιναριακής εργασίας ή της Διπλωματικής Εργασίας και διαγραφή του φοιτητή από το Π.Μ.Σ. Τη διαγραφή εισηγείται στη Γ.Σ.Ε.Σ. η Σ.Ε. του Π.Μ.Σ προσκομίζοντας απαραίτητως και τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία και επικυρώνει υποχρεωτικά η Γ.Σ.Ε.Σ., εκτός αν κρίνει ότι τα προσκομισθέντα στοιχεία δεν είναι επαρκή.

Μετά την έγκριση της Διπλωματικής Εργασίας και την καταχώρηση των διορθώσεων, αλλά πριν από την καθομολόγηση, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποχρεούνται να καταθέσουν ένα ηλεκτρονικό αντίτυπο (CD-ROM) σε μορφή που δεν επιδέχεται επεμβάσεις (pdf) στη Γραμματεία του Τμήματος συνοδευόμενο από σχετική αίτηση, ένα (1) αντίτυπο στην Κεντρική Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου, η οποία το καταχωρεί υποχρεωτικά στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων της, και ένα στη Βιβλιοθήκη του Τμήματος.

7.2 Συγγραφή διπλωματικής εργασίας

Θέματα που αφορούν στη συγγραφή της Δ.Ε., όπως π.χ. γλώσσα, γραμματοσειρά, οδηγίες για την περίληψη, το περιεχόμενο, τη διάρθρωση και τον τρόπο παρουσίασης της εργασίας, ζητήματα βιβλιογραφίας, κ.λ.π., ορίζονται από τη Τ.Ε.Ε.

7.3 Παρουσίαση διπλωματικής εργασίας

Η παρουσίαση, εφόσον απαιτηθεί, γίνεται ενώπιον της Τ.Ε.Ε., η οποία ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ.

Η βαθμολόγηση της Δ.Ε. στηρίζεται στην αξιολόγηση της Τ.Ε.Ε.

Μετά την παρουσίαση, καταρτίζεται πρακτικό το οποίο υπογράφεται από την Τ.Ε.Ε.

Για την καταχώρηση της βαθμολογίας της Δ.Ε., το πρακτικό παρουσίασης, υποβάλλεται στη Γραμματεία του Τμήματος.

8. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ Μ.Φ.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές οφείλουν να συμμετέχουν στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες του Τμήματος, να επικουρούν τα μέλη Δ.Ε.Π. και να συμμετέχουν στην εποπτεία των εξετάσεων.

9. ΑΠΟΝΟΜΗ ΚΑΙ ΒΑΘΜΟΣ Μ.Δ.Ε.

Στους μεταπτυχιακούς φοιτητές που ολοκλήρωσαν με επιτυχία τις υποχρεώσεις τους απονέμεται Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε). Η αποφοίτηση των φοιτητών και ο τελικός βαθμός που συγκέντρωσαν στο Μ.Δ.Ε. εγκρίνονται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος.

9.1 Προϋποθέσεις Απονομής Μ.Δ.Ε.

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής ολοκληρώνει τις σπουδές του και λαμβάνει το πτυχίο/δίπλωμα μεταπτυχιακών σπουδών, όταν εκπληρώσει όλες τις, υπό του Προγράμματος και του Εσωτερικού Κανονισμού λειτουργίας για τις Μεταπτυχιακές Σπουδές του Πανεπιστημίου Πατρών, προβλεπόμενες υποχρεώσεις. Ειδικότερα:

οι φοιτητές υποχρεούνται να παρακολουθήσουν και να εξεταστούν επιτυχώς σε συνολικά 6 εξαμηνιαία μαθήματα κατά τα 3 πρώτα εξάμηνα (δηλ. 2 μαθήματα στο Α' εξάμηνο, 2 στο Β' εξάμηνο και 2 στο Γ' εξάμηνο) και να εκπονήσουν επιτυχώς Διπλωματική Εργασία (Δ.Ε.) ειδίκευσης κατά το 4ο εξάμηνο.

9.2 Υπολογισμός βαθμού ΜΔΕ

Ο τελικός βαθμός του Μ.Δ.Ε. προκύπτει από τον βαθμό των μεταπτυχιακών μαθημάτων και τον βαθμό της Δ.Ε., σύμφωνα με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ., ως ακολούθως:

βαθμός του μάθε μαθήματος στο οποίο έχουν επιτύχει καθώς και της Δ.Ε. πολλαπλασιάζεται με τον αριθμό πιστωτικών μονάδων (ECTS) που αντιστοιχεί στο κάθε μάθημα και το άθροισμα που προκύπτει από τα αποτελέσματα των πολλαπλασιασμών διαιρείται με το σύνολο των πιστωτικών μονάδων (120)

Ο **βαθμός** του Μ.Δ.Ε. πιστοποιεί την επιτυχή αποπεράτωση των σπουδών του Μ.Φ. Στα απονεμόμενα Μ.Δ.Ε. αναγράφεται χαρακτηρισμός Καλώς, Λίαν Καλώς, Άριστα που αντιστοιχεί σε:

«Άριστα» από 8,50 έως 10

«Λίαν Καλώς» από 6,50 έως 8,49

«Καλώς» από 5 έως 6,49

Η απονομή των τίτλων Μ.Δ.Ε. εγκρίνεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ.

9.3 Απαραίτητα δικαιολογητικά

Αφού γίνει και η έγκριση απονομής από τη Γ.Σ.Ε.Σ. ο Μ.Φ. θα πρέπει να καταθέσει στη Γραμματεία του Τμήματος:

α) βεβαίωση από το “Νημερτής” (είναι το ιδρυματικό αποθετήριο του Πανεπιστημίου Πατρών, το οποίο φιλοξενεί όλη την πνευματική παραγωγή του ιδρύματος και λειτουργεί ως βάση για τις διδακτορικές διατριβές και τις μεταπτυχιακές εργασίες που έχουν εκπονηθεί στο Πανεπιστήμιο Πατρών),

β) μια υπεύθυνη δήλωση (άρθρο 8 Ν.1599/1986) η οποία περιλαμβάνει τα εξής:

1. Το σύνολο της εργασίας αποτελεί πρωτότυπο έργο, παραχθέν από εμένα, και δεν παραβιάζει δικαιώματα τρίτων καθ’ οιονδήποτε τρόπο.

2. Εάν η εργασία περιέχει υλικό, το οποίο δεν έχει παραχθεί από εμένα, αυτό πρέπει να είναι ευδιάκριτο και να αναφέρεται ρητώς εντός του κειμένου της εργασίας ως προϊόν εργασίας τρίτου, σημειώνοντας με παρομοίως σαφή τρόπο τα στοιχεία ταυτοποίησής του, ενώ παράλληλα βεβαιώνει πως στην περίπτωση χρήση αυτούσιων γραφικών αναπαραστάσεων, εικόνων, γραφημάτων κλπ., έχει λάβει τη χωρίς περιορισμούς άδεια του κατόχου των πνευματικών δικαιωμάτων για τη συμπερίληψη και επακόλουθη δημοσίευση του υλικού αυτού.

3. Φέρω αποκλειστικά την ευθύνη της δίκαιης χρήσης του υλικού που χρησιμοποίησα και τίθεμαι αποκλειστικός υπεύθυνος των πιθανών συνεπειών της χρήσης αυτής. Αναγνωρίζω δε ότι το Πανεπιστήμιο Πατρών δεν φέρει ούτε αναλαμβάνει οιαδήποτε ευθύνη που τυχόν προκύψει από πλημμελή εκκαθάριση πνευματικών δικαιωμάτων.

4. Η σύνταξη, κατάθεση και διάθεση της εργασίας δεν κωλύεται από οποιαδήποτε παραχώρηση των πνευματικών δικαιωμάτων του συγγραφέα σε τρίτους, π.χ. σε εκδότες μονογραφιών ή επιστημονικών περιοδικών, σε οποιοδήποτε διάστημα, πριν ή μετά τη δημοσίευση της εργασίας, και πως ο συγγραφέας αναγνωρίζει ότι το Πανεπιστήμιο Πατρών δεν απεμπολεί τα δικαιώματα διάθεσης του περιεχομένου της διπλωματικής ή μεταπτυχιακής εργασίας ή της διδακτορικής διατριβής σύμφωνα με τα μέσα που το ίδιο επιλέγει.

Δηλώνω ότι:

Έχω λάβει γνώση και γνωρίζω τις συνέπειες του νόμου και των οριζόμενων στους Κανονισμούς Σπουδών του Π.Μ.Σ. και του Τμήματος και στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Πανεπιστημίου Πατρών, καθώς και ότι η εργασία που καταθέτω έχει εκπονηθεί με δική μου ευθύνη τηρουμένων των προϋποθέσεων που ορίζονται στις ισχύουσες διατάξεις και στον Κανονισμό για τα πνευματικά δικαιώματα

Δεν έχω εκκρεμότητες με τις υπηρεσίες του Πανεπιστημίου Πατρών, (Φοιτητική Λέσχη, Φοιτητική Εστία, Κεντρική Βιβλιοθήκη), δεν έχω ειδική ταυτότητα δωρεάν σίτισης για το τρέχον ακαδημαϊκό έτος και δεν διαθέτω δωμάτιο στη Φοιτητική Εστία.

γ) ένα αντίτυπο της Δ.Ε. σε ηλεκτρονική μορφή (CD-ROM) σε μορφή αρχείου που δεν επιδέχεται επεμβάσεις (pdf).

9.4 Τελετουργικό Απονομής Μ.Δ.Ε.

Η απονομή των Μ.Δ.Ε. γίνεται τουλάχιστον δύο φορές κατ' έτος, ενιαία για όλα τα Μεταπτυχιακά Προγράμματα, σε ειδική δημόσια τελετή, στην οποία παρίστανται η Πρύτανης, οι Πρόεδροι των Τμημάτων και όλοι οι μεταπτυχιακοί φοιτητές, που έχουν εκπληρώσει τις προϋποθέσεις απονομής Μ.Δ.Ε.

Κατά το, μέχρι της απονομής του πτυχίου/διπλώματος, χρονικό διάστημα, χορηγείται, από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ., πιστοποιητικό ολοκλήρωσης των σπουδών στο οποίο αναφέρεται η ημερομηνία αποφοίτησης.

10. ΦΟΙΤΗΤΙΚΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ

10.1 Γενικά

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές για απόκτηση Μ.Δ.Ε., που δεν έχουν υγειονομική κάλυψη, δικαιούνται τις παροχές φοιτητικής μέριμνας καθ' όλη τη διάρκεια των σπουδών τους, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις και τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Π.

10.2 Φοιτητικές υποτροφίες

Δίνονται υποτροφίες σε αριθμό φοιτητών ίσο τουλάχιστον με το 20% του συνόλου των εισαχθέντων ανά ειδίκευση, με βάση ακαδημαϊκά κριτήρια. Οι υπότροφοι απαλλάσσονται από τα δίδακτρα (ολικά ή εν μέρει). Οι φοιτητές που δικαιούνται υποτροφία με βάση τη σειρά εισαγωγής τους απαλλάσσονται από τα δίδακτρα του πρώτου έτους. Οι φοιτητές που δικαιούνται υποτροφία με βάση τη συνολική επίδοσή τους στο πρώτο έτος απαλλάσσονται από τα δίδακτρα του δεύτερου έτους. Μετά την τελική ανακοίνωση των επιτυχόντων για εγγραφή στο Π.Μ.Σ. καθώς και μετά την ανακοίνωση της βαθμολογίας του πρώτου έτους (και των δύο εξαμήνων) οι φοιτητές που δικαιούνται υποτροφία με βάση την επίδοσή τους καταθέτουν τη σχετική αίτηση εντός μίας εβδομάδας ή εντός διαστήματος που ανακοινώνεται από τη Σ.Ε. (συντονιστική επιτροπή). Επιπρόσθετα κριτήρια (οικονομικά και κοινωνικά) και η συνεκτίμησή τους, όπου απαιτείται, εγκρίνονται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. μετά από εισήγηση της Σ.Ε.

11. ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥ ΠΜΣ

- Για τα θέματα του Π.Μ.Σ. οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στη Γραμματεία του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών, Τ.Κ. 26504 Πανεπιστημιούπολη, Ρίο, Πάτρα. Τηλ.: 2610-969312, 2610-969324 fax: 2610-996197, e-mail: philsec@upatras.gr.
-
- *Ωράριο λειτουργίας και εξυπηρέτησης κοινού: Δευτέρα – Τετάρτη – Πέμπτη 10.00-12.00*
- *Οι Μ.Φ. που επιθυμούν να λάβουν πιστοποιητικά / βεβαιώσεις μέσω της ηλεκτρονικής διεύθυνσης <https://idp.upnet.gr/idp/Authn/UserPassword> κάνουν ηλεκτρονική αίτηση και την επόμενη ημέρα που θα είναι ανοιχτή η γραμματεία μπορούν να παραλαμβάνουν το πιστοποιητικό / βεβαίωση.*

12. ΘΕΜΑΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΟΥ Π.Μ.Σ.

Πηγές χρηματοδότησης

Δίδακτρα

Τα δίδακτρα για την παρακολούθηση του Μ.Δ.Ε. ορίζονται σε 2.000 ευρώ και επιμερίζονται σε τέσσερις ισόποσες δόσεις. Η πρώτη δόση καταβάλλεται με την εγγραφή στο πρόγραμμα. Οι υπόλοιπες τρεις δόσεις καταβάλλονται κατά το πρώτο εικοσήμερο κάθε εξαμήνου. Η διαδικασία καταβολής των διδάκτρων γίνεται μέσω του Ε.Λ.Κ.Ε. Η οποιαδήποτε δαπάνη γίνεται με βάση τη σχετική απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ.

Σε περίπτωση αναμονής για λήψη υποτροφίας απαλλαγής διδάκτρων, ο υποψήφιος μπορεί να μην καταβάλει δίδακτρα μέχρι την κοινοποίηση της απόφασης κατανομής των υποτροφιών.

Φοιτητές που δεν καταβάλουν τα δίδακτρα για την κάλυψη λειτουργικών αναγκών του Π.Μ.Σ. και δεν έχουν απαλλαγεί νόμιμα από αυτά δεν δικαιούνται την απονομή του Μ.Δ.Ε. Οι ανωτέρω μεταπτυχιακοί φοιτητές, δικαιούνται απλού πιστοποιητικού επιτυχούς παρακολούθησης των μαθημάτων, όπου έλαβαν προαγωγικό βαθμό.

Σε περίπτωση διαγραφής του φοιτητή από το Π.Μ.Σ δεν επιστρέφονται δίδακτρα που καταβλήθηκαν.

ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΟ ΔΙΠΛΩΜΑ

Προϋποθέσεις: Για το Δ.Δ. του Π.Μ.Σ. του Τμήματος Φιλολογίας γίνονται δεκτοί κάτοχοι Μ.Δ.Ε. των Α.Ε.Ι. της χώρας μας και ομοταγών αναγνωρισμένων Ιδρυμάτων του εξωτερικού. Γενικά, το Μ.Δ.Ε. του υποψηφίου για το Δ.Δ. οφείλει να είναι της ίδιας ή συναφούς ειδίκευσης με αυτήν στην οποία επιθυμεί να φοιτήσει. Σε ειδικές περιπτώσεις, για τις οποίες αποφασίζει η Γ.Σ.Ε.Σ, μπορεί να γίνει δεκτός στο Δ.Δ. κάτοχος Μ.Δ.Ε. άλλης ειδίκευσης.

Επιλογή υποψηφίων διδασκόντων (και για τις 3 ειδικεύσεις): Απαραίτητη προϋπόθεση για να γίνει δεκτός ένας υποψήφιος διδάκτωρ είναι το προτεινόμενο

αντικείμενο της διδακτορικής του διατριβής να εμπίπτει στα ενδιαφέροντα ενός από τα μέλη Δ.Ε.Π. της αντίστοιχης κατεύθυνσης του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών.

Επιλογή αλλοδαπών υποψηφίων: Εκτός από τα προαναφερθέντα δικαιολογητικά, απαιτείται επίσημη βεβαίωση ελληνομάθειας. Η βεβαίωση ελληνομάθειας απαιτείται και για τους/τις υποτρόφους.

Απαραίτητα δικαιολογητικά: Οι υποψήφιοι οφείλουν να υποβάλουν ηλεκτρονική αίτηση συμμετοχής καθώς και να καταθέσουν αίτηση στην οποία θα επισυνάπτονται τα δικαιολογητικά τα οποία αναφέρονται στο έντυπο της αίτησης.

Ηλεκτρονική αίτηση συμμετοχής:

https://matrix.upatras.gr/sap/bc/webdynpro/sap/zups_pg_adm#

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ: ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ

Αθήνη, Στέση

Σπουδές: Πτυχίο Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας, ΕΚΠΑ. Πτυχίο Ελληνικής Φιλολογίας (ειδίκευση ΜΝΕΣ), Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων. DEA en Littérature Générale et Comparée, Université de La Nouvelle Sorbonne-Paris III. Διδακτορικό δίπλωμα στη Νεοελληνική Φιλολογία, ΑΠΘ.

Ερευνητική και επιστημονική δραστηριότητα: Νεοελληνική και Συγκριτική Φιλολογία, πολιτισμικές μεταφορές, ιστορία των ελληνικών μεταφράσεων, Μεταφραστικές Σπουδές, Φαναριώτικος χώρος και πρώτοι Μαυροκορδάτοι, Νεοελληνικός Διαφωτισμός, πεζογραφία, ποίηση και κριτική (18ος-19ος αι.), σχέσεις λογοτεχνίας και Τύπου, ελληνογαλλικές σχέσεις.

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. *Όψεις της νεοελληνικής αφηγηματικής πεζογραφίας, 1700-1830. Ο διάλογος με τις ελληνικές και ξένες παραδόσεις στη θεωρία και την πράξη*. Αθήνα, Βιβλιοθήκη της Ιστορίας των Ιδεών, Ι.Ν.Ε./Ε.Ι.Ε., 2010.
2. «Η παρουσία του François de Salignac de la Motte Fénelon στη νεοελληνική παιδεία (18ος – 19ος αιώνας)», *Λόγος και χρόνος στη νεοελληνική γραμματεία (18ος-19ος αιώνας)*. Πρακτικά Συνεδρίου προς τιμήν του Αλέξη Πολίτη, Ηράκλειο, 2015, σ. 109-142.
3. (σε συνεργασία με τον Γιάννη Ξούρια), *Νεοελληνική Γραμματεία 1670-1830*, Ελληνικά Ακαδημαϊκά Συγγράμματα και Βοηθήματα, 2016.
<https://repository.kallipos.gr/handle/11419/3325>
4. «Πολιτισμικές μεταφορές στον περιοδικό Τύπο: Οι βιογραφίες ξένων λογοτεχνών», *Ελληνικότητα και ετερότητα. Πολιτισμικές διαμεσολαβήσεις και 'εθνικός χαρακτήρας' στον 19ο αιώνα*. Πρακτικά Συμποσίου, επιμέλεια: Άννα Ταμπάκη – Ουρανία Πολυκανδριώτη, Αθήνα, 2016, τ. 2, σ. 125-154.

Αρχάκης, Αργύρης

Ο Αργύρης Αρχάκης είναι Καθηγητής Ανάλυσης Λόγου και Κοινωνιογλωσσολογίας στο Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών, όπου και διδάσκει από το 1997. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εντοπίζονται κυρίως σε ζητήματα όπως λόγος και μετανάστευση, κριτικός γραμματισμός, κατασκευή ταυτοτήτων σε συνομιλιακές αφηγήσεις, δημοσιογραφικός λόγος, κοινοβουλευτικός λόγος, διεπιδράσεις στη σχολική τάξη, στάσεις προς διαλέκτους και μειονοτικές γλώσσες. Άρθρα του έχουν δημοσιευτεί σε διεθνή περιοδικά, όπως *Multilingua: Journal of Cross-Cultural and Interlanguage Communication*, *Journal of Pragmatics*, *Journal of Sociolinguistics*, *International Journal of Humor Research*, *Pragmatics*, *Multilingua*, *Narrative Inquiry*, *Discourse & Society*, *Pragmatics & Society*, *Journal of Language and Politics*, *Journal of Greek Linguistics*. Πρόσφατα επιμελήθηκε σε συνεργασία τον τόμο "Γλωσσική ποικιλότητα και κριτικοί

γραμματισμοί στον λόγο της μαζικής κουλτούρας: Εκπαιδευτικές προτάσεις για το γλωσσικό μάθημα" (Σαΐτα, 2016) και συνέγραψε σε συνεργασία τη μονογραφία "The Narrative Construction of Identities in Critical Education" (Palgrave Macmillan, 2012). Προσωπική ιστοσελίδα: <http://philology.upatras.gr/teachers/archakis-argiris/>

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. Archakis, A. (2016) "National and post-national discourses and the construction of linguistic identities by students of Albanian origin in Greece", *Multilingua: Journal of Cross-Cultural and Interlanguage Communication*, 35/1: 57-83.
2. Archakis, A. (2014) "Immigrant voices in students' essay texts: Between assimilation and pride", *Discourse & Society*, 25/3: 297-314 [2014].
3. Archakis, A. (2012) "Doing indiscipline in narrative performances: How Greek students present themselves disobeying their teachers". *Narrative Inquiry*, 22/2: 287-306.

Γεωργιάδου, Αριστούλα

Η Αριστούλα Γεωργιάδου είναι Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας στο Πανεπιστήμιο Πατρών. Σπούδασε στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (1981, Πτυχίο), στο Μονπελιέ (1983, Diplôme d' Études Approfondies (D.E.A.) Département d' Études Classiques, Université Paul Valéry), και στο Πανεπιστήμιο του Ιλλινόι (1990, Ph.D. in Classical Philology Department of the Classics, University of Illinois at Urbana-Champaign). Στα ερευνητικά της ενδιαφέροντα συμπεριλαμβάνονται η αρχαία ελληνική και ρωμαϊκή βιογραφία, η Δεύτερη Σοφιστική και η πρόσληψη του Πλάτωνα κατά την αυτοκρατορική περίοδο.

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. A. Georgiadou, *Plutarch's 'Pelopidas': A Historical and Philological Commentary*. Beitrage zur Klassischen Altertumskunde (Stuttgart and Leipzig: B.G. Teubner), 1997.
2. A. Georgiadou and D.H.J. Larmour, *Lucian's Science-Fiction Novel "True History": Interpretative Essays and Commentary*. Mnemosyne Supplement (Leiden: Brill), 1998.
3. A. Georgiadou, "The Lives of the Caesars and Plutarch's Parallel Lives", *Blackwell Companion to Plutarch*, M. Beck (επιμ.), Oxford, Blackwell Publishing, 251-266 (2013).
4. A. Georgiadou and M. Lucchesi, "Approaches to ancient biography and Plutarch's Lives" (υπό δημοσίευση στο *Oxford Handbook of Ancient Biography*).

Γκότση, Γεωργία

Η Γεωργία Γκότση είναι Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Νεοελληνικής και Συγκριτικής Φιλολογίας στο Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών, όπου και διδάσκει από το 2004. Από το 1996 έως και το 2003 δίδαξε Νεοελληνική και Συγκριτική Φιλολογία στο Πανεπιστήμιο Brown των Η.Π.Α. Το συγγραφικό της έργο εστιάζεται σε θέματα ελληνικής και ευρωπαϊκής λογοτεχνίας του 19ου, του 20ού και του 21ου αι. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα επικεντρώνονται στα εξής θέματα και

ζητήματα: Πολιτισμικές μεταφορές, δίκτυα και διαμεσολαβητές, θεωρίες της λογοτεχνίας, υλική βιογραφία και αρχαιότητες στη λογοτεχνία, μετανάστευση, παλιννόστηση, γεωγραφικά και συμβολικά σύνορα στην ελληνική λογοτεχνία, ζητήματα πρόσληψης και μετάφρασης, η πόλη στη λογοτεχνία, οι Εβραίοι στην ελληνική λογοτεχνία: θέματα μνήμης και μετα-μνήμης.

Έχει δημοσιεύσει τα βιβλία: *Η ζωή εν τη πρωτεύουση. Θέματα αστικής πεζογραφίας από το τέλος του 19^{ου} αιώνα* (Νεφέλη 2006) και «*Η διεθνοποίηση της Φαντασίας*». Σχέσεις της ελληνικής με τις ξένες λογοτεχνίες τον 19^ο αιώνα (Gutenberg 2010). Έχει επιμεληθεί την έκδοση του μυθιστορήματος *Οι Άθλιοι των Αθηνών* του Ιω. Κονδυλάκη (Νεφέλη 1999) και έχει δημοσιεύσει κριτικά άρθρα και μελέτες σε ελληνικά και διεθνή περιοδικά (Byzantine and Modern Greek Studies, Journal of Modern Greek Studies, Journal of Mediterranean Studies) καθώς και σε συλλογικούς τόμους.

Προσωπική ιστοσελίδα:

<http://philology.upatras.gr/teachers/gkotsi-georgia/>

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις

1. «Tennyson in Greek Letters, 1830-1930. From *Enoch Arden* to 'Ulysses'», κεφάλαιο στον συλλογικό τόμο *The Reception of Alfred Lord Tennyson in Europe*, edited by Leonee Ormond, Bloomsbury Academic, London 2016 (σειρά: *The Reception of British and Irish Authors in Europe*), 303-337.
2. «Οι Νεοέλληνες στον καθρέφτη του ξένου: Συμβολή στη μελέτη των ελληνοβρετανικών πολιτισμικών δικτύων, 1870-1900», μελέτη στα Πρακτικά Συμποσίου *Ελληνικότητα και Ετερότητα: Πολιτισμικές διαμεσολαβήσεις και 'εθνικός χαρακτήρας' στον 19ο αιώνα*, επιμέλεια Άννα Ταμπάκη – Ουρανία Πολυκανδριώτη, 2 τ., ΕΚΠΑ & ΕΙΕ, Αθήνα 2016, τόμ. Α', 95-116.
3. «Letters from E. M. Edmonds to Nikolaos G. Politis», *Byzantine and Modern Greek Studies*, 41:2 (2017), 254-277.

Καζαντζίδης, Γιώργος

Σπούδασα κλασική φιλολογία στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (2002, Πτυχίο) και στο Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης (2011, Διδακτορικό Δίπλωμα). Στα ερευνητικά μου ενδιαφέροντα συμπεριλαμβάνονται: η ιστορία των ψυχικών ασθενειών στην αρχαιότητα, η ιστορία των συναισθημάτων και η αρχαία ελληνική και ρωμαϊκή παραδοξογραφία.

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. (2017) 'Disease, Closure and Lucretius' Sense of an Ending', στο A.N. Michalopoulos, S. Papaioannou, A. Zissos (επιμ.) *Dicite Pierides: Classical Studies in Honour of Stratis Kyriakides* Cambridge Scholars Publishing: Newcastle upon Tyne: 138-69
2. (2017) 'Empathy and the Limits of Disgust in the Hippocratic Corpus', στο D. Lateiner, D. Spatharas (επιμ.) *The Ancient Emotion of Disgust*, Oxford: Oxford University Press 2017: 45-68.

3. (2018) 'Between Insanity and Wisdom: Perceptions of Melancholy in the ps.-Hippocratic *Letters* 10–17', στο C. Thumiger, P.N. Singer (επιμ.) *Mental Illness in Ancient Medicine: From Celsus to Paul of Aegina*, Brill: Leiden; Boston: 35–78
4. (2018) 'Medicine and the Paradox in the Hippocratic Corpus and Beyond', στο M.Gerolemou (επιμ.) *Recognizing Miracles in Antiquity and Beyond*, Berlin; New York: De Gruyter: 31-61

Καρακάντζα, Ευφημία

1986: Πτυχίο Φιλοσοφικής Σχολής, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Κλασική Ειδίκευση. 1993: Πανεπιστήμιο του Reading, Μ. Βρετανίας. Διδακτορική διατριβή με θέμα: Homo Heroicus. Prometheus, Herakles and Philoctetes. A Structural and Semantic Analysis of their Mythologies. Διδακτική Εμπειρία: 2007-έως σήμερα: Πανεπιστήμιο Πατρών. 2000-2009: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο. 2003-2006: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, Θεσσαλονίκη- Αθήνα. 2004-2005: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας (Συμβασιούχος 407/80). 1997-2000: Πανεπιστήμιο Πατρών, Τμήμα Φιλολογίας (Συμβασιούχος 407/80). 1998-1999: Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Τμήμα ΙΑΚΑ (Συμβασιούχος 407/80)

Ενδεικτικές Δημοσιεύσεις:

1. *Αρχαίοι Ελληνικοί Μύθοι. Ο Θεωρητικός Λόγος του 20 ού αιώνα για τη Φύση και την Ερμηνεία τους*. Εκδόσεις Μεταίχμι: Αθήνα 2004.
2. 'Throwing out the menos with the bath water. The Sophoclean text vs Peter Stein's *Electra* (2007)', στο A. Bakogianni (επιμ.) *Dialogues with the Past; Classical Reception Theory and Practice*, vol. I, *Bulletin of the Institute of Classical Studies- Suppl.* 126-1, London 2013, 61-78.
3. 'Who is liable for blame? Patroclus' death in book 16 of the *Iliad*,' *Proceedings of the 12th International Symposium on the Odyssey with the general title: Crime and Punishment in Homeric and Archaic Epic* (Ithaca 3-7 September 2013), Μ. Χριστόπουλος και Μ. Παΐζη (επιμ.), Εκδόσεις Εκδόσεις του Κέντρου Οδυσσειακών Σπουδών, Ιθάκη 2014, 121-140.

Κατσιγιάννη, Άννα

Η Άννα Κατσιγιάννη σπούδασε Νεοελληνική φιλολογία, στο Πανεπιστήμιο Κρήτης και Συγκριτική Φιλολογία στο Πανεπιστήμιο της Σορβόννης (D.E.A, Université de la Sorbonne Nouvelle, Paris III). Εκπόνησε τη διδακτορική της διατριβή στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Έχει συνεργαστεί με διακεκριμένα ερευνητικά κέντρα (Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών, Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, κ.ά.) και έχει διδάξει στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, στο Πανεπιστήμιο του Μονάχου και στο Ελεύθερο Πανεπιστήμιο του Βερολίνου. Ερευνητικά ενδιαφέροντα (ενδεικτικά): Ιστορία και θεωρία των λογοτεχνικών ειδών, σχέσεις της νεοελληνικής με την ευρωπαϊκή λογοτεχνία (γαλλική, ιταλική, αγγλική), διακαλλιτεχνικές σχέσεις, πολιτισμικές σπουδές, νεοελληνική λογοτεχνία και κριτική, εκδοτική (Anna-Marina Katsigianni, academia.edu.gr).

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. «L'émergence d'une identité culturelle hybride: l'écriture turco-chypriote», INALCO, *Cahiers Balkaniques*, 42, Grèce-Roumanie. *Héritages communs, regards croisés*, 2013-2014, 329-346.
2. Άννα Κατσιγιάννη, «Στο λαβύρινθο της μνήμης: αέναη επιστροφή. Όψεις της ποίησης του Κώστα Παπαγεωργίου», *Επισκέψεις σε ζώντες ποιητές*, Επιστημονικό συμπόσιο (7 και 8 Δεκεμβρίου 2012), Εταιρεία Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού και Γενικής Παιδείας, Σχολή Μωραΐτη, Αθήνα, 2016, 177-185
3. «Από τους κόσμους της μουσικής και των ονείρων. Ο μικρός 'poète Satanique'. Μια πρώτη επίσκεψη στο αρχείο του ποιητή Επαμεινώνδα Δεληγιώργη», *Λογοτεχνικές διαδρομές. Ιστορία, θεωρία, κριτική, Μνήμη Βαγγέλη Αθανασόπουλου*, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τμήμα Φιλολογίας, Τομέας Νεοελληνικής Φιλολογίας, επιμέλεια Θανάσης Αγάθος, Χριστίνα Ντουριά, Άννα Τζούμα, Εκδόσεις Καστανιώτη, 2016, 251-258.

Κιαπίδου, Ειρήνη – Σοφία

Η ερευνητική και επιστημονική μου δραστηριότητα αφορά τη λόγια βυζαντινή γραμματεία της μέσης βυζαντινής περιόδου (6ος-12ος αιώνας) και ειδικότερα, τη βυζαντινή ιστοριογραφία, τη βυζαντινή επιστολογραφία και την κριτική έκδοση βυζαντινών κειμένων. Τα τελευταία χρόνια με απασχολούν, επίσης, θέματα που σχετίζονται με την ειδολογική ταξινόμηση της βυζαντινής γραμματείας και την πρόσληψή της κατά τους βυζαντινούς και νεότερους χρόνους.

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. «The titling of Byzantine historiographical texts», *Medioevo Graeco* 16 (2016) 119-143.
2. Θεοφύλακτος Αχρίδος, *Μαρτύριο των Δεκαπέντε Μαρτύρων της Τιβεριούπολης*, κριτική έκδοση, απόδοση στα νέα ελληνικά και υπομνηματισμός Ε.-Σ. Κιαπίδου, Αθήνα 2015 (σσ. 285).
3. 'Η Σύνοψη 'Ιστοριῶν τοῦ 'Ιωάννη Σκυλίτζη καὶ οἱ πηγές της (811-1057). Συμβολή στη βυζαντινὴ ἱστοριογραφία κατὰ τὸν ΙΑ' αἰῶνα, [Μελέτες Βυζαντινῆς Γραμματείας 9], Αθήνα 2010 (σσ. 591).

Κωστίου, Κατερίνα

Η Κατερίνα Κωστίου είναι Καθηγήτρια Νεοελληνικής Φιλολογίας στο Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών. Σπούδασε Νεοελληνική Φιλολογία στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, του οποίου είναι διδάκτορας. Έχει εργαστεί ως υπεύθυνη των βιβλιοθηκών στο Βαφοπούλειο Πνευματικό Κέντρο, στο Κέντρο Ιστορίας Θεσσαλονίκης και σε διάφορες βιβλιοθήκες της Αγγλίας. Επίσης, έχει εργαστεί για την ταξινόμηση των αρχείων του Γ.Θ. Βαφόπουλου, του Γιάννη Σκαρίμπα και του Γιώργου Σεφέρη, καθώς και ως ερευνήτρια στο Αρχείο του Καθηγητή Γ.Π. Σαββίδη. Έχει διδάξει Νεοελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία στο Faculty of Medieval and Modern Languages του Πανεπιστημίου του Cambridge. Από το 1997 υπηρετεί στο Πανεπιστήμιο Πατρών. Έχει

επιμεληθεί 14 βιβλία με το ποιητικό και το πεζογραφικό έργο του Γιάννη Σκαρίμπα, 5 βιβλία για διάφορα ζητήματα της νεοελληνικής φιλολογίας, πολλές μελέτες για τη λογοτεχνία του 19^{ου} και του 20^{ού} αιώνα. Την τελευταία δεκαετία ασχολείται συστηματικά με την ποίηση του Καβάφη και με τη σύγχρονη λογοτεχνία. Το 2015 ίδρυσε και έκτοτε διευθύνει το *Εργαστήριο Αρχαϊκών Τεκμηρίων και Τύπου* στο Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών (<http://eatt.philology.upatras.gr/>).

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις

1. «Από την παρωδία στο *pastiche*: ζητήματα ορολογίας και θεωρίας. Μια “ειδολογική” προσέγγιση του ποιήματος “Τι είπε η γκαμήλα (παστίτσιο)” του Γιώργου Σεφέρη», *Συνέχειες, ασυνέχειες, ρήξεις στον ελληνικό κόσμο 1204-2014: οικονομία, κοινωνία, ιστορία, λογοτεχνία*, Πρακτικά Ε΄ Ευρωπαϊκού Συνεδρίου Νεοελληνικών Σπουδών, επιμέλεια Κωνσταντίνος Α. Δημάδης, Αθήνα 2015, 635-660.
2. «Artistic osmoses in Cavafy’s poetry: The representation of beauty in the poem “On Board Ship”», *Mélanges en l’honneur du Professeur Jacques Bouchard. Textes réunis et présentés par Henri Tonnet, Del Busso*, Montreal 2016, 109-120.
3. *Ασύμβατη συνοδοιπορία. Όψεις της έκκεντρης γραφής και ιδεολογίας του Γιάννη Σκαρίμπα*, Αθήνα, Νεφέλη, 2017.

Λίπκα, Μιχαήλ

Διδακτορικό δίπλωμα: 1997 (Βερολίνο), 2000 (Οξφόρδη). Μεταπτυχιακό δίπλωμα: 1993 (Βερολίνο), 1994 (Οξφόρδη), 1996 (Βερολίνο). Διδακτική εμπειρία: Λέκτορας του Τμήματος Φιλολογίας Πατρών: 2000 – 2003. Επίκουρος Καθηγητής του Τμήματος Φιλολογίας Πατρών: 2003 – 2009. Αναπληρωτής Καθηγητής του Τμήματος Φιλολογίας Πατρών: 2009 - .

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. Xenophon's *Spartan Constitution*. Introduction. Text. Commentary (Berlin - New York 2002 = *TuK* vol. 23, pp. 302)
2. Roman Gods. A Conceptual Approach (Leiden - Boston 2009 = *RGRW* vol. 167, pp. 219)
3. ‘Individuated Gods and Sacred Space in Plutarch’, in: A. Georgiadou – K. Oikonomopoulou, *Space, Time and Language in Plutarch* (Berlin – New York 2017), 299-306

Μαρκόπουλος, Θεόδωρος

Ο Θεόδωρος Μαρκόπουλος είναι Επίκουρος Καθηγητής Γλωσσολογίας με αντικείμενο την Ιστορική Γλωσσολογία και την Ιστορία της Ελληνικής Γλώσσας. Έχει αρθρογραφήσει για μια πλειάδα ζητημάτων της ιστορίας της Ελληνικής, ενώ στα ερευνητικά του ενδιαφέροντα προεξάρχουσα θέση έχει η μορφοσυντακτική μεταβολή, η γλωσσική επαφή και η ιστορική κοινωνιογλωσσολογία.

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. 2017. "The Rasûlid Hexaglot and the development of the Greek Future". Στο Lambert, Allan & Markopoulos (εκδ.), *The Greek Future and its history*, Leuven: Peeters.
2. 2015. "Contact-induced grammaticalization in older texts: the Medieval Greek analytic comparatives". Στο Smith, A.D.M., G. Trousdale & R. WALTEREIT (εκδ.) *New Directions in Grammaticalization Research*, Amsterdam: Benjamins, σελ. 209-230.
3. 2015. «Πόντος, Καππαδοκία, Αίβαλί: Προκλήσεις ενός ψηφιακού σώματος γραπτού υλικού» (συν-συγγραφέας από κοινού με Μ. Κολιοπούλου & Ν. Παντελίδη). Στο *Πρακτικά του 11ου Διεθνούς Συνεδρίου Ελληνικής Γλωσσολογίας*, Ρόδος, 2013.

Νούσια, Φεβρωνία

Η Δρ Φεβρωνία Νούσια είναι Λέκτορας Βυζαντινής Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών από το 2013. Είναι πτυχιούχος Κλασικής και Μεσαιωνικής και Νεοελληνικής Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Κατέχει μεταπτυχιακό δίπλωμα στην Ύστερη Αρχαιότητα και στις Βυζαντινές Σπουδές από το Ελληνικό Ινστιτούτο / Τμήμα Ιστορίας του Royal Holloway, University of London και διδακτορικό δίπλωμα από το ίδιο Πανεπιστήμιο. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα εστιάζονται στη Βυζαντινή Εκπαίδευση, Λογοτεχνία, Αγιολογία, Πρόσληψη και Διάδοση των ελληνικών κειμένων στη Δύση, εκδόσεις βυζαντινών κειμένων και Ελληνική Παλαιογραφία.

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. *Byzantine Textbooks of the Palaeologan Period* (Studi e testi, Città del Vaticano, 2016), σσ. 340
2. «Ανέκδοτο κείμενο περί σκευασίας μελανιού, κινναβάρεως, βαρζίου, καταστατού και κόλλησης χαρτιού (15ος αι.)», στο *The Book in Byzantium. Byzantine and Post-Byzantine Bookbinding. Proceedings of an International Symposium, Athens 13-16 October 2005*, ed. N. Tsironis (Athens, 2008), pp. 43-62
3. «Transmission and Reception of Manuel Moschopoulos' *Schedography* in the West», in F. Ciccolella and L. Silvano (eds), *Teachers, Students, and Schools of Greek in Renaissance Europe* (Brill, Leiden and Boston 2017), pp. 1-25
4. «An Unpublished schedos on Demosthenes attributed to Eustathios of Thessalonike», in, Chr. Brockmann, D. Harlfinger, St. Valente (eds), *Proceedings of the VIII International Conference on Greek Palaeography, Hamburg, Germany (22-28 September 2013)* (De Gruyter, Berlin, forthcoming 2018)

Ευδόπουλος, Γιώργος

Ο Γιώργος Ι. Ευδόπουλος είναι Αναπληρωτής Καθηγητής Γλωσσολογίας στο Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών. Σπούδασε Γαλλική και Ελληνική Γλώσσα και Φιλολογία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και εξειδικεύτηκε στη Γλωσσολογία στο School of Oriental and African Studies (MA) και το University College London (PhD) του Πανεπιστημίου του Λονδίνου. Διδάσκει γλωσσολογία σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο από το 1990, αρχικά, στο School of Oriental and African Studies και το University College London του Πανεπιστημίου του Λονδίνου, στη συνέχεια, σε εξωτερικά

προγράμματα του University of Hertfordshire, στο Πανεπιστήμιο Πατρών, στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων και στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Τα ερευνητικά και διδακτικά του ενδιαφέροντα εστιάζονται στη λεξικολογία, στη λεξική σημασιολογία, στη λεξικογραφία και στην εκπαιδευτική γλωσσολογία. Έχει δημοσιεύσει άρθρα του σε ελληνικά και διεθνή επιστημονικά περιοδικά και έχει συμμετάσχει με ανακοινώσεις του σε συνέδρια γλωσσολογίας στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. Christopoulou, K., **G. J. Xydopoulos** & A. Tsangalidis. 2017. Grammatical gender and offensiveness in MG slang vocabulary. In *Proceedings of the 12th International Conference on Greek Linguistics Vol. 1* (Berlin, Germany, September 2015), 291-305. Available on <http://bibliothek.edition-romiosini.de/catalog/category/icgl12>.
2. Christopoulou, K. & **G. J. Xydopoulos**. 2015. Issues d' équivalence en Grec et en Anglais argotique: Les cas de "malakas", "ghamo" et "fuck". *Argotica (Revue internationale d'études argotiques)*, 1 (3) 2014, 45-56.
3. **Xydopoulos, G. J.**, A. Archakis & K. Tzortzatou. 2014. On spelling awareness in Greek education: Evidence from essays by pupils of Greek and of Albanian origin. In A. Psaltou-Joycey, E. Agathopoulou & M. Mattheoudakis *Cross curricular approaches to language education* Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 54-70.
4. **Xydopoulos, G. J.** & A. Ralli. 2013. Greek dialects in Asia Minor: Setting lexicographic principles for a tridialectal dictionary. In Janse, M., B. D. Joseph, A. Ralli & M. Bagriacik *Online Proceedings of the 5th International Conference on Modern Greek Dialects and Linguistic Theory* (MGDLT 5, Ghent Belgium, 20-22 September 2012), 524-536.

Οικονομοπούλου, Κατερίνα

Ερευνητικά ενδιαφέροντα: Κύριο αντικείμενο της έρευνάς μου αποτελεί η ελληνική και λατινική γραμματεία της Δεύτερης Σοφιστικής (1ος-3ος αι. μ.Χ.). Έχω δημοσιεύσει μελέτες πάνω στη συμποσιακή λογοτεχνία της αυτοκρατορικής περιόδου, και ερευνώ συστηματικά διάφορες όψεις της πλούσιας εγκυκλοπαιδικής και επιστημονικής παραγωγής της. Με ενδιαφέρουν ιδιαίτερα ζητήματα όπως η επιστημονική γραμματεία του αρχαίου κόσμου, η πρόσληψη του Κλασικού παρελθόντος κατά τους αυτοκρατορικούς χρόνους, καθώς τα κοινωνικά δίκτυα της αυτοκρατορικής περιόδου.

Ενδεικτικές Δημοσιεύσεις:

1. *A Companion to the Reception of Plutarch*, συλλογικός τόμος μελετημάτων, συλλογικός τόμος, συνεπιμέλεια με Sophia Xenophontos. Brill (υπό προετοιμασία).
2. 'The pseudo-Aristotelian *Problems*' medical books: structural and methodological aspects', στον τόμο: *The Aristotelian 'Problemata Physica': Philosophical and Scientific Investigations*, επιμ. Robert Mayhew. Brill 2015: 61-78.
3. 'Plutarch's corpus of *Quaestiones* in the tradition of imperial Greek encyclopaedism', στον τόμο: *Encyclopaedism from Antiquity to the Renaissance*, επιμ. Jason König και Greg Woolf. Cambridge University Press 2013: 129-153.
4. *The Philosopher's Banquet: Plutarch's 'Table Talk' in the Intellectual Culture of the Roman Empire*, συλλογικός τόμος, συνεπιμέλεια με Frieda Klotz. Oxford University Press 2011.

Παπαζαχαρίου, Δημήτρης

Ο Δημήτρης Παπαζαχαρίου είναι Αναπληρωτής Καθηγητής του τμήματος Φιλολογίας από τις 29/4/2015. Τα επιστημονικά και ερευνητικά του ενδιαφέροντα συνοψίζονται στη μελέτη, κατανόηση, περιγραφή και ερμηνεία της φωνολογικής δομής των νεοελληνικών διαλέκτων, καθώς και των γλωσσικών μηχανισμών που διέπουν τη γλωσσική ποικιλία και αλλαγή. Στα ενδιαφέροντα του περιλαμβάνεται και ο ρόλος μη γλωσσικών παραγόντων, όπως η έκφραση ταυτότητας, στην ενεργοποίηση των γλωσσικών μηχανισμών αλλαγής.

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. Papazachariou, D., Fterniati, A., Archakis, A., & V. Tsiami 2017. «Elementary school pupils' attitudes towards geographical variation in popular culture texts: Evidence from Greek data» Menon © online Journal of Educational Research, 4th Issue, April 2017. 10.
2. Παπαζαχαρίου, Δ. 2015. «Ελληνικές διαλεκτικές πολυτροπικές βάσεις δεδομένων», στο Μ. Τζακώστα (επιμ.) Διδασκαλία των Νεοελληνικών Γλωσσικών Ποικιλιών και Διαλέκτων στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Αθήνα: Gutenberg.
3. Vassalou, N., Papazachariou, D., & M. Janse. 2017. "The vowel system of Mišotika Cappadocian" In Th. Georgakopoulos, Th.-S. Pavlidou, M. Pechlivanos, A. Alexiadou, J. Androutsopoulos, A. Kalokairinos. S. Skopeteas, & K. Stathi (eds). Proceedings of the 12th International Conference of Greek Linguistics, Vol. 2. Berlin: 1139 – 1154.

Παπαχρυσόστομου, Αθηνά

Ερευνητικά ασχολούμαι με το Αρχαίο Ελληνικό Δράμα (πρωτίστως κωμωδία) και τη Δημοκρατία στην αρχαία Ελλάδα. Συμμετέχω στο ερευνητικό πρόγραμμα για την Κωμωδία "KomFrag" (το οποίο τελεί υπό την αιγίδα της Ακαδημίας Επιστημών της Χαϊδελβέργης). Είμαι υπότροφος του Ιδρύματος Fulbright (Visiting Scholar 2014-2015 στο Πανεπιστήμιο Harvard).

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. Α. Παπαχρυσόστομου, 2016. *Amphis: Introduction, Translation, Commentary*, Heidelberg (Verlag Antike, Fragmenta Comica 20).
2. Α. Παπαχρυσόστομου, 2014. *Πορεία προς την Αθηναϊκή Δημοκρατία. Η Μαρτυρία των Αρχαίων Πηγών*, Αθήνα (εκδόσεις Καρδαμίτσα).
3. Α. Παπαχρυσόστομου, 2008 (ανατύπωση 2015). *Six Comic Poets. A Commentary on Selected Fragments of Middle Comedy*, Tübingen (Gunter Narr Verlag).

Ποταμίτη, Άννα

Σπούδασα κλασική φιλολογία στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων και έκανα μεταπτυχιακές σπουδές και διδακτορικό στο Πανεπιστήμιο του Λονδίνου (King 's College). Έχω διδάξει

αρχαία ελληνικά ως Βοηθός Διδάσκουσα (Teaching Assistant) στο πανεπιστήμιο του Λονδίνου (κολλέγια King's και Birkbeck) και μαθήματα για την αρχαία ελληνική λογοτεχνία ως συνεργαζόμενο εκπαιδευτικό προσωπικό στο βρετανικό Open University και το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Τα ερευνητικά ενδιαφέροντά μου στρέφονται γύρω από τη λαϊκή παράδοση στην αρχαιότητα και, ειδικότερα, την επικοινωνιακή χρήση ειδών λαϊκού λόγου. Προς το παρόν εργάζομαι πάνω στα αρχαία ελληνικά αινίγματα.

Ενδεικτικές Δημοσιεύσεις

1. 'To chase a flying bird: Aeschylus, *Agamemnon* 393-5', *CJ* 110.3 (2015) 303-311
2. 'γρίφους παίζειν: Playing at riddles in Greek', *GRBS* 55 (2015) 133-153
3. 'The theme of hospitality in Pindar's Fourth *Pythian*', *G&R* 62 (2015) 1-11

Ράγκος, Σπυρίδων

Ο Σπυρίδων Ι. Ράγκος είναι Αναπληρωτής Καθηγητής Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας και Φιλοσοφίας στο Πανεπιστήμιο Πατρών. Τα επιστημονικά ενδιαφέροντά του αφορούν τις σχέσεις φιλοσοφίας και θρησκείας στην ελληνική αρχαιότητα, την ιστορία του πλατωνισμού και την αρχαία μεταφυσική. Τώρα μεταφράζει και σχολιάζει τα *Μετά τα Φυσικά* του Αριστοτέλη. Κατά το χειμερινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2016-2017 ο Σ. Ι. Ράγκος υπήρξε επισκέπτης ερευνητής στο Πανεπιστήμιο του Princeton. Είναι, επίσης, πρόεδρος του European Society for Ancient Philosophy.

Ο Σ.Ι. Ράγκος έχει σπουδάσει κλασική φιλολογία στα Πανεπιστήμια Αθηνών και Cambridge, έχει υπάρξει μεταδιδακτορικός υπότροφος του Πανεπιστημίου του Princeton, έχει συγγράψει (μαζί με τον Δ.Ι. Κυρτάτα) το εγχειρίδιο *Η Ελληνική Αρχαιότητα: Πόλεμος - Πολιτική - Πολιτισμός*, Θεσσαλονίκη 2010 (http://www.greek-language.gr/digitalResources/ancient_greek/history/arxaiotita/), έχει συμμετάσχει ως συγγραφέας και επιστημονικός επιμελητής στη διαδικτυακή Εγκυκλοπαίδεια του Πλάτωνα (<http://n1.xtek.gr/ime/lyceum/index.php?p=home&lang=1>), και έχει δημοσιεύσει πλήθος επιστημονικών άρθρων.

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. "Φιλοσοφία και Θρησκεία: ελληνικοί στοχασμοί περί θεών και θείου", στο: Γ. Καραμανώλης (επιμ.), *Εισαγωγή στην αρχαία φιλοσοφία*, Ηράκλειο-Αθήνα: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης 2017, κεφ. 6, σελ. 271-327.
2. "Τι είναι η αριστοτελική μεταφυσική;" *Αριστοτέλους Ημερίς*, Πειραιάς: Ίδρυμα Αικατερίνης Λασκαρίδη 2017, 83-106 [= *Φιλολόγος* 39 (2016), 586-600].
3. "Plato on the Nature of the Sudden Moment, and the Asymmetry of the Second Part of the *Parmenides*", *Dialogue* 53 (2014), 538-574.
4. "First Philosophy, Truth, and the History of Being in Aristotle's *Metaphysics*", Claudia Baracchi (επιμ.), *The Bloomsbury Companion to Aristotle*, London - New Delhi - New York - Sydney: Bloomsbury 2014, 173-188.

Ράλλη, Αγγελική

Η Αγγελική Ράλλη (www.philology.upatras.gr/ralli.angela) είναι Καθηγήτρια Γλωσσολογίας, μέλος της Ακαδημίας της Ευρώπης και Διευθύντρια του *Εργαστηρίου Νεοελληνικών Διαλέκτων*. Έχει κάνει ειδικευμένες σπουδές γλωσσολογίας (B.A., M.A. Ph.D.) στο Πανεπιστήμιο του Μοντρεάλ, έχει τιμηθεί από την Καναδική Κυβέρνηση (1999) και έχει λάβει υποτροφίες από το Princeton University (2012) και την Βασιλική Ακαδημία του Βελγίου (2008-2009, 2014). Εκτός από Ελληνικά, μιλά απταίστως Αγγλικά, Γαλλικά και Ιταλικά και έχει γνώσεις Ισπανικών, Τουρκικών και Γερμανικών. Έχει ειδικευθεί στη θεωρητική μορφολογία, τη διαλεκτική ποικιλία και τη γλωσσική επαφή. Υπήρξε προσκεκλημένη πολλών ξένων πανεπιστημίων, προσκεκλημένη ομιλήτρια διεθνών συνεδρίων, είναι μέλος της επιστημονικής επιτροπής διεθνών περιοδικών και είναι μόνιμη συνδιοργανώτρια των συνεδρίων *Mediterranean Morphology Meeting* (από το 1997) και *International Conference of Modern Greek Dialects and Linguistic Theory* (από το 2000). Έχει γύρω στις 150 δημοσιεύσεις, έχει διευθύνει 21 ερευνητικά προγράμματα και έχει συμμετάσχει σε άλλα 12.

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. Ralli, Angela (2013). *Compounding in Modern Greek*. Springer
2. Ralli, Angela (2016). 2016 Integration Strategies of Verbal Loans in Modern Greek Varieties. In A. Ralli (ed.) *Contact Morphology in Modern Greek Dialects*, 73-108. Cambridge Scholars Publishers.
3. Ράλλη, Αγγελική (2016). *Διαλεκτικό Λεξικό Κυδωνιών, Μοσχονησίων και Βορειοανατολικής Λέσβου* (το 2014 προτάθηκε για το 1ο βραβείο της Ακαδημίας Αθηνών). Ίδρυμα Ιστορικών Μελετών. 2016.

Ρούσσου, Άννα

Η έρευνά μου εντάσσεται στο χώρο της θεωρητικής γλωσσολογίας, με έμφαση στις συντακτικές διεργασίες, και τη σχέση της σύνταξης με τη σημασιολογία και το λεξικό. Τα επιμέρους θέματα αφορούν τους συμπληρωματικούς δείκτες, τα χαρακτηριστικά του συντακτικού υποκειμένου (μετακίνηση, ταυτοπροσωπία), τις ερωτηματικές δομές και την εναλλαγή ορισμάτων, στο πλαίσιο της συγκριτικής σύνταξης, αλλά και της γλωσσικής αλλαγής και εκμάθησης.

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. *Σύνταξη. Γραμματική και Μινιμαλισμός*. [Ηλεκτρονικό βιβλίο]. Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών: Αθήνα. (2016) Διαθέσιμο στο: <http://hdl.handle.net/11419/581>
2. "The middle-passive voice in Albanian and Greek". M.R. Manzini, **A. Roussou**, L.M. Savoia. *Journal of Linguistics* 52: 111-150. (2016)
3. "Is particle a (unified) category?". Στο J. Bayer, R. Hinterhölzl & A. Trotzke (επιμ.) *Discourse-oriented Syntax*, 121-58. John Benjamins: Amsterdam. (2015).

Σύρκου, Αγγελική

Διδακτορικό Δίπλωμα (Ph.D) στην Παπυρολογία, University College London, 1994. Τίτλος διατριβής: An edition of 26 unpublished Greek Papyrus documents. Μεταπτυχιακό (Master of Arts) στην Κλασική Φιλολογία, Queen Mary University of London, 1991. Τίτλος Μεταπτυχιακής διατριβής: Antigone and Deianeira: How did Athenian women see tragic heroines. Πτυχίο Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Αθηνών ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ: Ιούλιος 2014 – : Επίκουρη καθηγήτρια του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών. Ιούλιος 2010 – Ιούνιος 2014: Λέκτορας του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών. 2008 - 2010: Σχολική Σύμβουλος Φιλολόγων Πειραιά . 2000-2010: Διδάσκουσα στο Πανεπιστήμιο Πατρών με σύμβαση Π.Δ. 407/80. 2003-1986: Εκπαιδευτικός Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. 'A crowning achievement', in *Papyrologica Lupiensia* 26 (2017) (υπό δημοσίευση) . 2. 'Bread without circuses', in *Studi di Egitologia e di Papirologia* XIV (2017) (υπό δημοσίευση)
3. 'Salty delicacies', in *Studi di Egitologia e di Papirologia* XIV (2017) (υπό δημοσίευση)
4. 'Judgment on camels – or fiction?', in *Archiv für Papyrusforschung*, 63/2, 2017 (υπό δημοσίευση)

Χαραλαμπόπουλος, Νίκος

Ο Νίκος Χαραλαμπόπουλος γεννήθηκε στν Αθήνα (1969) και είναι πτυχιούχος των Τμημάτων Φιλολογίας (1991) και Ιστορίας-Αρχαιολογίας (1997) του Παν/μίου Αθηνών- κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών από το Παν/μιο του Λονδίνου (MA in Classics, 1993) και διδάκτορας Κλασσικής Φιλολογίας του Παν/μίου του Καΐμπριτζ (Ph.D. in Classics, 2002). Έχει διδάξει στο Παν/μιο Κρήτης (2004-2006), στο Ελληνικό Ανοικτό Παν/μιο (2006-2009) και από το 2009 στο Παν/μιο Πατρών όπου σήμερα υπηρετεί ως Επίκουρος Καθηγητής Κλασσικής Φιλολογίας. Είναι ο συγγραφέας της μονογραφίας *Platonic Drama and its Ancient Reception* (Cambridge University Press 2012) όπου προσεγγίζει τους πλατωνικούς διαλόγους ως θεατρικά κείμενα προοριζόμενα για παράσταση. Στα ερευνητικά του ενδιαφέροντα περιλαμβάνονται ο Πλάτων, ο φιλοσοφικός διάλογος, τα παρακλαυσίθυρα.

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. *Το Πλατωνικό Δράμα και η Διαδρομή του στην Αρχαιότητα*, *Opportuna* Πάτρα 2014
2. 'Dreams, autochthony, and metals: Why does Plato's ideal city need a foundation myth (*Rep.* III 414b-415d)?', στο *Dialogues on Platos Politeia (Republic)*. Eds. N. Notomi and L. Brisson. Sankt Augustin (2013): 319-24
3. 'Three hypotheses on the performance of Plato's dialogues', *Philosophy Study* 3 (2013): 888-94

Χριστόπουλος Μενέλαος

Ο Μενέλαος Χριστόπουλος είναι Καθηγητής Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας στο Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών. Γεννήθηκε στην Αθήνα. Σπούδασε Αρχαία Ελληνική Φιλολογία στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία στο Πανεπιστήμιο της Nanterre (MA, Paris X). Είναι διδάκτορας Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας του Πανεπιστημίου της Σορβόνης (PhD, Paris IV). Έχει επίσης κάνει μουσικές σπουδές (πιάνο, τραγούδι, ιστορία της μουσικής). Έχει εργαστεί ως ερευνητής στα Κέντρα Ερεύνης της Ακαδημίας Αθηνών, ως Επίκουρος Καθηγητής Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας στο Πανεπιστήμιο Κύπρου και ως Αναπληρωτής Καθηγητής Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας στο Πανεπιστήμιο Πατρών. Έχει επίσης εργαστεί ως διδάσκων και ως συντονιστής στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Τα δημοσιεύματά του αφορούν το ομηρικό έπος, το αρχαίο δράμα, την ελληνική μυθολογία, τη δεύτερη σοφιστική και τη θάλασσα στον αρχαίο κόσμο. Είναι διευθυντής του *Εργαστηρίου Μελέτης Μύθου και Θρησκείας στην Ελληνική και Ρωμαϊκή Αρχαιότητα* (<http://mythreligion.philology.upatras.gr>) και πρόεδρος του *Κέντρου Οδυσσειακών Σπουδών* (<http://cods.upatras.gr>).

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. "Strange Instances of Time and Space in Odysseus' Return" in A. Bierl, M. Christopoulos, A. Papachrysostomou (eds), *Time and Space in Ancient Myth, Religion and Culture*, Berlin, De Gruyter, 2017, 3-8.
2. "Démarate: un roi bâtard", *Ktèma* 40 (2015), 219-223.
3. "Odysseus, Diomedes, Dolon and Palamedes. Crimes of Mystery and Imagination", in M. Christopoulos, M. Paizi-Apostolopoulou (eds), *Crime and Punishment in Homeric and Archaic Poetry*, Ithaca 2014, 153-166.

